

RADA MINISTRÓW

**USTAWA BUDŻETOWA
NA ROK 2023**

UZASADNIENIE

Warszawa, wrzesień 2022

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Rozdział I	
Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski i kierunki polityki fiskalnej	7
1. Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski	7
2. Kierunki polityki budżetowej w 2023 r.	17
3. Stabilizująca reguła wydatkowa	18
4. Sektor finansów publicznych	25
Rozdział II	
Przewidywane wykonanie budżetu państwa w 2022 r.	31
Rozdział III	
Podstawowe wielkości budżetu państwa w 2023 r.	33
Rozdział IV	
Dochody budżetu państwa	35
1. Warunki realizacji dochodów budżetu państwa w 2022 r.	35
2. Dochody budżetu państwa w 2023 r.	37
3. Dochody podatkowe	39
4. Dochody niepodatkowe	46
5. Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi	51
Rozdział V	
Wydatki budżetu państwa w 2023 r.	53
1. Wydatki budżetu państwa – informacje ogólne	53
2. Grupy wydatków	58
3. Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych	88
Rozdział VI	
Programy wieloletnie	89
Rozdział VII	
Agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej i państwowe osoby prawne	131
1. Agencje wykonawcze	131
2. Instytucje gospodarki budżetowej	145
3. Państwowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	158

Rozdział VIII	
Państwowe fundusze celowe	189
Rozdział IX	
Rozliczenia z Unią Europejską	237
Rozdział X	
Budżet środków europejskich	239
1. Dochody budżetu środków europejskich	239
2. Wydatki budżetu środków europejskich	239
Rozdział XI	
Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa	249
1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa i ich finansowanie	250
2. Przychody i rozchody budżetu państwa	251
Rozdział XII	
Omówienie artykułów ustawy budżetowej na rok 2023	257
Spis tablic	271

Wstęp

Projekt ustawy budżetowej na 2023 r. został przygotowany z uwzględnieniem aktualnej sytuacji makroekonomicznej. W 2021 r. polska gospodarka jako jedna z pierwszych gospodarek UE powróciła do poziomu PKB sprzed pandemii, a realny PKB zwiększył się o 5,9%. Wybuch wojny w Ukrainie znacząco zmienił jednak perspektywy gospodarki w bieżącym i kolejnym roku. Wzrost niepewności, zaburzenia w handlu i na rynkach finansowych oraz globalny wzrost cen spowodował, że prognozowane tempo wzrostu w roku bieżącym i kolejnym będą niższe, pomimo dobrych wyników polskiej gospodarki w I kwartale br. Według prognoz służących do opracowania projektu ustawy budżetowej realny PKB w 2022 r. zwiększy się o 4,6%, a w 2023 r. tempo jego wzrostu wyniesie 1,7%.

Jednocześnie na prowadzenie polityki fiskalnej ma wpływ fakt, że w obliczu rosyjskiej inwazji na Ukrainę, bezprecedensowych wzrostów cen energii oraz zakłóceń w łańcuchach dostaw, aby wesprzeć gospodarkę UE i strefy euro w powrocie do stanu normalności, Komisja Europejska uznała za potrzebne utrzymanie do końca 2023 roku tzw. ogólnej klauzuli wyjścia, która pozwala prowadzić polityki budżetowe bez ograniczeń ze strony UE co do tempa wzrostu wydatków. Istotnym celem przedłużenia klauzuli było zapewnienie elastycznej polityki budżetowej, zdolnej do reakcji na zmieniającą się sytuację gospodarczą, w szczególności w zakresie dostępności surowców energetycznych. Po stronie wydatkowej budżetu państwa na rok 2023 zabezpieczono niezbędne środki na kontynuację dotychczasowych, priorytetowych działań, jak również na realizację nowych w odpowiedzi na zaistniałą sytuację geopolityczną i makroekonomiczną.

Budżet państwa na rok 2023 uwzględnia m.in.:

- zwiększenie finansowania potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej z 2,2% PKB do 3% PKB zgodnie z art. 40 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny,
- środki na kluczowe programy społeczne z zakresu wspierania rodziny takie jak Program „Rodzina 500+”, realizację świadczenia „Dobry Start” oraz rodzinnego kapitału opiekuńczego (RKO),
- wzrost nakładów na finansowanie ochrony zdrowia zgodnie z art. 131c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2023 r. wskaźnikiem waloryzacji na poziomie 113,8%,
- wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na poziomie 7,8%,
- wzrost wynagrodzeń dla nauczycieli na poziomie 7,8%,

- realizację zadań inwestycyjnych w zakresie m.in. transportu lądowego oraz kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- zwiększenie wydatków w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki.

Poziom dochodów budżetu państwa w 2023 r. będzie determinowany przede wszystkim sytuacją makroekonomiczną. Oprócz sytuacji makroekonomicznej, na stronę dochodową budżetu państwa wpływ będą miały również zmiany oddziaływujące na podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, jak np. obniżenie stawki w pierwszym progu podatkowym z 17% do 12% oraz umożliwienie odliczenia części zapłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne przy ustalaniu podstawy opodatkowania dla osób prowadzących działalność gospodarczą i rozliczających się m.in. liniową 19% stawką podatkową i ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Prognozowany deficyt budżetu państwa w 2023 r. wyniesie nie więcej niż 68.000 mln zł.

Rozdział I

Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski i kierunki polityki fiskalnej

1. Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski

Otoczenie zewnętrzne

W 2021 r. miało miejsce popandemiczne ożywienie w Unii Europejskiej (UE), będącej głównym rynkiem eksportowym dla Polski. Tempo wzrostu gospodarczego w UE wyniosło 5,4% po spadku o 5,9% w 2020 r. W bieżącym roku, według prognozy Komisji Europejskiej (KE) z lipca br. (*European Economic Forecast, Summer 2022*), PKB w UE w 2022 r. zwiększy się o 2,7%. W 2023 r. tempo wzrostu obniży się do 1,5%. To wyrażnie słabsze prognozy niż w dwóch poprzednich rundach prognostycznych z tego roku. Dotyczy to zwłaszcza prognozy z lutego br., która była podstawą założeń zewnętrznych do scenariusza makroekonomicznego przedstawionego w *Programie Konwergencji, Aktualizacji 2022 i Założeniach do projektu ustawy budżetowej na rok 2023*¹.

KE zrewidowała w dół prognozę wzrostu na 2023 r. (w prognozie z lutego br. wynosiła ona 2,8%, a w maju br. 2,3%) przede wszystkim ze względu na materializację ryzyk związanych ze wzrostami cen energii, większą skalą zacieśnienia monetarnego w celu przeciwdziałaniu inflacji oraz pogorszeniem prognoz dla USA i Chin.

Produkt Krajowy Brutto

Wzrost PKB w pierwszym półroczu 2022 r. był wysoki. W I kw. wyniósł 8,5% r/r, natomiast w drugim – 5,3% r/r². W ujęciu kwartał do kwartału zauważalne było jednak spowolnienie koniunktury (spadek o 2,3% w II kw., sa), co sygnalizuje pogorszenie perspektyw wzrostu w drugim półroczu br. Głównym czynnikiem wzrostu w pierwszym półroczu pozostał popyt krajowy (w tym popyt konsumpcyjny gospodarstw domowych, czemu sprzyja utrzymująca się dobra sytuacja na rynku pracy) oraz przyrost zapasów. Podczas gdy prognozy ze stycznia i lutego br. wskazywały, że tempo wzrostu PKB w 2022 r. może wynieść ponad 4%, to w marcu – po wybuchu wojny w Ukrainie – przewidywania w tym zakresie zostały skorygowane wyrażnie poniżej tego poziomu (mediana, Refinitiv, III-IV'22). Prognoza tempa wzrostu PKB w bieżącym roku założona w *Programie Konwergencji. Aktualizacja 2022* była zbieżna z ówczesnym konsensusem (marzec-kwiecień) i została oceniona przez Komisję Europejską jako realistyczna. Po dobrych wynikach z I kw. br. prognozy rynkowe na rok bieżący zostały jednak zrewidowane w górę i powróciły do poziomów powyżej 4%.

¹ Scenariusz makroekonomiczny przedstawiony w *Założeniach do projektu ustawy budżetowej na rok 2023* z lipca br. jest taki sam jak scenariusz zawarty w *Programie Konwergencji, Aktualizacja 2022* opublikowanym w kwietniu br.

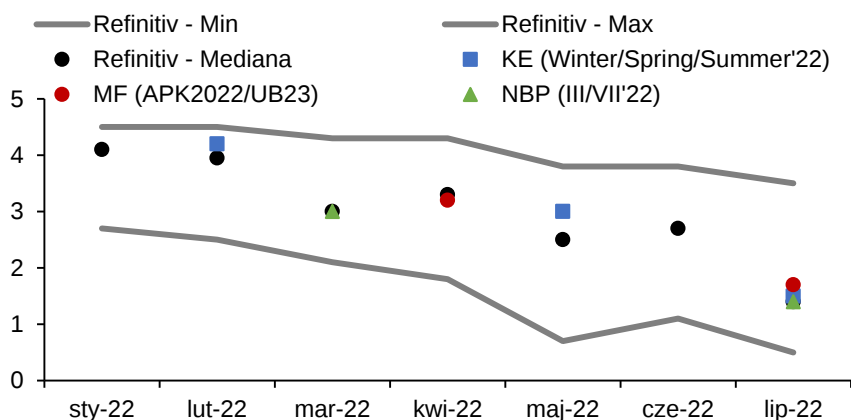
² Szybki szacunek PKB za II kw. 2022 r. opublikowany przez GUS 17.08.2022.

Scenariusz prezentowany w niniejszym uzasadnieniu zakłada, że w 2022 r. realne tempo wzrostu PKB wyniesie 4,6%. Na wzrost w bieżącym roku pozytywnie będzie oddziaływał popyt krajowy, w tym spożycie prywatne (m.in. w wyniku obniżki podatków bezpośrednich i pośrednich oraz innych polityk zwiększających dochód rozporządzalny gospodarstw domowych). Prognoza ta jest zgodna z lipcowym konsensusem rynkowym (Refinitiv, VII'22), który zakłada wzrost PKB w wysokości 4,6%, oraz bardziej pesymistyczna niż prognoza Komisji Europejskiej (wzrost o 5,2%, za: *European Economic Forecast, Summer 2022*). Rewizja prognozy Ministerstwa Finansów w stosunku do *Programu Konwergencji, Aktualizacja 2022* jest efektem przede wszystkim lepszych od przewidywań wyników gospodarki w I kw. br.

W drugiej połowie bieżącego oraz w przyszłym roku spodziewane jest pogorszenie sytuacji gospodarczej będące skutkiem znaczących wzrostów cen surowców energetycznych, utrzymującej się niepewności związanej z sytuacją geopolityczną, oddziaływaniem restrykcyjnej polityki monetarnej oraz przewidywanym obniżeniem dynamiki PKB w UE, tj. na głównych rynkach eksportowych Polski. W efekcie przewiduje się obniżenie tempa wzrostu PKB w przyszłym roku do 1,7%. Przewidywane na 2023 r. tempo wzrostu realnego PKB mieści się w przedziale prognoz rynkowych i jest zbliżone do mediany prognoz rynkowych (Refinitiv, VII'22), prognozy NBP (*Raport o inflacji, VII'22*) oraz KE (*European Economic Forecast, Summer 2022*).

Wykres nr 1 przedstawia porównanie prognoz realnego tempa wzrostu PKB przygotowanych przez Ministerstwo Finansów (MF) z dostępnymi w poszczególnych miesiącach prognozami analityków rynkowych i wybranych instytucji prognostycznych.

Wykres 1. Porównanie prognoz realnego wzrostu PKB w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza podstawowych składników zagregowanego popytu

Największym składnikiem zagregowanego popytu jest konsumpcja prywatna, która w 2021 r. wzrosła o 6,0%. W bieżącym roku dochody do dyspozycji gospodarstw domowych utrzymują się na wysokim poziomie przez działania rządu w zakresie zmian w systemie podatkowym, dotacjom do gospodarstw domowych w związku ze wzrostem cen energii oraz wakacje kredytowe. W efekcie, mimo wysokiej inflacji, przewiduje się, że w 2022 r. nastąpi realny wzrost konsumpcji prywatnej o 3,9%. Utrzymaniu relatywnie wysokiej dynamiki konsumpcji prywatnej będzie też sprzyjać utrzymująca się dobra sytuacja na rynku pracy. W przyszłym roku spożycie prywatne wyhamuje do 2,2% w związku z pogorszeniem się ogólnej sytuacji gospodarczej oraz sytuacji na rynku pracy (możliwy nieznaczny wzrost bezrobocia). Również utrzymanie się restrykcyjnej polityki monetarnej będzie wpływało na ograniczenie konsumpcji gospodarstw domowych. Z kolei czynnikiem ograniczającym spadek spożycia prywatnego będzie program *Niskie Podatki*. Ogółem ścieżka wzrostu konsumpcji będzie niższa niż w *Programie Konwergencji, Aktualizacja 2022* ze względu na wyższą prognozowaną inflację w latach 2022-23 oraz zakładaną wyższą ścieżkę stóp procentowych.

Przewiduje się, że realne tempo wzrostu spożycia publicznego wyniesie 0,0% w 2022 r. oraz 1,0% w 2023 r. W bieżącym roku wzrost wydatków wchodzących w skład spożycia publicznego będzie więc jedynie wyrównywał poziom wzrostu cen tej kategorii.

W przyszłym roku dynamikę spożycia publicznego będą dodatkowo wspierać wydatki związane z realizacją Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). W efekcie prognozowanych zmian spożycia prywatnego i publicznego spożycie ogółem zwiększy się w bieżącym roku o 3,0% (realnie), a w przyszłym roku tempo wzrostu tej kategorii wyhamuje do 1,9%.

Planowany wyraźny wzrost wydatków na obronność oraz rozpoczęcie realizacji projektów z KPO wpłyną na wzrost inwestycji w najbliższych latach. Oczekuje się, że inwestycje zwiększą się w bieżącym roku o 4,9%, a w przyszłym roku o 6,2%. Zakłada się przy tym, że głównym czynnikiem wspierającym wzrost tej kategorii będą inwestycje publiczne (szczególnie w 2023 r.). Dynamika inwestycji prywatnych pozostanie umiarkowana ze względu na wyraźny wzrost kosztu kapitału będący efektem zacieśnienia polityki monetarnej. Zakłada się, że wkład przyrostu zapasów we wzrost PKB w bieżącym roku będzie nadal dodatni, a od przyszłego roku ujemny. W efekcie, tempo wzrostu akumulacji wyniesie w bieżącym roku 11,3%, a w przyszłym -1,2%.

W ostatnich trzech dekadach systematycznie pogłębia się integracja polskiej gospodarki z gospodarką światową. Przybrała ona na sile od czasu przystąpienia Polski do UE. Udział eksportu towarów i usług w PKB zwiększał się regularnie osiągając w 2021 r. rekordowy poziom 60,7%, m.in. za sprawą utrzymującej się wysokiej konkurencyjności polskich

przedsiębiorstw, dywersyfikacji produkcji i zdobywania nowych rynków zbytu. W bieżącym roku wraz z wyraźnym pogorszeniem się koniunktury w krajach UE i sankcjami obejmującymi handel z Rosją scenariusz zakłada wzrost eksportu o 2,5% (po wzroście o 11,8% w 2021 r.). W 2023 r. w ślad za spowolnieniem popytu zagranicznego tempo wzrostu polskiego eksportu wyhamuje do 1,3%. Dynamika importu będzie determinowana zmianami rozpatrywanego łącznie popytu krajowego i eksportu. Tempo wzrostu popytu krajowego, na który składa się akumulacja oraz spożycie ogółem, wyniesie w latach 2022-2023 odpowiednio 4,8% oraz 1,2%. Przewiduje się tym samym, że w 2022 r. import będzie rósł w podobnym tempie jak eksport (tj. wzrośnie o 2,7%) oraz wyraźnie słabiej w 2023 r. (wzrost o 0,5%). W rezultacie zakłada się, że wkład eksportu netto we wzrost PKB w 2022 r. będzie bliski zera, a w 2023 r. dodatni.

Bilans płatniczy

Silniejsza dynamika importu niż eksportu wraz z wyraźnym pogorszeniem się *terms of trade* (m.in. poprzez wyższe ceny ropy naftowej), przełoży się na pogorszenie salda obrotów towarowych w 2022 r. W konsekwencji przy wysokim deficycie dochodów pierwotnych wynikającym w dużym stopniu z dobrych wyników finansowych przedsiębiorstw z udziałem inwestorów zagranicznych saldo obrotów bieżących obniży się z -0,7% PKB w 2021 r. do -4,3% PKB w 2022 r. W 2023 roku spodziewana jest nadwyżka eksportu nad importem – relatywnie większy spadek importu będzie wynikał z wyraźnego pogorszenia popytu krajowego. Łącznie z poprawą *terms of trade* wpłynie to na zmniejszenie negatywnego salda obrotów bieżących do -2,9% PKB. Nierównowaga zewnętrzna powinna być w pełni finansowana przez napływ kapitału długookresowego tj. inwestycji bezpośrednich nierezydentów i europejskich funduszy strukturalnych klasyfikowanych na rachunku kapitałowym.

Rynek pracy

W pierwszej połowie bieżącego roku bezrobocie w Polsce spadło do historycznie niskich poziomów. Zgodnie ze wstępnymi danymi MRiPS na koniec czerwca br. liczba zarejestrowanych bezrobotnych była najniższa dla tego miesiąca od 32 lat, a stopa bezrobocia wyniosła 4,9%. Prezentowany scenariusz zakłada utrzymanie dobrej sytuacji na rynku pracy w horyzoncie bieżącego roku. Zakłada się, że w bieżącym roku przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej wzrośnie o 1,8%, a stopa bezrobocia na koniec roku wyniesie 5,0%. W przyszłym roku, ze względu na spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego, popyt na pracę obniży się. W efekcie, zatrudnienie w gospodarce narodowej nieznacznie spadnie (o 0,5%) a stopa bezrobocia na koniec roku wyniesie 5,4%.

Oczekuje się, że nominalny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w bieżącym roku przyspieszy do 11,2%, tj. powyżej poziomu obserwowanego w poprzednim roku, lecz poniżej poziomu średniorocznej inflacji. Wyżej ukształtuje się

tempo wzrostu wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, które wyniesie 12,6%.

W 2023 r. przewiduje się wzrost wynagrodzeń w gospodarce narodowej o 10,1%, m.in. w efekcie stosunkowo wysokiego wzrostu płacy minimalnej.

Inflacja

Dotychczasowy przebieg procesów inflacyjnych w 2022 r. wskazuje na konieczność podwyższenia przewidywanej w *Programie Konwergencji, Aktualizacja 2022* prognozy inflacji do 13,5% średnio w bieżącym roku. Jest to związane m.in. ze wzrostem cen surowców energetycznych oraz żywności na rynkach światowych. Zgodnie z ostatnimi danymi GUS, ceny w lipcu br. wzrosły o 15,6% (r/r), po wzroście o 15,5% w czerwcu br. W prognozie przyjęto, że inflacja osiągnie swój tegoroczny szczyt w III kw. br.

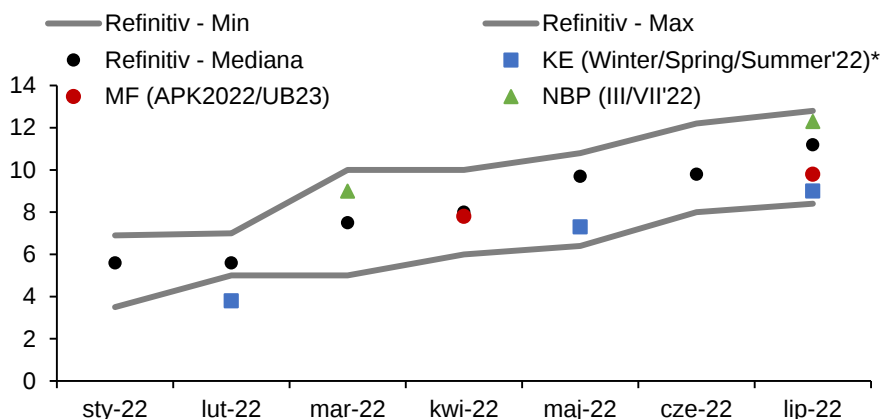
W kolejnym roku inflacja wzrośnie na początku roku, aby następnie wyhamowywać w dalszej części 2023 r. Niepewność co do prognoz w tym zakresie pozostaje jednak wysoka i zależy w największym stopniu od cen żywności i surowców energetycznych w przyszłym roku.

Przy założeniu braku nowych szoków podażowych na rynku żywnościowym i energetycznym inflacja CPI w 2023 r. wyniesie 9,8% w ujęciu średniorocznym. Dynamika cen energii będzie nadal utrzymywać się na podwyższonym poziomie, jednak niższym niż w bieżącym roku. Jednocześnie, inflacja bazowa powinna się stopniowo obniżać. Spadkowi cen w przyszłym roku będzie sprzyjać spadek popytu związany z osłabianiem się wzrostu gospodarczego oraz opóźnione oddziaływanie bardziej restrykcyjnej polityki monetarnej.

Przewidywane na 2023 r. tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych mieści się w przedziale prognoz rynkowych. Jest niższe od prognozy NBP (*Raport o inflacji*, VII'22) i mediany prognoz rynkowych (Refinitiv, VII'22), lecz wyższe od prognozy KE³ (*European Economic Forecast, Summer 2022*). Wykres nr 2 przedstawia porównanie prognoz inflacji przygotowanych przez Ministerstwo Finansów z dostępnymi w poszczególnych miesiącach prognozami analityków rynkowych i wybranych instytucji prognostycznych. Duża rozpiętość prognoz różnych instytucji sygnalizuje znaczącą skalę niepewności co do kształtowania się inflacji w 2023 r. Niepewność ta wynika m.in. z wojny w Ukrainie i kształtowania się cen surowców energetycznych (szerzej te zagadnienia omawia podrozdział dotyczący czynników ryzyka dla scenariusza makroekonomicznego).

³ W przypadku Komisji Europejskiej prognozowanym wskaźnikiem inflacji jest zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP), w pozostałych prognozach wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych CPI.

Wykres 2. Porównanie prognoz inflacji (CPI) na 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne.

* Prognoza Komisji Europejskiej dotyczy wskaźnika HICP.

Stopy procentowe i kurs walutowy

Prezentowany scenariusz w zakresie stóp procentowych NBP opiera się na oczekiwaniach rynkowych (mediana ankiety agencji Refinitiv z końca lipca 2022 r.), według których Rada Polityki Pieniężnej będzie kontynuowała cykl podwyżek stóp procentowych w drugiej połowie bieżącego roku. Skala podwyżek będzie jednak niewielka i stopa referencyjna osiągnie 7,0% w drugiej połowie br. i pierwszej połowie 2023 r. Od IV kw. przyszłego roku zakładane jest stopniowe luzowanie polityki monetarnej.

Na potrzeby prognozy makroekonomicznej przyjęto założenie techniczne dotyczące stabilizacji kursów walutowych w horyzoncie prognozy, tj. kurs euro w złotych (EUR/PLN) w wysokości 4,65⁴, a kurs dolara amerykańskiego w złotych (USD/PLN) na poziomie 4,43⁵. Założenie o stałości kursu wydaje się konserwatywne. Fundamenty polskiej gospodarki, w przypadku braku dalszych szoków zewnętrznych, powinny sprzyjać umacnianiu się polskiej waluty w okresie objętym prognozą.

Lata 2024-2026

W scenariuszu makroekonomicznym założono stabilizację wzrostu gospodarczego w najbliższym otoczeniu gospodarczym Polski – państwach Unii Europejskiej – na poziomie z lat przed pandemią. W efekcie oczekuje się również stabilizacji udziału eksportu w PKB na poziomie ok. 59-60%.

W 2024 i 2025 r. przewidywane jest odbicie tempa wzrostu gospodarczego po jego spowolnieniu w 2023 r. Zakładane jest stopniowe wycofywanie się z restrykcyjnej polityki

⁴ Przyjęto średni kurs z II kw. 2022 r.

⁵ Zgodnie z założeniami Komisji Europejskiej z ostatniej prognozy (*European Economic Forecast, Summer 2022*) przyjęto, że kurs EUR/USD ustabilizuje się na poziomie 1,05. Kurs USD/PLN uzyskano wynikowo.

pieniężnej (zgodny z oczekiwaniami rynkowymi cykl obniżek stóp procentowych w latach 2023-2024) oraz wyraźny spadek inflacji. Popyt krajowy będzie wspierany przez dalsze wykorzystywanie środków z KPO i wysoką dynamikę inwestycji. W szczególności, poziom inwestycji sektora GG będzie kształtowany przez wieloletnie programy rządowe, w szczególności w obszarze obronności oraz infrastruktury transportowej. Ważnym instrumentem pobudzania inwestycji publicznych będzie również *Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych*. Spożycie prywatne w 2024 r. osiągnie dynamikę porównywalną ze średnią w latach sprzed pandemii a następnie dynamika ta nieznacznie się obniży.

Wraz z zakładaną poprawą tempa wzrostu gospodarczego w UE w 2024 r. przewiduje się wzrost eksportu. Z kolei poprawa popytu krajowego oraz eksportu będzie wpływać na poprawę dynamiki importu. W efekcie przyjmuje się, że eksport netto w 2024 r. zanotuje przejściowo dodatnią kontrybucję we wzrost PKB, a w dwóch kolejnych latach będzie miał neutralny wpływ na wzrost gospodarczy. Również saldo rachunku bieżącego powinno stopniowo poprawiać się osiągając -1,0% PKB w 2026 r.

Podsumowując, oczekuje się, że tempo wzrostu realnego PKB w 2024 i 2025 r. osiągnie 3,1%, a w 2026 r. wyniesie 2,9%. Przyczyną nieznacznego spadku dynamiki wzrostu w końcu horyzontu prognozy będzie m.in. założony wyraźny spadek środków wykorzystywanych w ramach KPO. Prognoza na 2024 r. jest nieznacznie niższa (o 0,1 pkt proc.) od dostępnego konsensusu (mediana, Refinitiv, VII'22).

Zakłada się, że lata 2024-2026 przyniosą stabilizację na rynku pracy. Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej zwiększy się w 2024 r. o 0,1%, by w kolejnych dwóch latach obniżyć się kolejno o 0,1% oraz 0,3%. Będzie to efekt procesów demograficznych i wynikającego z nich spadku podaży pracy (pomimo zakładanego wzrostu stopy aktywności zawodowej). W rezultacie, po uwzględnieniu zmian w podaży pracy, stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2026 r. wyniesie 5,0%. Z kolei realne tempo wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w latach 2024-2026 będzie zbliżone do tempa wzrostu wydajności pracy (ok. 3%).

W horyzoncie prognozy przewiduje się stopniowy spadek inflacji. W 2024 r. inflacja może jeszcze utrzymywać się na podwyższonym poziomie, lecz w kolejnych latach, m.in. w efekcie działania wyższych stóp procentowych NBP, będzie spadać. Przewiduje się, że tempo wzrostu cen konsumpcyjnych osiągnie cel inflacyjny NBP w końcu horyzontu prognozy.

Czynniki ryzyka dla przyjętego scenariusza makroekonomicznego

Zaprezentowany powyżej scenariusz makroekonomiczny różni się od tego, który przyjęto w *Założeniach projektu budżetu państwa na rok 2023* z czerwca br., a który opierał się na scenariuszu leżącym u podstaw *Programu Konwergencji, Aktualizacja 2022 r.* z kwietnia 2022 r. Głównym powodem przyjęcia nowych prognoz większości wskaźników makroekonomicznych jest napływ nowych informacji zmieniających istotnie zarówno zakładaną ścieżkę wzrostu gospodarczego, jak i inflacji.

Prezentowana prognoza zakłada, że wzrost gospodarczy w UE, która jest największym partnerem handlowym Polski, będzie zgodny ze scenariuszem makroekonomicznym opublikowanym przez Komisję Europejską w lipcu 2022 r. Komisja Europejska podkreśla jednak, że utrzymuje się podwyższony poziom niepewności co do perspektyw wzrostu unijnej gospodarki.

Czynnikiem ryzyka dla prognozy jest dalszy przebieg wojny w Ukrainie i jej wpływ na krajową i światową gospodarkę. W przypadku przedłużającego się i zaostrzającego się konfliktu, nałożenia bardziej rygorystycznych sankcji na Rosję oraz utrzymujących się problemów z łańcuchami dostaw możliwy jest dalszy wzrost cen surowców energetycznych na rynkach światowych powyżej poziomów założonych w prognozie, a tym samym wyższej przewidywanej stopy inflacji. Niepewność dotyczy także kształtowania się cen innych produktów, których znaczącym eksporterem są Rosja i Ukraina – między innymi cen niektórych produktów rolnych. Zaostrzenie wojny może również nasilać skalę kryzysu energetycznego w krajach UE, skutkując pogorszeniem perspektyw gospodarczych u kluczowych partnerów handlowych Polski, w tym m.in. Niemiec.

Kolejnym czynnikiem ryzyka jest sytuacja związana z pandemią COVID-19. Pomimo wysokiego odsetka szczepień w państwach UE obserwuje się obecnie znaczący wzrost liczby zachorowań. To może ponownie spowodować nadmierne obciążenie systemu ochrony zdrowia i, co za tym idzie, wymusić wprowadzenie gospodarczych obostrzeń. Zaprezentowany scenariusz makroekonomiczny zakłada brak wprowadzania dodatkowych obostrzeń gospodarczych w bieżącym lub przyszłym roku.

Czynnikiem ryzyka związanym ze zmianami strukturalnymi na rynku pracy w Polsce jest wielkość podaży pracy w horyzoncie prognozy. Scenariusz zakłada umiarkowany spadek podaży pracy ze względu na proces starzenia się społeczeństwa, który nie jest w pełni kompensowany wzrostem stopy aktywności zawodowej. Napływ uchodźców z Ukrainy oraz ich wysoka aktywność zawodowa może jednak zwiększyć podaż pracy w kraju i tym samym, poprzez wzrost potencjału polskiej gospodarki, średnie tempo wzrostu gospodarczego.

Do 11 sierpnia br. nadano prawie 1,3 mln numerów PESEL obywatelom Ukrainy z czego ponad 650 tys. osób to osoby powyżej 18 roku życia a ok. 575 tys. osób to dzieci i młodzież

do 18 r.ż.⁶ Jednocześnie od początku rosyjskiej inwazji część obywateli Ukrainy (głównie mężczyzn), pracujących wcześniej w Polsce, wróciło do kraju w celu walki z agresorem. Skala tego przepływu i w konsekwencji efektu netto wpływu wojny na podaż pracy w Polsce jest w tej chwili trudna do oszacowania. Długookresowo, liczba obywateli Ukrainy którzy osiedlą w Polsce i podejmą tutaj pracę będzie prawdopodobnie w znacznym stopniu zależna od długości trwania wojny.

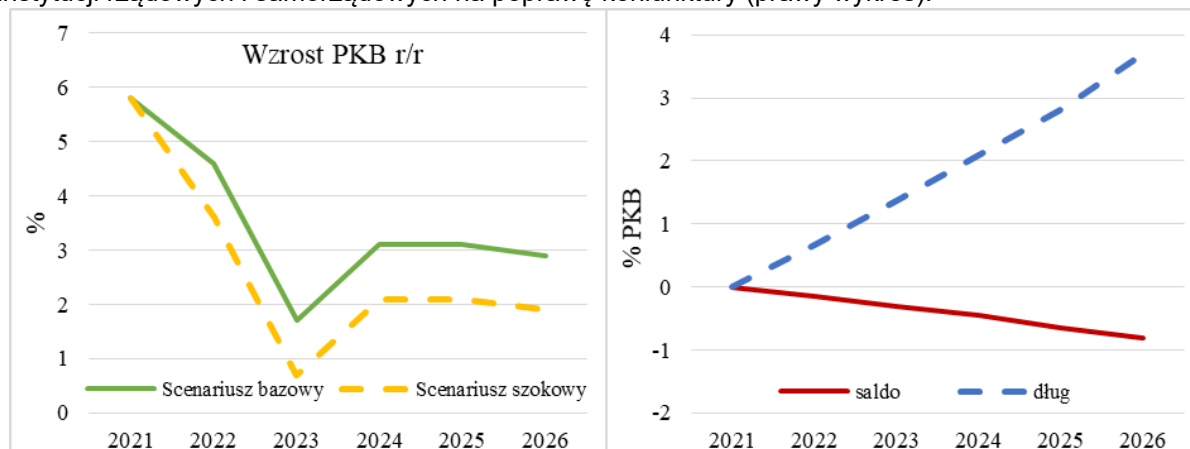
Wielkość i struktura wydatków sektora finansów publicznych oraz charakterystyka systemu podatkowego w 2024 r. i kolejnych będą ostatecznie ustalane w trakcie corocznych procesów budżetowych. Decyzje w tym zakresie mogą mieć wpływ na podstawowe wskaźniki makroekonomiczne przedstawione w niniejszym dokumencie, w tym tempo i strukturę wzrostu gospodarczego oraz inflację.

Analiza wrażliwości

Poniżej przedstawiono wrażliwość wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w latach 2022-2026 na wzrost krajowej stopy procentowej oraz niższe tempo wzrostu gospodarczego w kraju (odchylenia od scenariusza bazowego).

W przypadku reakcji długu poziom odchylenia dla państwowego długu publicznego jest analogiczny, jak dla długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Analizy dokonano w oparciu o rozwijany w Ministerstwie Finansów ekonometryczny model finansów publicznych. Wyniki symulacji bazują na historycznych elastycznościach oszacowanych dla przyjętych postaci równań behawioralnych.

Wykres 3. Szok na tempo wzrostu PKB r/r (lewy wykres) oraz reakcja wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych na poprawę koniunktury (prawy wykres).

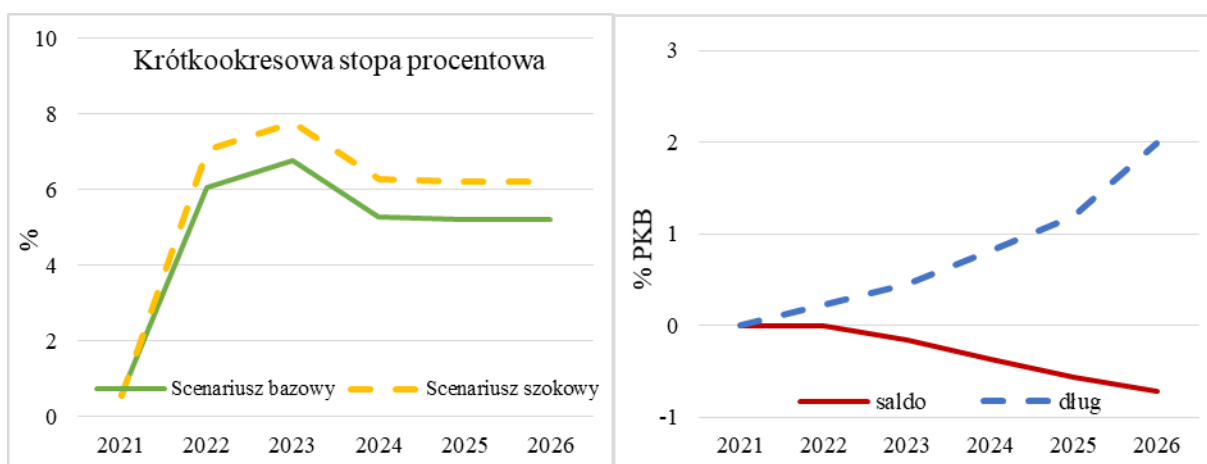
Źródło: Ministerstwo Finansów.

⁶ <http://dane.gov.pl> (dostęp 16.08.2022)

Impuls pogorszenia koniunktury wprowadzony jest poprzez spadek popytu z zagranicy na produkty wytwarzane na rodzimym rynku. Spadek popytu zagranicznego zdefiniowano tak, aby wzrost PKB w pierwszym roku scenariusza szokowego zmniejszył się dokładnie o 1 pp. i w całym horyzoncie analizy podtrzymany był na poziomie średnio o 1 pp. niższym niż w scenariuszu bazowym. Bezpośrednim efektem spadku popytu z zagranicy jest spadek wolumenu eksportu. Ze względu na importochłonność eksportu, spadkowi eksportu towarzyszy również spadek importu. Spadek popytu na polskie towary powoduje z kolei spadek popytu wewnętrznego, co powoduje pogorszenie sytuacji na rynku pracy, przekładając się na niższe dochody gospodarstw domowych oraz wydatki konsumpcyjne. Spadek popytu wpływa również na spowolnienie działalności inwestycyjnej, która w mniejszym stopniu wspiera wzrost PKB w horyzoncie prognozy. Niższy wzrost gospodarczy prowadzi również do spadku dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych, co ostatecznie prowadzi do pogorszenia wyniku sektora publicznego. W konsekwencji w scenariuszu szokowym dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2026 r. jest w relacji do PKB wyraźnie wyższy niż w scenariuszu bazowym. Zmiana relacji długu do PKB w kolejnych okresach jest pochodną skumulowanej zmiany wyniku sektora rządowego i samorządowego oraz niższego mianownika w relacji długu do PKB.

Impuls stopy procentowej został zdefiniowany jako skokowy wzrost nominalnej krótkookresowej stopy procentowej o 1 pkt. proc. w całym horyzoncie objętym analizą w stosunku do scenariusza bazowego.

Wykres 4. Krótkookresowa stopa procentowa (lewy wykres) oraz reakcja wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych na zmianę krótkookresowej stopy procentowej (prawy wykres)

Źródło: Ministerstwo Finansów.

Podwyżka krótkookresowych stóp procentowych pociąga za sobą wzrost stóp długookresowych i w rezultacie prowadzi do zwiększenia kosztu pozyskiwania kapitału,

co skutkuje ograniczeniem poziomu inwestycji względem scenariusza bazowego oraz zwiększeniem kosztów finansowania długu. Na skutek przesunięcia konsumpcji w czasie w ramach międzyokresowej substytucji oraz zaostrzenia warunków udzielania kredytów zmniejsza się też poziom spożycia prywatnego. W rezultacie impuls interpretowany jako wzrost restrykcyjności polityki monetarnej prowadzi do obniżenia wolumenu PKB w horyzoncie prognozy. Wraz z rosnącymi kosztami obsługi długu oraz relatywnie niższym poziomem PKB wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych w relacji do PKB pogarsza się. Rośnie też relacja długu sektora do PKB względem scenariusza bazowego.

2. Kierunki polityki budżetowej w 2023 r.

Z końcem maja br. Komisja Europejska uznała za potrzebne utrzymanie tzw. ogólnej klauzuli wyjścia do końca 2023 roku. Inwazja Rosji na Ukrainę, bezprecedensowe wzrosty cen energii, dalsze zakłócenia w łańcuchach dostaw sprawiają bowiem, że gospodarki UE i strefy euro nie wróciły do stanu normalności. Komisja Europejska, decydując o przedłużeniu klauzuli, miała też na względzie potrzebę zapewnienia elastycznej polityki budżetowej, zdolnej do reakcji w obliczu gospodarczych skutków rosyjskiej agresji na Ukrainę, takich jak utrudnienia w dostawach energii. Co do zasady tempo wzrostu wydatków bieżących powinno w 2023 roku być zgodne z neutralnym nastawieniem polityki budżetowej, a więc nie przekładać się ani na konsolidację ani na ekspansję fiskalną.

Komisja Europejska podkreśla przy tym, że ogólna klauzula wyjścia nie zawiesza funkcjonowania Paktu Stabilności i Wzrostu i nie oznacza powrotu do niekontrolowanych wydatków. Opublikowała w związku z tym analizę przestrzegania unijnych wartości referencyjnych dla deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w 18 państwach członkowskich, w tym w Polsce. Skoncentrowała się na przekroczeniach wartości referencyjnych wynikających z notyfikacji fiskalnych za rok 2021 i prognoz na 2022 rok z programów stabilności lub konwergencji. W aktualnej sytuacji geopolitycznej, biorąc też pod uwagę wpływ pandemii na sytuację gospodarczą i budżetową Komisja Europejska uznała, że nie należy prowadzić procedury nadmiernego deficytu wobec żadnego z analizowanych państw. Ponowna ocena sytuacji budżetowej i zasadności prowadzenia procedury nadmiernego deficytu nastąpi jesienią 2022 r., na bazie jesiennych prognoz Komisji Europejskiej.

Rada Ecofin, w opinii z lipca br. do „Programu konwergencji. Aktualizacji 2022”, rekomendowała Polsce:

- w 2023 roku – zapewnienie, że wzrost wydatków bieżących finansowanych ze środków krajowych będzie zgodny z neutralnym nastawieniem polityki budżetowej, uwzględniając kontynuację tymczasowego i celowego wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej dotkniętych wzrostem cen energii oraz wsparcia dla

uchodźców z Ukrainy. Wydatki bieżące należy dostosować do ewentualnej zmiany sytuacji. Rada Ecofin zaleca też zwiększyć inwestycje publiczne na zielone inwestycje, cyfrową transformację i bezpieczeństwo energetyczne, wykorzystując do tego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, RePowerEU oraz inne fundusze unijne,

- po roku 2023 - prowadzenie polityki budżetowej zorientowanej na osiągnięcie w średnim okresie ostrożnej pozycji fiskalnej. Poprawę skuteczności polityki wydatkowej, w tym przez kontynuację reformy systemu budżetowego. Zapewnienie adekwatnej wysokości przyszłych świadczeń emerytalnych i stabilności systemu emerytalnego przez wprowadzenie działań służących podwyższaniu rzeczywistego wieku przejścia na emeryturę i przez reformę preferencyjnych systemów emerytalno-rentowych.

Zalecenia Rady należy wykorzystać w opracowywaniu projektu budżetu na rok przyszły.

Mając to na uwadze projekt ustawy budżetowej na rok 2023 został opracowany przy zastosowaniu zmodyfikowanej stabilizującej reguły wydatkowej. Zmiana ta pozwoli na prowadzenie w 2023 roku elastycznej polityki budżetowej i kontynuację działań ukierunkowanych na walkę z gospodarczymi skutkami inwazji Rosji na Ukrainę i łagodzących skutki inflacji.

3. Stabilizująca reguła wydatkowa

Projekt ustawy budżetowej na rok 2023 został przygotowany z zastosowaniem stabilizującej reguły wydatkowej wprowadzonej do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1646, z późn. zm.).

Zakresem stabilizującej reguły wydatkowej objęte są wydatki:

- organów władzy publicznej, w tym organów administracji rządowej, organów kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądów i trybunałów,
- jednostek samorządu terytorialnego i ich związków,
- związków metropolitalnych,
- jednostek budżetowych,
- państwowych funduszy celowych,
- funduszy zarządzanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i funduszy zarządzanych przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Narodowego Funduszu Zdrowia,
- Bankowego Funduszu Gwarancyjnego,

- funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego,

z wyłączeniem:

wydatków finansowanych z budżetu środków europejskich i środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

W związku ze spełnieniem kryteriów zawartych w art. 112d ustawy o finansach publicznych, na rok 2020 czasowo zawieszono stabilizującą regułę wydatkową, zaś w 2021 roku zastosowano po raz pierwszy klauzulę powrotu do reguły określonej w art. 112d ust. 3 ustawy o finansach publicznych, która obowiązywała również w 2022 r. Prognozowane w uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej na 2023 r. wskaźniki makroekonomiczne implikują stosowanie w 2023 roku reguły zgodnie z formułą zawartą w art. 112aa ustawy o finansach publicznych.

Kwota planowanych wydatków SRW na rok 2023, obliczona zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych z uwzględnieniem art. 3 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska, wynosi 1.316.360.446 tys. zł. Kwota ta została ustalona w oparciu o:

- 1) kwotę startową za rok 2022 określoną w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska, uaktualnioną zgodnie z mechanizmem korekty opisanym w art. 3 ust. 2 tej ustawy. Uaktualniona kwota startowa wynosi 1.147.378.420 tys. zł,
- 2) ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego roczne dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych za lata 2016–2021, skorygowane w sposób określony w art. 112d ust. 6 ustawy o finansach publicznych,
- 3) roczną dynamikę wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych na lata 2022-2023, o której mowa w art. 112aa ust. 1, prognozowaną w uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej na rok 2023,
- 4) średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług, o którym mowa w art. 112aa ust. 1 na lata 2022-2023, prognozowany w uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej na rok 2023,
- 5) wskaźnik średniookresowej dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych WPKB2023 wynoszący 1,0380,
- 6) wielkość korekty K2023, o której mowa w art. 112aa ust. 4 ustawy o finansach publicznych, wynoszącą w 2023 r. 0 pkt. proc., ponieważ relacja państwowego długu publicznego obliczonego zgodnie z art. 38a pkt. 4 ustawy o finansach publicznych do PKB w 2021 r. (Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 25 maja 2022 r. w sprawie

ogłoszenia kwot, o których mowa w art. 38 i art. 38a ustawy o finansach publicznych (Monitor Polski poz. 553)) kształtuje się poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 43% PKB oraz deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych, ogłoszony w komunikacie GUS z 22 kwietnia 2022 r., i suma różnic, o której mowa w art. 112aa ust. 5 ustawy o finansach publicznych, kształtują się w zakresie wartości referencyjnych określonych w art. 112aa ust. 4 ustawy o finansach publicznych,

7) prognozowaną wartość ogółem działań dyskrejonalnych, która wynosi 8.665.724 tys. zł.

Zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych działania dyskrejonalne w zakresie podatków i składek na ubezpieczenia społeczne są uwzględniane w formule stabilizującej reguły wydatkowej, o ile wartość każdego z nich w okresie 12 kolejnych miesięcy poczynwszy od miesiąca wejścia w życie działania dyskrejonalnego przekracza 0,03% wartości produktu krajowego brutto, prognozowanej w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na dany rok przedłożonego Sejmowi. Ponadto w wartości ogółem działań dyskrejonalnych uwzględnia się wpływ na kwotę WYD_n rezygnacji z działań dyskrejonalnych dokonanych w latach poprzednich oraz aktualizacje wartości działań dyskrejonalnych uwzględnionych w latach poprzednich. W przypadku aktualizacji skutków działań dyskrejonalnych nie ma zastosowania warunek przekroczenia przez każde z nich 0,03% wartości produktu krajowego brutto. W związku z tym, w kwocie wydatków na rok 2023 uwzględniono następujące aktualizacje dotychczas wprowadzonych i skutki nowych działań dyskrejonalnych w zakresie podatków i składek na ubezpieczenia społeczne:

- 1) skutki wprowadzenia działań w zakresie reformy systemu podatkowego, w wysokości łącznie -26.688.037 tys. zł, na które składają się następujące czynności:
 - skutki działań wprowadzonych ustawą z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2105, z późn. zm.),
 - skutki wprowadzenia działań związanych z programem Niskie Podatki, wprowadzonym ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1265, z późn. zm.),
- 2) aktualizację skutków działań dotyczących uszczelniania luki podatkowej w związku z wyłudzeniami VAT i zapobieganiem unikania płacenia tego podatku na podstawie szacunku ex post zmian luki VAT w 2021 r., w wysokości 19.227.932 tys. zł, na które składają się następujące czynności:
 - wprowadzenie tzw. mechanizmu podzielonej płatności ustawą z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 62, z późn. zm.),

- wprowadzenie obligatoryjnego mechanizmu podzielonej płatności ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1751, z późn. zm.),
 - wprowadzenie kas on-line ustawą z dnia 15 marca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy - Prawo o miarach (Dz. U. poz. 675),
 - wprowadzenie kas rejestrujących mających postać oprogramowania rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie kas rejestrujących mających postać oprogramowania (Dz. U. poz. 957, z późn. zm.),
 - wprowadzenie dalszych zmian nakierowanych na uszczelnienie systemu VAT zgodnie z ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1520, z późn. zm.),
- 3) skutki wprowadzenia tzw. Pakietu Mobilności, wprowadzonego ustawą z dnia 26 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym, ustawy o czasie pracy kierowców oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 209) w wysokości 6.383.054 tys. zł w 2023 r.,
 - 4) skutki indeksacji stawki akcyzy na używki, wprowadzonej ustawą z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2313) w wysokości 4.773.640 tys. zł,
 - 5) aktualizację skutku wynikającego z wprowadzenia w przepisach o podatkach dochodowych rozwiązań, mających na celu wyeliminowanie przypadków stosowania tzw. agresywnej optymalizacji podatkowej w związku z ustawą z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. poz. 2175, z późn. zm.) w wysokości 2.835.123 tys. zł (z uwzględnieniem korekty, w stosunku do wcześniejszych prognoz, dokonywanych od 2020 r. zwrotów nadpłaconego podatku w związku z art. 15e ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w ramach tzw. procedur APA),
 - 6) aktualizację skutków wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 16 lipca 2021 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów) z tytułu umorzenia subwencji finansowej lub finansowania preferencyjnego udzielonych przez Polski Fundusz Rozwoju (Dz.U. poz. 1316), w wysokości 2.701.687 tys. zł,
 - 7) aktualizację skutków uwzględnionych w zakresie rozwiązań wspierających małych i średnich przedsiębiorców w zakresie podatku dochodowego, w wysokości łącznie 2.568.938 tys. zł, na które składają się następujące czynności:

- pakietu uszczelniającego oraz zmiany w zakresie ryczałtu i 9% stawki CIT wprowadzane ustawą z dnia 28 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2123),
 - wprowadzenia tzw. „podatku estońskiego” wprowadzonego ustawą z dnia 28 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2122),
- 8) skutki tarcz antyinflacyjnych wprowadzonych ustawą z dnia 9 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2349) i przedłużonych ustawą z dnia 13 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (Dz.U. poz. 196), ustawą z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1137), ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (Dz. U. poz. 1488) oraz ustawą z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 804), w kwocie -2.552.028 tys. zł,
- 9) skutki umożliwienia bankom komercyjnym działającym w formie spółek akcyjnych tworzenie instytucjonalnych systemów ochrony wprowadzony ustawą z dnia 7 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 872), obejmujące włączenie składek na system ochrony do kosztów uzyskania przychodów (ubytek we wpływach z CIT) wraz ze zwolnieniem ze składek na fundusz gwarancyjny banków w 2022 r., zindeksowany do warunków 2023 r., w kwocie -1.260.535 tys. zł,
- 10) aktualizację skutków uwzględnionych w kwocie wydatków na rok 2022 wynikających z ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym w zakresie wprowadzenia opłaty od środków spożywczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608) oraz ustawy z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz. U. poz. 1492, z późn. zm.) wraz z doliczonymi skutkami w podatku od towarów i usług, w łącznej wysokości 489.724 tys. zł,
- 11) aktualizację skutków wprowadzenia podatku od sprzedaży detalicznej, wprowadzonych z ustawą z dnia 12 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej (Dz. U. poz. 2497) w kwocie 195.575 tys. zł,
- 12) aktualizację skutków opłaty mocowej, wprowadzonej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy (Dz. U. z 2018 r. poz. 9), której termin wejścia w życie został przesunięty ustawą z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach

- ciekłych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1565), która weszła w życie od 1 stycznia 2021 r. ze skutkiem w 2023 r. w wysokości -9.350 tys. zł,
- 13) skutek zaniechania w 2022 r. poboru podatku od 13-tej emerytury wprowadzonego rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 7 marca 2022 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego (Dz.U. poz. 556), zaktualizowany do warunków 2023 r. i zneutralizowany brakiem tego działania w 2023 r.,
- 14) skutek wpłat w 2022 r. na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców wprowadzonych ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (Dz. U. poz. 1488), zaktualizowany do warunków 2023 r. i zneutralizowany brakiem tego działania w 2023 r.

Suma różnic, o której mowa w art. 112aa ust. 5 ustawy o finansach publicznych, tj. skumulowanych różnic pomiędzy relacją wyniku nominalnego sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB oraz poziomem średniookresowego celu budżetowego wyniosła w 2021 r. -3,34 proc.

Kwota planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych w roku 2023 wynosi 1.003.517.980 tys. zł. Kwota ta została wyznaczona w oparciu o:

- 1) planowaną kwotę wydatków,
 - 2) prognozowany na 2023 rok poziom skonsolidowanych:
 - a) wydatków jednostek samorządu terytorialnego i ich związków oraz związków metropolitalnych z uwzględnieniem m. in. realizacji budżetów jednostek samorządu terytorialnego i ich związków w ostatnich latach oraz przewidywanego wykonania roku 2022,
 - b) planowanych wydatków organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 ustawy o finansach publicznych,
 - c) planowanych kosztów Narodowego Funduszu Zdrowia wyliczonych na podstawie zatwierdzonego planu finansowego NFZ,
 - d) planowanych wydatków Bankowego Funduszu Gwarancyjnego określonych w planie finansowym Funduszu,
 - e) planowanych wydatków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 określonych w projekcie planu finansowego Funduszu,
 - f) planowanych wydatków Funduszu Pomocy określonych w projekcie planu finansowego Funduszu,
- z uwzględnieniem przepisów art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska,

- 3) kwotę prognozowanych na 2023 rok działań jednorazowych i tymczasowych po stronie dochodów, uwzględniających dochody z rozdysponowania zasobów częstotliwości z pasma 3480-3800 MHz (5G) oraz w paśmie 800 MHz.

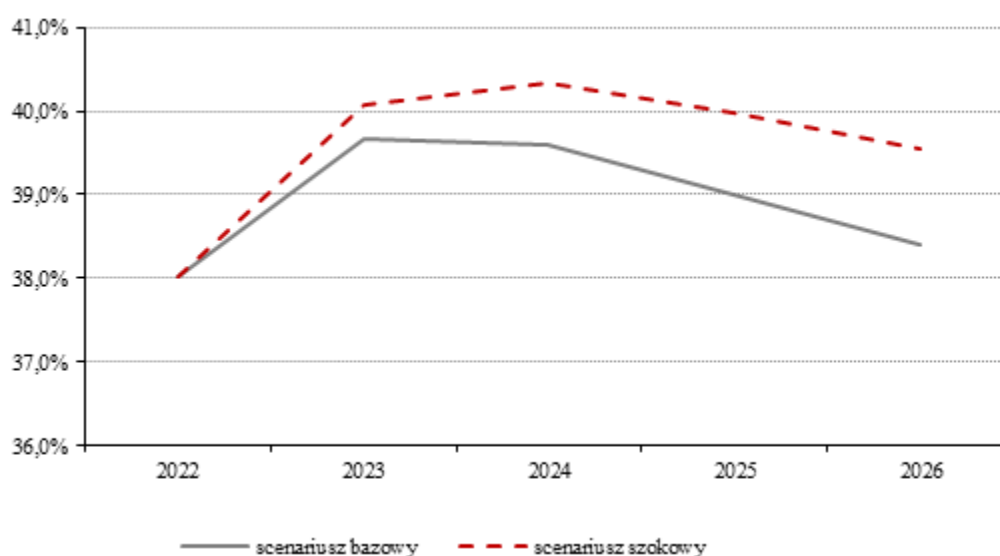
Szacunkowe kwoty wydatków na lata 2024-2026 wynoszą odpowiednio: 1.416.949.532 tys. zł, 1.486.854.142 tys. zł oraz 1.546.283.827 tys. zł.

Analiza wrażliwości

Dyrektywa Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (art. 4 ust. 4) wskazuje, że w ramach analizy wrażliwości w prognozach budżetowych analizuje się ścieżki przy różnych założeniach dotyczących wzrostu gospodarczego i stóp procentowych. Podobne wytyczne wynikają także z art. 142 ust. 1 pkt. 2c ustawy o finansach publicznych, który wskazuje, że uzasadnienie do projektu ustawy budżetowej zawiera analizę wrażliwości m.in. w zakresie poziomu kwoty wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, przy różnych założeniach dotyczących wzrostu gospodarczego.

Poniższy wykres przedstawia analizę wrażliwości kwoty wydatków w latach 2023-2026 na spowolnienie wzrostu gospodarczego w Polsce. Przyjęto, że w alternatywnym (szokowym) scenariuszu nominalne tempo wzrostu PKB – w efekcie redukcji realnego tempa wzrostu PKB – obniża się trwale o 1 pkt proc. w stosunku do scenariusza bazowego. Redukcję tę osiągnięto poprzez przyjęcie, że jej źródłem są wszystkie składowe PKB proporcjonalnie do swojego udziału w PKB.

Wykres 5. Reakcja poziomu kwoty wydatków (w % PKB) na trwały spadek tempa wzrostu PKB

*kwota startowa za rok 2022 uaktualniona zgodnie z mechanizmem korekty

Źródło: Ministerstwo Finansów.

Wyniki symulacji wskazują, że w scenariuszu szokowym relacja wydatków podmiotów objętych stabilizującą regułą wydatkową do PKB byłaby w latach 2023-26 wyższa niż w scenariuszu bazowym ze względu na wolniejszy wzrost PKB od uwzględnianego w formule SRW (antycyklicznego) 8-letniego indykatora wzrostu. Z uwagi na statyczny charakter symulacji poniższe wyniki należy interpretować z ostrożnością.

4. Sektor finansów publicznych

4.1. Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych

Deficyt i dług sektora instytucji rządowych i samorządowych jest liczony według zasad Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych⁷ (ESA2010) oraz wytycznych zawartych w Podręczniku deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (MGDD)⁸.

Zgodnie z definicją określoną w par. 2.111 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej sektor instytucji rządowych i samorządowych składa się z jednostek instytucjonalnych będących producentami nierynkowymi, których produkcja globalna przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowanych z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także z jednostek instytucjonalnych, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego.

Cechą charakterystyczną przy klasyfikacji sektorowej wg metodyki ESA2010 jest to, że przy klasyfikacji uwzględnia się przede wszystkim kryteria ekonomiczne i instytucjonalne (ESA2010; 2.34), kryteria formalnoprawne mają mniejsze znaczenie, a zatem definicja wg ESA2010 jest definicją funkcjonalną, stąd klasyfikacja sektorowa każdej jednostki poprzedzona musi być szczegółową analizą. Analizie poddaje się, w szczególności sposób organizacji i kontroli jednostki, a także zasady ekonomiczne jakimi kieruje się jednostka prowadząc działalność. Konsekwencją takiego podejścia jest płynny zakres tego sektora – możliwa reklasyfikacja w wyniku zmian w zakresie spełnienia przez jednostkę kryterium prawnego lub ekonomicznego. Co do zasady publiczne jednostki nierynkowe klasyfikowane są w sektorze instytucji rządowych i samorządowych. W Polsce za określenie zakresu sektora instytucji rządowych i samorządowych (klasyfikację jednostek pod względem funkcjonalnym) odpowiada Główny Urząd Statystyczny.

Mając powyższe na uwadze dane dotyczące sektora instytucji rządowych i samorządowych w najpełniejszym stopniu oddają rzeczywisty obraz finansów publicznych.

⁷ *European System of Integrated Economic Accounts* wprowadzony w życie Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 roku

⁸ *Manual on Government Deficit and Debt (MGDD)*, edycja 2019

Wynika to z faktu, że określając zakres sektorowy, jak i wpływ danej transakcji na finanse publiczne, uwzględnia się kryteria ekonomiczne (przewaga nad formą prawną).

Warto podkreślić, także że statystyki wg metodyki unijnej (ESA2010) bazują na metodyce powszechnie stosowanej w rachunkowości, tj. memoriale, tj. rejestracja transakcji odbywa się w momencie, kiedy transakcja ma miejsce, a nie w momencie płatności/przepływu środków pieniężnych.

Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych jest istotny, z punktu widzenia polskich i unijnych reguł fiskalnych. Reguły unijne zostały zdefiniowane w *Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i Pakcie Stabilności i Wzrostu*. Dwie podstawowe reguły odnoszą się do maksymalnego, dopuszczalnego poziomu deficytu i długu instytucji rządowych i samorządowych. *Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE) zobowiązuje w art. 126 ust. 1 państwa członkowskie UE do unikania nadmiernego, tj. przekraczającego 3% PKB deficytu nominalnego sektora. Natomiast wielkość długu sektora instytucji rządowych i samorządowych nie może przekroczyć 60% PKB.

Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych jest determinowany zarówno wynikiem jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (art. 9 ustawy o *finansach publicznych*), jak i tych jednostek, które spełniają kryteria zaliczenia je do sektora według metodyki unijnej, a które nie są częścią sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy o *finansach publicznych*. W szczególności, wynik ten uwzględnia wynik funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego (BGK) na podstawie odrębnych ustaw, takich jak Krajowy Fundusz Drogowy, Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, Funduszu Pomocy czy Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych. W szczególności te nowo utworzone fundusze mają szczególne znaczenie we wspieraniu gospodarki, w sytuacji niekorzystnej sytuacji zewnętrznej (agresja Rosji na Ukrainę i konieczność pomocy uchodźcom, wysokie ceny surowców, przede wszystkim energetycznych).

Prognozuje się, że w roku 2023 deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniesie ok. 150 mld zł, czyli 4,5% PKB tj. powyżej wartości referencyjnej dla deficytu nominalnego sektora instytucji rządowych i samorządowych (3% PKB) określonego w *Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE) w art. 126 ust. 1.

Na prognozowany deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2023 r. największy wpływ będzie miał wynik kasowy budżetu państwa, gdzie górny limit wydatków ustalany jest na podstawie stabilizującej reguły wydatkowej. W roku 2023, zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej, prowadzona będzie neutralna polityka budżetowa w zakresie wydatków bieżących, przy priorytetowym traktowaniu wydatków inwestycyjnych. Wyrazem takiej polityki są zmiany temporalne w zakresie stabilizującej reguły wydatkowej⁹,

⁹ http://orka.sejm.gov.pl/proc9.nsf/ustawy/2352_u.htm

polegające na wyłączeniu w roku 2023 wydatków o charakterze inwestycyjnym spod stabilizującej reguły wydatkowej. Oznacza to, że wydatki jednostek objętych stabilizującą regułą wydatkową o charakterze inwestycyjnym nie będą uwzględniane w kwocie i limicie wynikającym ze stabilizującej reguły wydatkowej.

Na deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2023 roku będzie oddziaływała także obecna sytuacja geopolityczna. Inwazja Rosji na Ukrainę, bezprecedensowe wzrosty cen energii, zakłócenia w łańcuchach dostaw sprawiają, że gospodarki UE i strefy euro nie wróciły do stanu normalności. Przewiduje się, że w roku 2023 nadal będą ponoszone wydatki związane z pomocą Ukrainie (m.in. w ramach utworzonego w BGK Funduszu Pomocy), w szczególności obywatelom Ukrainy dotkniętym konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

Warto podkreślić, że rok 2023 będzie kolejnym rokiem wzrostu nakładów ze środków publicznych na niektóre obszary wydatkowe oraz kontynuowane będą ważne programy społeczne.

W roku 2023 nastąpi wzrost wydatków na obronność. Na finansowanie potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej z budżetu państwa przeznaczone będą środki w wysokości nie niższej niż 3% PKB. Wzrost ten wynika z ustawy *o obronie Ojczyzny*, która przewiduje podniesienie wskaźnika nakładów na obronność z poziomu 2,2% PKB w roku 2022 do nie mniej niż 3% PKB w roku 2023 i latach kolejnych.

Rok 2023 będzie także kolejnym rokiem wzrostu nakładów na opiekę zdrowotną (wzrost o 25 punktów bazowych PKB). Zgodnie z ustawą *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* wskaźnik nakładów na zdrowie w 2023 r. wyniesie 6% PKB.

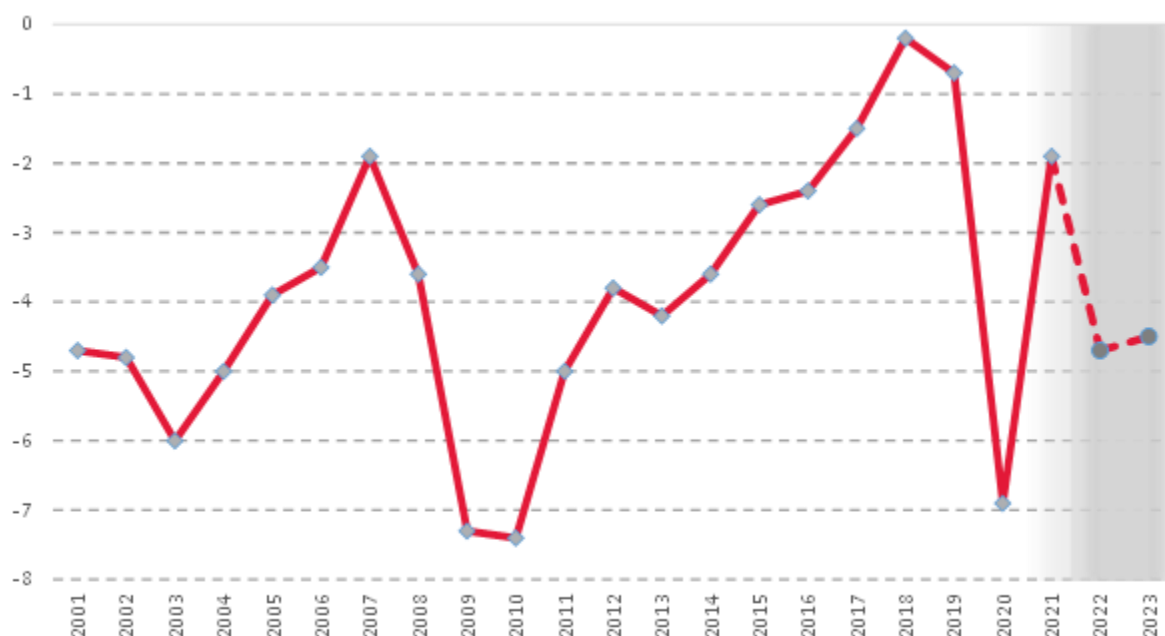
Kontynuowany będzie także wzrost wydatków na finansowanie szkolnictwa wyższego i nauki. Środki finansowe planowane w budżecie państwa na ten cel, zgodnie z przepisami, są waloryzowane corocznie co najmniej o sumę:

- iloczynu prognozowanego realnego przyrostu produktu krajowego brutto, o którym mowa w art. 2 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, i wskaźnika waloryzacji w części wydatków w zakresie finansowania nauki¹⁰ oraz
- wskaźnika planowanego w budżecie państwa wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w części wydatków w zakresie finansowania szkolnictwa wyższego.

¹⁰ Wskaźnik waloryzacji w roku 2019 wynosi 1,25. Od roku 2020 do roku 2028 wskaźnik waloryzacji ulega zwiększeniu corocznie o 0,1.

Prognozowany przez KE¹¹ na 2023 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych (ESA2010) wynosi 4,5% PKB. Prognoza Komisji oparta jest na standardowym podejściu *no-policy change*, czyli uwzględnia jedynie działania wynikające z obowiązujących lub uchwalonych i oczekujących na wejście w życie przepisów prawnych lub programów czy innych instrumentów rządowych, a także z projektów przepisów prawnych, projektów programów i innych instrumentów rządowych, nad którymi prace są zaawansowane w stopniu pozwalającym uznać, że nie ulegną one zmianom na etapach kolejnych (np. projekty ustaw skierowane do podpisu Prezydenta RP, uchwały Rady Ministrów rekomendowane do przyjęcia przez Radę Ministrów itp.).

Wykres 1. Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych (w % PKB)

Źródło: Eurostat (2000-21), MF (2022-2023)

¹¹ Wiosenne prognozy Komisji Europejskiej opublikowane w maju br.
https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/spring-2022-economic-forecast-russian-invasion-tests-eu-economic-resilience_en

4.2. Dług publiczny

W tabeli znajdują się prognozy poziomu państwowego długu publicznego i jego relacji do PKB na koniec 2022 r. i 2023 r.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Państwowy dług publiczny			
mld zł	1.148,6	1.222,8	1.345,6
% PKB	43,8	40,5	40,6
Kwota, o której mowa w art. 38a pkt 3 ustawy o finansach publicznych*			
mld zł	1.053,1	1.156,3	1.295,2
% PKB	40,2	38,3	39,0
Dług Skarbu Państwa			
mld zł	1.138,0	1.236,2	1.353,6
% PKB	43,4	41,0	40,8
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (definicja UE)			
mld zł	1.410,5	1.560,2	1.767,5
% PKB	53,8	51,7	53,3

*) Kwota ustalona w wyniku przeliczenia kwoty państwowego długu publicznego na walutę polską z zastosowaniem dla zobowiązań wyrażonych w walutach obcych średniej arytmetycznej średnich kursów każdej z walut obcych ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski i obowiązujących w dni robocze roku budżetowego i pomniejszona o kwotę wolnych środków służących finansowaniu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w kolejnym roku budżetowym.

Relacja państwowego długu publicznego do PKB obniży się na koniec 2022 r. do 40,5%, a w 2023 r. wyniesie 40,6%. Relacja do PKB kwoty ustalonej w wyniku przeliczenia państwowego długu publicznego z zastosowaniem średnich kursów walut obcych i pomniejszenia o kwotę wolnych środków służących finansowaniu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w kolejnym roku budżetowym wyniesie na koniec 2022 i 2023 r. odpowiednio 38,3% oraz 39,0%, tj. nie będzie przekraczać progu 43% PKB zawartego w stabilizującej regule wydatkowej.

Przy przyjętych założeniach przewidywana relacja do PKB długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (wg definicji UE) wyniesie 51,7% na koniec 2022 r. i 53,3% na koniec 2023 r., tj. poniżej wartości referencyjnej na poziomie 60%.

Kształtowanie się długu publicznego w latach 2022-2023 będzie głównie rezultatem finansowania potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa, a w przypadku długu sektora instytucji rządowych i samorządowych dodatkowo zobowiązań zaciąganych przez fundusze w Banku Gospodarstwa Krajowego zaliczane do tego sektora.

Rozdział II

Przewidywane wykonanie budżetu państwa w 2022 r.

W ustawie budżetowej na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2021 r. w zakresie środków krajowych zaplanowano:

- łączną kwotę podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa w wysokości 491.936.950 tys. zł,
- łączną kwotę wydatków budżetu państwa w wysokości 521.836.950 tys. zł,
- deficyt budżetu państwa na dzień 31 grudnia 2022 r. na kwotę nie większą niż 29.900.000 tys. zł.

Ustawa ta określiła także dla budżetu środków europejskich:

- łączną kwotę dochodów w wysokości 85.946.771 tys. zł,
- łączną kwotę wydatków w wysokości 96.168.094 tys. zł oraz
- deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 10.221.323 tys. zł.

Dochody, wydatki, deficyt

Kształtowanie się dochodów podatkowych budżetu państwa w 2022 r. jest zdeterminowane obecną sytuacją gospodarczą. W 2022 r. spodziewany jest wzrost realny PKB na poziomie 4,6%, wobec obserwowanego w 2021 r. wzrostu PKB o 5,9%.

Przewiduje się, że dochody budżetu państwa w 2022 r. będą wyższe od zgromadzonych w 2021 r. (o ok. 4 mld zł). Największe wzrosty w stosunku do 2021 r. spodziewane są w przypadku dochodów podatkowych o 32,4 mld zł, w tym w szczególności z VAT o 16,9 mld zł oraz CIT o 16,9 mld zł. Przewiduje się, że niższe niż w 2021 r. będą dochody niepodatkowe (o 29,1 mld zł) – głównie z powodu przekazania części wpływów z aukcji CO2 oraz części zysku NBP do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Prognozuje się, że deficyt budżetu państwa ukształtuje się na poziomie niższym od zaplanowanego w ustawie budżetowej, osiągnie poziom ok. 23 mld zł. Natomiast przewidywany deficyt budżetu środków europejskich wyniesie ok. 2,6 mld zł.

Finansowanie

Przewiduje się, że w 2022 roku potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa wyniosą 59,4 mld zł wobec kwoty 58,2 mld zł przyjętej w ustawie budżetowej. Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 78,9 mld zł, a finansowanie zagraniczne na ujemnym poziomie 19,5 mld zł.

Szczegółowe omówienie potrzeb pożyczkowych zostało przedstawione w rozdziale XI.

Rozdział III

Podstawowe wielkości budżetu państwa w 2023 r.

W projekcie ustawy budżetowej na 2023 rok w zakresie środków krajowych zaplanowano:

- dochody budżetu państwa na kwotę 604.690.746 tys. zł,
- wydatki budżetu państwa na kwotę 672.690.746 tys. zł,
- kwotę planowych wydatków, obliczoną zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.316.360.446 tys. zł,
- kwotę planowanego limitu wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.003.517.980 tys. zł,
- deficyt budżetu państwa na kwotę nie większą niż 68.000.000 tys. zł.

Przedkładany projekt ustawy budżetowej na 2023 rok uwzględnia budżet środków europejskich, w którym zaplanowano:

- dochody w wysokości 107.018.773 tys. zł,
- wydatki w wysokości 123.201.513 tys. zł,
- ujemny wynik budżetu środków europejskich w wysokości 16.182.740 tys. zł.

Dochody

Planowany poziom dochodów budżetu państwa w 2023 r. będzie determinowany obecną sytuacją gospodarczą oraz przyjętym szacunkiem makroekonomicznym. Zakłada się, że w 2023 r. dochody podatkowe wzrosną o 17,4% w ujęciu nominalnym.

Prognoza dochodów budżetu państwa została przygotowana przede wszystkim w oparciu o szacowane wskaźniki makroekonomiczne: wzrost PKB (w ujęciu realnym o 1,7%, nominalnym o 9,9%), średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (9,8%), nominalny wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej (10,1%) czy też wzrost spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym o 2,2%).

W 2023 r., w stosunku do bieżącego roku, zostanie ponownie zwiększony udział gmin we wpływach z podatku PIT. Łączny udział jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z PIT wzrośnie z 50,19% w 2022 r. do 50,25% w 2023 r. W przypadku podatku CIT udział jednostek samorządu terytorialnego pozostanie na poziomie z 2021 r., tj. 22,86%.

Uwarunkowania prognozy dochodów budżetu państwa w większej szczegółowości zostały opisane w rozdziale IV – Dochody budżetu państwa.

Wydatki

Polska polityka budżetowa jest prowadzona z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w przepisach prawa krajowego i unijnego, obejmujących m.in. maksymalny limit wydatków budżetu państwa ustalany na podstawie stabilizującej reguły wydatkowej zapisanej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.).

Projekt budżetu państwa na rok 2023 został opracowany z uwzględnieniem nieprzekraczalnego limitu wydatków dla budżetu państwa oraz z uwzględnieniem skutków finansowych niezbędnych do kontynuacji dotychczasowych priorytetów Rządu z zakresu prowadzonej przez rząd polityki społeczno-gospodarczej, w tym w szczególności w ramach aktywnej i ambitnej polityki prorodzinnej. Więcej informacji zawiera rozdział V.

Stabilizująca reguła wydatkowa została omówiona szczegółowo w rozdziale I.

W kwocie wydatków budżetu państwa zaplanowano również środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (w ramach funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz funduszy unijnych finansujących Wspólną Politykę Rolną), a także środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).

Deficyt

W 2023 r. zakładany jest deficyt budżetu państwa w wysokości 68.000.000 tys. zł oraz deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 16.182.740 tys. zł.

Biorąc pod uwagę plany finansowe pozostałych jednostek sektora finansów publicznych prognozowany deficyt sektora finansów wg. metodyki unijnej – ESA'2010 (tj. po dokonaniu odpowiednich dostosowań metodyki krajowej do metodyki europejskiej), wyniesie w 2023 r. 4,5% PKB.

Rozdział IV

Dochody budżetu państwa

1. Warunki realizacji dochodów budżetu państwa w 2022 r.

Kształtowanie się dochodów podatkowych budżetu państwa w 2022 r. jest zdeterminowane obecną sytuacją gospodarczą. W 2022 r. spodziewany jest wzrost realny PKB na poziomie 4,6%, wobec obserwowanego w 2021 r. wzrostu PKB o 5,9%. Realny wzrost spożycia prywatnego w 2022 r. wyniesie według prognoz 3,9%, wobec zaobserwowanego w 2021 r. wzrostu o 6,0%.

Należy jednakże podkreślić, że na poziom dochodów podatkowych największy wpływ mają wielkości nominalne. Z uwagi na obserwowane tempo wzrostu cen, warunki nominalne w 2022 r. będą znacząco lepsze niż w 2021 r. W 2022 r. spodziewany jest wzrost PKB w ujęciu nominalnym o 15,1% wobec wzrostu o 12,1% w 2021 r. Przewidywane w 2022 r. tempo wzrostu spożycia prywatnego w ujęciu nominalnym wyniesie 17,2%, wobec wzrostu o 11,7% w 2021 r.

Na poziom dochodów podatkowych w 2022 r. oddziałują również zmiany systemowe.

Na wykonanie dochodów podatkowych w 2022 r. wpływ ma wprowadzenie tarcz antyinflacyjnych, które czasowo obniżają stawki VAT, m.in. na podstawowe produkty spożywcze, paliwa, gaz, ciepło i energię elektryczną. Czasowo obniżone zostały też stawki akcyzy na paliwa, lekki olej opałowy i energię elektryczną oraz zwolniono z akcyzy energię elektryczną dla gospodarstw domowych.

W 2022 r. w podatku akcyzowym o 10% podwyższono stawki akcyzy na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane wyroby pośrednie, o 100% podniesiono stawkę kwotową na wyroby nowatorskie, podwyższono minimalną stawkę akcyzy na papierosy, wprowadzono również minimalną stawkę akcyzy na tytoń do palenia.

Wejście w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2105), a następnie reformy Niskie Podatki powoduje, że przewidywane całkowite wpływy z podatku PIT są niższe niż wynikałoby to z dynamiki funduszu wynagrodzeń oraz rent i emerytur. Jednocześnie reforma, która weszła w życie 1 stycznia 2022 r. zwiększyła atrakcyjność ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, co spowodowało przejścia podatników prowadzących działalność gospodarczą z rozliczenia wg zasad ogólnych i liniowej 19% stawki na rozliczenie ryczałtem. Na obniżenie dochodów z PIT wpływa również zwolnienie z opodatkowania dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych dla emerytów i rencistów (tzw. 13. i 14. emerytura).

Planowane są zmiany przepisów polegające na przekazaniu w 2022 r. dla JST dodatkowych dochodów z tytułu udziału we wpływach z PIT w łącznej wysokości 13.673 mln zł. Środki te kierowane są do JST w celu wsparcia ich w realizacji zadań własnych, w tym szczególnie istotnych zadań z zakresu poprawy efektywności energetycznej oraz ograniczenia kosztów zakupu ciepła ponoszonych przez odbiorców. Kwota ta pomniejszy dochody budżetu państwa z tytułu PIT w 2022 r.

Przewiduje się, że dochody budżetu państwa w 2022 r. będą wyższe od zgromadzonych w 2021 r. (o ok. 4 mld zł). Największe wzrosty w stosunku do 2021 r. spodziewane są w przypadku dochodów podatkowych o 32,4 mld zł, w tym w szczególności z VAT o 16,9 mld zł oraz CIT o 16,9 mld zł. Przewiduje się, że niższe niż w 2021 r. będą dochody niepodatkowe (o 29,1 mld zł) – głównie z powodu niższych wpływów z aukcji CO₂.

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym w roku 2022 nadwyżka, ponad określoną w ustawie budżetowej na rok 2022 prognozę wysokości wpłaty części rocznego zysku NBP, podlega przekazaniu do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. W ustawie budżetowej na 2022 r. zaplanowano dochody z tytułu wpłaty z zysku NBP na kwotę 844.455 tys. zł. Zatem do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 trafiło 9.581.338 tys. zł. Kwota ta pomniejszyła dochody budżetu państwa z tytułu wpłaty z zysku NBP w 2022 r.

Zgodnie z projektem ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (druk 2543) rekompensaty dla przedsiębiorstw energetycznych, dodatki dla gospodarstw domowych oraz dodatki dla podmiotów wrażliwych będą finansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, który zostanie zasilony w roku 2022 środkami uzyskanymi ze sprzedaży w drodze aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych do wysokości 10 mld zł. Oznaczać to będzie odpowiednie pomniejszenie dochodów budżetu państwa z ww. tytułu w 2022 r.

Należy zauważyć, że to nie pierwszy raz, w 2022 r., budżet państwa bierze na siebie ciężar finansowania pomocy.

W ustawie o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych wprowadzony został mechanizm, zgodnie z którym kwoty przekazywane do Funduszu Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji naliczane są od wpływów ze sprzedaży uprawnień do emisji pomniejszonych o kwotę przeznaczoną na dodatki osłonowe. Uzyskane dzięki temu zwiększenie dochodów budżetu państwa zwiększyło zdolność budżetu do sfinansowania wydatków na wspomniane dodatki osłonowe.

Wprowadzony został także (ustawą o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu) mechanizm przekazywania w 2022 roku do Funduszu Wpłaty Różnicy Ceny w pierwszym półroczu 40% i w drugim półroczu 70% wpływów ze sprzedaży uprawnień do emisji, do kwoty ok. 9,42 mld zł.

Rozwiązania wprowadzone tą ustawą redukują – poprzez rekompensowanie obniżonych taryf ze środków FWRC – ceny gazu dla odbiorców końcowych zaliczanych do gospodarstw domowych lub podmiotów wrażliwych.

2. Dochody budżetu państwa w 2023 r.

Poziom dochodów budżetu państwa w 2023 r. będzie determinowany sytuacją makroekonomiczną.

Zgodnie z przyjętym scenariuszem makroekonomicznym wzrost PKB osiągnie w 2023 r. 1,7% w ujęciu realnym, wobec wzrostu o 4,6% w 2022 r. W ujęciu nominalnym również nastąpi pogorszenie warunków gromadzenia dochodów podatkowych. Wzrost PKB w ujęciu nominalnym osiągnie w 2023 r. 9,9%, wobec 15,1% w 2022 r.

Prognozuje się, że w 2023 r. dochody podatkowe wzrosną o 17,4% w ujęciu nominalnym.

Wskaźnikami makroekonomicznymi, które w głównym stopniu determinują prognozę dochodów są:

- wzrost PKB (w ujęciu realnym o 1,7%, nominalnym o 9,9%),
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (9,8%),
- wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej (nominalnie o 9,6%),
- wzrost spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym o 12,1%).

Na poziom dochodów podatkowych budżetu państwa w 2023 r. wpływ będą miały planowane zmiany systemowe.

Zgodnie rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2544), zakłada się w 2023 r. utrzymanie stawek VAT na dotychczasowym poziomie 23% i 8%, które jest niezbędne w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie i koniecznością ponoszenia zwiększonych wydatków na obronę.

W podatku akcyzowym na dochody w 2023 r. będzie miało wpływ podwyższenie stawek akcyzy na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane z wyłączeniem cydru i perry oraz wyroby pośrednie o 5%, podwyższenie stawki akcyzy na wyroby nowatorskie poprzez podniesienie stawki kwotowej o 10%, podwyższenie stawek akcyzy na papierosy i tytoń do palenia poprzez podniesienie stawki kwotowej o 10%.

Na poziom dochodów podatkowych w 2023 r. wpływ będą miały również zmiany oddziałujące na podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych przede wszystkim poprzez:

- obniżenie stawki w pierwszym progu podatkowym z 17% do 12%,
- likwidację tzw. „ulgi dla klasy średniej”, wprowadzonej na początku 2022 roku,
- przywrócenie wspólnego rozliczenia rodziców samotnie wychowujących dzieci wraz z likwidacją ulgi obowiązującej wg zasad z 1 stycznia 2022 r.,
- umożliwienie odliczenia części zapłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne przy ustalaniu podstawy opodatkowania dla osób prowadzących działalność gospodarczą i rozliczających się m.in. liniową 19% stawką podatkową i ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych,
- rozwiązania prorodzinne, jak np. zwiększenie limitu dochodów dorosłego uczącego się dziecka do dwunastokrotności renty socjalnej uprawniającego rodziców do preferencji podatkowych, brak doliczania rent małoletnich dzieci do dochodów rodziców, czy objęcie zasiłków macierzyńskich tzw. ulgami PIT-0.

Zmiany weszły w życie 1 lipca 2022 r., jednak dotyczą całego roku podatkowego, co będzie skutkowało m.in. stosunkowo wysokimi zwrotami nadpłaconego w 2022 r. podatku u części podatników, w związku z rozliczeniem rocznym za 2022 r., które będzie miało miejsce w 2023 r.

W 2023 r., w stosunku do bieżącego roku, zostanie ponownie zwiększony udział gmin we wpływach z podatku PIT. Łączny udział jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z PIT wzrośnie z 50,19% w 2022 r. do 50,25% w 2023 r. W przypadku podatku CIT udział jednostek samorządu terytorialnego pozostanie na poziomie z 2021 r., tj. 22,86%.

Dochody budżetu państwa w latach 2021-2023 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2021	2022 PW	2023 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody budżetu państwa	tys. zł	494.843.463	498.872.198	604.690.746
Dynamika nominalna	%	117,9	100,8	121,2
Dynamika realna	%	112,2	88,8	110,4
W relacji do PKB	%	18,9	16,5	18,2

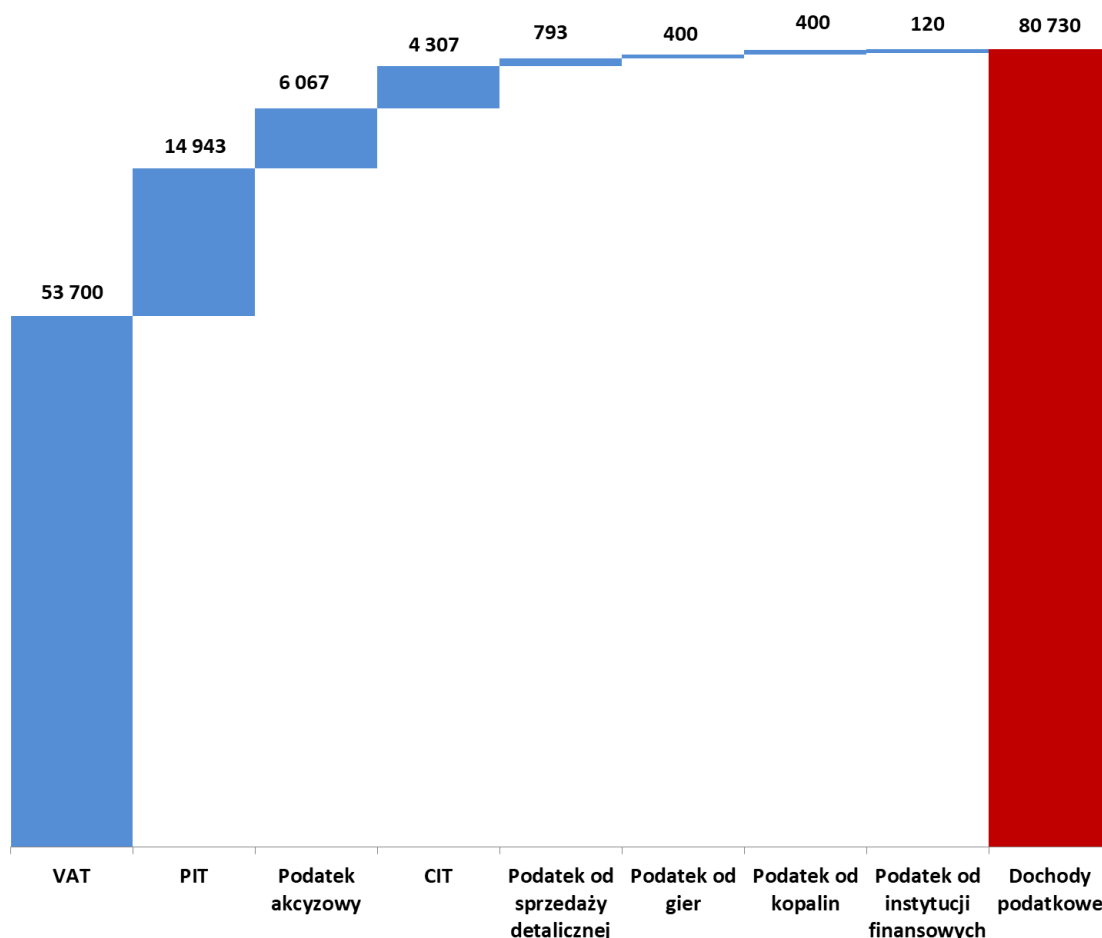
3. Dochody podatkowe

Dochody podatkowe budżetu państwa w latach 2021-2023 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2021	2022 PW	2023 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody podatkowe	tys. zł	432.170.399	464.598.471	545.328.088
z tego:				
Podatek od towarów i usług		215.733.975	232.600.000	286.300.000
Podatek akcyzowy		75.798.033	82.530.000	88.597.000
Podatek od gier		3.048.859	3.600.000	4.000.000
Podatek dochodowy od osób prawnych		52.373.758	69.300.000	73.606.988
Podatek dochodowy od osób fizycznych		73.606.199	63.425.471	78.368.100
Podatek od wydobycia niektórych kopalin		3.686.803	4.200.000	4.600.000
Podatek od niektórych instytucji finansowych		5.290.721	5.860.000	5.980.000
Podatek od sprzedaży detalicznej		2.623.041	3.083.000	3.876.000
Dynamika nominalna dochodów podatkowych	%	116,7	107,5	117,4
Dynamika realna dochodów podatkowych	%	112,9	94,7	106,9
W relacji do PKB	%	16,5	15,4	16,4

Prognozowany wzrost dochodów podatkowych w 2023 r. w porównaniu do prognozowanego wykonania w 2022 r. w podziale na poszczególne podatki prezentuje poniższy wykres.

**Główne źródła zmian w poziomie dochodów podatkowych
budżetu państwa w 2023 r. w porównaniu do 2022 r. (w mln zł)**

Głównym ryzykiem dla prognozy dochodów budżetu państwa jest zasadniczo odmienne od zakładanego kształtowanie się wskaźników gospodarczych, szczególnie w zakresie rynku pracy i spożycia prywatnego w ujęciu nominalnym.

3.1. Podatek od towarów i usług

Makroekonomiczne warunki gromadzenia dochodów z VAT w 2023 r., w porównaniu do 2022 r., ulegną pogorszeniu. Tempo wzrostu głównego indykatora bazy podatku VAT, tj. spożycia prywatnego spadnie z 17,2% w 2022 r. do 12,1% w 2023 r.

Zgodnie rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2544), zakłada się w 2023 r. utrzymanie stawek VAT na dotychczasowym poziomie 23% i 8%, które jest niezbędne w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie i koniecznością ponoszenia zwiększonych wydatków na obronę narodową.

W mniejszym stopniu dodatni wpływ na dochody z VAT w 2023 r. będzie mieć ustawa z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz.1163) dotycząca implementacji tzw. pakietu VAT e-commerce.

Wdrożenie powyższych rozwiązań przyczynia się do:

- wyrównania szans unijnych przedsiębiorców w konkurencji w obszarze e-handlu z podmiotami z krajów trzecich poprzez m.in.:
 - zniesienie zwolnienia z VAT dla importu towarów w tzw. małych przesyłkach o wartości do 22 EUR we wszystkich państwach członkowskich,
 - objęcie interfejsów elektronicznych obowiązkiem poboru i zapłaty VAT od określonych transakcji realizowanych za ich pośrednictwem,
- pełniejszego odwzorowania zasady opodatkowania towarów/usług w miejscu ich konsumpcji, co oznacza, że przychody z VAT zasilają budżet państwa ostatecznego odbiorcy danego towaru/usługi,
- zmniejszenia obciążeń i kosztów związanych z wypełnianiem obowiązków podatkowych poprzez uproszczenie i modernizację systemu VAT w zakresie transgranicznego handlu elektronicznego.

Prognozowane istotne osłabienie tempa wzrostu gospodarczego na 2023 r., w tym również wzrostu konsumpcji prywatnej spowoduje słabszy przyrost bazy VAT. W przeciwnym kierunku, tj. w kierunku zwiększenia dynamiki wzrostu dochodów z VAT, będzie oddziaływać wykonanie planowanych, istotnie wyższych od tych z lat ubiegłych, wydatków związanych z modernizacją uzbrojenia wojska.

Ryzykiem dla prognozy dochodów z podatku VAT może być zmiana struktury nabywania przez gospodarstwa domowe dóbr i usług w kierunku tych opodatkowanych niższą stawką podatkową.

3.2. Podatek akcyzowy

Głównymi indykatorami bazy podatkowej podatku akcyzowego są dynamiki produktu krajowego brutto oraz spożycia prywatnego w ujęciu realnym. W prognozie dochodów z akcyzy uwzględniono również zmiany legislacyjne wprowadzone do porządku prawnego, jak i planowane działania związane z ograniczeniem szarej strefy i efektywnym poborem podatku.

W 2022 r. wprowadzono tzw. mapę drogową do 2027 r. dla wyrobów akcyzowych będących używkami, tj. alkoholu etylowego, piwa, wina, napojów fermentowanych z wyłączeniem cydru i perry, wyrobów pośrednich, papierosów, tytoniu do palenia i wyrobów nowatorskich. Mechanizm ten uwzględnia:

- podwyższenie stawek akcyzy na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane z wyłączeniem cydru i perry o mocy do 5% i wyroby pośrednie o 10% w 2022 r. oraz co roku o 5% w latach 2023-2027,
- podwyższenie od 2022 r. minimalnej stawki akcyzy na papierosy do 105% całkowitej kwoty akcyzy, naliczonej od ceny równej średniej ważonej detalicznej cenie sprzedaży papierosów,
- wprowadzenie od 2022 r. minimalnej stawki akcyzy na tytoń do palenia w wysokości 100% całkowitej kwoty akcyzy, naliczonej od ceny równej średniej ważonej detalicznej cenie sprzedaży tytoniu do palenia,
- podwyższenie stawki akcyzy na wyroby nowatorskie poprzez podniesienie stawki kwotowej o 100% od 1 stycznia 2022 r. i co roku o 10% w latach 2023-2027,
- podwyższenie stawek akcyzy na papierosy i tytoń do palenia poprzez podniesienie stawki kwotowej co roku o 10% w latach 2023-2027.

W grudniu 2021 r. wprowadzono mechanizm czasowych obniżek akcyzy na nośniki energii w ramach tzw. tarczy antyinflacyjnej. Mechanizm ten obejmuje:

- od 20 grudnia 2021 r. czasową obniżkę stawek akcyzy do poziomu minimum unijnego na niektóre paliwa silnikowe, tj. olej napędowy, biokomponenty stanowiące samoistne paliwa, benzynę silnikową, gaz skroplony LPG,
- od 1 stycznia 2022 r. czasową obniżkę stawki akcyzy do poziomu minimum unijnego na energię elektryczną, czasowe zwolnienia dla energii elektrycznej wykorzystywanej przez gospodarstwa domowe, czasowe wyłączenie z opodatkowania podatkiem od sprzedaży detalicznej sprzedaży ww. paliw,
- od 1 czerwca 2022 r. czasowe obniżenie stawki akcyzy do poziomu minimum unijnego na lekki olej opałowy.

W 2023 r. nadal obowiązywać będzie stawka akcyzy na energię elektryczną w wysokości 5 zł/MWh, co wynika z przepisów ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2538, z późn. zm.).

3.3. Podatek od gier

Prognoza dochodów budżetu państwa z tytułu podatku od gier na 2023 r. uwzględnia założenie dalszego, niezakłóconego czynnikami zewnętrznymi takimi jak pandemia, rozwoju rynku gier. Dodatkowo uwzględniono fakt, że w 2021 r. wprowadzono kolejne rozwiązania mające zapobiegać dalszej ekspansji nielegalnych operatorów gier hazardowych na polski rynek i wzmocnić walkę z szarą strefą.

3.4. Podatek dochodowy od osób prawnych

Wpływ na dochody podatkowe w danym roku ma zarówno bieżąca sytuacja gospodarcza, jak również takie elementy systemu podatkowego, do których zaliczyć należy preferencje

podatkowe oraz możliwość opłacania zaliczek na podatek dochodowy w różnej formie, w tym w formie uproszczonej.

W ślad za prognozowanym ograniczeniem tempa wzrostu gospodarczego w 2023 r. dochody z CIT będą rosły w mniejszym tempie, od obserwowanego w 2022 r. W fazie silnego wzrostu inflacji, w I połowie 2022 r. przedsiębiorstwa korzystały z możliwości osiągania dodatkowych zysków.

Na dochody podatkowe wpływają również zmiany wprowadzone w latach poprzednich, takie jak wprowadzenie nowego, proinwestycyjnego systemu opodatkowania osób prawnych, wzorowanego na rozwiązaniu zastosowanym w Estonii, działania uszczelniające system podatków dochodowych mające przeciwdziałać rozbieżnościom w kwalifikacji struktur hybrydowych, które są wykorzystywane przez międzynarodowe korporacje do stosowania agresywnej optymalizacji podatkowej.

Na realizację dochodów podatkowych w 2023 r. będą miały wpływ także obecnie projektowane rozwiązania prawne przewidziane w projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2544). Prognozowana na 2023 r. kwota wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych, która stanowi podstawę do wyliczenia dochodów samorządów zgodnie z art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, z późn. zm.) wynosi 95.420 mln zł.

3.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych

Największą część wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych stanowią wpływy ze skali podatkowej. Główną determinantą wykonania dochodów z tego tytułu jest fundusz wynagrodzeń w gospodarce narodowej oraz fundusz rent i emerytur. Na etapie prognozy przyjęto nominalną dynamikę funduszu wynagrodzeń na 2023 rok na poziomie 9,6%, natomiast nominalną dynamikę funduszu rent i emerytur na poziomie 16,3%.

Dodatkowo, w horyzoncie prognozy znaczący wpływ na dochody ze skali podatkowej będzie miała reforma systemu podatkowego Niskie Podatki (ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. 1265), zmniejszające zobowiązanie podatkowe dla dużej części podatników. Główne elementy reformy to:

- obniżenie stawki podatku w pierwszym progu podatkowym z 17% do 12%,
- likwidacja tzw. „ulgi dla klasy średniej”, wprowadzonej na początku 2022 roku,
- umożliwienie odliczenia części składek na ubezpieczenie zdrowotne przy ustalaniu podstawy opodatkowania dla osób prowadzących działalność gospodarczą i rozliczających się m.in. liniową 19% stawką i ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych,

- przywrócenie wspólnego rozliczenia rodziców samotnie wychowujących dzieci wraz z likwidacją ulgi obowiązującej wg zasad z 1 stycznia 2022 r.,
- podwyższenie limitu dochodu pełnoletniego, uczącego się dziecka, który warunkuje możliwość skorzystania przez rodzica z preferencyjnego opodatkowania, do wysokości dwunastokrotności renty socjalnej,
- rezygnacja z doliczania rent małoletnich dzieci, w tym rent rodzinnych, do dochodów rodziców.

W związku z wprowadzeniem reformy Niskie Podatki w połowie roku podatkowego, prognoza na 2023 r. uwzględnia również dodatkowy efekt, jaki wystąpi przy rozliczeniu rocznym za cały rok 2022. Przez pierwszą połowę 2022 roku podatnicy mieli pobierane zaliczki na podatek dochodowy według systemu w kształcie z 1 stycznia 2022 r.

z uwzględnieniem rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 stycznia 2022 r. w sprawie przedłużenia terminów poboru i przekazania przez niektórych płatników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, które to dla niektórych podatników odraczało płatność zaliczek ponad poziom wynikający z zasad obowiązujących w 2021 r.

W rozliczeniu rocznym cały ich podatek za ten rok zostanie obliczony według zasad obowiązujących od 1 lipca 2022 r., dzięki czemu wielu z nich otrzyma zwroty nadpłaconego podatku.

Drugą istotną kategorię wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych stanowi podatek rozliczany wg liniowej 19% stawki, płacony od dochodów podatników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą. W związku z wprowadzonymi z początkiem 2022 roku reformami, atrakcyjność tej formy opodatkowania dla przedsiębiorców zmalała, przez co część z nich podjęła decyzję o zmianie formy rozliczenia podatku. Prognoza dochodów z podatku liniowego na 2023 rok jest oparta na prognozowanej dynamice nominalnego PKB, przyjętej na poziomie 9,9%. Podobnie jak w przypadku skali podatkowej, w prognozie uwzględniony został również efekt zmiany systemowej Niskie Podatki, która dla podatników rozliczających się podatkiem liniowym umożliwia odliczenie części opłaconej składki zdrowotnej od dochodu do opodatkowania (z limitem kwotowym w wysokości 8.700 zł).

Osoby prowadzące działalność gospodarczą mogą, po spełnieniu warunków, wybrać rozliczenie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Zwiększenie atrakcyjności tej formy rozliczania podatku od początku 2022 roku doprowadziło do wzrostu liczby przedsiębiorców opłacających ryczałt. Analogicznie jak w przypadku podatku liniowego, podstawę prognozy wykonania z tego tytułu na 2023 rok stanowi prognozowana na ten rok dynamika nominalnego PKB. W wyniku reformy Niskich Podatków podatnicy korzystający z tej formy rozliczenia mają możliwość odliczenia od przychodu połowy opłaconej składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Prognozowana na 2023 r. kwota wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych, która stanowi podstawę do wyliczenia dochodów samorządów zgodnie z art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wynosi 102.956 mln zł.

3.6. Podatek od wydobywania niektórych kopalin

Prognoza dochodów z podatku od wydobywania niektórych kopalin na 2023 r. uwzględnia wprowadzone od 1 lipca 2019 r. obniżenie stawek podatku dla miedzi i srebra o 15% oraz obowiązujący od 1 listopada 2019 r. pobór podatku od wydobywania niektórych kopalin w zakresie ropy naftowej i gazu ziemnego.

Prognoza wpływów budżetowych z podatku od wydobywania niektórych kopalin uwzględnia czynniki wpływające na wysokość zrealizowanych dochodów, tj. wolumen wydobywania w kraju, notowania miedzi i srebra na giełdach referencyjnych w Londynie, ceny ropy naftowej ustalane przez Organizację Krajów Eksportujących Ropę Naftową (OPEC), notowania gazu ziemnego na Towarowej Giełdzie Energii S.A. oraz kurs walutowy dolara amerykańskiego.

3.7. Podatek od niektórych instytucji finansowych

Prognozowana wysokość dochodów zakłada realizację średniego tempa wzrostu składowych tego podatku na poziomie 5,1%, co przyjęto w oparciu o analizę danych historycznych w tym zakresie.

3.8. Podatek od sprzedaży detalicznej

Prognoza dochodów z podatku od sprzedaży detalicznej została sporządzona na podstawie danych z wykonania budżetu państwa w okresie styczeń - lipiec 2022 r. przy uwzględnieniu wskaźników dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz spożycia prywatnego.

4. Dochody niepodatkowe

Dochody niepodatkowe w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2021	PW 2022	2023 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody niepodatkowe	tys. zł	60.521.155	31.425.236	55.569.292
z tego:				
Dywidendy		1.800.863	1.677.478	2.217.975
Cło		6.412.854	8.168.000	8.677.000
Wpłaty z zysku NBP		8.876.858	844.455	0
Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe		40.285.069	17.284.643	40.719.099
Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego		3.145.511	3.450.660	3.955.218
Dynamika nominalna dochodów niepodatkowych	%	127,7	51,9	176,8
Dynamika realna dochodów niepodatkowych	%	123,5	45,8	161,0
W relacji do PKB	%	2,3	1,0	1,7

4.1. Dywidendy

Dochodem budżetu państwa z dywidend jest 70% dywidendy od udziałów Skarbu Państwa w spółkach, pozostałe 30% stanowi przychód Funduszu Inwestycji Kapitałowych, zgodnie z ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

Przy planowaniu dochodów budżetu państwa z dywidend, przyjęte zostało ostrożne podejście do szacunków, w tym z uwzględnieniem sytuacji pandemicznej. Uzyskanie zakładanych dochodów uzależnione będzie ostatecznie od wyników finansowych podmiotów, realizowanych przez nie inwestycji oraz ogólnej sytuacji gospodarczej, jak również wydawanych corocznie przez Komisję Nadzoru Finansowego stanowisk odnośnie do polityki dywidendowej dla spółek.

4.2. Cło

Prognozowany w 2023 r. wzrost dochodów z cła wynika z przyjętych, zgodnych z projekcją makroekonomiczną, następujących wskaźników, które determinują dochody z cła:

- import spoza obszaru krajów Unii Europejskiej – 166.601 mln euro,
- stawkę celną na poziomie 1,12%¹²,
- średni kurs złotego – 4,65 PLN/EUR.

4.3. Wpłata z zysku NBP

W 2021 r. wynik finansowy Narodowego Banku Polskiego wyniósł 10.974.519 tys. zł. Główny wpływ na wielkość wyniku finansowego NBP miały: wynik z odsetek oraz wynik operacji finansowych. NBP ponownie poniósł koszt powiększenia rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych. Zgodnie z art. 62 i 69 ustawy o NBP, zysk NBP podlega podziałowi (w terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego NBP przez Radę Ministrów) na odpis na fundusz rezerwowy NBP (5% zysku) oraz wpłatę z zysku NBP do budżetu państwa (95% zysku). Wpłata do budżetu państwa w 2022 r. zrealizowana przez bank w czerwcu 2022 r. wyniosła 10.425.793 tys. zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym w roku 2022 nadwyżka, ponad określoną w ustawie budżetowej na rok 2022 prognozę wysokości wpłaty części rocznego zysku NBP, podlega przekazaniu do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. W ustawie budżetowej na 2022 r. zaplanowano dochody z tytułu wpłaty z zysku NBP na kwotę 844.455 tys. zł. Zatem do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 trafiło 9.581.338 tys. zł. Kwota ta pomniejszyła dochody budżetu państwa z tytułu wpłaty z zysku NBP.

W 2023 r. nie przewiduje się dochodów budżetu państwa z tytułu wpłaty z zysku NBP. Prognoza została przygotowana w oparciu o Plan finansowy Narodowego Banku Polskiego na rok 2022 zatwierdzony uchwałą nr 13/2021 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 8 grudnia 2021 r. (Dz. Urz. NBP poz. 16).

Należy jednak zaznaczyć, że wykonanie planowanego wyniku finansowego NBP obciążone jest dużą niepewnością. Wynika to z probabilistycznego charakteru procesów kształtujących ten wynik, nakładającego ograniczenia występujące na etapie budowy planu, np. w zakresie przyjętych wartości kursu złotego do walut obcych, czy operacji wykonywanych w ramach inwestowania rezerw walutowych oraz prowadzenia polityki pieniężnej. Ponadto poziom wyniku finansowego NBP uzależniony jest od wielu czynników będących poza bezpośrednim wpływem NBP.

¹² Stawkę oszacowano na podstawie wartości importu spoza UE oraz średniego kursu EUR w okresie styczeń-maj 2022 r. (dane GUS)

4.4. Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe

W prognozie dochodów na 2023 r. z tytułu dochodów państwowych jednostek budżetowych i innych dochodów niepodatkowych istotniejsze dochody uzyskiwane są w następujących działach:

- Wymiar sprawiedliwości, w którym gromadzone są głównie dochody z:
 - opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego,
 - wpływów z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych,
 - środków pozyskanych z opłat za publikację ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, a także za wydanie odpisu, wyciągu, zaświadczenia przez oddział Krajowego Rejestru Sądowego lub ekspozyturę Centralnej Informacji o Zastawach Rejestrowych,
 - wpływów ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych.
- Obsługa długu Skarbu Państwa, którego głównymi dochodami są:
 - dochody krajowe, na które składają się głównie wpływy ze sprzedaży, zamiany i przedterminowego wykupu obligacji skarbowych, odsetki od środków na rachunkach bankowych (depozyt Pekao S.A. i PKO BP S.A.), odsetki od środków na rachunku sum depozytowych CSA (Credit Support Annex), odsetki od pożyczek udzielonych z budżetu państwa, z tego od pożyczek na rzecz: jednostek samorządu terytorialnego oraz KUKE S.A.,
 - dochody zagraniczne z tytułu odsetek i opłat od udzielonych przez Polskę kredytów i pożyczek zagranicznych.
- Gospodarka mieszkaniowa, w którym największym źródłem dochodów są dochody z tytułu gospodarowania przez starostów zasobem nieruchomości Skarbu Państwa,
- Administracja publiczna, w którym ujęte są dochody uzyskiwane głównie z wpływów z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych, wpływów z różnych opłat oraz wpływów z opłat za koncesje i licencje,
- Transport i łączność, w którym źródłem dochodów są głównie wpływy z tytułu:
 - pobieranych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej dochodów, w tym:
 - opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwość, w szczególności wpływy z dystrybucji częstotliwości z zakresu 3480-3800 MHz (5G) i dystrybucji częstotliwości pasma 800 MHz oraz opłat za odnowienie rezerwacji,

- pobieranych przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad kar i odszkodowań wynikających z zawartych umów na wykonywanie robót drogowych i usług oraz zabezpieczenie mienia,
- różnych dochodów realizowanych przez GDDKiA obejmujących m.in. wpływy z tytułu udostępnienia informacji publicznej, wpływy za media, wynagrodzenie dla płatnika składek ZUS, zwroty wydatków z tytułu oświetlenia dróg krajowych od gmin oraz zwrot kosztów szkolenia pracowników, a także realizowanych przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego obejmujących wpłatę lotniczą w związku z wykonywaniem zadań państwowej władzy nadzorującej nad służbami żeglugi powietrznej,
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, źródłem planowanych dochodów są głównie wpływy z tytułu:
 - wpływów z handlu uprawnieniami do emisji CO₂,
 - wpłat z Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - wpływów z opłaty recyklingowej,
 - opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłat ewidencyjnych, w tym opłat za częstotliwości,
 - wpływów z Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

4.4.1. Dochody z tytułu realizacji zadań zleconych

W ramach łącznej kwoty dochodów państwowych jednostek budżetowych i innych dochodów niepodatkowych, ujętych w projekcie ustawy budżetowej na 2023 r. zaplanowane zostały również wpływy związane z realizacją przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W 2023 r. planowane jest wypracowanie przedmiotowych wpływów przez wojewodów między innymi w następujących działach:

- 855 – Rodzina, dochody dotyczą przede wszystkim ściągniętych należności od dłużników alimentacyjnych,
- 852 – Pomoc społeczna, dochody dotyczą przede wszystkim odpłatności za pobyt osób z zaburzeniami psychicznymi w ośrodkach wsparcia oraz odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, dochody stanowią wpływy głównie z tytułu opłaty za wydanie karty parkingowej przez przewodniczącego powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności,
- 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, dochody dotyczą realizowanych przez komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej wpływów głównie z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa,

- 750 – Administracja publiczna, dochody dotyczą przede wszystkim opłat za udostępnienie danych osobowych z gminnych zbiorów meldunkowych,
- 630 – Turystyka, dochody dotyczą przede wszystkim opłat związanych z zaszeregowaniem obiektów hotelarskich do określonego rodzaju i kategorii oraz opłat za przeprowadzone egzaminy językowe dla pilotów wycieczek i przewodników turystycznych,
- 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych JST w tym z gospodarki odpadami, wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska i w zakresie ochrony gleby i wód podziemnych,
- 710 – Działalność usługowa, w tym wpływy z tytułu grzywien nakładanych przez organy nadzoru budowlanego,
- 700 – Gospodarka mieszkaniowa, wpływy z tytułu gospodarowania przez starostów zasobem nieruchomości Skarbu Państwa,
- 010 – Rolnictwo i łowiectwo, w tym m.in. wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa do własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (w tym ze sprzedaży nieruchomości rolnych) oraz dochody z tytułu pozyskanej zwierzyny łownej w ramach planowanych odstrzałów,
- 100 – Górnictwo i kopalnictwo, wpływy z tytułu wynagrodzenia za ustanowienie użytkowania górniczego, zgodnie ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze,
- 600 – Transport i łączność, przede wszystkim wpływy z tytułu opłat za wydanie zaświadczeń ADR lub ich wtórników.

Szczegółowy opis dochodów zawartych w pozycji „Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe” przedstawiony jest w opisie stosownych części budżetowych.

4.5. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego

Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa związane są z mechanizmem redystrybucji dochodów pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

Wysokość wpłat zależy od relacji pomiędzy wysokością dochodów podatkowych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (odpowiednio: gmin, powiatów i województw) w przeliczeniu na jednego mieszkańca, a średnimi dochodami podatkowymi wyliczonymi na jednego mieszkańca danej grupy jednostek. Wzrost dochodów z tytułu wpłat jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa spowodowany jest

zróżnicowanym wzrostem dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca w poszczególnych jednostkach danej grupy samorządów.

5. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi

W projekcie ustawy budżetowej na 2023 r. ujęto środki europejskie i środki, o których mowa w art. 5 ust.3 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych na realizację projektów pomocy technicznej, a także środki pozostałych programów finansowanych z udziałem środków Unii Europejskiej, nieuwjętych w budżecie środków europejskich w wysokości 3.793.366 tys. zł.

Na prognozę takiej kwoty środków z UE i innych źródeł niepodlegających zwrotowi składają się wpływy z:

- realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna oraz innych programów w ramach perspektywy finansowej UE 2014-2020 oraz perspektywy finansowej UE 2021-2027, w tym przede wszystkim w zakresie projektów pomocy technicznej w wysokości 2.322.283 tys. zł,
- programów realizowanych z udziałem środków otrzymanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) w wysokości 38.829 tys. zł,
- pozostałych programów finansowanych z udziałem środków UE w wysokości 957.662 tys. zł,
- wspólnej polityki rolnej w wysokości 474.592 tys. zł.

Rozdział V

Wydatki budżetu państwa w 2023 r.

1. Wydatki budżetu państwa – informacje ogólne

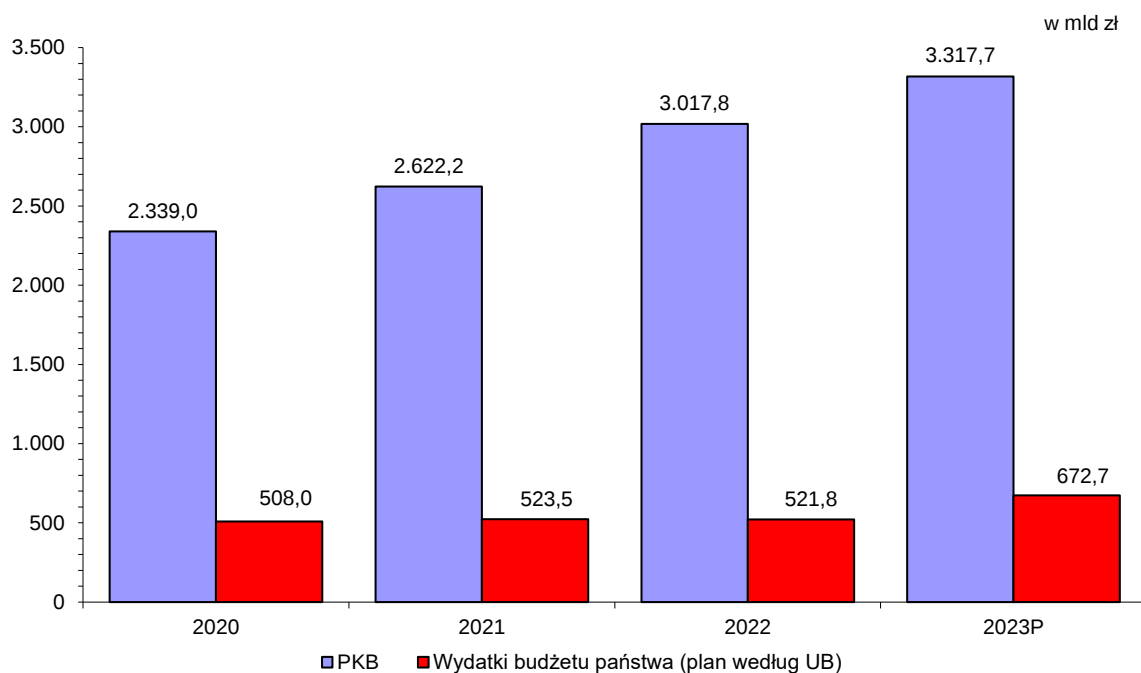
Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w art. 110 określa konstrukcję budżetu państwa. Główne składowe to podatkowe i niepodatkowe dochody budżetu państwa, planowane wydatki budżetu państwa, kwota planowanych wydatków jednostek objętych stabilizującą regułą wydatkową obliczona zgodnie z art. 112aa ust. 1 uofp oraz kwota planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 uofp, planowany deficyt budżetu państwa wraz z informacją dotyczącą źródeł jego pokrycia. W ustawie budżetowej prezentowane są także prognozowane dochody oraz planowane wydatki budżetu środków europejskich, jak również wynik budżetu środków europejskich.

Projekt ustawy budżetowej na rok 2023 został przygotowany z zastosowaniem stabilizującej reguły wydatkowej obliczonej zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w którym kwota wydatków na rok 2023 została obliczona w oparciu o kwotę startową (tj. zrewidowaną kwotę wydatków na 2022 r.) obliczoną w oparciu o wartości historyczne CPI (zastąpiono cel inflacyjny RPP wskaźnikiem CPI) dla lat 2014-2021 oraz prognozowane wskaźniki dla roku 2022. Ponadto, w związku z włączeniem wydatków NFOŚiGW w zakres reguły, jego wydatki za rok 2021 zostały zaktualizowane do warunków 2022.

Ustalony w projekcie ustawy budżetowej limit wydatków, o którym mowa w art. 52 ustawy o finansach publicznych na rok 2023 wynosi 672.690.746 tys. zł i jest wyższy od zaplanowanego w ustawie budżetowej na 2022 r. o 150.853.796 tys. zł, tj. o 28,9%.

Udział wydatków budżetu państwa w PKB w 2023 r. wyniesie 20,3% wobec 17,3% w roku 2022, co oznacza wzrost o 3 punkty procentowe przy jednoczesnym nominalnym wzroście wydatków oraz wzroście PKB.

Udział wydatków budżetu państwa w PKB w latach 2020-2023 wynosi odpowiednio: 21,7%, 20%, 17,3% oraz 20,3%.

2020 r. oraz 2021 r. - nowelizacja odpowiednio ustawy budżetowej na rok 2020 oraz na rok 2021
 2023P - projekt ustawy budżetowej na rok 2023
 Prezentowane kwoty wydatków na lata 2020 - 2023 nie obejmują wydatków zawartych w budżecie środków europejskich.

W ramach projektu ustawy budżetowej na rok 2023 zapewniono niezbędne środki finansowe zarówno na kontynuację dotychczasowych priorytetów Rządu z zakresu prowadzonej przez rząd polityki społeczno-gospodarczej, w tym w szczególności w ramach aktywnej i ambitnej polityki prorodzinnej, jak również na realizację nowych zadań.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 zapewniono niezbędne środki m.in. na:

- 1) finansowanie Programu „Rodzina 500+”, który obejmuje wszystkie dzieci do 18 roku życia bez kryterium dochodowego, w tym dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2023 r. na realizację ww. programu zostanie przeznaczony 40,2 mld zł,
- 2) realizację świadczenia „Dobry Start”, którego celem jest wsparcie finansowe w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego w wysokości 300 zł na każde dziecko w wieku szkolnym lub osobę uczącą się do 20 roku życia (lub 24 roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności). W 2023 r. na realizację ww. zadania zostanie przeznaczony 1,4 mld zł,
- 3) realizację rodzinnego kapitału opiekuńczego, które przysługuje co do zasady na każde drugie i kolejne dziecko w rodzinie, w wieku od 12 do 36 miesięcy życia oraz realizacja dofinansowania obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. W 2023 r. na realizację ww. zadań zostanie przeznaczony 2,6 mld zł,
- 4) realizację świadczeń rodzinnych zakładającą podwyższenie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego od 1 stycznia 2023 r.,

- 5) waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2023 r. wskaźnikiem waloryzacji na poziomie 113,8%,
- 6) wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na poziomie 7,8%,
- 7) wzrost wynagrodzeń dla nauczycieli na poziomie 7,8% od 1 stycznia 2023 r.,
- 8) finansowanie zadań w ramach Funduszu Solidarnościowego,
- 9) zwiększenie finansowania potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej z 2,2% PKB do 3% PKB zgodnie z art. 40 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny,
- 10) wzrost nakładów na finansowanie ochrony zdrowia zgodnie z art. 131c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 11) zwiększenie wydatków w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki,
- 12) finansowanie zadań w obszarze mieszkalnictwa,
- 13) finansowanie zadań w obszarze rolnictwa, w tym dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, dopłaty do paliwa rolniczego,
- 14) zadania w zakresie transportu lądowego: infrastruktury drogowej i kolejowej oraz krajowych pasażerskich przewozów kolejowych,
- 15) realizację Rządowego Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów oraz programu wieloletniego pn. „Rządowy program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019–2026”,
- 16) realizację programów wieloletnich w obszarze gospodarki morskiej,
- 17) realizację inwestycji w obszarze kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- 18) realizację zadań Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wynikających z ustawy Prawo wodne, w tym na realizację „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły”.

Dodatkowo, w projekcie budżetu zapewniono również kontynuację finansowania innych zadań rozpoczętych w latach ubiegłych takich jak: wypłata uzupełniającego świadczenia rodzicielskiego dla osób, które wychowały co najmniej 4 dzieci i z tytułu długoletniego zajmowania się potomstwem nie wypracowały emerytury w wysokości odpowiadającej co najmniej kwocie najniższej emerytury; zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego; finansowanie regulacji z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej; restrukturyzacja w sektorze górnictwa węgla kamiennego czy też ochrona odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej.

Wydatki budżetu państwa realizowane są przez kierowników urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, ministrów i kierowników urzędów centralnych, wojewodów oraz prezesów samorządowych kolegiów odwoławczych.

Każdy wydatek budżetu państwa przypisany jest do określonego dysponenta części budżetowej, ponadto określony jest jego charakter ekonomiczny (tj. czy jest to dotacja, subwencja, świadczenie na rzecz osób fizycznych, wydatek bieżący jednostek budżetowych, wydatek majątkowy, wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa, środki własne Unii Europejskiej, współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej).

W ten sposób wydatki prezentowane są w załączniku nr 2 do projektu ustawy budżetowej. Niektóre wydatki uszczegółowione są dodatkowo w pozostałych załącznikach do ustawy budżetowej:

- załącznik nr 6 – prezentowane są kwoty wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych,
- załącznik nr 7 – zawiera zestawienie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami,
- załącznik nr 8 – zawiera wykaz jednostek, dla których zaplanowano dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty tych dotacji,
- załącznik nr 9 – zawiera zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych,
- załącznik nr 10 – zawiera zestawienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym,
- załącznik nr 11 – zawiera plany finansowe agencji wykonawczych,
- załącznik nr 12 – zawiera plany finansowe instytucji gospodarki budżetowej,
- załącznik nr 13 – zawiera plany finansowe państwowych funduszy celowych,
- załącznik nr 14 – zawiera plany finansowe państwowych osób prawnych.

Wydatki według grup ekonomicznych:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa 2022	Projekt ustawy budżetowej 2023	Różnica (3-2)	Wskaźnik (3/2)	Struktura	
					2022 r.	2023 r.
					w tys. zł	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	521.836.950	672.690.746	150.853.796	128,9	100,0	100,0
w tym:						
1. Dotacje i subwencje	255.416.492	278.798.223	23.381.731	109,2	48,9	41,4
2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	57.546.064	81.907.746	24.361.682	142,3	11,0	12,2
3. Wydatki bieżące jednostek budżetowych	108.884.277	135.629.317	26.745.040	124,6	20,9	20,2
4. Wydatki majątkowe	29.607.486	58.969.170	29.361.684	199,2	5,7	8,8
5. Wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa	26.000.000	66.000.000	40.000.000	253,8	5,0	9,8
6. Środki własne Unii Europejskiej	30.375.659	35.259.566	4.883.907	116,1	5,8	5,2
7. Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	14.006.972	16.126.724	2.119.752	115,1	2,7	2,4

Podobnie jak w latach poprzednich, największy udział w wydatkach ogółem będą stanowić dotacje i subwencje (41,4%), następnie wydatki bieżące jednostek budżetowych (20,2%) oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych (12,2%).

Zasadniczy podział poszczególnych wydatków określają działy klasyfikacji budżetowej, takie jak na przykład: rodzina, transport i łączność, szkolnictwo wyższe i nauka, obrona narodowa, oświata i wychowanie, ochrona zdrowia, pomoc społeczna. Należy podkreślić, iż wydatki zaplanowane w danym dziale budżetu państwa nie odzwierciedlają wszystkich nakładów zaplanowanych do poniesienia na realizację zadań z zakresu określonej dziedziny działalności państwa. Nakłady te ponoszone są także z budżetu środków europejskich oraz w ramach planów finansowych jednostek sektora finansów publicznych: agencji wykonawczych, instytucji gospodarki budżetowej, państwowych funduszy celowych, państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy o finansach publicznych.

Opis wydatków zaplanowanych na realizację zadań publicznych wraz z celami oraz wartościami mierników przedstawia budżet w układzie zadaniowym.

2. Grupy wydatków

2.1. Subwencje i dotacje do jednostek samorządu terytorialnego

2.1.1. Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego

Planowana na 2023 r. subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego została ustalona według zasad określonych w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Na 2023 r. w części 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego zaplanowano wydatki w łącznej wysokości 85.623.580 tys. zł, tj. na poziomie wyższym o 18,6% niż zaplanowano na 2022 r.

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego składa się z:

- części oświatowej dla gmin, powiatów i województw,
- części wyrównawczej dla gmin, powiatów i województw,
- części równoważącej dla gmin i powiatów,
- części regionalnej dla województw.

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego została zaplanowana na rok 2023 w wysokości 64.432.715 tys. zł i jest o 20,8% wyższa od kwoty części oświatowej subwencji ogólnej określonej w ustawie budżetowej na rok 2022 (53.325.538 tys. zł).

Część oświatowa subwencji ogólnej ustalona została zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w świetle którego kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych.

W kwocie części oświatowej subwencji ogólnej planowanej na rok 2023 zostały uwzględnione skutki finansowe zmiany zakresu zadań oświatowych, w tym m.in.:

- zmiana liczby etatów nauczycieli i stopni awansu zawodowego, w tym skutki przechodzące wzrostu o 4,4% średnich wynagrodzeń nauczycieli od 1 maja 2022 r.,
- zmiana struktury awansu zawodowego i podwyżka średnich wynagrodzeń najniżej zarabiających nauczycieli – zmiany wprowadzane od 1 września 2022 r.,

- skutki planowanego wzrostu zatrudnienia z tytułu standaryzacji zatrudnienia psychologów i pedagogów szkolnych – kontynuacja zmian wprowadzanych od 1 września 2022 r.,
- skutki wzrostu o 7,8% średnich wynagrodzeń nauczycieli od 1 stycznia 2023 r.,
- wzrost liczby dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- wzrost kwoty dotacji udzielanych z budżetów JST w związku z szacowanym wzrostem kwoty finansowego standardu A oraz wzrostem subwencji naliczanej na uczniów w szkołach i placówkach, dla których jednostka samorządu terytorialnego nie jest organem prowadzącym,
- wzrost części oświatowej subwencji ogólnej w związku z art. 28 ust. 1a ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego - kwota zwrotów tej części subwencji za okres od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r.,
- dostosowanie finansowania zadań oświatowych do zmian wprowadzanych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym – kontynuacja zmian wprowadzonych w 2022 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin zaplanowana na 2023 r. w wysokości 10.529.003 tys. zł jest wyższa o 9,3% od kwoty tej części subwencji zaplanowanej na 2022 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin składa się z kwoty podstawowej i kwoty uzupełniającej.

Kwotę podstawową otrzymują gminy, w których dochody podatkowe na 1 mieszkańca są niższe od 92% średnich dochodów podatkowych wszystkich gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca kraju.

Wysokość kwoty uzupełniającej uzależniona jest od gęstości zaludnienia w gminie, w relacji do średniej gęstości zaludnienia w kraju i dochodu gminy na 1 mieszkańca.

Kwotę uzupełniającą otrzymują tylko te gminy, w których gęstość zaludnienia, ustalona przez Główny Urząd Statystyczny według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r., jest niższa od średniej gęstości zaludnienia w kraju i dochód podatkowy na 1 mieszkańca gminy jest nie wyższy niż 150% średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca kraju.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów zaplanowana na 2023 r. w kwocie 2.879.367 tys. zł, jest o 2,0% wyższa od kwoty zaplanowanej na 2022 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów składa się z kwoty podstawowej i kwoty uzupełniającej.

Kwotę podstawową otrzymują powiaty, w których wskaźnik dochodów podatkowych z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych na 1 mieszkańca w powiecie jest mniejszy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich powiatów.

Wyrównaniu podlega 90% różnicy między średnim dochodem podatkowym na 1 mieszkańca kraju a dochodem podatkowym na 1 mieszkańca powiatu.

Kwota podstawowa stanowi iloczyn ww. kwoty wyrównania na 1 mieszkańca i liczby mieszkańców danego powiatu.

Kwota uzupełniająca zależy od wskaźnika bezrobocia w danym powiecie i przeznaczona jest dla tych powiatów, w których wskaźnik bezrobocia – liczony jako iloraz stopy bezrobocia w powiecie i stopy bezrobocia w kraju – jest wyższy od 1,10. Im wyższy jest wskaźnik bezrobocia w powiecie, tym wyższa jest ta kwota.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw zaplanowana na 2023 r. w kwocie 3.171.278 tys. zł jest o 36,7% wyższa od kwoty zaplanowanej na 2022 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw składa się z kwoty podstawowej i kwoty uzupełniającej.

Kwota podstawowa jest przeznaczona dla tych województw, w których wskaźnik dochodów podatkowych na 1 mieszkańca z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych CIT jest mniejszy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich województw.

Wyrównaniu podlega 72% różnicy między średnim dochodem podatkowym województw na 1 mieszkańca w kraju a dochodem podatkowym na 1 mieszkańca województwa.

Kwota podstawowa stanowi iloczyn ww. kwoty wyrównania i liczby mieszkańców w danym województwie.

Kwota uzupełniająca uzależniona jest od liczby mieszkańców w województwie.

Kwotę tę otrzymują województwa, w których wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w województwie jest niższy od 125% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich województw, a więc te, które nie dokonują wpłat i w których liczba

mieszkańców nie przekracza 3 milionów. Podstawę do jej wyliczenia stanowi przeliczeniowa liczba mieszkańców województwa ustalana w sposób określony ustawowo.

Wysokość kwoty uzupełniającej należnej danemu województwu stanowi iloczyn przeliczeniowej liczby mieszkańców i 9% średniego dochodu podatkowego województw w przeliczeniu na 1 mieszkańca w kraju.

Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin

Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin na 2023 r. została zaplanowana w wysokości 994.753 tys. zł, tj. na poziomie o 22,2% wyższym od zaplanowanego na 2022 r.

Część równoważąca subwencji ogólnej jest rozdzielana między gminy według następujących, określonych ustawowo, kryteriów:

- 1) 50% – między gminy miejskie, w których wydatki na dodatki mieszkaniowe wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, były wyższe od 80% średnich wydatków na dodatki mieszkaniowe wszystkich gmin miejskich wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin,
- 2) 25% – między gminy wiejskie i gminy miejsko-wiejskie, w których wydatki na dodatki mieszkaniowe wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, były wyższe od 90% średnich wydatków na dodatki mieszkaniowe wszystkich gmin wiejskich i miejsko-wiejskich wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin,
- 3) 25% – między gminy wiejskie i gminy miejsko-wiejskie, w których suma dochodów za rok poprzedzający rok bazowy z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz dochodów z podatku rolnego i z podatku leśnego, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, jest niższa od 80% średnich dochodów z tych samych tytułów za rok poprzedzający rok bazowy we wszystkich gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin.

Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów

Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów na 2023 r. została zaplanowana w wysokości 1.791.406 tys. zł, tj. o 2,3% wyższej niż planowana na 2022 r.

Część równoważąca subwencji ogólnej jest rozdzielana między powiaty według następujących kryteriów określonych w ustawie:

- 1) 9% – między powiaty, które w roku poprzedzającym rok bazowy nie dokonywały wpłat do budżetu państwa i powiaty, które dokonały wpłaty do budżetu państwa w kwocie

niższej niż 1.000.000 zł, w zależności od wysokości wydatków na rodziny zastępcze poniesionych w roku poprzedzającym rok bazowy,

- 2) 7% – między powiaty, ustalone przez ministra właściwego do spraw pracy, w których nie działa powiatowy urząd pracy, a zadania tej jednostki realizowane są przez inny powiat,
- 3) 30% – między powiaty, w których długość dróg powiatowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca powiatu jest wyższa od średniej długości dróg powiatowych w kraju w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju,
- 4) 30% – między miasta na prawach powiatu w zależności od długości dróg wojewódzkich i krajowych, znajdujących się w granicach miast na prawach powiatu,
- 5) 24% – między powiaty, w których kwota planowanych dochodów powiatu na rok budżetowy jest niższa od kwoty planowanych dochodów powiatu na rok bazowy.

Część regionalna subwencji ogólnej dla województw

Część regionalna subwencji ogólnej dla województw na 2023 r. została zaplanowana w wysokości 1.169.059 tys. zł, tj. o 32,1% wyższej niż zaplanowano na 2022 r.

Kwotę części regionalnej subwencji ogólnej otrzymują województwa, których dochody podatkowe (udział w PIT i CIT), powiększone o część wyrównawczą subwencji ogólnej, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, są niższe od 125% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich województw. Kwota tej części subwencji jest ustalana jako iloraz sumy dochodów podatkowych wszystkich województw, uzyskanych w roku poprzedzającym rok bazowy oraz liczby mieszkańców kraju.

Część regionalna subwencji ogólnej, stanowiąca 52% kwoty wpłat województw do budżetu państwa, jest rozdzielana proporcjonalnie do przeliczeniowej liczby bezrobotnych ustalonej dla danego województwa z uwzględnieniem liczby bezrobotnych w przedziałach wiekowych.

Kwotę stanowiącą 48% części regionalnej subwencji ogólnej otrzymują województwa, w których dochody podatkowe za rok poprzedzający rok bazowy, powiększone o część wyrównawczą subwencji ogólnej i kwotę części regionalnej subwencji ogólnej ustaloną z zastosowaniem przeliczeniowej liczby bezrobotnych (w przeliczeniu na jednego mieszkańca), były niższe od 125% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich województw. Województwa dokonujące wpłat nie otrzymują części regionalnej subwencji ogólnej.

Rezerwa subwencji ogólnej dla województw

W części 82 budżetu państwa została zaplanowana rezerwa subwencji ogólnej, w wysokości 320.000 tys. zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie budowy i przebudowy,

remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi. Środki te zostaną podzielone według ustawowych kryteriów.

Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

Na 2023 r. zaplanowano, w części 82 budżetu państwa, środki na uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w łącznej wysokości 335.999 tys. zł, tj. w tej samej wysokości co środki zaplanowane na ten cel na 2022 r.

Środki tej rezerwy przeznaczone będą na dofinansowanie inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu, utrzymanie rzecznych przepraw promowych o średnim natężeniu ruchu w skali roku powyżej 2000 pojazdów na dobę, wskazanych przez ministra właściwego do spraw transportu, a także na remont, utrzymanie, ochronę i zarządzanie drogami krajowymi i wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu.

2.1.2. Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawami ustrojowymi jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje na dofinansowanie zadań własnych, finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, a także dotacje na realizację zadań na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.

Na rok 2023 dla jednostek samorządu terytorialnego na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej, na dofinansowanie ich zadań własnych oraz zadań realizowanych na podstawie porozumień zaplanowano dotacje w wysokości 26.973.888 tys. zł, z tego na zadania bieżące zaplanowano 25.773.785 tys. zł, a zadania inwestycyjne 1.200.103 tys. zł.

W powyższej kwocie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego nie są ujęte dotacje na współfinansowanie oraz finansowanie (wydatki podlegające refundacji) programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, a także zaplanowane w rezerwach celowych.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego przekazywane są przez ministrów, wojewodów oraz innych dysponentów części budżetowych.

Dotacje według części budżetowych przedstawia poniższe zestawienie.

Części	Kwota dotacji ogółem	z tego dotacje na realizację zadań:	
		bieżących	majątkowych
	w tys. zł		
Dotacje ogółem	26.973.888	25.773.785	1.200.103
Krajowe Biuro Wyborcze	7.650	7.650	
Gospodarka	1.761	1.761	
Kultura fizyczna	800.000		800.000
Obrona narodowa	87.512	32.512	55.000
Oświata i wychowanie	764	764	
Rolnictwo	542	542	
Transport	101.320		101.320
Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne	123	123	
Zabezpieczenie społeczne	5.200	5.200	
Sprawy zagraniczne	350	350	
Województwa	25.968.666	25.724.883	243.783

Jak wynika z powyższego zestawienia 96,3% dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego zaplanowane jest w budżetach wojewodów. Natomiast dotacje w pozostałych 10 częściach stanowią 3,7% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego. Należy podkreślić, że w trakcie wykonywania budżetu poziom dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego ulega zwiększeniu, głównie ze środków ujętych w rezerwach celowych. Dotyczy to m.in. rezerw celowych na zadania określone w ustawach o: pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także na zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego, przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego według działów przedstawia zestawienie.

Wyszczególnienie		Kwota dotacji ogółem	z tego dotacje na realizację zadań:	
			bieżących	majątkowych
		w tys. zł		
	Dotacje ogółem	26.973.888	25.773.785	1.200.103
010	Rolnictwo i łowiectwo	41.460	40.460	1.000
020	Leśnictwo	6.677	6.677	
050	Rybołówstwo i rybactwo	266	266	
100	Górnictwo i kopalnictwo	926	926	
150	Przetwórstwo przemysłowe	1.761	1.761	
600	Transport i łączność	740.360	639.040	101.320
630	Turystyka	3.666	3.666	
700	Gospodarka mieszkaniowa	223.918	223.166	752
710	Działalność usługowa	479.467	478.220	1.247
750	Administracja publiczna	608.192	608.192	
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	7.650	7.650	
752	Obrona narodowa	119.494	64.494	55.000
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3.522.155	3.378.402	143.753
755	Wymiar sprawiedliwości	99.396	99.396	
758	Różne rozliczenia	58.475	58.475	
801	Oświata i wychowanie	77.456	77.456	
851	Ochrona zdrowia	600.821	503.924	96.897
852	Pomoc społeczna	4.430.254	4.430.120	134
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	189.831	189.831	
855	Rodzina	14.934.507	14.934.507	
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5.373	5.373	
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	490	490	
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	21.293	21.293	0
926	Kultura fizyczna	800.000		800.000

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego przekazywane będą w ramach wydatków na zadania klasyfikowane w 24 działach. Najwyższe kwoty dotacji przeznaczane są na zadania: rodziny, pomocy społecznej, bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej, kultury fizycznej, transportu i łączności oraz administracji publicznej. Dotacje przekazywane na zadania w tych działach wynoszą łącznie 25.035.468 tys. zł, co stanowi 92,8% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego.

Strukturę dotacji według ich rodzajów przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Kwota dotacji ogółem	z tego na zadania:	
		bieżące	majątkowe
		w tys. zł	
Dotacje na zadania	26.973.888	25.773.785	1.200.103
- własne *	4.530.543	3.477.476	1.053.067
- z zakresu administracji rządowej	22.320.415	22.173.379	147.036
- realizowane na podstawie porozumień	122.930	122.930	

*) kwota uwzględnia wydatki zaplanowane w § 287 *Dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych*

Najwyższą kwotę stanowiącą 82,7% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego, stanowią dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane są do gmin, powiatów i samorządów województw. Wielkość dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego przedstawia poniższe zestawienie.

Nazwa jednostki samorządu terytorialnego	Kwota dotacji ogółem	z tego na realizację zadań:	
		bieżących	majątkowych
		w tys. zł	
Ogółem	26.973.888	25.773.785	1.200.103
- Gminy *	19.640.590	18.845.686	794.904
- Powiaty	5.911.242	5.608.940	302.302
- Samorządy województw	1.422.056	1.319.159	102.897

*) kwota uwzględnia wydatki zaplanowane w § 287 *Dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych*

Dotacje w wysokości 19.640.590 tys. zł, tj. 72,8% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane jest do gmin, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 16.233.636 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 28.900 tys. zł, własne – 3.378.054 tys. zł.

Dotacje dla gmin przeznaczane są głównie na:

- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu rodziny – 14.888.782 tys. zł (całość stanowią wydatki bieżące), co stanowi 75,8% dotacji zaplanowanych dla gmin, z tego

całość planowana jest na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej.

Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:

- wypłaty świadczeń rodzinnych (zasiłek rodzinny, dodatki do tego zasiłku, zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne, świadczenie rodzicielskie), świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów oraz na koszty ich obsługi, a także na opłacenie składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekunów – 14.692.582 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
 - opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów – 195.000 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej – 3.313.634 tys. zł (z tego na zadania bieżące 3.313.550 tys. zł i zadania inwestycyjne 84 tys. zł), co stanowi 16,9% dotacji zaplanowanych dla gmin, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 786.879 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 2.100 tys. zł, własne – 2.524.655 tys. zł.

Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:

- wypłaty zasiłków stałych oraz gwarantowanej z budżetu państwa części zasiłków okresowych – 1.639.265 tys. zł (zadania własne),
 - działalność ośrodków pomocy społecznej – 479.372 tys. zł (zadania własne – 441.131 tys. zł oraz z zakresu administracji rządowej – 38.241 tys. zł),
 - realizację zadań w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – 350.000 tys. zł (zadania własne),
 - działalność ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 560.848 tys. zł, z tego na zadania bieżące 560.764 tys. zł, zadania inwestycyjne 84 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej).
- finansowanie zadań kultury fizycznej – 714.000 tys. zł (tylko zadania własne inwestycyjne) z przeznaczeniem na program budowy hal sportowych o lekkiej konstrukcji.
- finansowanie zadań administracji publicznej – 546.164 tys. zł (tylko zadania bieżące), z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 545.876 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 288 tys. zł. Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na zadania realizowane przez urzędy stanu cywilnego, prowadzenie ewidencji ludności, wydawanie dowodów osobistych, zadania związane z ewidencją działalności gospodarczej.

Powiaty otrzymują z budżetu państwa dotacje w wysokości 5.911.242 tys. zł, co stanowi 21,9% łącznej kwoty dotacji zaplanowanych dla jednostek samorządu terytorialnego, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 4.838.651 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 49.414 tys. zł, własne – 1.023.177 tys. zł.

Dotacje dla powiatów przeznaczone są głównie na:

- bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową – 3.521.486 tys. zł (z tego na zadania bieżące 3.377.733 tys. zł i zadania inwestycyjne 143.753 tys. zł), co stanowi 59,6% dotacji zaplanowanych dla powiatów. Dotacje w powyższej kwocie przeznaczone są na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, w tym głównie:
 - dla komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej – 3.520.201 tys. zł, z tego na zadania bieżące 3.376.448 tys. zł, zadania inwestycyjne 143.753 tys. zł,
 - zadania zarządzania kryzysowego – 842 tys. zł,
- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej – 1.111.363 tys. zł (z tego na zadania bieżące 1.111.313 tys. zł i zadania inwestycyjne 50 tys. zł), co stanowi 18,8% dotacji zaplanowanych dla powiatów, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 274.398 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 1.800 tys. zł, własne – 835.165 tys. zł. Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:
 - dofinansowanie utrzymania w ponadgminnych domach pomocy społecznej osób przyjętych na zasadach sprzed 1 stycznia 2004 r. oraz osób, które zostały przyjęte do domów ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem – 835.165 tys. zł (bieżące zadania własne),
 - działalność powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 249.399 tys. zł, z tego na zadania bieżące 249.349 tys. zł, zadania inwestycyjne 50 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
- działalność usługową – 455.573 tys. zł (z tego na zadania bieżące 454.326 tys. zł i zadania inwestycyjne 1.247 tys. zł), co stanowi 7,7% dotacji zaplanowanych dla powiatów. Dotacje zostaną przeznaczone głównie na zadania z zakresu administracji rządowej dla Powiatowych Inspektoratów Nadzoru Budowlanego - 330.591 tys. zł oraz na zadania związane z geodezją i kartografią – 119.968 tys. zł.

Dotacje z budżetu państwa przewidziane do przekazania dla samorządów województw wynoszą – 1.422.056 tys. zł, co stanowi 5,3% dotacji zaplanowanych dla jednostek samorządu terytorialnego, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 1.248.128 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 44.616 tys. zł, własne – 129.312 tys. zł. Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:

- transport i łączność – 636.685 tys. zł, co stanowi 44,8% dotacji zaplanowanych dla samorządów województw. Środki zostaną przeznaczone na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, tj. głównie na finansowanie zadań w zakresie krajowych pasażerskich przewozów autobusowych – 633.610 tys. zł oraz na zadania realizowane na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (m. in. wydawanie zaświadczeń ADR) – 3.075 tys. zł,
- ochronę zdrowia – 597.585 tys. zł, co stanowi 42% dotacji zaplanowanych dla samorządów województw. Środki zostaną przeznaczone w szczególności na zadania związane z realizowaniem staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów.

2.2. Wydatki majątkowe

W ustawie budżetowej na rok 2023 wydatki majątkowe zaplanowane zostały w wysokości 58.969.170 tys. zł, w następującej szczegółowości:

Wyszczególnienie	2022	2023	3:2
	Ustawa budżetowa	Projekt ustawy budżetowej	
	w tys. zł		%
1	2	3	4
Ogółem	29.607.486	58.969.170	199,2
Wydatki na zadania inwestycyjne jednostek budżetowych	20.412.267	33.884.085	166,0
Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne	3.506.148	5.429.259	154,8
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	3.631.487	5.526.571	152,2
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	949.833	1.948.994	205,2
Wydatki na zadania inwestycyjne pozostałych jednostek	335.281	479.143	142,9
Wydatki na współfinansowanie programów inwestycyjnych NATO i UE	0	6.000	-
Dotacje/wydatki dotyczące zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych	122.456	302.515	247,0
- dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	92.649	268.722	290,0
- dla jednostek budżetowych	29.807	33.793	113,4
Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego	81.008	1.200.103	1.481,5
- dotacje dla gmin	84	794.904	946.314,3
- dotacje dla powiatów	66.652	302.302	453,6
- dotacje dla samorządów województw	14.272	102.897	721,0
Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa dla państwowej instytucji kultury na dofinansowanie zadań inwestycyjnych objętych mecenatem państwa	69.000	92.500	134,1
Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych	500.000	500.000	100,0
Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów	6	0	-
Środki z budżetu państwa dla Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych	0	9.600.000	-

W ramach wydatków majątkowych kwota 53.542.861 tys. zł ujęta została w budżetach dysponentów, a kwota 5.426.309 tys. zł w rezerwie ogólnej i rezerwach celowych budżetu państwa.

Największy udział (99,9%) w kwocie wydatków majątkowych ujętych w budżetach dysponentów stanowią wydatki zaplanowane na zadania realizowane w ramach niżej wymienionych 13 obszarów:

- **Obrona narodowa** – 39.083.415 tys. zł, w tym głównie wydatki na modernizację techniczną Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej m.in. na zakup uzbrojenia i sprzętu wojskowego, wydatki na inwestycje budowlane na potrzeby wojska, na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji budowlanych dotyczących Programu Inwestycji NATO w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP),
- **Transport i łączność** – 3.250.247 tys. zł, głównie na:
 - inwestycje związane z rozwojem infrastruktury dróg publicznych krajowych, w tym realizację programu wieloletniego pn. "Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)",
 - infrastrukturę kolejową, w tym realizację programu wieloletniego pn. „Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku”,
 - zadania inwestycyjne na potrzeby urzędów morskich (w tym głównie na realizację programu wieloletniego pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”),
 - wsparcie przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 roku,
 - inwestycje budowlane i zakupy inwestycyjne na potrzeby przejść granicznych,
- **Ochrona zdrowia** – 2.305.699 tys. zł, głównie na:
 - inwestycje szpitali klinicznych i ogólnych, w tym programy wieloletnie wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia, tj.:
 - „Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny – centrum medycyny interwencyjnej (etap I CZSK)”,
 - „Wieloletni program medyczny – rozbudowa i modernizacja Szpitala Uniwersyteckiego Nr 2 im. dr Jana Biziela w Bydgoszczy”,
 - „Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu”,
 - „Wieloletni Plan Inwestycyjny – budowa, przebudowa, modernizacja infrastruktury Narodowego Instytutu Kardiologii Stefana Kardynała Wyszyńskiego – Państwowego Instytutu Badawczego w celu zwiększenia dostępności i jakości wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego”,

- „Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”,
- „Wieloletni program inwestycji w zakresie rewitalizacji i rozbudowy Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowego Instytutu Badawczego – etap I”,
- „Drugi etap budowy Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wraz z Akademickim Ośrodkiem Onkologicznym”,
- „Podniesienie jakości i dostępności świadczeń medycznych w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus”,
- realizację programów polityki zdrowotnej, w tym programów wieloletnich pn.: „Narodowa Strategia Onkologiczna na lata 2020-2030” oraz „Narodowy Program Chorób Układu Krążenia na lata 2022–2032”,
- inwestycje budowlane oraz zakupy inwestycyjne na potrzeby SP ZOZ podległych ministerstwom: obrony narodowej i spraw wewnętrznych i administracji,
- pozostałą działalność z zakresu ochrony zdrowia, w tym głównie na zakup sprzętu i systemów informatycznych dla jednostek budżetowych Ministerstwa Zdrowia oraz realizację programu wieloletniego pn. „Program wsparcia oddziałów psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży na lata 2022–2023”,
- wydatki na System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego, w tym na budowę budynku Krajowego Centrum Monitorowania Ratownictwa Medycznego,
- inwestycje budowlane oraz zakup aparatury i sprzętu medycznego na potrzeby Regionalnych Centrów Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa,
- inwestycje budowlane oraz zakupy inwestycyjne na potrzeby Wojewódzkich i Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych,
- **Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego** – 1.691.674 tys. zł, w szczególności na inwestycje na potrzeby muzeów, pozostałych instytucji kultury, centrów kultury i sztuki oraz archiwów, w tym zadania realizowane w ramach programów wieloletnich:
 - Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE,
 - „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie”,
 - „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”,
 jak również dotacje na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji budowlanych i zakupów inwestycyjnych na potrzeby teatrów, zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz inwestycji związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami,

- **Szkolnictwo wyższe i nauka** – 1.514.713 tys. zł z przeznaczeniem przede wszystkim na realizację:
 - programów wieloletnich pn.:
 - „Uniwersytet Warszawski 2016-2027”,
 - „Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”,
 - „Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy”,
 - „Budowa Polskiego Ośrodka Szkoleniowego Ratownictwa Morskiego w Szczecinie”.
 - zadań inwestycyjnych na potrzeby uczelni prowadzonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, szkół wojskowych, uczelni medycznych, wyższych szkół artystycznych, jednostek naukowych oraz Uniwersytetu Morskiego w Gdyni i Akademii Morskiej w Szczecinie,
- **Wymiar sprawiedliwości** – 1.425.759 tys. zł, w tym głównie na potrzeby:
 - jednostek sądownictwa powszechnego – na inwestycje mające na celu zapewnienie właściwych warunków pracy, usprawnienie postępowań sądowych, zapewnienie powszechnego, elektronicznego dostępu do informacji oraz rozbudowę i utrzymanie sprawności funkcjonujących systemów informatycznych Sądów Apelacyjnych, Okręgowych i Rejonowych,
 - więziennictwa, głównie na podniesienie norm i standardów w zakresie warunków odbywania kary pozbawienia wolności i wykonania tymczasowego aresztowania oraz ulepszenie infrastruktury technicznej zakładów karnych i aresztów śledczych, m.in. na kontynuację realizacji zadań inwestycyjnych dotyczących budowy pawilonów mieszkalnych dla osadzonych w ramach „Programu budowy 2500 miejsc zakwaterowania w latach 2021 – 2023”,
 - jednostek powszechnych prokuratury – głównie na inwestycje budowlane w obiektach Prokuratur Rejonowych i Okręgowych oraz zakupy inwestycyjne sprzętu informatycznego, macierzy dyskowych do rozbudowy zasobów baz danych użytkowanych systemów informatycznych, urządzeń techniki ochronnej oraz sprzętu i niezbędnego wyposażenia dla powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury,
- **Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa** – 1.189.093 tys. zł, głównie inwestycje budowlane i zakupy inwestycyjne na potrzeby Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa, w tym w ramach „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony

Państwa w latach 2022-2025”, a także na zadania inwestycyjne Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

- **Administracja publiczna i urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa** – 949.356 tys. zł, w tym głównie na wydatki majątkowe na potrzeby urzędów naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, ministerstw i urzędów centralnych organów administracji rządowej, izb administracji skarbowej wraz z podległymi urzędami, działalność Centrum Informatyki Resortu Finansów, jak również na finansowanie wydatków inwestycyjnych urzędów wojewódzkich,
- **Kultura fizyczna** – 800.000 tys. zł z przeznaczeniem na program budowy hal sportowych o lekkiej konstrukcji,
- **Przetwórstwo przemysłowe** – 372.486 tys. zł, w tym głównie na realizację programów wieloletnich pn. „Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030” oraz "Program polskiej energetyki jądrowej", a także na realizację celów wynikających z Polskiej Strategii Kosmicznej, tj. rozbudowę narodowego Systemu Bezpieczeństwa Kosmicznego oraz budowę Centrum Operacyjnego Polskiej Agencji Kosmicznej w Gdańsku,
- **Gospodarka komunalna i ochrona środowiska** – 333.022 tys. zł, w tym głównie na:
 - realizację zadań inwestycyjnych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, w tym program wieloletni pn.: „Ochrona przeciwpowodziowa i osiągnięcie korzystnego bilansu wodnego w rejonie Odry Środkowej – cofka stopnia wodnego Malczyce”,
 - program wieloletni pn. „Program ochrony brzegów morskich”,
 - zakupy inwestycyjne na potrzeby Głównego i Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska.
- **Rolnictwo i łowiectwo oraz rybołówstwo i rybactwo** – 278.025 tys. zł, głównie na zadania inwestycyjne Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w tym budowę i rozbudowę systemów IT oraz inwestycje budowlane i zakupy inwestycyjne na potrzeby wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego,
- **Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza** – 269.093 tys. zł, w tym przede wszystkim na zadania inwestycyjne głównie o charakterze budowlanym na potrzeby szkół rolniczych, szkół artystycznych oraz internatów i burs szkolnych,

Wydatki majątkowe zaplanowane w rezerwie ogólnej budżetu państwa wynoszą 485.000 tys. zł.

Wydatki majątkowe zaplanowane w rezerwach celowych w wysokości 4.941.309 tys. zł, zostaną przeznaczone głównie na:

- przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz ochrona ludności, w tym 1.327.929 tys. zł na realizację „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły” – 1.451.255 tys. zł,
- zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania – 596.510 tys. zł,
- zadania w obszarze zdrowia – 571.919 tys. zł,
- odbudowę dochodów budżetu państwa oraz na zadania związane z funkcjonowaniem systemu finansów publicznych – 535.514 tys. zł,
- dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego – 490.000 tys. zł,
- realizację zadania „Budowa zabezpieczenia granicy państwowej na odcinku granicy z Federacją Rosyjską” – 354.330 tys. zł,
- dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych – 315.246 tys. zł,
- dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – 240.861 tys. zł,
- wsparcie przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 roku – 137.000 tys. zł,
- budowę, modernizację i wyposażenie przejść granicznych – 62.529 tys. zł,
- zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego – 61.000 tys. zł,
- utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych – 54.528 tys. zł,
- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w tym na wypłatę wynagrodzeń dla lekarzy wyznaczonych na podstawie art. 16 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej - 30.124 tys. zł,
- wspieranie zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych – 17.000 tys. zł,
- realizację Oświęcimskiego strategicznego programu rządowego – Etap VI 2021-2025 – 16.182 tys. zł,
- realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego – 5.211 tys. zł.

2.3. Obsługa długu Skarbu Państwa

W ustawie budżetowej na 2023 r. na wydatki w grupie ekonomicznej - obsługa długu Skarbu Państwa¹³ zaplanowano łącznie kwotę 66.000.000 tys. zł, tj. o 153,8% wyższą niż w ustawie budżetowej na 2022 r.

Planowane wydatki obejmują:

- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym w wysokości 60.186.816 tys. zł,
- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych w wysokości 5.813.184 tys. zł.

Wyszczególnienie	Ustawa 2022	Projekt budżetu na 2023	3/2
	tys. zł		%
1	2	3	4
Obsługa długu Skarbu Państwa	26.000.000	66.000.000	253,8
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym	20.770.531	60.186.816	289,8
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych	5.229.469	5.813.184	111,2

Część 79 - Obsługa długu Skarbu Państwa

W ustawie budżetowej na 2023 r. na wydatki z tytułu obsługi długu Skarbu Państwa zaplanowano kwotę 66.000.000 tys. zł, tj. o 153,8% wyższą niż w ustawie budżetowej na rok 2022. Planowane wydatki obejmują:

- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym,
- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych.

¹³ Grupa ta nie obejmuje rozliczeń z tytułu poręczeń krajowych udzielonych przez Skarb Państwa dotyczących kosztów prowadzonych postępowań sądowych związanych z poręczeniami SP, które nie zostały zaplanowane zarówno na 2022 jak i na 2023 rok.

Wyszczególnienie	Ustawa 2022 r.	Projekt budżetu na 2023 r.	3/2
	w tys. zł		%
1	2	3	4
Obsługa długu Skarbu Państwa – cz. 79 bp	26.000.000	66.000.000	253,8
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym	20.770.531	60.186.816	289,8
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych	5.229.469	5.813.184	111,2
Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa	0	0	

1. Na wydatki z tytułu obsługi zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym zaplanowano kwotę 60.186.816 tys. zł, tj. o 189,8% wyższą niż w ustawie budżetowej na rok 2022.

Na wydatki te składają się:

- a) odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym w łącznej wysokości 51.836.448 tys. zł,
- b) odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów w wysokości 7.903.636 tys. zł,
- c) odsetki od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA w wysokości 7.200 tys. zł,
- d) koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym oraz inne opłaty i prowizje w wysokości 439.532 tys. zł.

Odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym

Planowane na 2023 r. wydatki z tytułu odsetek i dyskonta od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym w wysokości 51.836.448 tys. zł, dotyczą:

- 1) dyskonta od wykupywanych w 2023 r. bonów skarbowych w wysokości 620.153 tys. zł,
- 2) dyskonta i odsetek od obligacji rynkowych z uwzględnieniem transakcji swap w wysokości 40.864.963 tys. zł. Wydatki te obejmują obsługę obligacji:
 - stałoprocentowych w wysokości 17.835.908 tys. zł,
 - zmiennoprocentowych w wysokości 22.791.956 tys. zł,
 - indeksowanych w wysokości 237.099 tys. zł,

- 3) odsetek i dyskonta od obligacji oszczędnościowych w wysokości 10.351.332 tys. zł.
Wydatki te obejmują obsługę obligacji oszczędnościowych:
- trzymiesięcznych o oprocentowaniu stałym OTS w wysokości 50.946 tys. zł,
 - rocznych o zmiennej stopie procentowej ROR w wysokości 1.011.259 tys. zł,
 - dwuletnich o zmiennej stopie procentowej DOR w wysokości 3.395.905 tys. zł,
 - dwuletnich o oprocentowaniu stałym DOS w wysokości 42.418 tys. zł,
 - trzyletnich o zmiennej stopie procentowej TOZ w wysokości 67.115 tys. zł,
 - trzyletnich o oprocentowaniu stałym TOS w wysokości 767 tys. zł,
 - czteroletnich indeksowanych COI w wysokości 5.574.174 tys. zł,
 - emerytalnych dziesięcioletnich EDO w wysokości 196.118 tys. zł,
 - rodzinnych sześciioletnich ROS i dziesięcioletnich ROD w wysokości 5.400 tys. zł,
 - premiowych POS w wysokości 7.230 tys. zł.

Odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów

Wydatki na odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów od niektórych jednostek sektora finansów publicznych, a także depozytów sądowych i prokuratorskich szacowane są w 2023 r. na kwotę 7.903.636 tys. zł.

Odsetki od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA

Wydatki na odsetki należne kontrahentowi od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA (Credit Support Annex) szacuje się w 2023 r. na kwotę 7.200 tys. zł.

Koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym oraz inne opłaty i prowizje

Wydatki na koszty emisji krajowych skarbowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje szacuje się w 2023 r. na 439.532 tys. zł. Obejmują one głównie wynagrodzenie agenta emisji obligacji detalicznych (PKO BP i PeKaO SA), opłaty i wynagrodzenie agenta (BGK) związane z przyjmowaniem środków przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie od niektórych jednostek sektora finansów publicznych, a także depozytów sądowych i prokuratorskich oraz opłaty za usługi rozliczeniowo-depozytowe KDPW i prawne.

2. Na wydatki z tytułu obsługi zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych zaplanowano kwotę 5.813.184 tys. zł, tj. o 11,1% wyższą niż w ustawie budżetowej na 2022 r.

Na wydatki te składają się:

- a) odsetki i dyskonto od obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych po uwzględnieniu przepływów związanych z instrumentami pochodnymi w wysokości 4.291.560 tys. zł,
- b) odsetki i opłaty od kredytów w wysokości 1.061.804 tys. zł,
- c) odsetki od pożyczek z Unii Europejskiej w wysokości 410.134 tys. zł,
- d) koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynkach zagranicznych oraz inne opłaty i prowizje w wysokości 49.686 tys. zł.

Odsetki i dyskonto od obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych oraz przepływy związane z innymi instrumentami finansowymi

Wydatki z tytułu odsetek i dyskonta od obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych po uwzględnieniu przepływów związanych z instrumentami pochodnymi zaplanowano na 2023 r. w wysokości 4.291.560 tys. zł. Płatności dotyczą obligacji emitowanych w euro, dolarze, jenie japońskim i juanie chińskim.

Odsetki i opłaty od kredytów

Wydatki z tytułu odsetek i opłat od kredytów zaplanowane na 2023 r. w wysokości 1.061.804 tys. zł będą realizowane na rzecz:

- Europejskiego Banku Inwestycyjnego w wysokości 357.769 tys. zł. Dotyczą one głównie kredytów na: infrastrukturę drogową, modernizację sieci kolejowych oraz na projekty związane z nauką i szkolnictwem wyższym, projekty z obszaru gospodarki morskiej, medycyny i zdrowia, a także związane ze współfinansowaniem wkładu z budżetu państwa do wybranych programów/priorytetów w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO) i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013 i 2014-2020,
- Banku Światowego w wysokości 644.971 tys. zł. Na kwotę tę składają się odsetki i opłaty od zaciągniętych kredytów, głównie na usuwanie skutków powodzi i ochronę przeciwpowodziową dorzeczy Odry i Wisły oraz wsparcie reform strukturalnych polskiej gospodarki,
- Banku Rozwoju Rady Europy w wysokości 59.064 tys. zł. Na kwotę tę składają się odsetki od zaciągniętych kredytów, głównie na projekty usuwania skutków powodzi i ochronę przeciwpowodziową dorzeczy Odry i Wisły.

Odsetki od pożyczek z Unii Europejskiej

Wydatki z tego tytułu zaplanowane na 2023 r. w wysokości 410.134 tys. zł dotyczą realizacji umów pożyczek pomiędzy Unią Europejską a Rzeczpospolitą Polską.

Koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynkach zagranicznych oraz inne opłaty i prowizje

Wydatki na sfinansowanie kosztów emisji skarbowych papierów wartościowych na rynkach zagranicznych oraz innych opłat i prowizji zaplanowano na 2023 r. w wysokości 49.686 tys. zł. Koszty zaplanowane w tej pozycji dotyczą głównie wydatków związanych z przygotowaniem emisji obligacji na międzynarodowych rynkach finansowych, opłat za ratingi, prowizji dla BGK i NBP z tytułu zawartych umów agencyjnych oraz innych kosztów za promocje, prospekty, a także usługi prawne i bankowe.

3. Rozliczeń z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych udzielonych przez Skarb Państwa w 2023 r. nie zaplanowano.

2.4. Wydatki na realizację projektów z udziałem środków Unii Europejskiej

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 zaplanowano wydatki budżetu państwa, nieuwzględnione w budżecie środków europejskich, na realizację projektów z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 16.126.724 tys. zł, w tym na:

- współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich,
- finansowanie i współfinansowanie projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieuwjętych w budżecie środków europejskich,
- finansowanie projektów pomocy technicznej,
- finansowanie rozliczeń programów i projektów finansowanych z udziałem środków z UE,
- finansowanie wspólnej polityki rolnej.

W ramach powyższej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych zaplanowana została kwota 7.338.470 tys. zł na wydatki przeznaczone na projekty realizowane m. in. w ramach:

- 1) Programów Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2014-2020, w tym na:
 - 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020,
 - Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020,
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
 - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020,
 - Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020,
 - Europejską Współpracę Terytorialną 2014-2020,
 - Europejski Instrument Sąsiedztwa 2014-2020,
 - Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020,
 - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020,
 - Instrument "Łącząc Europę",
- 2) Wspólnej polityki rolnej,
- 3) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021,

4) innych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieuwjętych w budżecie środków europejskich,

5) Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2021-2027.

Pozostała część wydatków na realizację projektów unijnych, w tym na wynagrodzenia, została zaplanowana w rezerwie celowej budżetu państwa poz. 8 – z przeznaczeniem na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej - w kwocie 8.788.254 tys. zł.

Zaplanowanie rezerwy wynika z faktu, że na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej nie można dokonać podziału wszystkich wydatków na poszczególne podziały klasyfikacji budżetowej. Ponadto rezerwa poz. 8 obejmuje również wydatki na umowy, których podpisanie jest dopiero planowane. Jednocześnie należy zauważyć, że stopień realizacji poszczególnych projektów kształtuje się różnie w poszczególnych częściach budżetowych, więc trudno przewidzieć, który dysponent wykorzysta w pełni środki ujęte w ramach własnej części, a w których przypadkach realizacja projektów z różnych przyczyn będzie przebiegała z opóźnieniem, co ostatecznie będzie miało wpływ na różny poziom wykorzystania środków w ramach części danego dysponenta. Ponadto, różny stopień zaawansowania realizacji programów operacyjnych nie pozwala w pełni określić wszystkich potrzeb dysponentów.

Umieszczenie części wydatków w rezerwie celowej pozwoli na sprawniejszą i bardziej elastyczną realizację projektów finansowanych w ramach poszczególnych programów, a tym samym przyczyni się do lepszej absorpcji środków unijnych.

Zaplanowane w budżecie państwa wydatki – w poszczególnych częściach budżetowych dotyczą:

- 1) Krajowych Programów Operacyjnych 2014-2020 – w ramach tych programów zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w kwocie 2.170.410 tys. zł, z tego na:
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 kwotę 1.301.559 tys. zł,
 - Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 kwotę 115.813 tys. zł,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 kwotę 355.442 tys. zł,
 - Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020 kwotę 191.111 tys. zł,
 - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020 kwotę 184.910 tys. zł,
 - Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020 kwotę 21.575 tys. zł,

- 2) 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020 – w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 980.955 tys. zł,
- 3) Instrumentu "Łącząc Europę" – w częściach budżetowych na 2023 rok zaplanowano kwotę 349.116 tys. zł,
- 4) Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020 – w ramach tego programu zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 133.598 tys. zł,
- 5) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 – w ramach tych programów zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 215.676 tys. zł,
- 6) Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – w ramach tego programu zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 13.410 tys. zł,
- 7) Europejskiej Współpracy Terytorialnej 2014-2020 – w ramach programów zaliczanych do Europejskiej Współpracy Terytorialnej w częściach budżetowych zaplanowano na 2023 rok wydatki w wysokości 19.407 tys. zł,
- 8) Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa 2014-2020 – w ramach programów zaliczanych do Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa w częściach budżetowych zaplanowano na 2023 rok wydatki w wysokości 12.901 tys. zł,
- 9) Pozostałych programów finansowanych z udziałem środków pochodzących w szczególności z budżetu UE, nieujętych w budżecie środków europejskich – w ramach tych programów zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 158.466 tys. zł,
- 10) Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2021-2027 – w częściach budżetowych na 2023 rok zaplanowano kwotę 1.176.575 tys. zł,
- 11) Wspólnej polityki rolnej – w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 2.107.956 tys. zł.
Z wydatków budżetu państwa finansowane będą następujące zadania:
współfinansowanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW), działania interwencyjne na rynkach rolnych, przejściowe wsparcie krajowe, a także finansowanie wyprzedzające PROW.

2.5. Wydatki budżetu państwa według działów

Dział		2023 Projekt ustawy budżetowej
1		w tys. zł 2
Razem		672.690.746
010	Rolnictwo i łowiectwo	8.606.563
020	Leśnictwo	14.255
050	Rybołówstwo i rybactwo	194.275
100	Górnictwo i kopalnictwo	1.794.091
150	Przetwórstwo przemysłowe	1.346.739
500	Handel	998.712
550	Hotele i restauracje	34.399
600	Transport i łączność	16.533.664
630	Turystyka	104.430
700	Gospodarka mieszkaniowa	1.648.499
710	Działalność usługowa	727.503
720	Informatyka	131.836
730	Szkolnictwo wyższe i nauka	30.286.145
750	Administracja publiczna	20.649.600
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	3.720.615
752	Obrona narodowa	85.496.947
753	Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	117.783.344
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	22.647.176
755	Wymiar sprawiedliwości	20.199.941
757	Obsługa długu publicznego	66.000.000
758	Różne rozliczenia	171.081.439
801	Oświata i wychowanie	3.039.953
851	Ochrona zdrowia	17.481.102
852	Pomoc społeczna	4.561.393
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	4.387.921
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	231.233
855	Rodzina	63.649.697
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2.177.727
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	5.244.247
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	160.540

926	Kultura fizyczna	1.756.760
-----	------------------	-----------

2.6. Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa i sądy powszechne

Zgodnie z art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Minister Finansów włącza do projektu ustawy budżetowej dochody i wydatki Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Trybunału Konstytucyjnego, Najwyższej Izby Kontroli, Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego wraz z wojewódzkimi sądami administracyjnymi, Krajowej Rady Sądownictwa, sądownictwa powszechnego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Krajowego Biura Wyborczego i Państwowej Inspekcji Pracy.

Poniższa tabela przedstawia wydatki dla tych jednostek zaplanowane w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023:

nr części	Nazwa części	Ustawa budżetowa na rok 2022	Projekt ustawy budżetowej na rok 2023	4:3 %
1	2	3	4	5
01	Kancelaria Prezydenta RP	212.245	250.856	118,2
02	Kancelaria Sejmu	576.868	706.989	122,6
03	Kancelaria Senatu	130.103	167.365	128,6
04	Sąd Najwyższy	197.375	232.951	118,0
05	Naczelný Sąd Administracyjny	633.529	792.164	125,0
06	Trybunał Konstytucyjny	41.847	51.370	122,8
07	Najwyższa Izba Kontroli	332.460	415.606	125,0
08	Rzecznik Praw Obywatelskich	59.144	80.396	135,9
09	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	67.985	84.892	124,9
10	Urząd Ochrony Danych Osobowych	41.713	44.956	107,8
11	Krajowe Biuro Wyborcze	84.715	96.251	113,6
12	Państwowa Inspekcja Pracy	405.590	481.853	118,8
13	Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	430.032	541.400	125,9
14	Rzecznik Praw Dziecka	17.006	22.178	130,4
15	Sądy powszechne	10.575.943	12.827.912	121,3
52	Krajowa Rada Sądownictwa	17.521	22.096	126,1
		13.824.076	16.819.235	121,7

Ustalono na 2023 rok wydatki urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa wynoszą 16.819.235 tys. zł, tj. o 21,7% więcej niż w ustawie budżetowej na rok 2022. Ze środków tych na wydatki bieżące zaplanowano 15.720.788 tys. zł (119,9% planu na 2022 r.), a na majątkowe 1.098.447 tys. zł (154,5% planu na rok 2022).

W ramach wyżej wymienionych wydatków finansowane będą:

- koszty utrzymania i funkcjonowania urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 3.720.615 tys. zł, w tym świadczenia na rzecz osób fizycznych – 186.442 tys. zł, wydatki bieżące – 3.294.795 tys. zł, (w tym na wynagrodzenia i pochodne m.in. dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, pracowników orzecznictwa, uposażenia parlamentarzystów – 2.384.009 tys. zł), dotacje celowe – 17.650 tys. zł, wydatki majątkowe – 221.715 tys. zł,
- uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne – 912.884 tys. zł,
- nakłady na funkcjonowanie sądów powszechnych (rejonowych, okręgowych i apelacyjnych) – 12.096.167 tys. zł,
- dotacja dla Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa – 40.000 tys. zł; środki te przeznaczone będą na realizację programów rewaloryzacji zespołów zabytkowych Krakowa,
- środki na działalność związaną z ochroną pamięci walk i męczeństwa – 46.319 tys. zł.

Ponadto na finansowanie ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendum głównie na wybory do Sejmu i Senatu, samorządowe oraz ewentualne referendum ogólnokrajowe zaplanowano rezerwę celową w wysokości 1.395.570 tys. zł.

2.7. Obrona narodowa

Wydatki na obronę narodową na 2023 rok zaplanowano w łącznej wysokości 97.445.000 tys. zł, co stanowi 3,0% planowanego Produktu Krajowego Brutto w roku 2023 określonego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, w Założeniach projektu budżetu państwa na rok 2023.

Powyższa kwota obejmuje wydatki budżetowe: w części 29. Obrona narodowa i w dziale 752 – Obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa. W ramach tej kwoty środki w wysokości 40.151.519 tys. zł zaplanowano na wydatki majątkowe, co stanowi 41,2% wydatków obronnych i gwarantuje realizację postanowień ustawy o obronie Ojczyzny.

W ramach wydatków obronnych zaplanowano:

- 96.920.509 tys. zł w budżecie części obrona narodowa,
- 524.491 tys. zł w dziale obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa.

W części obrona narodowa w ramach zaplanowanej kwoty sfinansowane będą:

- wydatki majątkowe przeznaczone głównie na realizację inwestycji i zakupy inwestycyjne resortu obrony narodowej oraz na współfinansowanie programów inwestycyjnych NATO – 40.123.403 tys. zł,
- wydatki osobowe, tj. uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz świadczenia pieniężne relacjonowane do uposażeń, a także wynagrodzenia pracowników cywilnych i nauczycieli wraz z pochodnymi – 18.075.065 tys. zł,
- wydatki na zakup usług remontowych, zdrowotnych, telekomunikacyjnych i pozostałych oraz na zakup materiałów i wyposażenia, sprzętu i uzbrojenia, energii oraz środków żywności – 19.475.465 tys. zł,
- emerytury i renty dla byłych żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy – 9.500.800 tys. zł,
- pozostałe wydatki bieżące – 1.682.765 tys. zł,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 4.022.929 tys. zł,
- dotacje na zadania związane z obronnością – 4.030.576 tys. zł,
- projekty z udziałem środków UE (współfinansowanie) – 9.506 tys. zł.

Środki zaplanowane w dziale obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa przeznaczone zostaną na sfinansowanie:

- projektów badawczych i celowych w dziedzinie obronności,
- „Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych RP”,
- działalności jednostek organizacyjnych prokuratury powszechnej właściwych w sprawach wojskowych,
- składki do Europejskiej Agencji Kosmicznej,
- zadań związanych z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej.

2.8. Środki własne Unii Europejskiej

Część budżetowa 84 – Środki własne Unii Europejskiej została utworzona w celu dokonywania płatności polskiej składki członkowskiej do budżetu ogólnego UE (tzw. środków własnych UE). Wpłata ta wynika z konieczności wypełnienia traktatowego zobowiązania Polski wobec UE.

Kalkulacja wysokości środków własnych na kolejny rok budżetowy została oparta na projekcie budżetu UE na 2023 r., przygotowanego na podstawie Decyzji w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej nr 2020/2053 z 14 grudnia 2020 r. oraz uchylającej decyzję nr 2014/335/UE. Ponadto w kalkulacji uwzględniono przesunięcie z 2022 r. rozliczenia korekt podstaw VAT i DNB za lata poprzednie na 2023 r. W zakresie lat 2024-2025 szacunki opierają się na założeniach i długoterminowych prognozach Komisji Europejskiej na lata 2023-2027. Ponadto zakłada się, iż ww. decyzja będzie obowiązywała w niezmienionym kształcie.

Należy przy tym zauważyć, że ostateczna wielkość wpłat poszczególnych państw członkowskich z tytułu środków własnych UE jest znana dopiero po zakończeniu procedury budżetowej, czyli po uchwaleniu budżetu przez Parlament Europejski i Radę UE, co z reguły następuje w grudniu roku poprzedzającego dany rok budżetowy. Ponadto budżet ogólny UE podlega zmianom w trakcie roku budżetowego na podstawie przyjmowanych nowelizacji budżetu, co pociąga za sobą zmianę wysokości wpłat poszczególnych państw członkowskich. Standardowo w drugiej połowie roku uchwalana jest nowelizacja dotycząca aktualizacji danych makroekonomicznych stanowiących podstawę do wyliczeń składki. Poziom wydatków w ramach części 84 ulega także zmianie w związku z wahaniami wpływów z opłat celnych.

W ustawie budżetowej na 2023 r. w limicie części 84 zostały zaplanowane wydatki na składkę, w kwocie 33.072.735 tys. zł. Kwota ta jest niższa w porównaniu do projektu budżetu UE o wysokość ww. korekt podstaw VAT i DNB za lata poprzednie w kwocie 2.186.831 tys. zł. Środki te zostały przesunięte do rezerwy celowej pozycja 8 w związku z oczekiwanym wzrostem wydatków na składkę do UE w 2023 r.

Wyższa, niż zaplanowana na 2022 r., składka wynika między innymi z: szybszego tempa rozwoju Polski w porównaniu do większości pozostałych państw członkowskich UE; wyższego wzrostu podstawy VAT na tle innych krajów; wzrostu wpłaty Polski z tytułu nieprzetworzonych opakowań plastikowych oraz rosnących wpływów z opłat celnych.

W ramach limitu części 84 w wysokości 33.072.735 tys. zł ujęto:

- wpłatę obliczoną na podstawie Dochodu Narodowego Brutto (DNB) – 18.215.504 tys. zł,
- wpłatę obliczoną zgodnie z metodologią wynikającą z przepisów Unii Europejskiej, na podstawie podatku od towarów i usług – 4.625.701 tys. zł,
- wpłatę z tytułu udziału w opłatach celnych – 6.044.587 tys. zł,
- wpłatę z tytułu finansowania obniżki wkładów opartych na DNB – 1.612.633 tys. zł,
- wpłatę obliczoną na podstawie masy odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddanych recyklingowi – 2.574.310 tys. zł.

3. Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych

Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych dla pracowników objętych przepisami ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1533) zostały ustalone bez rezerw celowych w wysokości 52.557.978 tys. zł (bez składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy) i w porównaniu do ustawy budżetowej na rok 2022 (bez rezerw celowych – 46.541.915 tys. zł) wzrosły per saldo o kwotę 6.016.063 tys. zł, co stanowi ok. 112,9%.

Dane w zakresie państwowych jednostek budżetowych objętych przepisami ww. ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r., dotyczące kwot wynagrodzeń dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń oraz osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń prezentowane są w załączniku nr 6 do projektu ustawy budżetowej na rok 2023 w podziale na poszczególne grupy pracownicze, części i działy klasyfikacji dochodów i wydatków.

Prezentowane kwoty w 2023 r. obejmują wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy oraz uposażenia, nagrody roczne i uznaniowe oraz dodatkowe uposażenia roczne, a także zapomogi przysługujące na podstawie odrębnych ustaw żołnierzom i funkcjonariuszom.

Zmiany wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych (bez rezerw celowych) w 2023 r., w porównaniu do ustawy budżetowej na rok 2022, wynikają m.in. z następujących tytułów:

- 1) wzrostu wynagrodzeń osobowych pracowników oraz uposażeń funkcjonariuszy i żołnierzy, w tym w związku z przyjęciem średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń na poziomie 107,8%,
- 2) skutków przechodzących związanych z rozdysponowaniem rezerw celowych z roku 2022,
- 3) wzrostu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, dodatkowego uposażenia żołnierzy oraz nagrody rocznej funkcjonariuszy,
- 4) wzrostu funduszu wynagrodzeń w obronie narodowej w związku ze wzrostem liczby żołnierzy zawodowych związany z wejściem w życie ustawy o obronie Ojczyzny oraz funkcjonariuszy w związku z realizacją programów modernizacji służb mundurowych.

Rozdział VI

Programy wieloletnie

W rozdziale zaprezentowano omówienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym, które będą realizowane w 2023 r. Zestawienie programów wieloletnich w formie tabelarycznej, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zamieszczone zostało w załączniku nr 10 do projektu ustawy budżetowej, opracowanym w szczególności określonej w art. 122 ust. 2. Dla każdego z ujętych w nim programów wieloletnich wskazano podstawę prawną oraz określono: jednostkę organizacyjną realizującą program lub koordynującą jego wykonanie, cel programu, okres jego realizacji, łączne nakłady (w tym z budżetu państwa) na realizację programu, wysokość wydatków budżetowych w roku budżetowym oraz w dwóch kolejnych latach budżetowych, a także mierniki określające stopień realizacji celu.

W układzie zadaniowym, programy wieloletnie wykazywane są zasadniczo w ramach jednej podziałki zadaniowego układu wydatków. W uzasadnionych przypadkach dysponenci mogą ująć dany program wieloletni w ramach więcej, niż jednego zadania/podzadania/działania dla danego programu wieloletniego (uwzględniając podział programu na obszary działalności państwa, odpowiednio do właściwości podmiotów realizujących daną część programu), z zachowaniem zasady ciągłości ujęcia programu w układzie zadaniowym w latach poprzednich. Niektóre programy zostały więc wykazane w więcej, niż w jednym zadaniu/podzadaniu/działaniu (np. program wieloletni pn. " Narodowa Strategia Onkologiczna na lata 2020-2030").

W 2023 r. realizowanych będzie 40 programów wieloletnich, na które zaplanowano łączne wydatki budżetowe w wysokości 18.031.809 tys. zł, w tym 460.395 tys. zł z rezerw celowych, natomiast 17.571.414 tys. zł z poszczególnych części budżetowych.

W uzasadnieniu zamieszczonym poniżej zawarto dodatkowo omówienie jakie działania/prace przewiduje się wykonać w szczególności w 2023 r. w ramach realizacji każdego z opisanych programów.

1. Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030

Program wieloletni pn. „Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.1. *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadania 6.1.4. *Wsparcie projektów inwestycyjnych*, działania 6.1.4.1. o tej samej nazwie.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 122/2011 Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2011 r. z późn. zm.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Programu jest Minister Rozwoju i Technologii.

Program ukierunkowany jest na zapewnienie wzrostu innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki przez wspieranie nowych inwestycji realizowanych przez polskie i zagraniczne firmy z sektora małych, średnich oraz dużych przedsiębiorstw. Cel realizowany jest poprzez udzielanie wsparcia inwestycjom Strategicznym, Innowacyjnym, Centrom Usług Biznesowych oraz Centrom Usług Badawczo-Rozwojowych, co zapewni możliwość dofinansowania zarówno dużych inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki, jak i średniej wielkości projektów innowacyjnych.

Całkowite koszty Programu w latach 2011-2030 wynoszą 2.583.400 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 363.800 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Wzrost innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki, poprzez wspieranie dotacjami z budżetu państwa nowych inwestycji realizowanych przez polskie i zagraniczne firmy spełniające kryteria określone Programem	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w danym roku dzięki systemowi wsparcia inwestorów	1.265

Zgodnie z założeniami Programu, w 2023 roku realizowane będą działania polegające na zapewnieniu wzrostu innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki przez wspieranie nowych inwestycji realizowanych przez polskie i zagraniczne firmy z sektora małych, średnich oraz dużych przedsiębiorstw. W związku z realizacją Programu w roku 2023 planowane jest utworzenie 1.265 nowych miejsc pracy.

2. Program rządowy – Udział Polski w części COSME Programu na rzecz rynku wewnętrznego, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, dziedziny roślin, zwierząt, żywności i paszy, oraz statystyk europejskich (Programu na rzecz jednolitego rynku) w latach 2022-2028

Program wieloletni pn. „*Program rządowy – Udział Polski w części COSME Programu na rzecz rynku wewnętrznego, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, dziedziny roślin, zwierząt, żywności i paszy, oraz statystyk europejskich (Programu na rzecz jednolitego rynku) w latach 2022-2028*” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.1. W Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, podzadania 6.1.2.W Tworzenie warunków do zwiększania innowacyjności przedsiębiorstw, działania 6.1.2.1. Wspieranie współpracy w systemie innowacji.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 161/2021 Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2021 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki.

Celem Programu na rzecz jednolitego rynku jest poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego przez wzmocnienie zarządzania rynkiem wewnętrznym, wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw, w szczególności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), ulepszenie na poziomie strategicznym i operacyjnym w obszarze normalizacji, zapewnienie jednolitego, wysokiego poziomu ochrony konsumentów w całej Unii Europejskiej, jak również wspieranie działań na rzecz zdrowia ludzi, ochrony zdrowia zwierząt i roślin oraz dobrostanu zwierząt. Program służy także ustanowieniu ram dla finansowania europejskich statystyk, stanowiących podstawę do opracowywania, monitorowania i oceny wszystkich polityk UE.

Całkowite koszty Programu w latach 2022-2028 wynoszą 178.640 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 10.868 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Zapewnienie udziału polskich podmiotów w części COSME Programu na rzecz jednolitego rynku oraz wykorzystanie dla poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw instrumentów finansowych oferowanych w ramach programów unijnych	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Ogólna liczba odbiorców działań realizowanych przez instytucje wspierane w ramach Programu wieloletniego	8.400

W ramach Programu zostały zawarte umowy ramowe z PARP, które określają warunki realizacji zadań w latach 2022-2028. W 2023 roku zostaną podjęte działania polegające m.in. na:

- udzielaniu pomocy w znalezieniu partnerów biznesowych i finansowania, w szczególności z programu InvestEU, programu „Horyzont Europa” i programu „Cyfrowa Europa”,
- ułatwieniu absorpcji innowacji, ich internacjonalizacji oraz ich zielonej i cyfrowej transformacji,
- udzielaniu pomocy w dostępie do wiedzy fachowej w zakresie cyfryzacji, środowiska, klimatu, energii i zasobooszczędności, w celu ułatwienia badania możliwości na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich

realizowane przez polskie ośrodki Enterprise Europe Network oraz:

- promowaniu i zachęcaniu odbiorców ostatecznych do korzystania z finansowania zewnętrznego w ramach programów i inicjatyw UE,
- promowaniu i zachęcaniu instytucji finansowych do udziału w dystrybucji instrumentów finansowych UE służących finansowaniu inwestycji infrastrukturalnych, społecznych, innowacyjności oraz rozwoju przedsiębiorstw,
- prowadzeniu działań informacyjnych wśród instytucji finansowych oraz otoczenia biznesu

realizowane przez Krajowy Punkt Kontaktowy.

3. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032

Program wieloletni pn. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **12. Środowisko**, zadania 12.1.W System ochrony środowiska i informacji o środowisku, podzadania 12.1.6.W Gospodarka odpadami, działania 12.1.6.2. *Przedsięwzięcia w zakresie gospodarowania odpadami.*

Program został ustanowiony uchwałą Nr 122/2009 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r. z późn. zm.

Koordynatorem realizacji Programu jest Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

W ramach Programu realizowane są działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczania kraju z azbestu.

Do głównych efektów realizacji Programu należą: usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest oraz minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Całkowite koszty Programu w latach 2009-2032 wynoszą 40.400.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 2.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Wycofanie azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Poziom aktualizacji danych w bazie azbestowej (w %)	80

W ramach realizacji Programu w 2023 r. planuje się m. in.:

1. Utrzymanie i rozwój Bazy Azbestowej.
2. Działania edukacyjno-informacyjne:
 - a) kontynuacja szkoleń e-learningowych dla 10.000 inspektorów inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej, nadzoru budowlanego i pracowników z urzędów gmin w zakresie podniesienia kompetencji kontrolnych dotyczących prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
 - b) utrzymanie szkolenia e-learningowego nt. zagrożeń związanych z azbestem oraz zasadami usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest,
 - c) inne działania edukacyjno-informacyjne.
3. Wsparcie finansowe dla jednostek samorządu terytorialnego dotyczące działań edukacyjno-informacyjnych oraz inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest.

Działania te mają na celu przyspieszenie tempa usuwania wyrobów zawierających azbest w gminach oraz podniesienie świadomości mieszkańców co do konieczności usuwania wyrobów zawierających azbest, a także nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji przez inspektorów inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej, nadzoru budowlanego i pracowników z urzędów gmin oraz uczniów szkół ponadpodstawowych kształcących się w kierunkach związanych z budownictwem.

4. Program ochrony brzegów morskich

Program wieloletni pn. „*Program ochrony brzegów morskich*” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.3. *Ochrona brzegów i ograniczenie oddziaływania na środowisko morskie*, działania 19.3.3.1. *Ochrona brzegów morskich*.

Program został przyjęty ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich” (Dz.U. z 2016 r. poz. 678).

Nadzór nad realizacją Programu przez Urzędy Morskie w Gdyni i Szczecinie sprawuje Minister Infrastruktury.

Program obejmuje przedsięwzięcia mające na celu zabezpieczenie brzegów morskich przed zjawiskiem erozji, w szczególności budowę, rozbudowę i utrzymywanie systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich, w tym usuwanie uszkodzeń

w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego. W ramach Programu finansowany jest także monitoring brzegów morskich oraz czynności, prace i badania dotyczące ustalenia aktualnego stanu brzegów morskich na całej długości polskiego wybrzeża. Celem prowadzenia nadzoru brzegów jest wskazanie niezbędnych działań zmierzających do ich ratowania.

Całkowite koszty Programu w latach 2004-2023 wynoszą 911.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 40.115 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Zapewnienie minimalnych poziomów bezpieczeństwa brzegu morskiego oraz jego położenia po odwodnej stronie granicznej linii ochrony brzegu morskiego	Ministerstwo Infrastruktury, Urzędy Morskie w Gdyni i Szczecinie	Długość linii brzegowej zabezpieczonej w ciągu roku przed zjawiskiem erozji i powodzi od strony morza (w km)	5,52

W ramach realizacji Programu w 2023 r. planuje się m. in.: wykonanie wjazdu technologicznego - Wjazd nr 4 Gdynia Oksywie; budowę progów podwodnych Gdynia Orłowo; przebudowę umocnienia brzegowego w Jastrzębiej Górze; przebudowę ostróg w miejscowości Kołobrzeg; wykonanie wielowariantowej koncepcji dla zadania pn.: „Przebudowa zabezpieczeń brzegu w miejscowości Jarosławiec”; wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania pn.: „Przebudowa zabezpieczeń brzegu w Ustroniu Morskim”; remont umocnienia brzegowego w Jastrzębiej Górze; sztuczne zasilanie w rejonie miejscowości Ustka, Rowy; remont odwodnienia opaski brzegowej w Rozewiu; sztuczne zasilanie w rejonie Władysławowo-Jurata; monitoring brzegu, badania dotyczące ustalenia aktualnego stanu brzegu morskiego; sztuczne zasilanie brzegu w miejscowości Niechorze i Pogorzelica; skanowanie laserowe morskiej strefy brzegowej w granicach administracyjnych Urzędu Morskiego w Szczecinie.

5. Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019-2028

Program wieloletni pn. „*Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019-2028*”, realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.5. *Rozwój infrastruktury dostępowej od strony morza*, działania 19.3.5.1. *Pogłębienie i utrzymanie torów wodnych i podejściowych*, oraz działania 19.3.5.2. *Modernizacja, przebudowa oraz rozbudowa infrastruktury zapewniającej dostęp do portów*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 204/2017 Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 2017 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Urząd Morski w Szczecinie sprawuje Minister Infrastruktury.

Celem programu jest trwałe utrzymanie bezpiecznego dostępu od strony morza do portów

położonych w rejonie ujścia Odry. Dla niezakłóconego funkcjonowania portów niezbędne jest ciągłe pogłębianie torów wodnych w celu utrzymania niepogorszonych głównych parametrów toru tj. gwarantowanej w przepisach prawa głębokości i szerokości.

W celu zapewnienia bezpiecznej i niezakłóconej żeglugi konieczne jest także zapewnienie bezawaryjnego działania systemów bezpieczeństwa takich jak system VTS, system monitorowania kontroli i synchronizacji świateł nawigacyjnych znaków stałych i pływających, stałe i pływające oznakowanie nawigacyjne oraz łączność światłowodowa Świnoujście-Szczecin.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2028 wynoszą 237.967 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 28.440 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Trwałe utrzymanie bezpiecznego dostępu od strony morza do portów położonych w rejonie ujścia Odry	Ministerstwo Infrastruktury, Urząd Morski w Szczecinie	Kubatura urobku pochodząca z wybudowanych, przebudowanych oraz wyremontowanych torów wodnych w ciągu roku (w m ³)	350.000
		Długość umocnionych brzegów oraz pól refulacyjnych	2.500
		Długość wybudowanej i przebudowanej oraz wyremontowanej infrastruktury portowej zapewniającej dostęp do portów od strony morza (w mb.)	200

W ramach realizacji Programu w 2023 r. planowane jest utrzymanie parametrów torów wodnych zgodnych z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie określenia obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portu o podstawowym znaczeniu dla gospodarki morskiej.

6. Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską

Program wieloletni pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.5. *Rozwój infrastruktury dostępowej od strony morza*, działania 19.3.5.2. *Modernizacja, przebudowa oraz rozbudowa infrastruktury zapewniającej dostęp do portów*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 57/2016 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2016 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Urząd Morski w Gdyni sprawuje Minister Infrastruktury.

Celem programu jest realizacja przedsięwzięć w zakresie:

- budowy kanału żeglugowego przez Mierzę Wiślaną wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- budowy toru wodnego od Zatoki Gdańskiej do wybranej lokalizacji kanału,
- modernizacji wejścia do portu Elbląg.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2023 wynoszą 1.984.052 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 210.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Zapewnienie bezpieczeństwa regionu oraz umożliwienie wzrostu społeczno-gospodarczego poprzez ustanowienie drogi wodnej, umożliwiającej swobodny i całoroczny dostęp statków morskich wszystkich bander do Elbląga jako morskiego portu Unii Europejskiej	Ministerstwo Infrastruktury, Urząd Morski w Gdyni	Tor podejściowy wraz z infrastrukturą – zaawansowanie prac (w %)	100

W 2023 r. w ramach realizacji Programu planowana jest kontynuacja oraz zakończenie robót budowlanych związanych z Kanałem Żeglugowym, kontynuacja oraz zakończenie robót budowlanych na rzece Elbląg, kontynuacja oraz zakończenie wykonania toru wodnego na Zalewie Wiślanym, kontynuacja oraz zakończenie wykonania toru wodnego na rzece Elbląg.

7. Budowa Polskiego Ośrodka Szkoleniowego Ratownictwa Morskiego w Szczecinie

Program wieloletni pn. „*Budowa Polskiego Ośrodka Szkoleniowego Ratownictwa Morskiego w Szczecinie*” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.1. *Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki*, podzadania 10.1.2. *Utrzymanie i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki*, działania 10.1.2.2. *Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 76/2022 Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2022 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Akademię Morską w Szczecinie sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej.

Celem Programu jest stworzenie warunków do wykształcenia wysoko-wykwalfikowanych

kadr na potrzeby gospodarki morskiej, żeglugi krajowej i międzynarodowej, żeglugi śródlądowej, transportu, ratownictwa, geodezji morskiej i lądowej. Osiągnięcie tego celu ma służyć utworzeniu w ramach struktur Uczelni międzywydziałowego ośrodka pn.: Polski Ośrodek Szkoleniowy Ratownictwa Morskiego w Szczecinie (POSRM).

Całkowite koszty Programu w latach 2022-2025 wynoszą 73.434 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 14.185 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Zapewnienie nowoczesnej bazy dydaktyczno-naukowej	Ministerstwo Infrastruktury	Poziom zaangażowania realizowanej inwestycji (w %)	23

W 2023 r. w ramach Programu planowane jest wykonanie: dokumentacji projektowej i uzyskanie pozwolenia na budowę oraz innych decyzji i uzgodnień dla zakresu – nabrzeża i obrzeża etap II i III, platformy treningowej od strony Kanału Młyńskiego, zagospodarowania terenu, wiaty do zimowania jednostek z warsztatem naprawczym, części zakresu robót konstrukcyjno-budowlanych przy nowym nabrzeżu typu ciężkiego, części prac zagospodarowania terenu, sieci i przyłączy oraz instalacji zewnętrznych, a także częściowy zakup wyposażenia.

8. Ochrona przeciwpowodziowa i osiągnięcie korzystnego bilansu wodnego w rejonie Odry Środkowej – cofka stopnia wodnego Malczyce

Program wieloletni pn. „*Ochrona przeciwpowodziowa i osiągnięcie korzystnego bilansu wodnego w rejonie Odry Środkowej – cofka stopnia wodnego Malczyce*” realizowany będzie w 2023 roku w ramach funkcji **12. Środowisko**, zadania 12.5.W *Ochrona wód i gospodarowanie zasobami wodnymi*, podzadania 12.5.1.W *Kształtowanie, ochrona i wykorzystanie zasobów wodnych*, działania 12.5.3.2. *Budowa i przebudowa infrastruktury przeciwpowodziowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 149/2022 Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2022 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie sprawuje Minister Infrastruktury.

Program przewiduje poprawę ochrony przeciwpowodziowej w rejonie Odry Środkowej, poprzez modernizację obwałowań i dostosowanie do obecnych parametrów bezpieczeństwa oraz powstrzymanie procesów erozyjnych w korycie Odry poniżej stopnia wodnego Malczyce, a także osiągnięcie korzystnego bilansu wodnego (ochrona przed suszą i zwiększenie retencji wodnej). Dodatkowo planuje się prace umożliwiające

uzyskanie pełnego piętrzenia na stopniu wodnym Malczyce oraz zwiększenie produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

Całkowite koszty Programu w latach 2023-2026 wynoszą 210.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 30.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Poprawa ochrony przeciwpowodziowej w rejonie Odry Środkowej poprzez powstrzymanie procesów erozyjnych w korycie, modernizację obwałowań i dostosowanie do obecnych parametrów bezpieczeństwa	Ministerstwo Infrastruktury, Państwowe Gospodarstwo Wodne – Wody Polskie	Udział zrealizowanego zakresu rzeczowego (w %)	14,29

Zgodnie z głównymi założeniami Programu polegającymi na poprawie ochrony przeciwpowodziowej w rejonie Odry Środkowej, poprzez modernizację obwałowań i dostosowaniu do obecnych parametrów bezpieczeństwa oraz powstrzymaniu procesów erozyjnych w korycie Odry poniżej stopnia wodnego Malczyce, a także osiągnięciu korzystnego bilansu wodnego.

9. Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie

Program wieloletni pn. „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1. *W Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1. *W Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.2. *Ochrona, udostępnianie, digitalizacja i popularyzacja zasobów dóbr kultury i propagowanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 118/2015 Rady Ministrów z dnia 21 lipca 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Muzeum Historii Polski w Warszawie sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Muzeum Historii Polski w Warszawie będzie prezentować najważniejsze wątki polskiej historii - państwa i narodu – ze szczególnym uwzględnieniem tematyki wolności – tradycji polskiego parlamentaryzmu, instytucji i ruchów obywatelskich, walki o wolność i niepodległość. Stała ekspozycja Muzeum będzie ukazywać najważniejsze wątki z dziejów Polski od X do XXI wieku. Centralne miejsce znajdzie w niej historia wolności w Polsce (dzieje parlamentaryzmu, ruchów niepodległościowych i obywatelskich) od czasów republiki szlacheckiej w XVI wieku aż po „Solidarność”. Wystawa będzie dokumentować

i prezentować również inne wątki historii politycznej, społecznej, kultury i obyczajów.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2023 wynoszą 757.270 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 107.053 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Stworzenie nowoczesnego budynku Muzeum, w którym zostanie zorganizowana wystawa stała przedstawiająca historię Polski w sposób atrakcyjny i przystępny dla odbiorców z kraju i zagranicy	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Muzeum Historii Polski w Warszawie	Powierzchnia użytkowa budowanych obiektów (w m ²)	44.856

W ramach realizacji Programu w 2023 roku przewiduje się rozpoczęcie prac nad budową wystawy stałej oraz zakończenie budowy i odbiory dotyczące budynku nowej siedziby Muzeum Historii Polski.

10. Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Program wieloletni pn. „Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji

10. Szkolnictwo wyższe i nauka, zadania 10.1. Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki, podzadania 10.1.2. Utrzymanie i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki, działania 10.1.2.2. Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 79/2020 Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 2020 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Akademię Muzyczną imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Program ma na celu stworzenie warunków do poprawy funkcjonowania Akademii poprzez wybudowanie nowoczesnego kampusu. Inwestycja wpłynie na zwiększenie zakresu prowadzonej działalności i stworzy możliwość wyrównania szans edukacyjnych w stosunku do innych ośrodków akademickich w Polsce.

Cele szczegółowe stanowią: budowa przestrzeni dydaktycznych z uwzględnieniem specyfiki kształcenia artystycznego, budowa efektywnych energetycznie obiektów użyteczności publicznej oraz budowa i wyposażenie przestrzeni kulturalno-artystycznej.

Osiągnięcie założonych celów przyczyni się w sposób bezpośredni i pośredni do wystąpienia długookresowych korzyści dla szeroko pojętego sektora kultury. Wśród głównych beneficjentów Programu należy wymienić artystów tworzących, edukujących i koncertujących w nowej infrastrukturze, uczestników życia kulturalnego oraz społeczność

akademicką uczelni.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2023 wynoszą 290.201 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 69.799 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Przeniesienie prowadzonej w różnych lokalizacjach działalności dydaktycznej i artystycznej Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego do jednej siedziby w celu poprawy procesu artystyczno-edukacyjnego	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy	Powierzchnia użytkowa nowo utworzonych obiektów (w m ²)	23.387

W 2023 r. planowane jest zakończenie etapu budowlanego – stan surowy otwarty. Wskaźnikami rezultatu dla przedmiotowego zadania są: oszczędności zużycia energii, wzrost liczby wydarzeń kulturalno-edukacyjnych realizowanych w przestrzeni Akademii oraz wzrost liczby odbiorców oferty kulturalno-edukacyjnej Akademii. Ze względu na charakter wskaźników nie ma możliwości ich osiągnięcia (bądź częściowego osiągnięcia) do czasu zakończenia realizacji całej inwestycji.

11. Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE

Program wieloletni pn. „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.2. *Działalność artystyczna, upowszechniająca, promująca kulturę i dialog międzykulturowy*, podzadania 9.2.1. (o tej samej nazwie), działania 9.2.1.7. *Wspieranie i promowanie działalności audiowizualnej, w tym kinematografii*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 133/2020 Rady Ministrów z dnia 28 września 2020 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Celem głównym Programu jest stworzenie nowoczesnego budynku, w którym swoje miejsce będzie miała europejska instytucja filmowa mająca współtworzyć Festiwal CAMERIMAGE oraz promować polski rynek filmowy.

Celem inwestycji jest wzmacnianie polskiego potencjału filmowego, wsparcie produkcji audiowizualnych i konsolidacji podmiotów prowadzących działalność filmową, uatrakcyjnienie polskiego rynku i przyciągnięcie filmowców z całego świata.

Program przyczynia się do promocji Polski oraz polskiej kinematografii na świecie. Posiadanie przez ECFC stałej siedziby umożliwi poszerzenie atrakcyjnej oferty

na światowym poziomie, która pozwoli realizować szereg działań filmowych związanych z promocją Polski oraz polskiego rynku filmowego, w szczególności autorów zdjęć filmowych.

Zgodnie z założeniem ECFC, dzięki pozyskaniu stałej siedziby, będzie prowadziło szeroką działalność o charakterze wystawienniczym, kulturalnym, naukowym i edukacyjnym przede wszystkim z zakresu sztuki autorów zdjęć filmowych, stanie się ważnym partnerem edukacyjnym dla rodziców, szkół i innych instytucji edukacyjnych, przyczyni się m.in. do rozwoju edukacji, zmniejszenia nierówności społecznych, poprawy oferty dla osób niepełnosprawnych i wykluczonych. Będzie kreować przestrzeń gromadzącą wokół siebie szeroką publiczność, docierać do odbiorcy w różnych grupach wiekowych, wpływać na rozwój kompetencji kulturowych i umiejętności kreatywnych osób uczestniczących w projektach.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2025 wynoszą 600.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 112.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Wzmacnianie polskiego potencjału filmowego, który wpisuje się w kreowaną przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej politykę audiowizualną sprzyjającą rozwojowi tego sektora, wsparcie produkcji audiowizualnych i konsolidacji podmiotów prowadzących działalność filmową, uatrakcyjnienie polskiego rynku i przyciągnięcie filmowców z całego świata	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE	Powierzchnia użytkowa budowanego budynku (w m ²)	18.000

W 2023 r. w ramach realizacji Programu planuje się wykonanie pełnej dokumentacji projektowej, wykonanie ekspertyz, uzgodnień i decyzji; odbiór dokumentacji i przetarg na wybór wykonawcy prac budowlanych oraz inżyniera kontraktu, podpisanie umowy o roboty budowlane; rozpoczęcie robót budowlanych.

12. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025

Program wieloletni pn. „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”, realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.2. *Działalność artystyczna, upowszechniająca, promująca kulturę i dialog międzykulturowy*, podzadania 9.2.1. o tej samej nazwie, działania 9.2.1.6. *Wspieranie i promowanie literatury i czytelnictwa* oraz w ramach funkcji **3. Edukacja, wychowanie i opieka**, zadania 3.1. *W Oświata i wychowanie*, podzadania 3.1.2. *W Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne*, działania 3.1.2.2. *W Wsparcie dostępu do książek, podręczników*,

materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 69/2021 Rady Ministrów z dnia 21 maja 2021 r.

Program realizują Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem Biblioteki Narodowej, Instytutu Książki w Krakowie, Narodowego Centrum Kultury oraz Minister Edukacji i Nauki wraz z Wojewodami. Jednocześnie koordynatorem Programu jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Program przewiduje realizację działań w czterech głównych obszarach, spośród których jeden dotyczy działań na rzecz dzieci i młodzieży, a trzy służą wzmocnieniu czytelnictwa poprzez rozwijanie funkcjonalności bibliotek publicznych w gminach wiejskich, miejsko-wiejskich oraz w miastach do 100 tys. mieszkańców.

Wzmocnianie kompetencji bibliotek publicznych będzie związane z: poprawą atrakcyjności ich zbiorów oraz rozwojem zintegrowanego systemu zarządzania zasobami bibliotek, przekształceniem bibliotek publicznych w nowoczesne centra dostępu do wiedzy, kultury oraz ośrodki życia społecznego poprzez modernizację ich infrastruktury oraz zwiększenie dostępności tych obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami, czy też rodzin z małymi dziećmi. Realizowane działania mają służyć rozwijaniu oferty bibliotek publicznych z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców oraz w oparciu o partnerstwa lokalne.

Komplementarnie realizowane będą działania związane z zakupem nowości wydawniczych do przedszkoli oraz bibliotek szkolnych i pedagogicznych wraz z niezbędnym wyposażeniem. Integralnym elementem programu będzie także kampania społeczno-informacyjna realizowana w dwóch zakresach: promocyjno-informacyjnym, skoncentrowanym wokół bibliotek oraz społeczno-wizerunkowym.

Całkowite koszty Programu w latach 2021-2025 wynoszą 1.079.676 tys. zł, natomiast wydatki z budżetu państwa w 2023 r. zaplanowano w kwocie 150.413 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Wzmocnienie czytelnictwa w Polsce oraz rozwój bibliotek do 2025 r.	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Liczba bibliotek i placówek wychowania przedszkolnego objętych wsparciem w ramach NPRCz 2.0. (w tys.)	2,68
	Ministerstwo Edukacji i Nauki, Wojewodowie	Liczba bibliotek i placówek wychowania przedszkolnego objętych wsparciem w ramach NPRCz 2.0. (w tys.)	5,0

Struktura Programu zakłada jego podział na Priorytety, w obrębie których wyodrębniono kierunki interwencji:

1. Priorytet 1: *Poprawa oferty bibliotek publicznych*, Kierunki interwencji: 1.1. *Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych*, 1.2. *Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek*.
2. Priorytet 2: *Inwestycje w infrastrukturę bibliotek publicznych*, Kierunek interwencji 2.1. *Infrastruktura bibliotek 2021-2025*.
3. Priorytet 3: *Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego, bibliotek szkolnych i pedagogicznych*, Kierunki interwencji: 3.1. *Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego*, 3.2. *Zakup nowości wydawniczych oraz elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych i pedagogicznych*.
4. Priorytet 4: *Program dotacyjny dla bibliotek oraz promocja czytelnictwa*, Kierunki interwencji 4.1. *BLISKO – Biblioteka | Lokalność | Inicjatywy | Społeczność | Kooperacja | Oddolność*, 4.2. *Kampania społeczno-informacyjna*.

W 2023 roku w ramach realizacji Programu planowane są działania ukierunkowane na: wzmocnienie pozytywnych wzorców związanych z czytelnictwem; wspieranie nawyków czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży oraz osób starszych i wśród ogółu społeczeństwa; zwiększenie zainteresowania zasobami i ofertą bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych; poprawę infrastruktury oraz wizerunku bibliotek.

13. Program Rozwoju Talentów Informatycznych na lata 2019-2029

Program wieloletni pn. „*Program Rozwoju Talentów Informatycznych na lata 2019-2029*”, realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **16. Sprawy obywatelskie**, zadania 16.5. *W Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego*, podzadania 16.5.2. *Wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego*, działania 16.5.2.2. *Inicjatywy i projekty w zakresie społeczeństwa informacyjnego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 43/2019 Rady Ministrów z dnia 28 maja 2019 r. z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

Celem głównym Programu jest zaktywizowanie młodzieży ze szkół ponadpodstawowych oraz uczelni pod kątem rozwoju najbardziej zaawansowanych umiejętności informatycznych, jakimi są algorytmiczne rozwiązywanie problemów i programowanie oraz projektowanie gier komputerowych, przez zapewnienie wsparcia metodycznego i merytorycznego. Wspiera działania ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wyżej wymienionym zakresie.

Oczekuje się, że dodatkowym długofalowym celem Programu będzie wzmocnienie grupy specjalistów ICT na rynku pracy, zdolnych rozwiązywać złożone problemy informatyczne

z pomocą zaawansowanej wiedzy oraz umiejętności algorytmiczno-programistycznych i precyzyjnego modelowania matematycznego, jak również specjalistów branży gamingowej, którzy będą w stanie konkurować na światowym rynku gier komputerowych. Program przyczyni się także do wzmocnienia wizerunku Polski jako kraju talentów informatycznych, w którym warto inwestować w rozwój zaawansowanego technologicznie oprogramowania.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2029 wynoszą 82.800 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 9.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Zaktywizowanie młodzieży ze szkół ponadpodstawowych oraz uczelni pod kątem rozwoju najbardziej zaawansowanych umiejętności informatycznych, jakimi są algorytmiczne rozwiązywanie problemów i programowanie, w tym dotyczące umiejętności ICT w obszarach: chmura obliczeniowa, sztuczna inteligencja, Big data, algorytmy uczenia maszynowego oraz projektowanie gier komputerowych przez zapewnienie wsparcia metodycznego i merytorycznego.	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Liczba uczniów, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje cyfrowe w wyniku uczestnictwa w Programie	1.400
		Liczba studentów, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje cyfrowe w wyniku uczestnictwa w Programie	1.500
		Liczba nauczycieli/wykładowców, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje metodyczne i merytoryczne w wyniku uczestnictwa w Programie	450
		Liczba studentów, którzy odbędą zagraniczne staże w wyniku uczestnictwa w Programie	200

W roku 2023, zgodnie z celem głównym, Program realizowany będzie w następujących ścieżkach:

- „Mistrzostwa w Algorytmice i Programowaniu”,
- „Mistrzostwa w Projektowaniu Gier Komputerowych”,
- „Mistrzostwa w Innowacyjności”.

14. Uniwersytet Warszawski 2016-2027

Program wieloletni pn. „*Uniwersytet Warszawski 2016-2027*”, realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.1. *Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki*, podzadania 10.1.2. *Utrzymanie i rozwój infrastruktury*

szkolnictwa wyższego i nauki, działania 10.1.2.2. *Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem.*

Program został ustanowiony uchwałą Nr 209/2015 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Uniwersytet Warszawski sprawuje Minister Edukacji i Nauki.

Celem Programu wieloletniego jest ożywienie potencjału nauk humanistycznych i społecznych oraz włączenie ich do innowacyjnych, eksperymentalnych programów, a także wzmacnianie międzynarodowej pozycji Uniwersytetu Warszawskiego oraz zwiększenie roli uczelni w animowaniu przemian społecznych i gospodarczych.

W ramach programu wieloletniego planuje się:

- rozwój transdyscyplinarnych centrów badawczych poprzez poprawę i rozbudowę infrastruktury dla nauk humanistycznych i społecznych,
- wdrożenie zmian wspierających umiędzynarodowienie poprzez m.in. rozbudowę i modernizację domów studenckich,
- rozwój nowoczesnego programu uczenia się przez całe życie, elastycznie odpowiadającego na potrzeby społeczeństwa i gospodarki poprzez adaptację, modernizację i rozbudowę infrastruktury w tym obszarze,
- wsparcie innowacyjności i przedsiębiorczości akademickiej poprzez rozbudowę infrastruktury,
- rozwój innowacji w kształceniu poprzez stworzenie eksperymentalnego centrum,
- podnoszenie jakości życia publicznego poprzez realizację m.in. programu udostępniania uniwersyteckich zasobów wiedzy i narzędzi badawczych szerokiemu gronu odbiorców.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2027 wynoszą 973.441 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 119.786 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Rozbudowa infrastruktury Uniwersytetu Warszawskiego	Ministerstwo Edukacji i Nauki, Uniwersytet Warszawski	Wskaźnik przyrostu powierzchni całkowitej budynków w ramach programu wieloletniego (narastająco w m ²)	88.020

W 2023 roku planuje się realizację zadań związanych z:

- rozwojem transdyscyplinarnych centrów badawczych,
- zmianami wspierającymi umiędzynarodowienie,
- eksperymentalnym centrum innowacji w kształceniu,
- programami podnoszącymi jakość życia publicznego.

W 2023 roku planuje się przyrost oddanej do użytku powierzchni budynków. Realizowane inwestycje umożliwią osiągnięcie celów programu wieloletniego.

15. Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego

Program wieloletni pn. „*Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego*” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.3.W *Ochrona zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia publicznego*, podzadania 21.3.1.W *Ochrona zdrowia, zwalczanie chorób zakaźnych i dobrostan zwierząt*, działania 21.3.1.5. *Badania w zakresie ochrony zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 116/2018 Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2018 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Celem programu jest realizacja zadań badawczych ujętych w 3 grupach tematycznych:

- kontrola występowania substancji niedozwolonych w żywności pochodzenia zwierzęcego i substancji niepożądanych w paszach,
- ocena występowania chorób odzwierzęcych,
- ocena stanu występowania chorób zakaźnych zwierząt hodowlanych i wolno żyjących oraz realizacja panelu szkoleniowego dla pracowników Inspekcji Weterynaryjnej.

Program stanowi zbiór zadań komplementarnych do działań realizowanych poprzez wdrażane programy zwalczania chorób zwierząt. Uwzględnia aktualną europejską i światową sytuację epizootyczną, rezultaty badań prowadzonych w poprzednich edycjach programu wieloletniego oraz zadania określone przepisami Unii Europejskiej. Zasadniczym celem badań jest tworzenie aktualnego profilu występowania zagrożeń dla zdrowia publicznego wynikających z występowania istotnych chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych oraz skażeń żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2023 wynoszą 66.465 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 13.760 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Stworzenie aktualnego profilu występowania zagrożeń dla zdrowia publicznego wynikających z występowania istotnych chorób zakaźnych zwierząt, zoonoz i skażeń żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach	Planowana liczba przeprowadzonych badań w ramach poszczególnych zadań Programu	43.908

W ramach programu w 2023 roku planuje się osiągnąć cel, którym jest zapewnienie bezpieczeństwa weterynaryjnego i bezpieczeństwa zdrowia publicznego, w zakresie weterynarii, poprzez zapewnienie aktualnych informacji dotyczących występowania w Polsce najgroźniejszych dla ludzi odzwierzęcych czynników chorobotwórczych; dokonanie oceny bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego oraz podniesienie kwalifikacji pracowników Inspekcji Weterynaryjnej. Rezultat ten ma być osiągnięty poprzez prowadzenie kontroli występowania substancji niedozwolonych w żywności pochodzenia zwierzęcego i substancji niepożądanych w paszach, ocenę występowania chorób odzwierzęcych, ocenę stanu występowania chorób zakaźnych oraz szkolenia Inspekcji Weterynaryjnej.

16. Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)

Program wieloletni pn. „*Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)*” realizowany będzie w 2023 r. jednocześnie w ramach funkcji

17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju oraz funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, w zadaniach: 1) zadanie 17.2.W *Koordinacja, zarządzanie i wdrażanie realizacji programów polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych*, podzadanie 17.2.1.W *Koordinacja realizacji, zarządzanie i wdrażanie programów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE*; 2) zadanie 19.1.W *Transport drogowy i infrastruktura drogowa*, podzadanie 19.1.3. *Zarządzanie siecią dróg krajowych*, a także w podzadaniu 19.1.4.W *Budowa, przebudowa, utrzymanie i remonty sieci dróg publicznych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad sprawuje Minister Infrastruktury.

Głównym celem realizacji Programu jest budowa spójnego i nowoczesnego systemu dróg krajowych, zapewniającego efektywne funkcjonowanie drogowego transportu osobowego i towarowego. Rozbudowa sieci połączeń przyczyni się także do znacznej poprawy gęstości i przepustowości głównych arterii komunikacyjnych kraju, co powinno wpłynąć na gospodarczy rozwój regionów i całego kraju.

Całkowity koszt realizacji zadań w ramach Programu w latach 2014-2023 wynosi 227.783.411 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 5.492.227 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączenie z głównymi korytarzami transportowymi	Ministerstwo Infrastruktury, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Stopień realizacji docelowej sieci dróg szybkiego ruchu (w %)	66,2

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad jako wykonawca programu wieloletniego wykonuje działania wskazane w Programie, a w szczególności ogłasza i prowadzi postępowania przetargowe oraz nadzoruje przebieg procesu inwestycyjnego dla zadań wskazanych do realizacji przez ministra właściwego ds. transportu. Szczegółowe działania planowane do zrealizowania w 2023 roku przez GDDKiA będą uzależnione od zaawansowania procesu przygotowania i realizacji poszczególnych projektów.

17. Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku

Program wieloletni pn. *"Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku"* realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.2. *Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa*, podzadania 19.2.4. *Rozwój infrastruktury kolejowej*, działania: 19.2.4.2. *Budowa, modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 162/2015 Rady Ministrów z dnia 15 września 2015 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. sprawuje Minister Infrastruktury.

Krajowy Program Kolejowy (dalej: KPK) obejmuje wszystkie inwestycje na liniach kolejowych realizowane ze środków publicznych będących w dyspozycji ministra właściwego ds. transportu. Uwzględnia on poza projektami finansowanymi wyłącznie ze środków krajowych, również inwestycje współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

Programem objęto zarówno prace przygotowawcze dla działań przewidzianych do realizacji w kolejnych latach, jak i projekty realizacyjne.

KPK jest dokumentem określającym zadania inwestycyjne w zakresie rozwoju infrastruktury kolejowej zarządzanej przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. wraz ze wskazaniem źródeł ich finansowania – przewiduje inwestycje w zakresie modernizacji, rewitalizacji oraz budowy infrastruktury kolejowej. KPK stanowi kontynuację programu wieloletniego pod nazwą Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do roku 2015, z perspektywą do roku 2020.

Całkowite koszty realizacji zadań Programu w latach 2014-2024 wynoszą 76.709.323 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 3.598.798 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Zwiększenie długości przebudowanych linii kolejowych	Ministerstwo Infrastruktury, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Długość przebudowanych linii kolejowych (w km toru)	574,8

W 2023 roku przewiduje się inwestycje w zakresie modernizacji, rewitalizacji i budowy infrastruktury kolejowej. W ramach Programu realizowane będą projekty liniowe i tzw. multilokalizacyjne. Efektami bezpośrednimi realizacji programu będą m.in.: zwiększenie bezpieczeństwa; zwiększenie mobilności mieszkańców; skrócenie czasu przejazdu; powiązanie Polski z korytarzami sieci bazowej TEN-T; powiązanie lokalnych i regionalnych ośrodków gospodarczych z aglomeracjami, głównymi miastami z wykorzystaniem transportu kolejowego; wsparcie transportu intermodalnego.

18. Rządowy Program wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2023 roku

Program wieloletni pn. „Rządowy Program wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2023 roku” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.2. *Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa*, podzadania 19.2.3. *Efektywne wykorzystanie infrastruktury kolejowej*, działania: 19.2.3.1. *Utrzymanie i remonty infrastruktury kolejowej (z wyłączeniem linii o znaczeniu obronnym)*, oraz działania 19.2.3.2. *Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania infrastruktury kolejowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 7/2018 Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 2018 r. z późn. zm.

Koordynację i nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister Infrastruktury.

Celem Programu jest poprawa stanu infrastruktury kolejowej w zakresie jej charakterystyk wpływających na istotne z punktu widzenia użytkowników (przewoźników) parametry, przede wszystkim czas przejazdu i dopuszczalne naciski osi taboru oraz uwarunkowania eksploatacyjne m.in. w zakresie przepustowości. Program określa ramy finansowe oraz warunki realizacji zamierzeń państwa dotyczące infrastruktury kolejowej w zakresie zarządzania nią, w tym działalności utrzymaniowo-remontowej.

Proces utrzymania infrastruktury prowadzony jest przez zarządców na całej zarządzanej sieci kolejowej w sposób nieprzerwany. Jego realizacja ma na celu zapewnienie odpowiedniego stanu infrastruktury, w oparciu o ustalone normy i rygory i obejmuje obsługę techniczną, diagnostykę, naprawy, konserwację. Ważnym kierunkiem działań w tym obszarze jest dążenie do utrzymywania infrastruktury w stanie niepogorszonym oraz poprawy stanu w lokalizacjach ważnych dla przewoźników z punktu widzenia prowadzenia przez nich działalności przewozowej oraz dla korzystających z infrastruktury kolejowej obywateli – w lokalizacjach niespełniających ich oczekiwań odnośnie do funkcji użytkowych.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2023 wynoszą 23.833.300 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 4.807.800 zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Zwiększenie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego	Ministerstwo Infrastruktury, PKP PLK S.A. oraz pozostali zarządcy infrastruktury kolejowej	Udział długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających standardy do ogólnej długości eksploatowanych linii kolejowych (w %)	87

Proces utrzymania stanowi zespół wszystkich działań prowadzonych w oparciu o ustalone rygory techniczne, organizacyjne, prawne, gospodarcze i finansowe, mających na celu zapewnienie stanu infrastruktury kolejowej umożliwiającego wypełnianie przypisanej jej funkcji. Przedsięwzięcia te obejmują w szczególności: obsługę techniczną, diagnostykę, naprawy planowe, konserwację, naprawy awaryjne, poprawę stanu technicznego oraz funkcjonalności infrastruktury pasażerskiej. Poprawa infrastruktury kolejowej i zapewnienie trwałości jej parametrów technicznych to działania zaplanowane do wykonania w 2023 roku.

19. „Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów” – PRoGeO

Program wieloletni pn. „Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów” – PRoGeO realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **12. Środowisko**, zadania 12.4.W *Gospodarka zasobami i strukturami geologicznymi*, podzadania 12.4.1.W *Gospodarcze*

wykorzystanie zasobów i struktur geologicznych oraz badania geologiczne, działania
12.4.1.3.W Badania geologiczne.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 113/2017 Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2017 r.
z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest Minister Klimatu i Środowiska działający przy pomocy
Głównego Geologa Kraju.

Celem Programu jest poprawa bezpieczeństwa surowcowego Polski, dzięki zwiększeniu
bazy zasobowej złóż kopalin, szczególnie surowców krytycznych oraz pierwiastków ziem
rzadkich, poprzez badania dna oceanicznego, znajdującego się w jurysdykcji
Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego (MODM). Poszukiwania na Oceanie
Atlantyckim są prowadzone na podstawie Umowy w sprawie eksploracji siarczków
polimetalicznych między Ministrem Środowiska RP a MODM.

W pierwszym etapie prac, latach 2018-2023, zaplanowano wykonanie co najmniej dwóch
rejsów naukowo-badawczych na Środkowym Atlantyku. Badania te będą obejmować
zebranie danych środowiskowych i oceanograficznych oraz zlokalizowanie złóż siarczków
polimetalicznych i określenie obszarów perspektywicznych. Następnie zebrane dane
zostaną poddane obróbce, prowadzone będą także badania laboratoryjne. Rezultatem
wymienionych działań będzie identyfikacja prognostycznych priorytetowych obszarów dla
eksploracji szczegółowej. Kolejny etap ma pozwolić na okonturowanie miejsc
występowania rud i oszacowanie zasobów, natomiast ostatni etap ma na celu identyfikację
ekonomicznie opłacalnych miejsc występowania rud, oszacowanie zasobów i ustalenie
warunków alokacji środków.

Całkowite koszty Programu w latach 2017-2033¹⁴ wynoszą 530.583 tys. zł, natomiast
wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 40 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Zwiększenie bezpieczeństwa surowcowego i energetycznego kraju poprzez podjęcie działań zmierzających do zwiększenia bazy zasobowej złóż kopalin, a docelowo eksploatacji dna oceanicznego	Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Główny Geolog Kraju	Liczba planów pracy na eksplorację zasobów dna oceanicznego, zatwierdzonych przez MODM w formie kontraktów	1

W 2023 roku w ramach realizacji Programu planowane są następujące działania: realizacja
rejsów naukowo-badawczych na Grzbiecie Śródatlantyckim; analiza, opracowanie
i integracja danych zebranych podczas prac terenowych na oceanie (podczas rejsu

¹⁴ Finansowanie Programu ze środków budżetu państwa do 2032 r.

naukowo-badawczego); badania laboratoryjne; przeprowadzenie szkoleń dla osób z państw rozwijających się; prace badawczo - rozwojowe w zakresie technologii wydobywczej, przerobu metalurgicznego oraz badań oceanograficznych i środowiskowych; współpraca międzynarodowa.

20. Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030

Program wieloletni pn. „*Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030*” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **16. Sprawy obywatelskie**, zadania 16.2.W *Przeciwdziałanie dyskryminacji oraz działania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych*, podzadania 16.2.1.W o tej samej nazwie, działania 16.2.1.1.W *Działania krajowe i współpraca międzynarodowa na rzecz społeczności romskiej*.

Program został przyjęty uchwałą Nr 190/2020 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r.

Wykonawcą Programu jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, Minister Edukacji i Nauki oraz Wojewodowie. Jednocześnie Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji koordynuje i nadzoruje jego realizację (jako minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych).

Celem głównym Programu jest zwiększenie poziomu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce. Kluczowym narzędziem poprawy poziomu integracji tej grupy jest szeroko rozumiana edukacja. Czynnikiem wspomagającym edukację jest poprawa warunków mieszkaniowych rodzin znajdujących się w najtrudniejszych warunkach lokalowych, w pierwszej kolejności zagrażających życiu lub zdrowiu. Integracja społeczna i obywatelska odbywa się również poprzez zapewnienie udziału Romów w procesach konsultacyjnych i decyzyjnych na wszystkich poziomach i promowanie podejmowanych działań, co w efekcie pozwala na zmniejszanie poziomu dystansu społecznego wobec tej grupy.

Całkowity koszt realizacji zadań w ramach Programu w latach 2021-2030 wynosi 129.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 11.400 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Zwiększenie integracji społeczności romskiej w Polsce poprzez działania w obszarze edukacji, poprawy sytuacji mieszkaniowej i integracji	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Wojewodowie	Liczba Romów uczestniczących w "Programie integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030" w stosunku do liczby osób deklaruujących przynależność do romskiej mniejszości etnicznej (w %)	50

W 2023 roku w ramach Programu prowadzone będą działania edukacyjne skierowane

do dzieci, uczniów i dorosłych Romów, jako element edukacji permanentnej, które będą skupiały się m.in. na: edukacji formalnej, edukacji nieformalnej, edukacji historycznej, edukacji obywatelskiej, edukacji prozdrowotnej, edukacji na rzecz bezpieczeństwa, warsztatach nt. przemocy rówieśniczej, przemocy domowej, przeciwdziałanie dyskryminacji itp., edukacji prozawodowej, rozwijaniu i upowszechnianiu metodyki pracy z uczniami dwujęzycznymi i dwukulturowymi.

21. Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025

Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny**, zadania 13.1.W *Pomoc i integracja społeczna*, podzadania 13.1.4.W *Wspieranie aktywnego starzenia się*, działania 13.1.4.1.W o tej samej nazwie.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 167/2020 Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2020 r.

Wykonawcą Programu jest Minister Rodziny i Polityki Społecznej.

Celem głównym Programu jest zwiększenie uczestnictwa osób starszych we wszystkich dziedzinach życia społecznego poprzez wspieranie aktywności organizacji pozarządowych działających na rzecz seniorów.

W ramach celu głównego Programu określonych zostało 7 celów szczegółowych:

- 1) wzbogacenie oferty zagospodarowania czasu wolnego dla osób starszych,
- 2) likwidowanie barier funkcjonalnych w pełnym udziale osób starszych w życiu społecznym i publicznym poprzez zwiększanie zakresu wykorzystywania nowoczesnych technologii w życiu osób starszych, a także zmniejszenie poziomu wykluczenia cyfrowego wśród osób starszych,
- 3) rozwijanie przedsiębiorczości społecznej oraz postaw aktywizujących do podejmowania pracy przez osoby starsze,
- 4) podejmowanie przez osoby starsze działań charytatywnych na rzecz innych osób, w tym wolontariat,
- 5) zwiększenie poziomu samoorganizacji środowiska osób starszych w życiu publicznym,
- 6) rozwijanie kompetencji społecznych (wiedzy, umiejętności, postaw) wobec starości u osób w każdym wieku,
- 7) budowanie pozytywnego wizerunku starzenia się i starości w uniwersalnej świadomości społecznej.

Bezpośrednimi beneficjentami dofinansowanych projektów będą: osoby starsze, zgodnie z definicją z ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych, czyli osoby w wieku 60 lat i więcej, opiekunowie (formalni i nieformalni) osób starszych, rodziny osób starszych jako najbardziej naturalne i najbliższe środowisko seniorów, nawet jeśli nie pełnią roli ich

opiekunów, młodsze grupy wiekowe, które będą zaangażowane w projekty wzmacniające integrację międzypokoleniową.

Beneficjentami pośrednimi będą organizacje pozarządowe działające na rzecz osób starszych, w tym organizacje pożytku publicznego, administracja państwowa, instytucje kultury oraz inne podmioty prowadzące działalność kulturalną, podmioty ekonomii społecznej.

Całkowite koszty Programu w latach 2021-2025 wynoszą 200.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 40.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Zwiększenie uczestnictwa osób starszych we wszystkich dziedzinach życia społecznego poprzez wspieranie aktywności organizacji pozarządowych działających na rzecz seniorów	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej	Liczba zrealizowanych zadań publicznych dofinansowanych w ramach Programu	304

Zakłada się, że w 2023 r. w ramach Programu dofinansowanych zostanie ok. 300 projektów skierowanych do osób starszych, realizowanych przez organizacje pozarządowe z całej Polski. Podjęte zostaną następujące działania: ogłoszenie otwartego konkursu ofert; ocena ofert oraz ogłoszenie wyników konkursu; podpisywanie umów z beneficjentami; przeprowadzenie monitoringu realizacji zadań publicznych; promowanie realizacji programu (publikacja ogłoszenia o konkursie, organizacja wydarzeń i konferencji informacyjno-promujących m.in. zasady uczestnictwa w Programie).

22. Program zapobieżenia negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego (HEMS) oraz modernizacji samolotowego zespołu transportowego w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Warszawie

Program wieloletni pn. „*Program zapobieżenia negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego (HEMS) oraz modernizacji samolotowego zespołu transportowego w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Warszawie*” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **20. Zdrowie**, w zadaniu 20.2.W Ratownictwo medyczne, podzadaniu 20.2.1.W o tej samej nazwie, działaniu 20.2.1.1. *Działalność lotniczych zespołów ratownictwa medycznego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 12/2018 Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2018 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Lotnicze Pogotowie Ratunkowe sprawuje Minister Zdrowia.

Celem Programu jest poprawa dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych

przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz przez samolotowy zespół transportowy, zapobieżenie negatywnym skutkom niedoboru kadrowego pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego oraz modernizacja samolotowego zespołu transportowego.

W ramach realizacji Programu zaplanowano: zakup nowych śmigłowców i samolotów szkoleniowych, wykorzystanie zakupionego sprzętu w okresie trwania Programu do przygotowania 32 pilotów śmigłowcowych do zatrudnienia na stanowisku dowódcy śmigłowca w operacjach HEMS, wymianę floty, wyposażenie nowych samolotów w kabiny medyczne odpowiadające obecnym wymogom, zakup wyposażenia medycznego, umożliwiającego utrzymanie ciągłej, 24-godzinnej gotowości operacyjnej oraz minimalizację ograniczeń medycznych, budowę bazy HEMS.

Całkowite koszty Programu w latach 2018-2023 wynoszą 160.629 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 2.750 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Poprawa dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz samolotowy zespół transportowy przez zapobieżenie negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego oraz modernizacja samolotowego zespołu transportowego	Ministerstwo Zdrowia, Lotnicze Pogotowie Ratunkowe w Warszawie	1) Liczba wyszkolonych pilotów (w os.)	1) 32
		2) Skuteczność zakupu samolotów (w %)	2) 100
		3) Skuteczność budowy bazy HEMS wraz z lotniskiem w Kokotowie (w %)	3) 100

W 2023 r. w ramach realizacji celu Programu przewidziano szkolenie pilotów i realizację miernika na poziomie wyszkolenia 8 osób.

23. Program wymiany 48 silników i 19 przekładni głównych w latach 2021-2025 w śmigłowcach Śmigłowcowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS) w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym

Program Wieloletni pn. „*Program wymiany 48 silników i 19 przekładni głównych w latach 2021-2025 w śmigłowcach Śmigłowcowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS) w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym*” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **20. Zdrowie**, w zadaniu 20.2.W *Ratownictwo medyczne*, podzadaniu 20.2.1.W o tej samej nazwie, działaniu 20.2.1.1. *Działalność lotniczych zespołów ratownictwa medycznego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 186/2020 Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2020 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Lotnicze Pogotowie Ratunkowe sprawuje Minister Zdrowia.

Celem Programu jest utrzymanie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, która będzie dokonana przez odnowienie zapasu limitowanych parametrów eksploatacyjnych zespołów napędowych 23 śmigłowców typu EC135, użytkowanych w LPR. Wymiana silników i przekładni głównych śmigłowców LPR umożliwi minimalizację przerw w ciągłości dyżurowej śmigłowcowej służby ratownictwa medycznego, zwiększenie potencjału floty śmigłowcowej LPR i zminimalizowanie występujących ograniczeń w dostępie do śmigłowców przy realizacji zadań z zakresu szkolenia i okresowych kontroli umiejętności personelu latającego LPR. Realizacja Programu umożliwi dalsze zachowanie trendu wzrostowego liczby wykonywanych lotów w LPR.

Całkowite koszty Programu w latach 2021-2025 wynoszą 216.550 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 50.430 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Utrzymanie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego zgodnie z ustawą o PRM, która będzie dokonana przez odnowienie zapasu limitowanych parametrów eksploatacyjnych zespołów napędowych 23 śmigłowców typu EC135, użytkowanych w LPR	Ministerstwo Zdrowia, Lotnicze Pogotowie Ratunkowe	Liczba: 1) zakupionych silników 2) zakupionych przekładni głównych	1) 43 2) 7

Program zakłada zakup 48 fabrycznie nowych silników typu PWC oraz 19 przekładni do śmigłowców LPR. Na 2023 r. przewidywana jest kontynuacja dostaw silników i przekładni w łącznej liczbie 15 szt. (silniki 13 szt., przekładnie 2 szt.).

24. Programy wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia

W ramach funkcji **20. Zdrowie**, zadania 20.4.W *Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, podzadania 20.4.1.W o tej samej nazwie, działania 20.4.1.1.W *Inwestycje budowlane w obiektach związanych z ochroną zdrowia z wyłączeniem programów polityki zdrowotnej* w 2023 r. realizowanych będzie dziewięć programów wieloletnich wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia.

Na finansowe wsparcie inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia składają się następujące programy:

- 1) *„Drugi etap budowy Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wraz z Akademickim Ośrodkiem Onkologicznym”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 202/2017 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. z późn. zm.
 - 2) *„Wieloletni program medyczny – rozbudowa i modernizacja Szpitala Uniwersyteckiego Nr 2 im. dr Jana Biziela w Bydgoszczy”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 203/2017 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. z późn. zm.
 - 3) *„Wieloletni program inwestycji w zakresie rewitalizacji i rozbudowy Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowego Instytutu Badawczego – etap I”¹⁵*, który został ustanowiony uchwałą Nr 95/2019 Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. z późn. zm.¹⁶
 - 4) *„Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny – centrum medycyny interwencyjnej (etap I CZSK)”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 1/2020 Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2020 r. z późn. zm.
 - 5) *„Wieloletni Plan Inwestycyjny – budowa, przebudowa, modernizacja infrastruktury Narodowego Instytutu Kardiologii Stefana Kardynała Wyszyńskiego – Państwowego Instytutu Badawczego w celu zwiększenia dostępności i jakości wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 49/2020 Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 2020 r.
 - 6) *„Podniesienie jakości i dostępności świadczeń medycznych w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 128/2021 Rady Ministrów z dnia 5 października 2021 r.
 - 7) *„Program wsparcia oddziałów psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży na lata 2022-2023”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 190/2021 Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 2021 r.
 - 8) *„Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 58/2019 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2019 r. z późn. zm.³
 - 9) *„Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 91/2020 Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2020 r. z późn. zm.
- „Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”* będzie realizowana także w ramach

¹⁵ Harmonogram realizacji wynika z planowanej zmiany uchwały powołującej Program.

¹⁶ Finansowanie Programu ze środków budżetu państwa od roku 2020.

funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.1. *Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki*, podzadania 10.1.2. *Utrzymanie i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki*, działania 10.1.2.2. *Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem*.

Nadzór nad realizacją programów wymienionych w pkt 1-8 sprawuje Minister Zdrowia, natomiast nadzór nad realizacją Programu wymienionego w pkt 9 sprawuje Wojewoda Dolnośląski.

Celem Programów jest racjonalny rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia, w tym przede wszystkim dostosowanie obiektów do obowiązujących standardów i przewidywanych potrzeb zdrowotnych. Programy obejmują przedsięwzięcia związane z budową, przebudową i rozbudową obiektów szpitalnych, których realizacja przyczyni się do poprawy dostępności do specjalistycznych i wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych, podniesienia jakości udzielanych świadczeń, dostosowania obiektów do obsługi osób niepełnosprawnych.

Łączne całkowite koszty realizacji dziewięciu Programów wynoszą 4.665.896 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 647.457 tys. zł.

Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Minister Zdrowia/poszczególne podmioty	1)-6), 8), 9) Udział zrealizowanego zakresu rzeczowego (w %)	1) 100
		2) 71
		3) 10
		4) 60
	7) Stopień realizacji zakresu rzeczowego w okresie rocznym z uwzględnieniem wagi prac projektowych, budowlanych i wyposażenia (w %)	5) 58
		6) 13
		7) 100
		8) 46
Wojewoda Dolnośląski/Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu		9) 20

W 2023 r. planowana jest kontynuacja prac polegających m. in. na: przygotowaniu terenów pod budowę, zakupie sprzętu, budowie obiektów podstawowych, działaniach projektowych w zakresie poszczególnych inwestycji, których efektem będzie postęp realizacji zakresu rzeczowego zgodnie z założeniami uwidocznionymi w powyższej tabeli.

25. Narodowa Strategia Onkologiczna na lata 2020-2030

Program wieloletni pn. „Narodowa Strategia Onkologiczna na lata 2020-2030” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **20. Zdrowie**, w zadaniu 20.4. *W Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, podzadaniu 20.4.1. *W o tej samej nazwie*, działaniu 20.4.1.3. *Inwestycje budowlane oraz wymiana i modernizacja sprzętu w zakresie programów polityki*

zdrowotnej oraz w zadaniu 20.5.W *Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia oraz nadzór sanitarno-epidemiologiczny*, podzadaniu 20.5.1.W *Profilaktyka zdrowotna i promocja zdrowego trybu życia*, w działaniu 20.5.1.4. *Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia w ramach programów polityki zdrowotnej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 10/2020 Rady Ministrów z dnia 4 lutego 2020 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją programu sprawuje wykonawca Programu – Minister Zdrowia.

Program obejmuje szereg działań w ramach 5 priorytetów Programu, tj.:

- 1) promocję zdrowia i profilaktykę nowotworów – główne działania to promowanie aktywnego trybu życia, zdrowego odżywiania, działań na rzecz ograniczenia palenia tytoniu, ograniczenia spożywania alkoholu, profilaktyki nowotworów złośliwych skóry (w szczególności czerniaka złośliwego), na rzecz zwiększenia zgłaszalności na badania przesiewowe oraz działania promujące karmienie piersią,
- 2) profilaktykę wtórną, diagnostykę oraz wykrywanie nowotworów – główne działania to badania przesiewowe w kierunku wykrywania: raka jelita grubego, raka piersi, raka szyjki macicy, opieka nad rodzinami wysokiego, dziedzicznie uwarunkowanego ryzyka zachorowania na nowotwory złośliwe oraz badania w kierunku wczesnego wykrywania raka płuca. Dokonywany będzie zarówno zakup, jak i wymiana sprzętu diagnostycznego do wczesnego wykrywania nowotworów,
- 3) wsparcie procesu leczenia nowotworów – główne działania to zakup i wymiana sprzętu do leczenia nowotworów, zakup endoprotez onkologicznych dla dzieci oraz zintegrowana opieka nad pacjentami onkologicznymi i ich bliskimi,
- 4) edukację onkologiczną – prowadzone będą działania mające na celu poprawę stanu wiedzy i umiejętności personelu medycznego oraz przedstawicieli innych zawodów medycznych w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia – z zakresu diagnostyki onkologicznej (ze szczególnym uwzględnieniem programów przesiewowych i postępowania terapeutycznego),
- 5) wspomaganie systemu rejestracji nowotworów – prowadzone będą działania na rzecz poprawy funkcjonowania obecnego systemu gromadzenia danych o chorobach nowotworowych w Polsce oraz jakości publikowanych danych.

Realizacja zadań inwestycyjnych przewidziana jest w ramach priorytetów dotyczących profilaktyki wtórnej, diagnostyki oraz wykrywania nowotworów oraz wsparcia procesu leczenia nowotworów.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2030 wynoszą 5.154.229 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 450.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Wzrost odsetka osób przeżywających 5 lat od zakończenia terapii onkologicznej	Ministerstwo Zdrowia	Liczba świadczeniobiorców objętych koordynowaną opieką onkologiczną (w os.)	31.000

W 2023 roku planowany jest zakup oraz wymiana wyeksploatowanych wyrobów medycznych służących do diagnostyki i leczenia nowotworów. Realizacja zadań inwestycyjnych zagwarantuje pacjentom onkologicznym odpowiednią jakość oraz poziom bezpieczeństwa procesu terapeutycznego. Umożliwi to wykrywanie większej liczby nowotworów we wczesnych stadiach zaawansowania choroby. Dzięki temu leczenie pacjentów onkologicznych będzie skuteczniejsze oraz przełoży się na poprawę jakości ich życia.

26. Program polskiej energetyki jądrowej

Program wieloletni pn. „*Program polskiej energetyki jądrowej*” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.2.W *Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin*, podzadania 6.2.1.W *Rynki paliw i energii*, działania 6.2.1.6. *Działalność w zakresie rozwoju energetyki jądrowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 141 Rady Ministrów z dnia 2 października 2020 r.

Program realizowany jest przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Państwową Agencję Atomistyki (PAA).

Polityka energetyczna Polski musi uwzględniać nowe cele polityki energetycznej określone na poziomie UE. Polska, jako kraj członkowski UE, czynnie uczestniczy w tworzeniu wspólnej polityki energetycznej, a także wdraża jej główne cele w specyficznych warunkach krajowych, biorąc pod uwagę utrzymanie konkurencyjności gospodarki krajowej, ochronę interesów odbiorców oraz posiadane zasoby energetyczne.

Wdrożenie energetyki jądrowej w Polsce przyczyni się znacząco do podniesienia poziomu bezpieczeństwa energetycznego państwa oraz umożliwi zastąpienie starzejących się wysokoemisyjnych bloków węglowych, pracujących w podstawie obciążenia systemu, nowymi jednostkami bezemisyjnymi. Energetyka jądrowa spowoduje w szczególności zwiększenie poziomu dywersyfikacji zarówno bazy paliwowej w elektroenergetyce, jak i kierunków dostaw nośników energii pierwotnej. Celem Programu jest budowa oraz oddanie do eksploatacji w Polsce elektrowni jądrowych o łącznej mocy zainstalowanej od ok. 6 do ok. 9 GWe w oparciu o duże sprawdzone reaktory PWR.

W ramach Programu realizowane są następujące zadania na potrzeby energetyki jądrowej:

- tworzenie ram prawnych dla budowy i funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce –

- wdrożenie aktów prawnych, których wprowadzenie lub nowelizacja jest niezbędne dla umożliwienia budowy i funkcjonowania energetyki jądrowej oraz związanej z tym infrastruktury oraz zapewnienia najwyższego poziomu bezpieczeństwa jądrowego,
- kształcenie i szkolenie kadr dla instytucji i przedsiębiorstw związanych z energetyką jądrową - przygotowanie kadr dla polskiej energetyki jądrowej, zarówno na potrzeby przygotowania i rozwoju infrastruktury, jak również eksploatacji energetyki jądrowej,
 - działania informacyjno-edukacyjne - przedstawienie społeczeństwu wiarygodnej i rzetelnej informacji na temat energetyki jądrowej oraz – przez działania edukacyjne – podniesienie w społeczeństwie wiedzy w tym zakresie,
 - utworzenie odpowiedniego zaplecza naukowo-badawczego pracującego na potrzeby energetyki jądrowej, co jest niezbędne dla wieloaspektowego, pełnego wykorzystania przez Polskę szans i możliwości związanych z wprowadzeniem energetyki jądrowej,
 - zapewnienie jak największego udziału polskiego przemysłu w dostawach urządzeń i realizacji usług dla energetyki jądrowej,
 - wzmocnienie kadrowe i budowa kompetencji PAA,
 - dostosowanie zaplecza sprzętowego i infrastrukturalnego PAA do zadań wynikających z Programu,
 - stworzenie systemu wsparcia techniczno-eksperckiego dla PAA,
 - wykonywanie zadań kontrolnych oraz pozostałych zadań towarzyszących realizacji zadań PAA wynikających z Programu.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2033 wynoszą 588.350 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 60.998 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Wdrożenie w Polsce energetyki jądrowej, co przyczyni się do zapewnienia dostaw odpowiedniej ilości energii elektrycznej po akceptowalnych dla gospodarki i społeczeństwa cenach, przy równoczesnym zachowaniu wymagań ochrony środowiska	Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Państwowa Agencja Atomistyki	Poziom akceptacji społecznej dla rozwoju energetyki jądrowej w Polsce (w %)	53

W ramach realizacji Programu w 2023 roku zaplanowano osiągnięcie następujących rezultatów/efektów:

- pogłębienie wiedzy społeczeństwa na temat energetyki jądrowej (działania informacyjne, w szczególności: publikacje, przygotowanie materiałów informacyjnych, udział i organizacja wydarzeń informacyjno-promocyjnych, zakup czasu antenowego) i bezpiecznego postępowania z odpadami promieniotwórczymi,
- utrzymanie stałego, wysokiego poparcia dla budowy elektrowni jądrowych w Polsce,

- pogłębienie współpracy międzynarodowej w zakresie energetyki jądrowej,
- wzrost zainteresowania uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych kontynuacją edukacji w dziedzinach związanych z energetyką jądrową,
- działania informacyjne i edukacyjne na rzecz wzrostu udziału polskiego przemysłu w realizacji Programu, w tym materiały informacyjne dla przedsiębiorców, organizacja szkoleń, konferencji, seminariów branżowych, publikacje kolejnych specjalistycznych opracowań oraz rozpowszechnianie wiedzy technicznej w prasie branżowej.

27. Oświęcimski strategiczny program rządowy – Etap VI 2021-2025

Program wieloletni pn. „Oświęcimski strategiczny program rządowy – Etap VI 2021-2025” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1.W *Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1.W *Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.7.W *Opieka nad miejscami pamięci narodowej oraz grobami i cmentarzami wojennymi*.

Program został przyjęty uchwałą Nr 101/2020 Rady Ministrów z dnia 10 lipca 2020 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Wojewodę Małopolskiego sprawuje Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Priorytety programu wieloletniego zakładają: uporządkowanie i zagospodarowanie terenów wokół Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, poprawę dostępności komunikacyjnej Oświęcimia, rozwój działalności edukacyjnej, poprawę atrakcyjności turystycznej miasta oraz poprawę dostępności i zagospodarowanie otoczenia obiektów byłych podobożów KL Auschwitz-Birkenau. Oczekiwanym efektem realizacji programu jest stworzenie właściwych warunków dla lepszego udostępnienia zwiedzającym największego w Europie i na świecie miejsca pamięci masowej zagłady, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Całkowite koszty Programu w latach 2021–2025 wynoszą 92.013 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 16.202 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Zapewnienie pokoju społecznego wokół byłego niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau dla tworzenia warunków godnego upamiętnienia największego w Europie i świecie miejsca pamięci masowej zagłady, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewoda Małopolski	Liczba wykonanych zadań Programu do końca roku (w szt. narastająco)	9

W ramach Programu w 2023 r. planowana jest realizacja 10 przedsięwzięć, w tym ukończenie 4 zadań programowych:

- 1) Przebudowy drogi powiatowej nr 1877K ul. Niwy, ul. Sportowa oraz ul. Ofiar Faszyzmu w Brzezince;
- 2) Budowy kanalizacji sanitarnej w Brzezince;
- 3) Przebudowy ul. Zapłocie w Brzezince;
- 4) Zagospodarowania dwóch stawów w Chełmku oraz ich otoczenia w zakresie budowy miejsca pamięci, ścieżek rowerowych oraz oświetlenia.

28. Rządowy Program Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów

Program wieloletni pn. „*Rządowy Program Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów*” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.1.W *Transport drogowy i infrastruktura drogowa*, podzadania 19.1.4.W *Budowa, przebudowa, utrzymanie i remonty sieci dróg publicznych*, działania 19.1.4.6.W *Pozostałe drogi publiczne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 93/2018 Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2018 r. z późn. zm.

Koordynatorem Programu jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, a jednostkami realizującymi są Wojewodowie.

Celem Programu jest uzupełnienie lokalnej i regionalnej infrastruktury drogowej o brakujące przeprawy mostowe w ciągu dróg będących w zarządzaniu JST, a przez to poprawa wewnętrznej spójności komunikacyjnej regionów Polski przy wsparciu z budżetu państwa. Program ma na celu wsparcie finansowe jednostek samorządu terytorialnego dla uzupełnienia istniejącej sieci drogowej w zakresie:

- 1) przygotowania dokumentacji niezbędnej do uzyskania decyzji pozwalających na realizację inwestycji,
- 2) budowy brakujących przepraw mostowych.

Zakres wsparcia dotyczy realizacji inwestycji na drogach publicznych gminnych, powiatowych lub wojewódzkich.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2028 wynoszą 2.877.700 tys. zł, z czego w 2023 r. na realizację zadań objętych Programem przeznaczone zostaną środki z budżetu państwa do wysokości 19.600 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Poprawienie wewnętrznej spójności komunikacyjnej regionów poprzez uzupełnienie lokalnej infrastruktury drogowej o brakujące przeprawy mostowe w ciągu dróg będących w zarządzaniu JST	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewodowie	Liczba zadań, dla których przyznano środki na opracowanie dokumentacji	25

W 2023 r. będą trwały dalsze działania mające na celu: opracowanie dokumentów zgodnie z wymaganiami przepisów środowiskowych; opracowanie projektów budowlanych oraz uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Zgodnie z aktualnymi harmonogramami zadań, w 2023 r. JST planują zakończenie prac w zakresie przygotowania dokumentacji niezbędnej do uzyskania decyzji pozwalających na budowę przeprawy mostowej dla 8 zadań.

29. Rządowy program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2026

Program wieloletni pn. „*Program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2026*” realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji w ramach funkcji

17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju, zadania 17.1. *Wsparcie rozwoju regionalnego kraju*, podzadania 17.1.2. *Wsparcie rozwoju w ramach programów krajowych i planu rozwojowego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 117/2019 Rady Ministrów z dnia 7 października 2019 r. z późn. zm.

Realizację Programu powierzono ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego oraz Wojewodzie Pomorskiemu.

Program ma na celu zwiększanie możliwości rozwoju Ziemi Słupskiej i podniesienie jakości życia jej mieszkańców, poprzez wsparcie finansowe zadań własnych wybranych jednostek samorządu terytorialnego z zakresu polityki rozwoju. W ramach Programu wsparcie mogą otrzymać zadania polegające na realizacji inwestycji w czterech obszarach mających kluczowy wpływ dla rozwoju lokalnego:

- infrastruktura drogowa oraz inwestycje towarzyszące na rzecz mobilności i bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- infrastruktura społeczna,
- infrastruktura czasu wolnego oraz infrastruktura turystyczna,
- racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2026 wynoszą 428.018 tys. zł, z czego w 2023 r. na realizację zadań objętych Programem przeznaczone zostaną środki z budżetu państwa do wysokości 125.043 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Zwiększenie możliwości rozwoju Ziemi Słupskiej i podniesienie jakości życia jej mieszkańców poprzez wsparcie finansowe zadań własnych wybranych jednostek samorządu terytorialnego z zakresu polityki rozwoju	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewoda Pomorski	Liczba zadań, dla których wydano pozytywną opinię ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o dofinansowaniu zadania z budżetu państwa (szt. narastająco)	44

W ramach Programu w 2023 r. planuje się m. in.:

- realizację co najmniej 36 zadań obejmujących wszystkie cele Programu, dla których łączna kwota dofinansowania z dotacji celowej budżetu państwa wyniesie ponad 54 mln zł,
- kontynuację realizacji 4 zgłoszonych już zadań dla których łączna kwota dofinansowania z dotacji celowej budżetu państwa wyniesie ponad 16 mln zł.

Dodatkowo do dyspozycji beneficjentów na rok 2023 pozostaje nadal kwota dotacji celowej z budżetu państwa w wysokości ponad 18 mln zł. Czas na składanie wniosków o dofinansowanie zadań realizowanych w 2023 r. mija 1 lipca 2023 r.

30. Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Wieloletni rządowy program pn. „*Posiłek w szkole i w domu*” na lata 2019-2023 realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **3. Edukacja, wychowanie i opieka**, zadania 3.1.W *Oświata i wychowanie*, podzadania 3.1.7.W *Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej*, działania 3.1.7.6.W *Realizacja działań edukacyjnych, w tym wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym* oraz funkcji **13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny**, zadania 13.1.W *Pomoc i integracja społeczna*, podzadania 13.1.2.W *Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym*, działania 13.1.2.6.W *Pomoc państwa w zakresie dożywiania oraz pomoc żywnościowa dla najuboższych*.

Program został przyjęty uchwałą Nr 140/2018 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r.

Wykonawcami Programu są Minister Rodziny i Polityki Społecznej oraz Minister Edukacji i Nauki, którzy monitorują realizację Programu za pośrednictwem Wojewodów.

Celem Programu jest wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Ze środków przekazywanych gminom w ramach Programu dofinansowane zostaną zarówno posiłki wydawane na stołówkach, ale również te dowożone osobom dorosłym, w tym osobom niewychodzącym z domu (np. ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność), niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2023 wynoszą 3.886.941 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 550.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole	Ministerstwo Edukacji i Nauki, Wojewodowie	Liczba szkół publicznych, która została objęta programem (w tys.)	0,5
Zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Wojewodowie	Liczba osób objętych programem (w mln)	0,87

Program ma charakter wieloletni, dlatego w 2023 roku zakłada się kontynuację realizacji celów, przyjętych w założeniach m. in.: wsparcie gmin w realizacji ich zadania własnego w zakresie dożywiania; docelowo - wsparcie osób i rodzin w formie posiłku oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności jak również świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

31. Program wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025

Program wieloletni pn. „Senior+” na lata 2021-2025 realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny**, zadania 13.1. *W Pomoc i integracja społeczna*, podzadania 13.1.4. *W Wspieranie aktywnego starzenia się*, działania 13.1.4.1. *W o tej samej nazwie*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 191/2020 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r.

Wykonawcą Programu jest Minister Rodziny i Polityki Społecznej we współpracy z Wojewodami.

Celem strategicznym Programu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym poprzez dofinansowanie rozbudowy infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz zwiększenie miejsc w ośrodkach wsparcia „Senior+”, tj. wsparcie działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”.

Celem Programu jest w szczególności zapewnienie wsparcia seniorom – osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60 + – poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, a także obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej – w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym. W ramach Programu udostępniana jest seniorom infrastruktura pozwalająca na aktywne spędzanie wolnego czasu, a także zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów w działania samopomocowe i na rzecz środowiska lokalnego.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- stworzenia warunków do aktywnego starzenia się społeczeństwa,
- wsparcia finansowego jednostek samorządu w realizacji zadań własnych określonych w art. 17 ust. 2 pkt 3, art. 19 pkt 11 oraz art. 21 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej,
- rozwoju różnorodnych środowiskowych form opieki dziennej dla osób starszych, w tym sieci placówek dziennego pobytu,
- wsparcia działań na rzecz solidarności międzypokoleniowej i wewnątrzpokoleniowej seniorów,
- integracji społecznej środowiska seniorów, w tym rozwoju działań samopomocowych,
- poprawy jakości życia seniorów w środowisku rodzinnym i lokalnym,
- zwiększenia zaangażowania seniorów w życie rodzinne i społeczności lokalnych.

Całkowite koszty Programu w latach 2021-2025 wynoszą 300.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 60.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym, poprzez dofinansowanie rozbudowy infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz zwiększenie miejsc w ośrodkach wsparcia „Senior+”, tj. wsparcie działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Wojewodowie	Liczba zrealizowanych zadań publicznych dofinansowanych w ramach Programu	650

Zgodnie ze wskaźnikami programu szacuje się, że w 2023 r. powinno powstać 75 nowych

placówek „Senior+”, w tym 25 Dziennych Domów „Senior+” oraz 50 Klubów „Senior+”. Natomiast liczba seniorów korzystających z ośrodków wsparcia „Senior+” winna wynieść ok. 25.240.

W ramach realizacji Programu w 2023 roku planowane są następujące działania:

- ogłoszenie otwartego konkursu ofert dla JST na utworzenie lub bieżące funkcjonowanie już istniejących placówek - Klubów "Senior+" i Dziennych Domów "Senior+" oraz ogłoszenie wyników konkursu – podział środków zgodnie z przesłanymi wynikami w województwach,
- przeprowadzenie monitoringu funkcjonujących placówek „Senior+”, utworzonych w latach 2015-2022,
- promowanie powstawania placówek (publikacja ogłoszenia o konkursie, organizacja wydarzeń i konferencji informująco-promujących m.in. zasady uczestnictwa w Programie).

32. Rządowy Program Rezerw Strategicznych na lata 2022-2026

Program wieloletni pn. *„Rządowy Program Rezerw Strategicznych na lata 2022-2026”* realizowany będzie w 2023 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.2. *W Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin*, podzadania 6.2.2. *Rezerwy strategiczne oraz zapasy agencyjne ropy naftowej i paliw*, działania 6.2.2.1. *Rezerwy strategiczne*.

Program został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 23 września 2022 r.

Wykonawcą Programu jest Prezes Rady Ministrów.

Celem Programu jest określenie asortymentu i ilości rezerw strategicznych, które mają być tworzone i utrzymywane (lub likwidowane) w poszczególnych latach jego obowiązywania. Rezerwy te będą wykorzystywane w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i obronności państwa, bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego oraz wystąpienia klęski żywiołowej lub sytuacji kryzysowej, w celach wsparcia realizacji zadań w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa, odtworzenia infrastruktury krytycznej, złagodzenia zakłóceń w ciągłości dostaw służących funkcjonowaniu gospodarki i zaspokojeniu podstawowych potrzeb obywateli, ratowania ich życia i zdrowia, realizacji interesów narodowych Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego, wypełnienia jej zobowiązań międzynarodowych, a także udzielania pomocy i wsparcia podmiotom prawa międzynarodowego publicznego.

W ramach Programu realizowane będą również wydatki inwestycyjne wynikające przede wszystkim z ujętych w programie ilości i kategorii rezerw strategicznych, koniecznej modernizacji istniejącej infrastruktury magazynowej, a także potrzeby budowy elektronicznego systemu zasobów rezerw strategicznych.

Całkowite koszty Programu w latach 2022-2026 wynoszą 4.636.542 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2023 r. zaplanowano w kwocie 817.845 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2023 plan
Określenie asortymentu i ilości rezerw strategicznych, które mają być tworzone i utrzymywane (lub likwidowane) w poszczególnych latach obowiązywania Programu	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych	1) określona procentowo ilość danej rezerwy utworzona w roku przewidywanego jej utworzenia zgodnie z harmonogramem ujętym w Programie 2) określona procentowo ilość danej rezerwy zlikwidowana w roku przewidywanej jej likwidacji zgodnie z harmonogramem ujętym w Programie	1) nie mniej niż 70 2) nie mniej niż 80

Według przyjętego w Programie harmonogramu na 2023 r. planowany jest początek procesu tworzenia rezerw strategicznych przewidzianych do utworzenia do roku 2026. Tworzenie w roku 2023 ma objąć wszystkie główne grupy asortymentowe rezerw strategicznych tj. rezerwy żywnościowe, medyczne oraz techniczne, z wyjątkiem paliw. W 2023 r. nacisk zostanie położony na proporcjonalne zwiększenie zasobów w zakresie rezerw medycznych, a w mniejszym stopniu technicznych i żywnościowych. Decyduje o tym obecnie istniejąca struktura rezerw strategicznych w trzech zarysowanych powyżej obszarach oraz prognozowane możliwości dokonywania zakupów na rynku.

Likwidacje w pierwszej kolejności obejmą wybrane asortymenty z różnych grup rezerw, których dalsze utrzymywanie generuje większe koszty, tj. w szczególności w obszarze rezerw technicznych oraz medycznych. Przyjęto głównie model likwidacji, w którym rezerwy likwidowane będą miały swój odpowiednik w postaci rezerw zastępujących likwidowane rezerwy, z uwzględnieniem ich przydatności.

Dodatkowo w 2023 r. realizowane będą programy wieloletnie ustanowione przez Radę Ministrów,

1) nadzorowane przez Ministra Infrastruktury:

- a) „*Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020-2023*” – ustanowiony uchwałą Nr 156/2020 r. Rady Ministrów z dnia 28 października 2020 r., realizowany w latach 2020-2023,
- b) „*Program Bezpiecznej Infrastruktury Drogowej 2021-2024*” – ustanowiony uchwałą Nr 29/2021 Rady Ministrów z dnia 23 lutego 2021 r., realizowany w latach 2021-2024,
- c) „*Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030*” – ustanowiony uchwałą Nr 46/2021 Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 2021 r. z późn. zm., realizowany

w latach 2020-2030,

- d) *„Program Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2028 roku”* – ustanowiony uchwałą Nr 151/2019 Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2019 r., realizowany w latach 2019-2028,
- e) *„Rządowy program budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025”* – ustanowiony uchwałą Nr 63/2021 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2021 r., realizowany w latach 2021-2025.

2) nadzorowany przez Ministra Obrony Narodowej:

- a) *„Wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w czołgi”* – ustanowiony uchwałą Nr 89/2021 Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2021 r., realizowany w latach 2021-2026.

W ramach powyższych programów w roku 2023 nie planuje się wydatków z budżetu państwa.

Rozdział VII

Agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej i państwowe osoby prawne

1. Agencje wykonawcze

Agencja wykonawcza jest państwową osobą prawną tworzoną na podstawie odrębnej ustawy w celu realizacji zadań państwa. Podstawą gospodarki finansowej agencji wykonawczej jest roczny plan finansowy sporządzony także w ujęciu kasowym, tj. dochody i wydatki ujmowane są w terminie ich zapłaty. Plany finansowe agencji wykonawczych wymienione są w załączniku 11 do projektu ustawy budżetowej na rok 2023.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 zamieszczono plany finansowe następujących agencji wykonawczych nadzorowanych przez:

Prezesa Rady Ministrów

- Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
- Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych,

Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej

- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,

Ministra Rozwoju i Technologii

- Polska Agencja Kosmiczna,

Ministra Edukacji i Nauki

- Narodowe Centrum Nauki,

Ministra Obrony Narodowej

- Agencja Mienia Wojskowego,

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wraz z planem finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych.

W 2023 r. planuje się łączne przychody agencji wykonawczych na kwotę 13.815.244 tys. zł, w tym 9.425.699 tys. zł pochodzić będzie z dotacji z budżetu państwa, co stanowi 68,2% przychodów ogółem.

Planowane na 2023 r. przez agencje wykonawcze koszty ogółem wyniosą 13.194.845 tys. zł. Suma wyników finansowych brutto agencji wykonawczych będzie dodatnia i wyniesie 620.399 tys. zł.

Wśród wymienionych wyżej agencji wykonawczych w trzech z nich dotacje z budżetu państwa stanowią ponad 86.0% ich przychodów (Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa).

Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje na temat agencji wykonawczych w 2023 r.

1.1 Polska Agencja Kosmiczna

Polska Agencja Kosmiczna (PAK) powstała na mocy ustawy z dnia 26 września 2014 r. o Polskiej Agencji Kosmicznej, realizuje zadania w zakresie badań i rozwoju techniki kosmicznej, w tym inżynierii satelitarnej oraz ich zastosowania dla celów użytkowych, gospodarczych, obronnych, bezpieczeństwa państwa oraz naukowych.

Do zadań Agencji należy m.in. inicjowanie, przygotowywanie oraz wdrażanie założeń głównych kierunków badań i programów rozwoju w dziedzinie badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej, zapewnienie spójności polskiej polityki kosmicznej realizowanej w ramach programów Unii Europejskiej, reprezentowanie polskiego interesu gospodarczego i naukowego w dziedzinie badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej na arenie międzynarodowej oraz prowadzenie rejestru obiektów wypuszczonych w przestrzeń kosmiczną.

W stanie na początek roku zaplanowano zobowiązania w kwocie 1.500 tys. zł, które wynikają z bieżącej działalności jednostki oraz dotyczą wypłat dodatkowych wynagrodzeń rocznych.

Planowane przychody Agencji w 2023 r. wyniosą 31.891 tys. zł i będą wyższe o 2.713 tys. zł, tj. 9,3% od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022. Zwiększenie przychodów wynika głównie ze wzrostu dotacji z budżetu państwa.

Źródłem przychodów będą przede wszystkim dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 20.324 tys. zł, przeznaczone na realizację zadań oraz na pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki. PAK planuje również pozyskać środki z Unii Europejskiej w kwocie 6.425 tys. zł na pokrycie wydatków bieżących projektów z zakresu tematyki kosmosu.

Planowane koszty Agencji w 2023 r. wyniosą 31.891 tys. zł i będą wyższe o 2.713 tys. zł tj. 9,3% od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022. Zwiększenie kosztów związane jest głównie z wyższym o 26,2% zaplanowaniem wynagrodzeń osobowych w stosunku do zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022.

W stanie na koniec roku zaplanowano zobowiązania w kwocie 1.500 tys. zł, które wynikają

z bieżącej działalności jednostki oraz dotyczą wypłat dodatkowych wynagrodzeń rocznych.

Stan środków pieniężnych na koniec roku planuje się na kwotę 0 zł, w związku z tym Agencja nie planuje przekazania wolnych środków w depozyt Ministra Finansów.

1.2 Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego został utworzony na podstawie ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. NIW – CRSO realizuje zadania na rzecz wspierania rozwoju wspólnoty obywatelskiej i społeczeństwa obywatelskiego w Rzeczypospolitej Polskiej m. in. poprzez wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie zaangażowania obywateli, organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego w życie publiczne, procesy kształtowania polityk publicznych i podejmowania decyzji.

Planowany stan środków obrotowych na początek roku wynosi 648 tys. zł i stanowi 118,2% planu na 2022 r. Planowane przychody NIW wyniosą 249.722 tys. zł i będą wyższe o 41.926 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (207.796 tys. zł), tj. o 20,18%.

Źródłem przychodów będą przede wszystkim dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 195.794 tys. zł oraz środki od innych jednostek sektora finansów publicznych 51.828 tys. zł (z Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego).

Koszty NIW zostały określone na kwotę 250.422 tys. zł i będą wyższe o 42.126 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (208.296 tys. zł), tj. o 20,2%.

Koszty zostaną przeznaczone na realizację programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, m. in. Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO, Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich, Program Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych, Program Polski Inkubator Rzemiosła, Rządowy Program Fundusz Młodzieżowy, Rządowy Program Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych, Korpus Solidarności oraz sfinansowanie kosztów funkcjonowania jednostki.

W stanie na koniec roku zaplanowano środki obrotowe w wysokości 548 tys. zł.

1.3 Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Zadaniem PARP jest działanie na rzecz przedsiębiorczości poprzez wspieranie: rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, eksportu, rozwoju regionalnego, wykorzystania nowych

technik i technologii, wykorzystania potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz rozwoju zasobów ludzkich.

W stanie na początek roku zaplanowano środki obrotowe w wysokości 88.647 tys. zł, w tym: środki pieniężne 78.049 tys. zł, należności krótkoterminowe 9.998 tys. zł, zapasy 300 tys. zł oraz należności długoterminowe 12.824 tys. zł i zobowiązania 83.039 tys. zł.

Planowane przychody Agencji w 2023 r. wyniosą 430.058 tys. zł i będą wyższe o 148.648 tys. zł, tj. o 52,8% od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022.

Zwiększenie przychodów wynika głównie ze wzrostu:

- dotacji z budżetu państwa,
- środków od innych jednostek spoza sektora finansów publicznych, na obsługę inwestycji na rzecz przedsiębiorców,
- odsetek i zwrotów niewykorzystanych dotacji otrzymanych w poprzednich latach.

Źródłem przychodów będą przede wszystkim:

- dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 294.187 tys. zł, które będą wyższe o 95.041 tys. zł, tj. o 47,7% od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 i zostaną przeznaczone na realizację zadań oraz na pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki, z tego 215.669 tys. zł na realizację projektów z udziałem środków UE,
- pozostałe przychody w kwocie 126.064 tys. zł, które będą wyższe o 56.143 tys. zł, tj. o 80,3% od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022.

Planowane koszty Agencji w 2023 r. wyniosą 448.858 tys. zł i będą wyższe o 167.448 tys. zł, tj. o 59,5% od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022.

Zwiększenie kosztów związane jest głównie ze wzrostem:

- kosztów realizacji zadań ustawowych, w ramach których Agencja udziela wsparcia innym podmiotom o 56.000 tys. zł, tj. o 59,5%,
- kosztów funkcjonowania o 89.482 tys. zł, tj. o 69,0%, wzrost w tej pozycji jest spowodowany wzrostem cen zakupu usług i materiałów, a także wzrostem wynagrodzeń.

Planowane w 2023 r. wynagrodzenia osobowe wzrosną o 27.480 tys. zł, tj. 45,1% w stosunku do zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022. Wzrost wynagrodzeń osobowych wynika:

- ze wzrostu o 18,9% funduszu wynagrodzeń,
- z planowanej wypłaty dodatków zadaniowych dla pracowników obsługujących program Robogrant,

- z zapewnienia wynagrodzeń dla pracowników obsługujących inwestycje na rzecz przedsiębiorców.

Agencja planuje wykazać stratę w wysokości 18.800 tys. zł, która będzie skutkiem rozliczenia wypłat wsparcia ze środków Robogrant. Charakter środków powodować będzie, że zrealizowane przy ich wykorzystaniu wydatki w chwili ich rozliczenia odnotowywane będą w księgach rachunkowych jako koszty wynikowe, a następnie jako strata odzwierciedlona w wyniku finansowym Agencji.

Planowana w 2023 r. kwota w pozycji „IX. Środki przyznane innym podmiotom” w wysokości 3.089.773 tys. zł dotyczy środków, które zostaną przeznaczone w szczególności na wypłaty wsparcia dla beneficjentów oraz zadania realizowane przez wykonawców w ramach projektów pozakonkursowych.

W stanie na koniec roku zaplanowano środki obrotowe w wysokości 116.999 tys. zł, w tym: środki pieniężne w wysokości 41.569 tys. zł, należności krótkoterminowe 74.400 tys. zł, zapasy 30 tys. zł oraz należności długoterminowe 7.300 tys. zł i zobowiązania 110.999 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt Ministrowi Finansów wyniosą 3.487 tys. zł.

1.4 Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR) funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju jako agencja wykonawcza powołana do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej państwa.

W ramach realizowanych zadań Centrum wspiera tworzenie nowoczesnych rozwiązań i technologii poprzez finansowanie projektów badawczych. NCBiR uczestniczy również we wdrażaniu programów operacyjnych.

Przychody Centrum w 2023 r. zaplanowano w łącznej wysokości 1.750.373 tys. zł, co w stosunku do ustawy budżetowej na 2022 r. oznacza wzrost o 15.952 tys. zł (0,9%). Głównym źródłem przychodów będą dotacje otrzymywane z budżetu państwa w kwocie 1.507.448 tys. zł z przeznaczeniem na realizację zadań oraz pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki. Zwiększenie łącznych przychodów wynika z zaplanowania wyższych środków uzyskiwanych z Unii Europejskiej. W planie na rok 2023 ujęte zostały środki na nową perspektywę finansową: współfinansowanie w ramach FERS oraz projekty pozakonkursowe w ramach FENG.

Zaplanowane na 2023 r. koszty NCBiR zostały określone na kwotę 1.750.373 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do 2022 r. o 15.952 tys. zł (0,9%). W ramach ww. kwoty na realizację zadań zaplanowano 1.537.925 tys. zł, zaś na pokrycie kosztów funkcjonowania

jednostki 212.448 tys. zł. Przewidywane nakłady na realizację zadań będą wyższe o 45.688 tys. zł głównie z tytułu zwiększenia środków na realizację projektów badawczych z obszaru obronności państwa, co ma związek z sytuacją międzynarodową.

Na podstawie planowanych przychodów i kosztów Centrum zakłada się zrównoważony wynik brutto.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 14.000 tys. zł.

1.5 Narodowe Centrum Nauki

Narodowe Centrum Nauki (NCN) funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki jako agencja wykonawcza powołana do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych.

Do głównych zadań Centrum należy finansowanie badań podstawowych, nadzór nad realizacją umów grantowych oraz upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach. Ponadto NCN prowadzi współpracę międzynarodową w ramach finansowania badań naukowych, inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa oraz wykonuje inne zadania zlecone przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Stan środków pieniężnych na początek 2023 r. zaplanowano w kwocie 74.162 tys. zł, na co składają się fundusze pochodzące z Komisji Europejskiej pozyskane w ramach współpracy międzynarodowej oraz środki pochodzące z obligacji skarbu państwa.

Przychody Centrum w 2023 r. zaplanowano w łącznej wysokości 1.508.902 tys. zł, co w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2022 oznacza spadek o 4,5%, tj. o kwotę 71.235 tys. zł. Głównym źródłem przychodów będą dotacje otrzymywane z budżetu państwa w kwocie 1.437.921 tys. zł przeznaczone na realizację zadań oraz pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki. Zmniejszenie łącznych przychodów dotyczy pozadotacyjnych źródeł finansowania działalności agencji, tj. środków pozyskiwanego finansowania w ramach współpracy międzynarodowej ze źródeł europejskich oraz środków pieniężnych pochodzących ze skarbowych papierów wartościowych.

Zaplanowane na 2023 r. koszty NCN zostały określone na kwotę 1.508.897 tys. zł, co oznacza spadek w stosunku do planu finansowego na rok 2022 r. o 4,5% (71.235 tys. zł). Zmniejszenie dotyczy kosztów realizacji zadań. Przewiduje się, że Centrum wydatkuje niższe kwoty na realizację programów finansowanych ze środków europejskich (związane jest to z naturalnym cyklem realizacji tych zadań), a także będzie dysponowało niższą kwotą środków pochodzących z obligacji skarbu państwa, która przeznaczana jest na finansowanie projektów badawczych i działań naukowych. Natomiast koszty

funkcjonowania jednostki wzrosną o 6,3% głównie z tytułu zaplanowania wyższej kwoty na wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi oraz zabezpieczenie dodatkowych środków w pozycji materiały i energia.

Planowany wynik brutto Centrum wynosi 5 tys. zł.

Na koniec okresu planistycznego przewidywany stan środków pieniężnych wyniesie 29.973 tys. zł i dotyczy funduszy pozyskiwanych przez Centrum ze źródeł europejskich.

1.6 Agencja Mienia Wojskowego

Agencja Mienia Wojskowego (AMW) funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego.

AMW realizuje zadania własne i zadania zlecone, przede wszystkim w zakresie:

- gospodarowania powierzonym i użyczonym mieniem Skarbu Państwa,
- obrotu mieniem, w tym sprzedaży lokali mieszkalnych i innych nieruchomości oraz infrastruktury, a także przejmowania i nabywania mienia,
- zbywania podmiotom mienia ruchomego przekazanego Agencji przez Ministra Obrony Narodowej,
- działalności gospodarczej wynikającej z potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa,
- obrotu z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, w tym współpracy z przedsiębiorcami w tym zakresie,
- budowy domów mieszkalnych, a także remontów budynków i lokali mieszkalnych, użytkowych i internatów oraz związanej z nimi infrastruktury, wynikających z potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa,
- wypłacania osobom uprawnionym świadczeń pieniężnych, na które Agencja otrzymuje dotację budżetową,
- wydawania żołnierzom zawodowym decyzji o przydziale lokali mieszkalnych znajdujących się w dyspozycji Agencji.

W stanie na początek roku zaplanowano środki obrotowe w wysokości 409.260 tys. zł (w tym środki pieniężne 82.820 tys. zł, należności krótkoterminowe 145.000 tys. zł oraz zapasy 181.440 tys. zł). Planowane przychody AMW wyniosą 2.860.231 tys. zł, co stanowi wzrost o 62,7% w stosunku do planu na rok 2022 (1.758.472 tys. zł). Zwiększenie przychodów o 1.101.759 tys. zł wynika głównie ze zwiększenia wysokości dotacji celowej z budżetu państwa w związku z koniecznością zwiększonych wypłat odpraw mieszkaniowych i świadczenia mieszkaniowego dla żołnierzy zawodowych.

Dotacje z budżetu państwa zaplanowano w kwocie 2.393.027 tys. zł, czyli o 75,7% więcej

niż w 2022 r. (1.362.072 tys. zł) z przeznaczeniem przede wszystkim na realizację prawa żołnierzy do zakwaterowania, głównie z tytułu wypłaty odprawy mieszkaniowej i świadczenia mieszkaniowego (wzrost o 73,1%), jak również na zadania inwestycyjne dla Sił Zbrojnych RP, w tym o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa (wzrost o 70,7%) oraz na utrzymanie przejętych nieruchomości, a także na dofinansowanie działalności bieżącej Agencji.

Koszty AMW zostały określone na kwotę 2.857.163 tys. zł i będą wyższe o 1.111.462 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (1.745.701 tys. zł), tj. o 63,7%.

Zwiększenie kosztów wynika głównie ze wzrostu kosztów realizacji zadań (wzrost o 76,3%), na które łącznie zaplanowano kwotę 2.271.889 tys. zł. Dodatkowe środki przeznaczone zostaną na pokrycie zwiększonych wypłat świadczeń dla uprawnionych żołnierzy.

Wynik brutto określony został na kwotę 3.068 tys. zł.

W stanie na koniec roku zaplanowano środki obrotowe w wysokości 450.161 tys. zł, w tym zapasy 287.000 tys. zł, należności krótkoterminowe 120.000 tys. zł, środki pieniężne 43.161 tys. zł oraz zobowiązania 84.200 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt Ministrowi Finansów wyniosą 32.804 tys. zł.

1.7 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) działa na podstawie ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Głównym zadaniem ARiMR jest wspieranie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich realizowane poprzez finansowanie lub dofinansowanie pomocy kierowanej do producentów rolnych, mieszkańców wsi, przedsiębiorców czy podmiotów z sektora rybackiego.

Ponadto ARiMR posiada status unijnej agencji płatniczej, w związku z powyższym oprócz kosztów realizacji zadań zawartych w planie finansowym przekazuje również transfery środków europejskich w ramach współfinansowania z budżetu państwa i finansowania z budżetu środków europejskich.

Przychody Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zaplanowano w 2023 r. w wysokości 2.928.639 tys. zł (w tym 2.736.590 tys. zł z dotacji z budżetu państwa) i będą wyższe o 464.600 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (2.464.039 tys. zł), tj. o 18,9%. Zwiększone planowane przychody wynikają przede wszystkim ze wzrostu dotacji z budżetu państwa o kwotę 400.217 tys. zł, tj. o 17,1%, w tym dotacji podmiotowej na zakup materiałów, usług informatycznych i doradczych, obejmujących m.in. realizację projektu Portal rolnika, a także dotacji celowej, przeznaczonej na realizację zadań statutowych, w tym na dopłaty do oprocentowania

kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściową spłatę kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, a także na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód.

Koszty zostały określone na kwotę 2.976.866 tys. zł i będą wyższe o 513.217 tys. zł w porównaniu do roku 2022 (2.463.649 tys. zł) tj. o 20,8%. Wzrosły przede wszystkim koszty amortyzacji, materiałów i energii, usług obcych, wynagrodzenia wraz z pochodnymi, a także koszty realizacji zadań, w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych inwestycyjnych i kłęskowych. Wzrost funduszu wynagrodzeń wynika przede wszystkim ze zwiększonego zakresu zadań, związanych m.in. z realizacją projektu grantowego „Rozwój zielonej infrastruktury poprzez wsparcie ogrodów działkowych” i jest finansowany ze środków z UE, a także z realizacją zadań w ramach pomocy technicznej PROW 2014-2020.

W 2023 r. nastąpi pogorszenie wyniku finansowego, względem roku 2022 (planowany na 2023 r. ujemny wynik finansowy brutto i netto w kwocie (-)48.227 tys. zł), co wynika ze wzrostu zobowiązań w związku ze zwiększeniem kosztów materiałów i energii, spowodowanym znacznym wzrostem cen energii elektrycznej, gazu czy też ze wzrostem oprocentowania kredytów bankowych.

Agencja przychody przeznacza m.in. na:

- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściową spłatę kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód,
- finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie,
- dopłaty krajowe do materiału siewnego,
- finansowanie zalesiania gruntów rolnych,
- pomoc dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół.

Na zaplanowany stan na początek i na koniec roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 207.653 tys. zł, w tym należności krótkoterminowe 72.036 tys. zł, należności długoterminowe 161.951 tys. zł i zobowiązania w wysokości 388.646 tys. zł.

1.8 Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa.

Do głównych zadań Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa należą:

- gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa przejętym po likwidacji państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, które stanowią Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych,
- wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą,
- wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, w szczególności w rolnictwie,
- wsparcie działań rozwojowych i inwestycyjnych w zakresie innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym,
- restrukturyzacja zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne.

Na zaplanowany stan na początek roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 8.009 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 8.000 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 71 tys. zł i zobowiązania 56.662 tys. zł.

Planowane przychody KOWR w 2023 r. wyniosą 541.128 tys. zł (w tym 13.324 tys. zł z dotacji celowej na finansowanie projektów z udziałem środków UE oraz 521.040 tys. zł ze środków przekazanych przez ZWRSP na koszty funkcjonowania KOWR) i będą wyższe o 36.590 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (504.538 tys. zł), tj. o 7,3%. Wzrost przychodów wynika głównie z planowanego wyższego poziomu przekazywanych środków na koszty funkcjonowania KOWR (m.in. w związku z planowanym wzrostem wynagrodzeń w 2023 r.). Pomimo wzrostu przychodów zauważalny jest spadek dotacji celowej w odniesieniu do roku 2022 (34.209 tys. zł). Niższy poziom dotacji celowej na finansowanie projektów z udziałem środków UE ujętej w planie finansowym KOWR w 2023 r. w porównaniu do zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 wynika ze sposobu prezentacji danych (w projekcie planu finansowego na 2023 r. nie prezentuje się wydatków w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (operacja I i operacja II) realizowanego z udziałem środków pochodzących z budżetu UE).

W 2023 r. koszty KOWR zostały zaplanowane w wysokości 517.992 tys. zł i będą wyższe o 25.937 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (492.055 tys. zł), tj. 5,3%. Na planowane koszty składają się głównie koszty funkcjonowania w wysokości 420.969 tys. zł i koszty realizacji zadań 94.662 tys. zł. Wzrost kosztów wynika głównie z planowanego przez KOWR wzrostu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń, a także materiałów i energii oraz usług.

Na podstawie zaplanowanych przychodów i kosztów wynik brutto został określony w wysokości 23.136 tys. zł.

Na zaplanowany stan na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 8.168 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 8.000 tys. zł), należności krótkoterminowe w wysokości 161 tys. zł i zobowiązania 19.885 tys. zł.

1.8 Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa

Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP) działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

ZWRSP stanowi mienie Skarbu Państwa powierzone Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa.

Planowane przychody ZWRSP w 2023 r. wyniosą 1.947.618 tys. zł i będą wyższe o 808.820 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (1.138.798 tys. zł), tj. o 71%. Ich źródłem będą głównie przychody ze sprzedaży mienia Zasobu i przychody z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu oraz przychody finansowe. Wzrost przychodów wynika głównie ze wzrostu cen sprzedaży gruntów i planowanego obszaru podlegającego sprzedaży oraz wzrostu czynszu dzierżawnego opartego o średnią cenę pszenicy.

W 2023 r. koszty ZWRSP zostały zaplanowane w wysokości 1.645.270 tys. zł i będą wyższe o 297.980 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (1.347.290 tys. zł), tj. o 22%. Na planowane koszty składają się głównie koszty zasilenia Funduszu Rekompensacyjnego, środki na koszty funkcjonowania Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz koszty gospodarowania mieniem Zasobu. Wzrost kosztów wynika głównie z planowanego wyższego poziomu zasilenia Funduszu Rekompensacyjnego obliczanego w oparciu o poziom sprzedaży i dzierżawy gruntów Zasobu oraz wyższego poziomu przekazywanych środków na koszty funkcjonowania KOWR.

1.9 Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 listopada 2010 r. o Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych. COBORU realizuje zadania związane z prowadzeniem badań urzędowych, w zakresie badania i rejestracji odmian roślin, porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego oraz ochrony prawnej odmian roślin.

Na zaplanowany stan na początek roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 44.000 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 4.385 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 14.000 tys. zł, zapasy w wysokości 15.000 tys. zł) i zobowiązania 12.000 tys. zł.

Planowane przychody COBORU w 2023 r. wyniosą 256.051 tys. zł (w tym 46.451 tys. zł z dotacji celowej i podmiotowej z budżetu państwa oraz 140.000 tys. zł z pozostałych przychodów) i będą wyższe o 133.249 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (122.802 tys. zł), tj. o 109%. Wzrost przychodów wynika głównie z planowanego wyższego poziomu: pozostałych przychodów, m.in. uzyskanych z tytułu sprzedaży kolejnej części nieruchomości Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Szczecinie Dąbiu, przychodów z działalności gospodarczej oraz dotacji celowej i podmiotowej. Wyższe dotacje ujęte w planie finansowym COBORU w 2023 r. w porównaniu do zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (35.313 tys. zł) zostaną przeznaczone m.in. na sfinansowanie planowanych wyższych wynagrodzeń pracowników.

W 2023 r. koszty COBORU zostały zaplanowane w wysokości 250.990 tys. zł i będą wyższe o 131.725 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (119.265 tys. zł), tj. 110%. Na planowane koszty składają się głównie koszty funkcjonowania (110.912 tys. zł) i koszty realizacji zadań (135.078 tys. zł). Wzrost kosztów wynika głównie ze wzrostu cen materiałów i energii (tj. nawozów, środków ochrony roślin, gazu, węgla, paliw, prądu), usług (planowane są remonty w Centrali COBORU i Stacjach Doświadczalnych Oceny Odmian i wyburzenie budynków zagrażających zawaleniem) oraz wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń.

Na podstawie zaplanowanych przychodów i kosztów wynik brutto został określony w wysokości 5.061 tys. zł.

Na zaplanowany stan na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 51.000 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 5.016 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 16.500 tys. zł, zapasy w wysokości 18.000 tys. zł) i zobowiązania 30.000 tys. zł.

1.10 Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych

Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych (RARS) została utworzona na mocy przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych. Agencja realizuje zadania w zakresie gospodarowania rezerwami strategicznymi, jak również utrzymuje agencyjne zapasy ropy naftowej i produktów naftowych oraz nadzoruje zapasy obowiązkowe ropy naftowej i paliw.

Na stan na początek roku składają się głównie środki obrotowe w kwocie 7.859.250 tys. zł, co stanowi 470,90% planu na 2022 r. Na zwiększenie tej pozycji w stosunku do ustawy budżetowej 2022 roku mają wpływ głównie zapasy towarów stanowiące rezerwy strategiczne.

Planowane przychody Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych wyniosą 1.310.631 tys. zł i będą wyższe o 910.285 tys. zł (227,37%) od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok

2022 (400.346 tys. zł). Na zwiększenie tej pozycji w stosunku do ustawy budżetowej 2022 roku mają wpływ głównie:

- zwiększenie dotacji z budżetu państwa zaplanowanych zgodnie z przyjętym w dniu 23 września 2022 roku Rządowym Programem Rezerw Strategicznych na lata 2022-2026,
- przychody ze sprzedaży usług z tytułu usług biletowych i wynajmu okresowo wolnych powierzchni magazynowych i innych usług świadczonych przez Agencję,
- zwiększone wpływy ze sprzedaży towarów dotyczące sprzedaży rezerw strategicznych w ramach wymiany/zamiany oraz w ramach likwidacji niektórych rezerw.

Koszty RARS zostały określone na kwotę 956.123 tys. zł i będą wyższe o 569.552 tys. zł (147,33%) od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (386.571 tys. zł).

Na zwiększenie tej pozycji w stosunku do ustawy budżetowej 2022 roku miały wpływ wyższe koszty realizacji zadań wynikające z Rządowego Programu Rezerw Strategicznych na lata 2022-2026 obejmujące między innymi:

- utrzymanie rezerw strategicznych i gazu ziemnego, w tym przechowywanie towarów w magazynach obcych, ich konserwację, przeglądy i ubezpieczenia,
- utrzymanie rezerw w formach: zdolności produkcyjnych, pozostawaniu w gotowości do świadczenia usług,
- usługi transportowe i logistyczne,
- udostępnianie towarów w ramach projektu UE.

W stanie na koniec roku zaplanowano środki obrotowe w wysokości 2.232.023 tys. zł., co stanowi 132,11% planu na 2022 r., na zwiększenie tej pozycji w stosunku do ustawy budżetowej 2022 roku mają wpływ głównie większe zapasy.

Zaplanowane w 2023 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji z budżetu państwa, kosztów oraz wynik finansowy brutto agencji wykonawczych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	w tym:		Koszty	Wynik finansowy brutto
	Przychody	dotacja z budżetu państwa		
		w tys. zł		
1	2	3	4	5
Polska Agencja Kosmiczna	31.891	20.324	31.891	0
Narodowy Instytut Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	249.722	195.794	250.422	-700
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	430.058	294.187	448.858	-18.800
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	1.750.373	1.507.448	1.750.373	0
Narodowe Centrum Nauki	1.508.902	1.437.921	1.508.897	5
Agencja Mienia Wojskowego	2.860.231	2.393.027	2.857.163	3.068
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	2.928.639	2.736.590	2.976.866	-48.227
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	541.128	13.324	517.992	23.136
Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa	1.947.618	0	1.645.270	302.348
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych	256.051	46.451	250.990	5.061
Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych	1.310.631	780.633	956.123	354.508
Razem	13.815.244	9.425.699	13.194.845	620.399

2. Instytucje gospodarki budżetowej

Instytucje gospodarki budżetowej wymienione są w załączniku 12 do projektu ustawy budżetowej na rok 2023.

W przedłożonym projekcie zamieszczono plany finansowe następujących instytucji gospodarki budżetowej utworzonych przez:

Szefa Kancelarii Prezydenta RP

- Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP,

Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Krakowie

- Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej,

Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

- Centrum Obsługi Administracji Rządowej,

Ministra Cyfryzacji

- Centralny Ośrodek Informatyki,

Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

- Centrum Usług Logistycznych,

Ministra Sportu i Turystyki

- Centralny Ośrodek Sportu,

Ministra Obrony Narodowej

- Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego,

Ministra Sprawiedliwości

- Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „MAZOVIA”,

- Centrum Cyberbezpieczeństwa,

Ministra Zdrowia

- Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie,

Krajową Radę Radiofonii i Telewizji

- Krajowy Instytut Mediów.

W 2023 r. planuje się łączne przychody instytucji gospodarki budżetowej na kwotę 2.503.017 tys. zł, w tym 723.955 tys. zł pochodzić będzie z dotacji budżetu państwa (dla: Centrum Obsługi Administracji Rządowej, Centralnego Ośrodka Sportu oraz Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego), co stanowi 28,9% przychodów ogółem. Planowane przez instytucje gospodarki budżetowej koszty ogółem na 2023 r. wyniosą 2.558.008 tys. zł, natomiast wynik finansowy brutto ogółem będzie ujemny

i wyniesie -54.991 tys. zł.

Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje na temat instytucji gospodarki budżetowej w 2023 r.

2.1 Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP w ramach prowadzonej działalności realizuje zadania publiczne na rzecz Prezydenta RP oraz Kancelarii Prezydenta RP, w szczególności w zakresie obsługi gospodarczej, techniczno-remontowej, inwestycyjnej, porządkowej, teleinformatycznej, kancelaryjnej, usług wydawniczych i poligraficznych oraz obsługi recepcyjnej, transportowej, hotelarskiej, gastronomicznej, szkoleniowej, wizerunkowej, rekreacyjnej, gospodarki materiałowej i zaopatrzenia.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 9.065 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 5.765.tys. zł) i zobowiązania w wysokości 3.096 tys. zł.

Przychody jednostki w 2023 r. zaplanowano w wysokości 81.263 tys. zł, co stanowi wzrost o 547 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (80.716 tys. zł), tj. o 0,7%. Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 80.561 tys. zł, co stanowi wzrost o 547 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (80.014 tys. zł), tj. o 0,7%. Wzrost wynika głównie ze wzrostu wynagrodzeń o 7,8% i wynagrodzeń uzależnionych od wzrostu wynagrodzenia minimalnego.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 8.833 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 5.533 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 3.096 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 5.533 tys. zł.

2.2 Centrum Zakupów Dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej

Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej zostało utworzone zarządzeniem Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 stycznia 2012 r. Organem wykonującym funkcje organu założycielskiego Instytucji jest Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Instytucja działa na podstawie statutu nadanego w drodze zarządzenia Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Centrum Zakupów dla Sądownictwa IGB realizuje:

- prowadzenie centralnych zamówień publicznych dla jednostek sądownictwa powszechnego i dokonywanie centralnych zakupów w kategoriach wyposażenia i materiałów oraz usług dla tych jednostek,
- prowadzenie działalności szkoleniowo-wypoczynkowej.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 5.851 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 5.601 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 175 tys. zł i zobowiązania w wysokości 1.000 tys. zł.

Przychody jednostki w 2023 r. zaplanowano w wysokości 8.891 tys. zł, co stanowi wzrost o 1.571 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (7.320 tys. zł) tj. 21,5%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów ze sprzedaży wyrobów, towarów i usług.

Na kwotę przychodów składają się przede wszystkim:

- przychody z prowadzonej działalności, z tego sprzedaż wyrobów, towarów i usług zaplanowane w kwocie 8.630 tys. zł,
- pozostałe przychody operacyjne w kwocie 171 tys. zł oraz odsetki w kwocie 90 tys. zł.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 8.770 tys. zł, co stanowi wzrost o 1.531 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (7.239 tys. zł), tj. o 21,1%. Wzrost wynika głównie z założonego wzrostu wynagrodzeń osobowych oraz wzrostu kosztów usług obcych.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 5.137 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 4.887 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 175 tys. zł i zobowiązania w wysokości 1.000 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 4.887 tys. zł.

2.3 Centrum Obsługi Administracji Rządowej

Centrum Obsługi Administracji Rządowej (COAR) wykonuje zadania na rzecz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz prowadzi sprzedaż wyrobów i usług dla odbiorców zewnętrznych. Zapewnia techniczne, w tym teleinformatyczne warunki pracy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, prowadzi remonty obiektów budowlanych, maszyn i urządzeń oraz inwestycje w obiektach budowlanych, administruje przydzielonymi składnikami majątkowymi, świadczy usługi konferencyjne dla Rządu RP i administracji rządowej.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 49.867 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 46.517 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 11.000 tys. zł.

Przychody jednostki w 2023 r. zaplanowano w wysokości 88.417 tys. zł, co stanowi wzrost o 29.372 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (59.045 tys. zł), tj. o 49,7%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów z prowadzonej działalności (najem, usługi).

Na kwotę przychodów składają się przede wszystkim:

- przychody z prowadzonej działalności - 74.657 tys. zł,

- pozostałe przychody - 13.010 tys. zł,
- dotacje z budżetu państwa - 700 tys. zł.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 119.115 tys. zł, co stanowi wzrost o 56.842 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (62.273 tys. zł), tj. o 91,3%. Wzrost wynika m.in.:

- z planowanego zwrotu nieruchomości przy ul. Bagatela do KPRM. Wartość przekazania ujęta w kosztach wynosi 26.890 tys. zł,
- ze zwiększenia poziomu cen towarów i usług oraz wzrostu stawek za energię elektryczną i energię ciepłą.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 41.308 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 33.002 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 9.177 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 32.959 tys. zł.

2.4 Centralny Ośrodek Informatyki

Centralny Ośrodek Informatyki (COI) został utworzony na mocy zarządzenia nr 48 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 listopada 2010 r. w sprawie utworzenia i nadania statutu instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Centralny Ośrodek Informatyki”. COI został powołany w 2010 r. przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w wyniku połączenia Terenowych Banków Danych i Wojewódzkich Ośrodków Informatyki.

Organem wykonującym funkcje organu założycielskiego COI jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

COI realizuje zadania w zakresie e-usług, informatyzacji, telekomunikacji i teleinformatyki oraz zarządzania informacją.

Przedmiotem podstawowej działalności COI jest m.in.:

- odpłatne wykonywanie na rzecz Ministra Cyfryzacji usług, pozwalających na sprawną realizację zadań publicznych wynikających z ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, w zakresie prowadzenia centralnej ewidencji pojazdów oraz centralnej ewidencji kierowców tj. m.in. udostępnianie danych z CEP i CEK oraz prowadzenie ewidencji lub rejestrów państwowych, w szczególności wchodzących w skład Systemu Rejestrów Państwowych: Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, Rejestru Dowodów Osobistych, Rejestru Stanu Cywilnego oraz innych, a także Centralnej Ewidencji Wydanych i Unieważnionych Dokumentów Paszportowych,

- budowa, rozwój, utrzymanie, serwis i eksploatacja systemów informatycznych i teleinformatycznych prowadzonych przez Ministra Cyfryzacji,
- odpłatne wykonywanie na rzecz Ministra usług w zakresie utrzymania i rozwoju: platformy obywatel.gov.pl, systemu elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej ePUAP, Scentralizowanego Systemu Dostępu do Informacji Publicznej oraz strony głównej Biuletynu Informacji Publicznej,
- odpłatne wykonywanie na rzecz Ministra usług z obszaru identyfikacji elektronicznej, w szczególności w zakresie obsługi profilu zaufanego ePUAP.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 93.373 tys. zł (z tego: środki pieniężne zaplanowane na kwotę 70.913 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 22.395 tys. zł i zapasy w wysokości 65 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 31.441 tys. zł.

Przychody jednostki w 2023 roku zaplanowano w wysokości 474.977 tys. zł, co stanowi wzrost o 71.580 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (403.397 tys. zł), tj. o 17,7%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów ze sprzedaży wyrobów, towarów i usług.

Na kwotę przychodów składają się:

- przychody z prowadzonej działalności, z tego sprzedaż wyrobów, towarów i usług zaplanowane w kwocie 473.027 tys. zł,
- pozostałe przychody, w tym odsetki zaplanowane w kwocie 1.950 tys. zł.

Koszty jednostki w 2023 r. zaplanowano w wysokości 474.877 tys. zł, co stanowi wzrost o 71.580 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (403.297 tys. zł), tj. o 17,7%.

Wzrost kosztów wynika głównie ze wzrostu wynagrodzeń osobowych.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 100.379 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 77.960 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 22.351 tys. zł i zapasy w wysokości 68 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 31.437 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 77.960 tys. zł.

2.5 Centrum Usług Logistycznych

Centrum Usług Logistycznych (CUL) utworzone zostało na podstawie zarządzenia Nr 41 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 listopada 2010 r.

CUL jest jednostką stanowiącą logistyczne i techniczne wsparcie dla działań Policji oraz pozostałych jednostek resortu spraw wewnętrznych i administracji. Instytucja realizuje

zadania polegające m.in. na: organizacji i obsłudze szkoleń, w tym z zakresu bezpieczeństwa, zakwaterowaniu osób, dystrybucji paliw, zabezpieczeniu funkcjonowania lotniska Warszawa-Babice dla potrzeb lotnictwa służb porządku publicznego, lotnictwa cywilnego oraz utrzymywanie gotowości lotniska do realizacji zadań dodatkowych.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 7.972 tys. zł (w tym: środki pieniężne zaplanowane na kwotę 6.133 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 3.000 tys. zł.

W 2023 r. przychody zaplanowano na poziomie 71.822 tys. zł, z tego:

- przychody z prowadzonej działalności – 71.000 tys. zł,
- pozostałe przychody – 822 tys. zł, w tym odsetki od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie – 230 tys. zł.

Koszty funkcjonowania na 2023 r. oszacowano w wysokości 70.547 tys. zł, w tym m.in.:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 26.960 tys. zł,
- zakup materiałów i energii – 25.400 tys. zł,
- zakup usług remontowych oraz pozostałych – 10.947 tys. zł,
- podatki i opłaty – 2.815 tys. zł.

W 2023 r. CUL przewiduje uzyskanie zysku netto w kwocie 1.033 tys. zł.

Na koniec 2023 r. zaplanowano środki obrotowe w wysokości 9.700 tys. zł, z tego:

- środki pieniężne 7.830 tys. zł,
- należności 1.600 tys. zł i zapasy 270 tys. zł,
- zobowiązania 3.500 tys. zł., w tym z tytułu kredytu bankowego 1.000 tys. zł.

Ujęte w projekcie planu na 2023 r. przychody ogółem wzrosną o 14.782 tys. zł (25,9%), a koszty o 14.618 tys. zł (26,1%) w porównaniu do ustawy budżetowej na 2022 r.

Przewidywany wzrost przychodów wynika z poprawy efektywności działalności ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych, w związku ze wzrostem wynagrodzeń w gospodarce narodowej oraz wprowadzeniem bonu turystycznego, a także wzrostem cen świadczonych usług.

Główną przyczyną zwiększenia kosztów jest wzrost wynagrodzeń osobowych, wynagrodzeń bezosobowych oraz pochodnych od wynagrodzeń, materiałów i energii, usług, podatków i opłat, amortyzacji oraz rosnących kosztów zakupu materiałów i energii.

Ponadto w 2023 r. planuje się przeznaczyć środki finansowe w kwocie 3.500 tys. zł na wydatki majątkowe, które dotyczą przede wszystkim następujących zadań inwestycyjnych:

- ocieplenie dachu oraz modernizacja apartamentów, instalacji ppoż. i ogrzewania w OSW Kaper Jurata,
- modernizacja 8 domków w OSW Dziwnów i OSW Międzyzdroje,
- modernizacja instalacji ppoż. i wymiana windy w OW Dafne w Zakopanem.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 7.830 tys. zł.

2.6 Centralny Ośrodek Sportu

Centralny Ośrodek Sportu (COS) funkcjonuje od 1 stycznia 2011 r. jako instytucja gospodarki budżetowej. COS utworzony został na podstawie zarządzenia Ministra Sportu i Turystyki.

Jednostka realizuje zadania publiczne w zakresie kultury fizycznej poprzez tworzenie warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych dla szkolenia sportowego prowadzonego przez polskie związki sportowe i inne podmioty działające w zakresie kultury fizycznej, w tym zapewnienie zaplecza materialno-technicznego dla potrzeb szkolenia.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 39.802 tys. zł (w tym głównie: środki pieniężne zaplanowane na kwotę 30.542 tys. zł i należności krótkoterminowe w kwocie 8.860 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 11.430 tys. zł.

Przychody Centralnego Ośrodka Sportu zaplanowano na 2023 r. w wysokości 281.954 tys. zł, co stanowi wzrost o 99.554 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (182.400 tys. zł), tj. 54,6%. Powyższy wzrost wynika głównie ze wzrostu dofinansowania zadań inwestycyjnych ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz kwoty dotacji celowej na działalność bieżącą.

Na kwotę przychodów składają się głównie:

- przychody z prowadzonej działalności 89.055 tys. zł,
- dotacje z budżetu państwa w wysokości 54.558 tys. zł,
- środki od innych jednostek sektora finansów publicznych – Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej w wysokości 113.951 tys. zł.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 314.700 tys. zł, co stanowi wzrost o 112.011 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (202.689 tys. zł), tj. 55,3%.

Wzrost wynika ze zwiększenia kosztów zadań inwestycyjnych związanych z budową, przebudową oraz rozbudową posiadanych przez COS obiektów sportowych oraz wzrostem kosztów funkcjonowania.

Planowany na rok 2023 wynik finansowy brutto Centralnego Ośrodka Sportu wynosi (-)32.746 tys. zł. Bezpośredni wpływ na poziom wyniku ma m.in. amortyzacja od środków trwałych przekazanych po zlikwidowanym zakładzie budżetowym do COS-IGB, jak również znaczny wzrost kosztów utrzymania bazy sportowo noclegowej COS.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 40.944 tys. zł (w tym głównie: środki pieniężne zaplanowane na kwotę 31.684 tys. zł i należności krótkoterminowe w kwocie 8.860 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 11.430 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 31.684 tys. zł.

2.7 Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego

Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (ZIOTP) realizuje zobowiązania strony polskiej wynikające z członkostwa w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w zakresie udziału Rzeczypospolitej Polskiej w Programie Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP: NATO Security Investment Programme). Program ten stworzono w celu zapewnienia wspólnego finansowania projektów inwestycyjnych w krajach członkowskich NATO. Obejmuje on wyłącznie zadania zgrupowane w pakietach inwestycyjnych, których wykonanie zapewnia osiągnięcie podstawowych zdolności operacyjnych. Pakiety realizowane w ramach Programu NSIP obejmują następujące kategorie infrastruktury wojskowej: lotniska, bazy morskie, systemy łączności, stanowiska dowodzenia obroną powietrzną, radary dalekiego zasięgu obrony powietrznej, instalacje paliwowe.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 1.122.857 tys. zł, w tym środki pieniężne 219.457 tys. zł oraz zapasy 903.300 tys. zł.

Przychody ZIOTP zaplanowano w wysokości 948.798 tys. zł, co stanowi spadek o 283.058 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (1.231.856 tys. zł), tj. o 23%.

Powyższy spadek wynika głównie ze zmniejszenia: środków z NATO na inwestycje w ramach programu NSIP oraz dotacji celowej na wydatki inwestycyjne NSIP (udział Polski wynikający z podziału kosztów, wydatki okołopakietowe, podatek VAT), co wynika z „Aktualizacji planu inwestycji budowlanych Sił Zbrojnych RP, w tym zamierzeń inwestycyjnych realizowanych w ramach NSIP w latach 2021-2035”.

Na kwotę przychodów składają się przede wszystkim:

- dotacje i subwencje z budżetu państwa w kwocie 668.697 tys. zł,
- pozostałe przychody w kwocie 274.158 tys. zł.

Środki z dotacji celowej w wysokości 656.432 tys. zł zostaną przeznaczone na wydatki inwestycyjne w ramach NSIP, natomiast dotacja podmiotowa w wysokości 12.265 tys. zł przeznaczona jest na sfinansowanie udziału narodowego w ramach krajowych wydatków administracyjnych.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 948.748 tys. zł co stanowi spadek o 283.058 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (1.231.806 tys. zł) tj. o 23%. Zmniejszenie wynika głównie ze zredukowanych środków na wydatki inwestycyjne NSIP i utrzymanie obiektów.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 1.300.924 tys. zł, w tym środki pieniężne 219.707 tys. zł i zapasy 1.081.017 tys. zł oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec kontrahentów w wysokości 400 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 219.707 tys. zł.

2.8 Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej Mazovia

Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej MAZOVIA została utworzona na mocy zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 2010 r. w sprawie utworzenia Mazowieckiej Instytucji Gospodarki Budżetowej MAZOVIA, następnie na mocy zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie połączenia Mazowieckiej Instytucji Gospodarki Budżetowej MAZOVIA, Bałtyckiej Instytucji Gospodarki Budżetowej BALTICA, Pomorskiej Instytucji Gospodarki Budżetowej POMERANIA, Podkarpackiej Instytucji Gospodarki Budżetowej CARPATIA i Zachodniej Instytucji Gospodarki Budżetowej PIAST, w 2018 r. ww. Instytucje Gospodarki Budżetowej zostały połączone poprzez włączenie do IGB MAZOVIA. Organem założycielskim Instytucji jest Minister Sprawiedliwości.

MIGB Mazovia realizuje:

- działania publiczne polegające na prowadzeniu oddziaływań penitencjarnych oraz resocjalizacyjnych wobec osób skazanych na karę pozbawienia wolności poprzez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych,
- działalność produkcyjną, handlowo-usługową oraz wykonuje roboty remontowo-budowlane na rzecz organu założycielskiego, jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Sprawiedliwości, pozostałych jednostek organizacyjnych sektora finansów publicznych oraz innych podmiotów niebędących jednostkami sektora finansów publicznych.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe

w wysokości 130.000 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 97.905 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 32.000 tys. zł.

Przychody jednostki w 2023 r. zaplanowano w wysokości 474.253 tys. zł, co stanowi wzrost o 56.691 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (417.562 tys. zł) tj. 13,6%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów ze sprzedaży wyrobów, towarów i usług.

Na kwotę przychodów składają się przede wszystkim:

- przychody z prowadzonej działalności, z tego sprzedaż wyrobów, towarów i usług zaplanowane w kwocie 455.120 tys. zł,
- pozostałe przychody operacyjne zaplanowane w kwocie 15.000 tys. zł.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 473.253 tys. zł, co stanowi wzrost o 56.691 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (416.562 tys. zł) tj. o 13,6%. Wzrost wynika głównie z wdrożenia projektu polegającego na realizacji usług pralniczych dla jednostek penitencjarnych Służby Więziennej.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 131.000 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 98.905 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 32.000 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 98.905 tys. zł.

2.9 Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie

Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie został utworzony na mocy zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie”. Organem wykonującym funkcje organu założycielskiego instytucji jest Minister Zdrowia.

Statutową działalnością instytucji jest rehabilitacja połączona z pobytem – turnusy (częściowo refundowane ze środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Narodowego Funduszu Zdrowia).

Na planowany stan na początek roku jednostki składają się środki pieniężne w wysokości 400 tys. zł i zobowiązania w wysokości 100 tys. zł.

Przychody jednostki w 2023 r. zaplanowano w wysokości 2.220 tys. zł, co stanowi wzrost o 460 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (1.760 tys. zł) tj. o 26,14%. Powyższy wzrost wynika z wyższych przychodów z prowadzonej działalności.

Na kwotę przychodów składają się między innymi:

- przychody z wynajmu gościom komercyjnym pokoi hotelowych wraz z wyżywieniem

(bez rehabilitacji),

- przychody z wynajmu oraz organizacji konferencji i szkoleń.

Działalność instytucji jest sezonowa, większość przychodów jest osiągana w miesiącach letnich.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 2.200 tys. zł co stanowi wzrost o 460 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (1.740 tys. zł), tj. o 26,44%. Kwotę kosztów zwiększono w stosunku do lat ubiegłych ze względu na inflację.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki pieniężne w wysokości 400 tys. zł oraz zobowiązania w wysokości 100 tys. zł. Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 350 tys. zł.

2.10 Krajowy Instytut Mediów

Krajowy Instytut Mediów (KIM) jest instytucją gospodarki budżetowej utworzoną na mocy zarządzenia nr 2 Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 4 grudnia 2020 r., zgodnie z którym Instytut ten, uzyskując wpis do Krajowego Rejestru Sądowego, rozpoczął działalność dnia 31 grudnia 2020 r. Organem założycielskim Instytutu jest Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Instytut realizuje zadania nałożone art. 6 ust. 2 pkt 5 i pkt 8 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, tj. w zakresie organizowania badań treści i odbioru usług medialnych oraz platform udostępniania wideo, a także inicjowania postępu naukowo-technicznego, dlatego też przedmiotem podstawowej działalności Instytutu jest m.in.: dostarczanie danych populacyjnych oraz informacji o trendach i technologiach w zakresie konsumpcji mediów, jak również weryfikacja mierników do pomiaru mediów w Polsce.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 5.078 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 4.322 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 315 tys. zł.

Przychody jednostki w 2023 r. zaplanowano w wysokości 62.512 tys. zł, co stanowi wzrost o 29.059 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (33.453 tys. zł) tj. o 86,9%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów z usług świadczonych na rzecz organu założycielskiego, usług świadczonych pozostałym podmiotom z rynku mediów oraz ze sprzedaży skarbowych papierów wartościowych.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 57.328 tys. zł, co stanowi wzrost o 24.416 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (32.912 tys. zł) tj. o 74,2%. Wzrost wynika głównie z realizacji zadania dotyczącego rozbudowy własnej sieci ankietarskiej, realizacji wywiadów badania założycielskiego do telemetrycznego panelu hybrydowego oraz zakupu usług obcych m.in. na realizację dodatkowych badań zleczanych przez interesariuszy zewnętrznych.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe

w wysokości 11.649 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 10.785 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 207 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 10.785 tys. zł.

2.11 Centrum Cyberbezpieczeństwa

Centrum Cyberbezpieczeństwa jest instytucją gospodarki budżetowej utworzoną na podstawie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 października 2021 r. w sprawie utworzenia i nadania statutu instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Centrum Cyberbezpieczeństwa Zamość” oraz zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 marca 2022 r. zastępującego nazwę instytucji na „Centrum Cyberbezpieczeństwa”.

Instytucja:

- realizuje zadania polegające na zapewnieniu bezpieczeństwa oraz ochronie publicznej cyberprzestrzeni, w szczególności cyberprzestrzeni resortu sprawiedliwości, a także świadczeniu usług dla administracji publicznej w celu zwiększenia bezpieczeństwa cybernetycznego oraz poziomu informatyzacji jak również podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie cyberbezpieczeństwa,
- świadczy usługi na rzecz organu założycielskiego, jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Sprawiedliwości, pozostałych jednostek organizacyjnych sektora finansów publicznych oraz innych podmiotów niebędących jednostkami sektora finansów publicznych.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 1.257 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 642 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 150 tys. zł.

Przychody jednostki w 2023 r. zaplanowano w wysokości 7.910 tys. zł, co stanowi wzrost o 1 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (7.909 tys. zł) tj. 0,01%.

Na kwotę przychodów składają się przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów i usług zaplanowane na kwotę 7.910 tys. zł.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 7.909 tys. zł, co stanowi wzrost o 767 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (7.142 tys. zł) tj. o 10,7%. Wzrost wynika głównie ze wzrostu kosztów wynagrodzeń bezosobowych.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 1.083 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 468 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 250 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 468 tys. zł.

Zaplanowane na 2023 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji budżetowych, kosztów oraz wyników finansowych brutto instytucji gospodarki budżetowych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym:	Koszty	Wynik finansowy brutto
		dotacja z budżetu państwa		
	w tys. zł			
1	2	3	4	5
Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	81.263	0	80.561	702
Centrum Zakupów Dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej	8.891	0	8.770	121
Centrum Obsługi Administracji Rządowej	88.417	700	119.115	-30.698
Centralny Ośrodek Informatyki	474.977	0	474.877	100
Centrum Usług Logistycznych	71.822	0	70.547	1.275
Centralny Ośrodek Sportu	281.954	54.558	314.700	-32.746
Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego	948.798	668.697	948.748	50
Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej MAZOVIA	474.253	0	473.253	1.000
Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie	2.220	0	2.200	20
Krajowy Instytut Mediów	62.512	0	57.328	5.184
Centrum Cyberbezpieczeństwa	7.910	0	7.909	1
Razem	2.503.017	723.955	2.558.008	-54.991

3. Państwowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

Jednostki sektora finansów publicznych, których plany finansowe wymienione są w załączniku 14 do projektu ustawy budżetowej na rok 2023 są tworzone, jako państwowe osoby prawne, na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego.

W przedłożonym projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 zamieszczono plany finansowe następujących państwowych osób prawnych nadzorowanych przez:

Prezesa Rady Ministrów

- Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia,
- Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego,
- Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka,
- Instytut Europy Środkowej,
- Urząd Komisji Nadzoru Finansowego,
- Polski Instytut Ekonomiczny,

Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej

- Krajowy Zasób Nieruchomości,

Ministra Rozwoju i Technologii

- Urząd Dozoru Technicznego,
- Polskie Centrum Akredytacji,

Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- Polski Instytut Sztuki Filmowej,
- Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego,

Ministra Sportu i Turystyki

- Polska Agencja Antydopingowa,
- Polska Organizacja Turystyczna,

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Polski Klub Wyścigów Konnych,
- Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
- 16 Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego,

Ministra Edukacji i Nauki

- Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej,
- Centrum Łukasiewicz,
- Akademia Kopernikańska,

Ministra Infrastruktury

- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
- Polska Agencja Żeglugi Powietrznej,
- Transportowy Dozór Techniczny,

Ministra Klimatu i Środowiska

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 23 parki narodowe (Babiogórski, Białowiecki, Biebrzański, Bieszczadzki, Bory Tucholskie, Drawieński, Gorczański, Góry Stołowe, Kampinoski, Karkonoski, Magurski, Narwiański, Ojcowski, Pieniński, Poleski, Roztoczański, Słowiński, Świętokrzyski, Tatrzański, Ujście Warty, Wielkopolski, Wigierski, Woliński),

Ministra Spraw Zagranicznych

- Polski Instytut Spraw Międzynarodowych,

Ministra Zdrowia

- Polskie Laboratorium Antydopingowe,
- Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji,
- Agencja Badań Medycznych,

Ministra Rodziny i Polityki Społecznej

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,

Ministra Finansów

- Polska Agencja Nadzoru Audytowego,
- Rzecznik Finansowy.

W 2023 r. planuje się łączne przychody państwowych osób prawnych na kwotę 22.171.982 tys. zł, w tym 2.576.678 tys. zł pochodzić będzie z dotacji i subwencji z budżetu państwa, co stanowi 11,6% przychodów ogółem.

Planowane na 2023 r. przez państwowe osoby prawne koszty ogółem wyniosą 23.194.298 tys. zł.

Wynik finansowy brutto państwowych osób prawnych ogółem będzie ujemny i wyniesie -1.022.316 tys. zł.

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące ww. jednostek.

3.1 Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia

Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia (OSW) działa na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o Ośrodku Studiów Wschodnich im. Marka Karpia.

Głównym zadaniem Ośrodka Studiów Wschodnich jest opracowywanie oraz udostępnianie organom władzy publicznej RP informacji o istotnych wydarzeniach i procesach politycznych, społecznych i gospodarczych w otoczeniu międzynarodowym Polski, przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 574 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 552 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 50 tys. zł.

Przychody jednostki w 2023 roku zaplanowano w wysokości 18.039 tys. zł, co stanowi wzrost o 7.273 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (10.766 tys. zł), tj. o 67,6%.

Główną przyczyną wzrostu planowanych przychodów jest zwiększenie dotacji podmiotowej dla jednostki o 7.258 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na 2022 r.

Na kwotę przychodów składają się przede wszystkim:

- dotacje z budżetu państwa w kwocie 17.842 tys. zł,
- przychody z prowadzonej działalności, z tego wpływy z usług w kwocie 180 tys. zł,
- pozostałe przychody, w tym odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych oraz wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej w kwocie 17 tys. zł.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 17.987 tys. zł co stanowi wzrost o 7.258 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (10.729 tys. zł), tj. o 67,6%.

Wzrost wynika przede wszystkim z konieczności zwiększenia zatrudnienia ekspertów, którzy wzmocnią analizę kilku zespołów Ośrodka w sferze bezpieczeństwa, dezinformacji, spraw rosyjskich i chińskich oraz specjalisty, który uruchomi anglojęzyczne podcasty promujące polską myśl analityczną w kręgach międzynarodowych.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 439 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 417 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 50 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 417 tys. zł.

3.2 Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego

Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego został utworzony na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2015 r. o Instytucie Zachodnim im. Zygmunta Wojciechowskiego.

Do zadań Instytutu należy m. in.: gromadzenie, opracowywanie oraz udostępnianie organom władzy publicznej informacji o istotnych wydarzeniach i procesach politycznych, społecznych i gospodarczych głównie w zakresie stosunków polsko-niemieckich, przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych, organizowanie i prowadzenie badań naukowych, prowadzenie baz danych i archiwów, gromadzenie specjalistycznego księgozbioru i dokumentacji naukowej oraz prowadzenie otwartej działalności bibliotecznej.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 1.043 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 703 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 50 tys. zł i zapasy w kwocie 290 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 31 tys. zł.

Przychody jednostki w 2023 roku zaplanowano w wysokości 4.810 tys. zł, co stanowi wzrost o 233 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (4.577 tys. zł), tj. o 5,1%. Przyczyną wzrostu planowanych przychodów jest zwiększenie dotacji podmiotowej dla jednostki o 233 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na 2022 r.

Na kwotę przychodów składają się przede wszystkim:

- dotacje z budżetu państwa w kwocie 4.450 tys. zł,
- przychody z prowadzonej działalności w kwocie 260 tys. zł,
- pozostałe przychody w kwocie 100 tys. zł.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 4.810 tys. zł co stanowi wzrost o 233 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (4.577 tys. zł) tj. o 5,1%. Wzrost kosztów wynika głównie ze wzrostu wynagrodzeń osobowych o 7,8%.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 665 tys. zł (środki pieniężne zaplanowane na kwotę 375 tys. zł, należności krótkoterminowe w kwocie 40 tys. zł o zapasy w kwocie 250 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 40 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 375 tys. zł.

3.3 Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka

Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka został utworzony na podstawie ustawy z 8 lutego 2018 r. o Instytucie Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka.

Głównym zadaniem Instytutu jest pielęgnowanie polsko-węgierskich tradycji i dziedzictwa oraz ich promocja w życiu publicznym i międzynarodowym, propagowanie nauki języka, kultury i polsko-węgierskiej współpracy młodzieżowej oraz rozwijanie wzajemnej współpracy naukowej, oświatowej, kulturalnej, gospodarczej i sportowej.

Planowany stan środków obrotowych na początek roku wynosi 132 tys. zł, tj. 115,8% planu na 2022 r. i dotyczy środków pieniężnych w wysokości 82 tys. zł oraz zapasów w wysokości 50 tys. zł.

Zarówno przychody jak i koszty Instytutu zaplanowano w 2023 r. w wysokości 5.600 tys. zł (przy czym przychody stanowią 93,0%, a koszty 93,9% planu na 2022 r.), w tym dotacje z budżetu państwa w wysokości 5.500 tys. zł (tj. 92,9% planu na 2022 r.).

Koszty funkcjonowania Instytutu w 2023 r. wyniosą 4.752 tys. zł, co stanowi 100,4% planu na 2022 r.

Stan środków obrotowych jednostki na koniec roku zaplanowano w wysokości 122 tys. zł i dotyczy środków pieniężnych w wysokości 82 tys. zł oraz zapasów 40 tys. zł.

Planowane środki pieniężne przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 82 tys. zł.

3.4 Instytut Europy Środkowej

Instytut Europy Środkowej został utworzony na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o Instytucie Europy Środkowej.

Do zadań Instytutu należą inicjatywy polityczne, gospodarcze i społeczne w Europie Środkowej i Wschodniej. Instytut prowadzi swoje działania z poszanowaniem wolności badań naukowych i w dialogu z otoczeniem zewnętrznym, zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. Poprzez współpracę naukową z partnerami międzynarodowymi tworzy klimat sprzyjający pogłębianiu kooperacji między państwami regionu i realizacji celów polityki zagranicznej Polski.

Planowany stan środków obrotowych na początek roku wynosi 105 tys. zł, tj. 100,0% planu na 2022 r.

Przychody Instytutu zaplanowano w 2023 r. w wysokości 4.089 tys. zł, tj. 104,5% planu na 2022 r., w tym dotacje z budżetu państwa w wysokości 4.084 tys. zł (tj. 104,4% planu na 2022 r.)

Planowane koszty wyniosą 4.084 tys. zł (104,4% planu na 2022 r.), w tym koszty funkcjonowania w 2023 r. zaplanowano w wysokości 4.082 tys. zł, co stanowi 104,5%

planu na 2022 r.

Główną przyczyną wzrostu planowanych przychodów i kosztów jest zwiększenie dotacji podmiotowej dla jednostki o 171 tys. zł w stosunku do planu na 2022 r. głównie z tytułu wzrostu wynagrodzeń.

Stan środków obrotowych jednostki na koniec roku zaplanowano w wysokości 110 tys. zł, w tym środki pieniężne w kwocie 10 tys. zł, które w 2023 r. zostaną przekazane w depozyt u Ministra Finansów.

3.5 Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) działa na podstawie ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym. UKNF posiada status państwowej osoby prawnej.

UKNF sprawuje nadzór nad rynkiem finansowym, którego celem jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania tego rynku, jego stabilności, bezpieczeństwa oraz przejrzystości, a także zaufania i ochrony interesów uczestników rynku.

Planowany stan środków obrotowych na początek roku wynosi 54.890 tys. zł, dotyczy w całości środków pieniężnych i stanowi 94,5% planu na 2022 r.

Przychody na 2023 r. zaplanowano w wysokości 563.928 tys. zł co stanowi 104,2% planu przychodów na 2022 r.

Koszty na 2023 r. zaplanowano w wysokości 544.510 tys. zł, co stanowi 102,7% planu kosztów roku 2022.

Gospodarka finansowa UKNF opiera się o zasadę finansowania kosztów funkcjonowania Urzędu, co do zasady, z wpłat od podmiotów nadzorowanych. Oznacza to, że w założeniu występuje równowaga między planowanymi przychodami i planowanymi kosztami. Jeżeli planowany jest wzrost kosztów, planowany jest również wzrost przychodów dotyczących opłat od podmiotów rynku finansowego.

Wzrost kosztów dotyczy przede wszystkim kosztów wynagrodzeń i związanych z nimi składek. Proponowane zwiększenie środków na wynagrodzenia dla pracowników Urzędu w 2023 r. wynika przede wszystkim z konieczności utrzymania właściwego poziomu zatrudnienia pod względem ilościowym i jakościowym, pozwalającym na realizację zadań odpowiednio do coraz poważniejszych wyzwań na rynku finansowym. Wzrost pozostałych kosztów spowodowany jest wzrostem cen oraz koniecznością budowy i wdrożenia nowych systemów informatycznych, aby zapewnić wydajną i bezpieczną pracę urzędu.

Stan środków obrotowych jednostki na koniec roku zaplanowano w wysokości 70.542 tys. zł, dotyczy w całości środków pieniężnych i stanowi 128,5% planu na 2022 r.

3.6 Polski Instytut Ekonomiczny

Polski Instytut Ekonomiczny (PIE) został utworzony na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o Polskim Instytucie Ekonomicznym.

Do zadań Instytutu należy m. in.:

- inspirowanie, organizowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk ekonomicznych i społecznych oraz przekazywanie ich wyników organom władzy publicznej,
- przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych,
- współpraca z polskimi i zagranicznymi instytucjami, ośrodkami nauki i osobami fizycznymi oraz promocja polskiej myśli analitycznej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
- współpraca z jednostkami akademickimi i naukowymi, w tym zagranicznymi, w realizacji badań naukowych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych, na podstawie porozumień w celu pozyskiwania funduszy z realizacji badań, w tym z ich komercjalizacji.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 1.205 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 665 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 540 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 850 tys. zł.

Przychody jednostki w 2023 roku zaplanowano w wysokości 15.493 tys. zł, co stanowi wzrost o 1.042 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (14.451 tys. zł) tj. o 7,2%.

Przyczyną wzrostu planowanych przychodów jest zwiększenie dotacji podmiotowej dla jednostki o 684 tys. zł oraz wzrostu przychodów z prowadzonej działalności o 308 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na 2022 r.

Na kwotę przychodów składają się:

- dotacje z budżetu państwa w kwocie 13.803 tys. zł,
- przychody z prowadzonej działalności w kwocie 1.490 tys. zł,
- pozostałe przychody, w tym równowartość odpisów amortyzacyjnych w kwocie 200 tys. zł.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 15.493 tys. zł co stanowi wzrost o 1.042 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (14.451 tys. zł) tj. o 7,2%.

Wzrost kosztów wynika głównie ze wzrostu wynagrodzeń osobowych o 7,8%.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 575 tys. zł i zobowiązania w wysokości 760 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 205 tys. zł.

3.7 Krajowy Zasób Nieruchomości

Krajowy Zasób Nieruchomości (KZN) utworzony został na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości. Do zadań KZN należy m.in. gospodarowanie nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu, tworzenie warunków do zwiększenia dostępności mieszkań, podejmowanie działań w celu realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz tworzenie warunków ułatwiających powstawanie mieszkań gminnych.

Na zaplanowany stan środków na początek roku jednostki składają się głównie środki pieniężne w wysokości 101 tys. zł oraz należności długoterminowe w wysokości 70 tys. zł.

Przychody KZN, które na 2023 rok zaplanowano w wysokości 76.320 tys. zł, będą niższe o 20 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (76.340 tys. zł).

Ich źródłem będą głównie środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa (55.000 tys. zł) oraz środki z działalności w zakresie gospodarowania Zasobem (20.320 tys. zł).

Koszty KZN na 2023 rok zostały określone na kwotę 75.409 tys. zł i będą niższe o 1.026 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (76.435 tys. zł), tj. o 1,3%.

Na planowane koszty składają się głównie:

- koszty realizacji zadań w wysokości 53.816 tys. zł, które będą niższe od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 o 6.484 tys. zł (60.300 tys. zł), tj. o 10,8%,
- koszty funkcjonowania KZN w wysokości 21.593 tys. zł, które będą wyższe od kosztów zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 o 5.498 tys. zł (16.095 tys. zł), tj. o 34,2%.

Na planowane koszty funkcjonowanie KZN składają się przede wszystkim koszty materiałów i energii, usług obcych oraz wynagrodzeń (wzrost o 29,7% w porównaniu do planu na 2022 r.). Wzrost tych kosztów wynika głównie z planowanego przez KZN wzrostu zatrudnienia o 15 etatów niezbędnych do realizacji m.in. zadań nadzoru nad utworzonymi Społecznymi Inicjatywami Mieszkaniowymi (SIM) oraz dla pozyskiwania gmin do współpracy przy realizacji programu SIM.

Na podstawie zaplanowanych przychodów i kosztów wynik brutto został określony w wysokości 911 tys. zł.

Na zaplanowany stan na koniec roku jednostki składają się głównie środki pieniężne w wysokości 37 tys. zł oraz należności długoterminowe w wysokości 69 tys. zł.

3.8 Urząd Dozoru Technicznego

Urząd Dozoru Technicznego (UDT) realizuje zadania ustawowe wynikające z ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym. UDT uzyskuje przychody przede wszystkim z tytułu opłat uzyskiwanych za badania urządzeń znajdujących się pod dozorem technicznym i opłat pobieranych za świadczenie usług w zakresie dozoru technicznego. Koszty zaś związane są z działalnością statutową nakierowaną na wspieranie państwa i obywateli w zapewnieniu bezpieczeństwa użytkowania urządzeń technicznych.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 749.238 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 707.681 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 37.742 tys. zł i zapasy w wysokości 2.676 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 57.453 tys. zł.

Przychody jednostki w 2023 roku zaplanowano w wysokości 588.009 tys. zł, co stanowi wzrost o 51.440 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (536.569 tys. zł), tj. o 9,6%.

Na wysokość zaplanowanych przychodów będą miały wpływ głównie przychody finansowe, w szczególności odsetki od lokat i rachunków bankowych, odsetki od należności dozorowych i odsetki za zwłokę - kwota 38.893 tys. zł, co stanowi wzrost o 35.287 tys. zł, tj. o 978,6% planu wg ustawy budżetowej na rok 2022 (3.606 tys. zł) oraz przychody uzyskiwane za badania urządzeń znajdujących się pod dozorem technicznym - kwota 361.300 tys. zł, co stanowi wzrost o 11.267 tys. zł, tj. o 3,2% planu wg ustawy budżetowej na rok 2022 (350.033 tys. zł).

Koszty jednostki w 2023 roku zaplanowano w wysokości 506.187 tys. zł, co stanowi wzrost o 36.884 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (469.303 tys. zł), tj. o 7,9%. Na planowane koszty składają się głównie koszty funkcjonowania UDT w wysokości 497.177 tys. zł, które będą wyższe od kosztów zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 o kwotę 35.922 tys. zł (461.255 tys. zł), tj. o 7,8%.

Wzrost kosztów związany jest głównie z wyższymi wydatkami na wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz wyższymi kosztami materiałów i energii, usług obcych na 2023 rok.

UDT planuje dodatni wynik finansowy brutto w kwocie 81.822 tys. zł, co stanowi wzrost o 14.556 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (67.266 tys. zł), tj. o 21,6%.

Na zaplanowany stan na koniec roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 743.453 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 701.774 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 37.802 tys. zł i zapasy w wysokości 2.738 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 56.011 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt Ministrowi Finansów wyniosą 698.774 tys. zł.

3.9 Polskie Centrum Akredytacji

Polskie Centrum Akredytacji (PCA) jest krajową jednostką akredytującą działającą na podstawie ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku. Do zakresu jego działań należy: akredytowanie jednostek oceniających zgodność, sprawowanie nadzoru nad akredytowanymi jednostkami oceniającymi zgodność, prowadzenie wykazu akredytowanych jednostek oceniających zgodność, prowadzenie działań popularyzujących i promujących zagadnienia akredytacji oraz współpraca międzynarodowa w zakresie akredytacji.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 17.300 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 16.500 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 500 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 2.500 tys. zł.

Przychody jednostki w 2023 roku zaplanowano w wysokości 29.600 tys. zł, co stanowi wzrost o 5.050 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (24.550 tys. zł), tj. o 20,6%.

Na wysokość zaplanowanych przychodów będą miały wpływ głównie przychody z działalności statutowej - kwota 28.700 tys. zł, co stanowi wzrost o 4.700 tys. zł, tj. o 19,6% planu wg ustawy budżetowej na rok 2022 (24.000 tys. zł). Planowany wzrost przychodów jednostki wynika z planowanej zmiany od 2023 roku stawki za ocenę związaną z procesem akredytacji i nadzoru.

Koszty jednostki w 2023 roku zaplanowano w wysokości 29.139 tys. zł, co stanowi wzrost o 4.666 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (24.473 tys. zł), tj. o 19,1%. Wzrost kosztów związany jest głównie z wyższymi wydatkami na wynagrodzenia wraz z pochodnymi w związku z rozszerzonym zakresem zadań jednostki.

PCA planuje dodatni wynik finansowy brutto w kwocie 461 tys. zł

Na zaplanowany stan na koniec roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 21.100 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 19.800 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 900 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 2.500 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt Ministrowi Finansów wyniosą 18.800 tys. zł.

3.10 Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP) utworzone zostało na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, jako państwowa osoba prawna. PGW WP realizuje od 1 stycznia 2018 r. zadania w zakresie gospodarki wodnej.

PGW WP tworzą: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, 11 regionalnych zarządów gospodarki wodnej (Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gliwice, Kraków, Lublin, Poznań,

Rzeszów, Szczecin, Warszawa i Wrocław), zarządy zlewni i nadzory wodne.

Przychody planowane PGW WP w 2023 r. wyniosą łącznie 1.718.138 tys. zł, o 202.385 tys. zł, tj. o 13,3% więcej niż w roku 2022, w tym:

- przychody z prowadzonej działalności 737.081 tys. zł, o 210.144 tys. zł, tj. o 39,8% więcej niż w roku 2022,
- dotacje z budżetu państwa 825 020 tys. zł, o 2.741 tys. zł, tj. 0,3% mniej niż w roku 2022,
- pozostałe przychody 132 229 tys. zł, o 3.797 tys. zł, tj. o 2,8% mniej niż w roku 2022.

Przychodami PGW WP będą głównie wpływy: z opłat za usługi wodne, wpływy z tytułu należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz urządzeń stanowiących własność Skarbu Państwa, wpływy z tytułu partycypacji w kosztach utrzymania wód lub urządzeń wodnych, wpływy z tytułu opłat za udzielenie zgody wodnoprawnej, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, dotacje z budżetu państwa, środki od innych jednostek sektora finansów publicznych.

Wzrost planowanych przychodów w 2023 r. wynika przede wszystkim ze zwiększonych przychodów z tytułu prowadzonej działalności.

Koszty planowane do poniesienia przez PGW WP w 2023 r. wyniosą 2.570.720 tys. zł, o 444.811 tys. zł, tj. o 20,9% więcej niż w roku 2022, w tym:

- koszty funkcjonowania 2.547.720 tys. zł, o 444.811 tys. zł, tj. o 21,1% więcej niż w roku 2022,
- amortyzacja 776.716 tys. zł, o 62.166 tys. zł, tj. o 8,7% więcej niż w roku 2022,
- usługi obce 722.511 tys. zł, o 88.112 tys. zł, tj. o 13,8% więcej niż w roku 2022,
- pozostałe koszty funkcjonowania 164.012 tys. zł, o 44.544 tys. zł, tj. o 37,3% więcej niż w roku 2022.

Wzrost planowanych kosztów w 2023 r. wynika przede wszystkim ze wzrostu wydatków na zakup materiałów i energii, na zakup usług obcych, wzrostu wynagrodzeń wraz z pochodnymi oraz pozostałych kosztów funkcjonowania.

Planowany wynik finansowy brutto PGW WP w 2023 roku wyniesie (-) 852.582 tys. zł, podczas gdy na 2022 r. planowano wynik na poziomie (-) 610.156 tys. zł. Pogorszenie wyniku finansowego wynika głównie ze wzrostu kosztów funkcjonowania, wzrostu kosztów usług obcych oraz amortyzacji.

Planowane dotacje z budżetu państwa w 2023 r. wynoszą 1.998.585 tys. zł, o 457.929 tys. zł, tj. o 29,7% więcej niż w roku 2022. Wzrost dotacji wynika ze zwiększenia wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne oraz na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE.

3.11 Polski Instytut Sztuki Filmowej

Polski Instytut Sztuki Filmowej (PISF) został utworzony na mocy przepisów ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii.

Zadania Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej nakierowane są głównie na realizację polityki państwa w dziedzinie kinematografii, w szczególności przez:

- tworzenie warunków do rozwoju polskiej produkcji filmów i koprodukcji filmowej,
- inspirowanie i wspieranie rozwoju wszystkich gatunków polskiej twórczości filmowej, w szczególności filmów artystycznych, w tym przygotowanie projektów filmowych, produkcji filmów i rozpowszechniania filmów,
- wspieranie działań mających na celu tworzenie warunków powszechnego dostępu do dorobku polskiej, europejskiej i światowej sztuki filmowej,
- wspieranie debiutów filmowych oraz rozwoju artystycznego młodych twórców filmowych,
- promocję polskiej twórczości filmowej,
- dofinansowywanie przedsięwzięć z zakresu przygotowania projektów filmowych, produkcji, dystrybucji i rozpowszechniania filmów, promocji polskiej twórczości filmowej i upowszechniania kultury filmowej, w tym produkcji filmów podejmowanych przez środowiska polonijne,
- świadczenie usług eksperckich organom administracji publicznej,
- wspieranie utrzymywania archiwów filmowych,
- wspieranie rozwoju potencjału polskiego niezależnego przemysłu kinematograficznego, a w szczególności małych i średnich przedsiębiorców działających w kinematografii,
- wspieranie produkcji audiowizualnej na zasadach określonych w ustawie o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej,
- nadawanie każdemu filmowi wyświetlanemu w kinie indywidualnego identyfikatora publikowanego na stronie podmiotowej Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 310.588 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 250.588 tys. zł), należności krótkoterminowe w wysokości 40.000 tys. zł, należności długoterminowe w wysokości 1.842 tys. zł i zobowiązania w wysokości 6.000 tys. zł.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej zaplanowano w 2023 r. w wysokości 294.104 tys. zł (tj. 106,7% planu na 2022 r.), w tym dotacje z budżetu państwa dla Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej w wysokości 127.079 tys. zł (tj. 100,7% planu na 2022 r.).

Główną przyczyną wzrostu planowanych przychodów są zwiększone wpływy otrzymywane od podmiotów zobowiązanych zgodnie z art. 19 ustawy o kinematografii o 10.645 tys. zł, a także z lokat bankowych, których oprocentowanie rośnie w związku z wysokimi stopami procentowymi o 7.115 tys. zł oraz wzrost kwoty dotacji podmiotowej o 869 tys. zł w stosunku do planu na 2022 r. Zwiększone koszty zostaną przeznaczone przez PISF na realizację statutowych zadań.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 300.088 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 250.088 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 30.000 tys. zł), należności długoterminowe 1.824 tys. zł i zobowiązania w wysokości 1.000 tys. zł.

Planowane środki pieniężne przekazane w depozyt Ministrowi Finansów wyniosą 250.088 tys. zł.

3.12 Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego

Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego zostało utworzone na mocy ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia zmienionej ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy o Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia oraz niektórych innych ustaw, na podstawie, której dokonano zmiany nazwy jednostki z Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia na Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego.

Zadania Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego nakierowane są na inicjowanie, wspieranie i podejmowanie działań na rzecz dialogu i porozumienia w stosunkach Polaków z narodami Europy Wschodniej, w szczególności z Ukraińcami, Białorusinami, Gruzinami, Mołdawianami i Rosjanami. W ramach podejmowanych działań prowadzone są m.in. badania naukowe, organizowane konferencje, spotkania, prowadzona jest działalność edukacyjna i wydawnicza, upowszechniana w Polsce i poza jej granicami wiedza o sytuacji politycznej, historii, kulturze i dziedzictwie narodów Europy Środkowej i Wschodniej, prowadzone programy stypendialne, utrzymywane kontakty z ośrodkami akademickimi, eksperckimi, naukowymi, kulturalnymi i politycznymi.

Stan jednostki na początek roku dotyczy w całości środków pieniężnych, które zaplanowano w wysokości 387 tys. zł.

Zarówno przychody jak i koszty Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego zaplanowano w 2023 r. w wysokości 11.850 tys. zł (tj. 174,9% planu na 2022 r.), w tym dotacje z budżetu państwa dla Centrum w wysokości 11.755 tys. zł (tj. 178,2% planu na 2022 r.).

Główną przyczyną wzrostu planowanych przychodów i kosztów jest zwiększenie dotacji

podmiotowej dla jednostki o 5.160 tys. zł w stosunku do planu na 2022 r. w związku z rozszerzeniem działań Centrum na takie państwa jak Ukraina, Białoruś, Mołdawia i inne narody Europy Wschodniej.

Stan jednostki na koniec roku dotyczy w całości środków pieniężnych, które zaplanowano w wysokości 387 tys. zł.

Planowane środki pieniężne przekazane w depozyt Ministrowi Finansów wyniosą 387 tys. zł.

3.13 Polska Agencja Antydopingowa

Polska Agencja Antydopingowa (POLADA) została utworzona na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o zwalczaniu dopingu w sporcie.

Do zadań Agencji należy w szczególności: określanie zasad i przebiegu kontroli antydopingowej, ustanawianie reguł dyscyplinarnych dotyczących dopingu w sporcie, planowanie i przeprowadzanie kontroli antydopingowej, szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kontrolerów antydopingowych Agencji.

Na zaplanowany stan na początek roku Agencji składają się głównie środki obrotowe w wysokości 215 tys. zł (w tym środki pieniężne w wysokości 155 tys. zł, zapasy w wysokości 50 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 20 tys. zł.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Agencji Antydopingowej zaplanowano na 2023 r. w wysokości 9.009 tys. zł (tj. 110,9% planu na 2022 r.), w tym dotacje z budżetu państwa dla POLADA w wysokości 8.889 tys. zł (tj. 111,1% planu na 2022 r.).

Środki Agencji zostaną przeznaczone na realizację zadań w tym, m. in. na:

- kontrole antydopingowe,
- analizy próbek antydopingowych wykonywane przez Polskie Laboratorium Antydopingowe,
- usługi związane z działalnością informacyjno-edukacyjną (w tym wykonanie materiałów edukacyjnych i promocyjnych).

Na stan Agencji na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 215 tys. zł (w tym środki pieniężne w wysokości 155 tys. zł, zapasy w wysokości 50 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 20 tys. zł.

Planowane środki pieniężne przekazane w depozyt Ministrowi Finansów wyniosą 155 tys. zł.

3.14 Polska Organizacja Turystyczna

Polska Organizacja Turystyczna (POT) została utworzona na mocy przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o Polskiej Organizacji Turystycznej.

Zadania Polskiej Organizacji Turystycznej nakierowane są głównie na realizację projektów wynikających z zadań statutowych Polskiej Organizacji Turystycznej, tj. na promocję Polski jako kraju atrakcyjnego turystycznie.

Planowany stan środków obrotowych jednostki na początek roku wynosi 548 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Organizacji Turystycznej zaplanowano na 2023 r. w wysokości 144.324 tys. zł (tj. 227,4% planu na 2022 r.), w tym dotacje z budżetu państwa dla Polskiej Organizacji Turystycznej w wysokości 144.084 tys. zł (tj. 228,62% planu na 2022 r.).

Główną przyczyną wzrostu planowanych przychodów i kosztów jednostki o 80.865 tys. zł w stosunku do planu na 2022 rok jest realizacja nowego zadania przez POT, wynikającego z ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Organizacji Turystycznej oraz ustawy o grach hazardowych. Na realizację ww. zadania POT otrzyma dotację celową w wysokości 60.000 tys. zł. W ramach realizacji zadania POT podejmie współpracę z klubami sportowymi w sportach drużynowych w celu promocji Polski. Ponadto zwiększona została kwota dotacji podmiotowej przeznaczonej na finansowanie bieżących zadań statutowych oraz kosztów funkcjonowania POT.

Koszty funkcjonowania POT w 2023 r. wyniosą 34.363 tys. zł, co stanowi 113,6% planu na 2022 r.

Stan środków obrotowych jednostki na koniec roku zaplanowano w wysokości 548 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planowane środki pieniężne przekazane w depozyt Ministrowi Finansów wyniosą 548 tys. zł.

3.15 Polskie Laboratorium Antydopingowe

Polskie Laboratorium Antydopingowe (PLAD) zostało utworzone na podstawie ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o zwalczaniu dopingu w sporcie.

Do zadań Laboratorium należy:

- prowadzenie działań niezbędnych do utrzymania akredytacji Światowej Agencji Antydopingowej oraz krajowej jednostki akredytującej na zgodność z normą ISO obowiązującą w laboratoriach badawczych,
- prowadzenie analiz antydopingowych próbek fizjologicznych zawodników i zwierząt,

- realizacja projektów badawczych w zakresie zwalczania dopingu w sporcie,
- współpraca krajowa i międzynarodowa w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych,
- inne zadania wynikające ze standardów międzynarodowych Światowej Agencji Antydopingowej.

Planowany stan środków obrotowych na początek roku wynosi 2.870 tys. zł i dotyczy środków pieniężnych w kwocie 2.390 tys. zł, należności krótkoterminowych w wysokości 480 tys. zł oraz zobowiązań w wysokości 284 tys. zł.

Zarówno planowane przychody jak i koszty PLAD w 2023 r. wyniosą 15.343 tys. zł, co stanowi wzrost o 2.123 tys. zł, tj. o 16,06% w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (13.220 tys. zł). Powyższy wzrost przychodów wynika m.in. z wyższych przychodów z tytułu analiz próbek od innych klientów (badania antydopingowe + APMU). Przychody z ww. tytułu w roku 2022 wynosiły 2.300 tys. zł, podczas gdy w roku 2023 zaplanowane zostały na poziomie 4.028 tys. zł. Ponadto, wzrost przychodów wynika z wyższych dotacji i subwencji z budżetu państwa. Przychody z ww. tytułu w roku 2022 wynosiły 3.400 tys. zł, podczas gdy w roku 2023 zaplanowane zostały na poziomie 4.000 tys. zł. Wzrost kosztów wynika z wyższych kosztów funkcjonowania tj. m.in. zużycia materiałów i energii, usług obcych, wynagrodzeń.

Stan środków obrotowych na koniec roku zaplanowano w wysokości 3.689 tys. zł i dotyczy środków pieniężnych w kwocie 3.189 tys. zł, należności krótkoterminowych w kwocie 500 tys. zł i zobowiązań w wysokości 210 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe w kwocie 3.189 tys. zł zostaną przekazane w depozyt Ministrowi Finansów.

3.16 Polski Klub Wyścigów Konnych

Polski Klub Wyścigów Konnych (PKWK) działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych. PKWK prowadzi nadzór nad zasadami organizowania wyścigów konnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, działa na rzecz umacniania i doskonalenia hodowli koni oraz na rzecz rozwoju wyścigów konnych.

Na zaplanowany w tej samej wysokości stan na początek i koniec roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 4.000 tys. zł (z tego środki pieniężne zaplanowane na kwotę 3.700 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 300 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 250 tys. zł.

Planowane przychody PKWK w 2023 r. wyniosą 7.017 tys. zł (w tym 444 tys. zł z dotacji przedmiotowej z budżetu państwa) i będą wyższe o 673 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (6.344 tys. zł), tj. o 10,6%. Wzrost przychodów wynika

głównie z planowanych wyższych wpływów z czynszu dzierżawnego kompleksu torów wyścigowych konnych na Służewcu, waloryzowanego w każdym roku o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedniego na podstawie umowy z Totalizatorem Sportowym sp. z o.o. oraz wzrostu odsetek od depozytów u Ministra Finansów.

W 2023 r. koszty PKWK zostały zaplanowane w wysokości 6.919 tys. zł i będą wyższe o 667 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (6.252 tys. zł), tj. o 10,7%.

Na planowane koszty składają się głównie koszty funkcjonowania, w tym wynagrodzeń. Wzrost kosztów wynika głównie z planowanego przez PKWK zwiększenia puli nagród dla polskich hodowców i właścicieli koni czystych krwi.

Na podstawie zaplanowanych przychodów i kosztów wynik brutto został określony w wysokości 98 tys. zł.

3.17 Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie (CDR) działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego. CDR realizuje zadania z zakresu doradztwa rolniczego, m.in. opracowuje analizy i prognozy w zakresie rozwoju doradztwa rolniczego, prowadzi szkolenia dla pracowników ośrodków wojewódzkich i nauczycieli szkół rolniczych, przygotowuje i przekazuje ośrodkom wojewódzkim materiały informacyjne i szkoleniowe, w tym dotyczące pomocy w zakresie działalności gospodarstw rolnych i produkcji rolniczej finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych, upowszechnia wyniki badań naukowych w praktyce rolniczej.

W 2023 roku CDR zaplanowało przychody w wysokości 41.760 tys. zł (w tym 38.079 tys. zł z dotacji celowej z budżetu państwa) - niższe o 4.216 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (45.976 tys. zł), tj. o 9,2%.

Koszty CDR zostały zaplanowane w kwocie 41.730 tys. zł i będą niższe o 4.216 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (45.946 tys. zł), tj. o 9,2%. Na planowane koszty składają się głównie koszty funkcjonowania, w tym wynagrodzenia i pochodne, usługi obce, materiały i energia związane z realizacją zadań z zakresu doradztwa rolniczego.

Na zmniejszenie przychodów i kosztów w roku 2023 w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2022 wpływ mają zaplanowane niższe dochody i wydatki w ramach budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa na realizację wspólnej polityki rolnej (realizacja zadań Jednostki Centralnej Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW) oraz Sieci na Rzecz Innowacji w Rolnictwie).

Jednostka planuje na 2023 rok dodatni wynik finansowy brutto w kwocie 30 tys. zł, tj. na poziomie roku 2022.

Na zaplanowany stan na początek i koniec roku jednostki, składają się głównie środki obrotowe w wysokości 7.738 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 7.158 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 330 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 700 tys. zł.

3.18 Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego

Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego (WODR) działają w oparciu o przepisy ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego. Realizują zadania z zakresu doradztwa rolniczego, polegające m. in. na prowadzeniu szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich, podnoszeniu ich kwalifikacji zawodowych, prowadzą działalność informacyjną wspierającą rozwój produkcji rolniczej, upowszechniają metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska, prowadzą analizy rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzą i upowszechniają informacje rynkowe w tym zakresie.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w łącznej wysokości 42.312 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 37.462 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 3.617 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 5 tys. zł i zobowiązania w wysokości 7.799 tys. zł.

Łączne przychody szesnastu Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego zostały zaplanowane na 2023 r. w wysokości 420.003 tys. zł i będą wyższe o 41.889 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2022 rok (378.114 tys. zł), tj. o 11,1% (w tym z dotacji z budżetu państwa w kwocie 289.144 tys. zł). Łącznie zaplanowane koszty na 2023 rok wynoszą 419.218 tys. zł i będą wyższe o 44.166 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (375.052 tys. zł), tj. o 11,8%. Na planowane koszty składają się głównie koszty funkcjonowania, w tym wynagrodzenia i pochodne, usługi obce, materiały i energia, związane z realizacją zadań z zakresu doradztwa rolniczego.

Wzrost przychodów i kosztów wynika ze wzrostu dotacji celowej, przeznaczonej m.in. na wzrost wynagrodzeń osobowych.

Na podstawie zaplanowanych przychodów i kosztów wynik brutto został określony w wysokości 785 tys. zł.

Na zaplanowany stan na koniec roku jednostek składają się głównie środki obrotowe w wysokości 40.265 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 32.636 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 3.469 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 25 tys. zł i zobowiązania w wysokości 8.282 tys. zł.

3.19 Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej (NAWA) funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Agencja realizuje zadania z zakresu umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego i nauki. Zgodnie z przyjętym przez Radę NAWA dokumentem pn. Kierunkowy plan działań na lata 2021-2027, Agencja realizuje następujące długofalowe cele:

- wzmocnienie międzynarodowej współpracy naukowców i uczelni,
- zwiększenie liczby studentów z zagranicy,
- promocję szkolnictwa wyższego i nauki za granicą
- znajomość języka polskiego wśród obcokrajowców.

Przychody Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w 2023 r. zaplanowano w wysokości 212.616 tys. zł, co w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2022 oznacza spadek o 7,2%, tj. o kwotę 16.384 tys. zł. Głównym źródłem przychodów będą dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 179.809 tys. zł przeznaczone na realizację zadań oraz na pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki. NAWA może również pozyskiwać środki finansowe od innych jednostek sektora finansów publicznych, bezpośrednio z budżetu Unii Europejskiej (EU4Bielarus) oraz z krajowych i międzynarodowych projektów lub programów.

Zmniejszona kwota przychodów wynika ze zmniejszenia kwoty środków planowanych od innych jednostek sektora finansów publicznych (Narodowe Centrum Badań i Rozwoju) na realizację projektów POWER, dla których rok 2023 jest ostatnim rokiem realizacji zadań.

Planowane na 2023 r. koszty Agencji zostały określone na kwotę 212.596 tys. zł, co oznacza spadek w stosunku do planu finansowego na rok 2022 o 7,2%, tj. o kwotę 16.384 tys. zł.

W ramach ww. kwoty środki planowane na realizację zadań wynoszą 188.357 tys. zł, zaś na funkcjonowanie jednostki 24.239 tys. zł. Zmniejszona kwota kosztów w porównaniu z planem na rok 2022 wynika ze zmniejszenia środków przewidzianych na realizację projektów POWER.

Planowany wynik brutto Centrum wynosi 20 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 2.500 tys. zł.

3.20 Centrum Łukasiewicz

Centrum Łukasiewicz jest państwową osobą prawną działającą na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Celem Centrum jest planowanie i koordynowanie badań naukowych i prac rozwojowych

prowadzonych przez instytuty Sieci Łukasiewicz, szczególnie ważnych dla realizacji polityki gospodarczej i innowacyjnej państwa określonej w strategiach rozwoju oraz dla realizacji polityki naukowej państwa. Do zadań Centrum Łukasiewicz należy:

- zapewnienie mechanizmów współpracy podmiotów tworzących Sieć,
- zapewnienie środków finansowych na realizację celów Sieci,
- realizacja projektów badawczych w ramach celu Sieci,
- komercjalizacja wyników badań,
- współpraca międzynarodowa w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz komercjalizacji.

Przychody Centrum w 2023 r. zaplanowano w wysokości 73.981 tys. zł, co w stosunku do ustawy budżetowej na 2022 r. oznacza zmniejszenie o 15,0%, tj. o kwotę 13.050 tys. zł. Głównym źródłem przychodów będą przede wszystkim subwencje i dotacje z budżetu państwa (36.804 tys. zł) oraz środki uzyskane ze skarbowych papierów wartościowych otrzymanych przez Centrum w 2020 r. (34.500 tys. zł). Niższa kwota przychodów wynika z mniejszych wpływów z obligacji.

Planowane na 2023 r. koszty Centrum Łukasiewicz zostały określone na kwotę 73.981 tys. zł, co w stosunku do ustawy budżetowej na 2022 r. oznacza ich zmniejszenie o 15,0%, tj. o kwotę 13.050 tys. zł. W ramach ww. kwoty na realizację zadań przewidziano 35.500 tys. zł, zaś na koszty funkcjonowania jednostki 38.481 tys. zł. Zmniejszenie kosztów dotyczy środków planowanych na realizację zadań. W 2023 r. w porównaniu do 2022 r. Centrum będzie dysponowało niższą kwotą środków pozyskanych z obligacji skarbu państwa, które przekazywane są instytutom na realizację projektów w ramach celu Sieci Łukasiewicz.

Na podstawie planowanych przychodów i kosztów Centrum zakłada się zrównoważony wynik brutto.

3.21 Polska Agencja Żeglugi Powietrznej

Polska Agencja Żeglugi Powietrznej (PAŻP) działa na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej. Agencja pełni funkcję instytucji zapewniającej służby żeglugi powietrznej. Realizuje zadania głównie związane z zarządzaniem ruchem lotniczym, a w szczególności kontrolą ruchu lotniczego, służbą informacji powietrznej, służbą alarmową, planowaniem przepływu ruchu lotniczego nad Polską oraz koordynacją zajętości przestrzeni powietrznej.

PAŻP prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, z budżetu państwa otrzymuje wyłącznie dotację celową na sfinansowanie wydatków związanych z zapewnieniem służb

nawigacyjnych w przypadku lotów zwolnionych z tych opłat.

Przychody Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej zaplanowano w 2023 r. w wysokości 1.264.233 tys. zł. W ogólnej kwocie przychodów największą wartość (1.181.215 tys. zł) stanowią przychody z prowadzonej działalności, 19.871 tys. zł stanowi dotacja z budżetu państwa. Spadek planowanych przychodów jednostki w stosunku do 2022 r. (1.295.130 tys. zł) o 2,39% wynika przede wszystkim z niższych przychodów ze sprzedaży usług nawigacyjnych, pozanawigacyjnych oraz pozostałych przychodów. Na kalkulację stawek opłat nawigacyjnych wpływ ma m.in. sytuacja spowodowana wojną na Ukrainie.

Koszty jednostki w 2023 r. zaplanowano w wysokości 1.236.580 tys. zł, co w porównaniu do przyjętych w 2022 r. na poziomie 1.224.484 tys. zł stanowi ich wzrost o 0,99%. Wyższe koszty to w głównej mierze efekt podwyższonego poziomu kosztów amortyzacji oraz wyższych kosztów materiałów i energii i usług obcych w związku z wyższą inflacją.

W 2023 r. PAŻP zaplanowała wynik finansowy w wysokości 27.653 tys. zł, tj. o 42.993 tys. zł mniej w porównaniu do ustawy budżetowej na rok 2022. Główne czynniki przekładające się na zakładany niższy wynik finansowy to opisany spadek przychodów i wzrost kosztów, w stosunku do wartości planowanych w 2022 r.

3.22 Transportowy Dozór Techniczny

Transportowy Dozór Techniczny (TDT) został powołany ustawą z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym jako państwowa osoba prawna prowadząca działalność publiczną w zakresie sprawowania dozoru technicznego nad urządzeniami, które mogą stworzyć zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, mienia i środowiska. TDT realizuje zadania wynikające z ustawy o dozorcze technicznym, ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych, zadania związane z odbiorami technicznymi i działalnością laboratoryjną. Dodatkowo działalność TDT obejmuje zadania z zakresu homologacji pojazdów, a także certyfikacji m.in. określonych systemów zarządzania, wyrobów, zakładowej kontroli produkcji, procesów i osób.

Przychody pochodzą z opłat za wykonywanie czynności, głównie realizowanych w ramach działalności dozorowej.

Przychody Transportowego Dozoru Technicznego zaplanowano w 2023 r. w wysokości 78.022 tys. zł (70.412 tys. zł w 2022 r.), a koszty zostały określone na kwotę 77.876 tys. zł (70.224 tys. zł w 2022 r.). Wzrost planowanych przychodów jednostki w stosunku do 2022 r. o 10,81% wynika przede wszystkim z wyższych wpływów z tytułu dozoru technicznego. Ponadto w porównaniu do 2022 r. wzrastają też koszty o 10,90%, co wynika z planowanych wyższych wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w związku z rozszerzonym zakresem zadań jednostki.

W 2023 r. TDT zaplanowało wynik finansowy w wysokości 146 tys. zł, tj. o 42 tys. zł mniej w porównaniu do ustawy budżetowej na rok 2022. TDT w 2023 roku planuje kontynuować działania podjęte we wcześniejszych latach, przede wszystkim zadania statutowe związane z zapewnieniem bezpieczeństwa użytkowanych urządzeń technicznych określonych ustawą a także dodatkowe zlecenia.

3.23 Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) został powołany w celu finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

W zakresie finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej działalność NFOŚiGW w 2023 r. będzie skierowana głównie na programy priorytetowe: „Czyste Powietrze”, „Mój Prąd”, „Budownictwo Energooszczędne” oraz rozwój zeroemisyjnego transportu.

Przychody planowane NFOŚiGW w 2023 r. wyniosą łącznie 8.991.240 tys. zł, o 3.897.740 tys. zł, tj. o 76,5% więcej niż w roku 2022, w tym:

- przychody z prowadzonej działalności 5.565.000 tys. zł, o 1.165.000 tys. zł, tj. o 26,5% więcej niż w roku 2022,
- pozostałe przychody 2.991.780 tys. zł (w tym środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych 2.260.780 tys. zł), o 2.877.600 tys. zł, tj. o 2.520,2% więcej niż w roku 2022.

Przychodami NFOŚiGW będą głównie wpływy:

- ze sprzedaży przez Komisję Europejską uprawnień do emisji w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Fundusz Modernizacyjny),
- ze środków otrzymanych od jednostek spoza sektora finansów publicznych,
- z opłat: emisyjnej, eksploatacyjnych i koncesyjnych,
- z opłat i kar za korzystanie ze środowiska,
- z opłat zastępczych i kar wynikających z ustawy o efektywności energetycznej.

Wzrost planowanych przychodów w 2023 r. wynika przede wszystkim ze zwiększonych przychodów z tytułu opłaty emisyjnej, ze sprzedaży przez KE uprawnień do emisji w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz ze środków otrzymanych od jednostek spoza sektora finansów publicznych.

Koszty planowane do poniesienia przez NFOŚiGW w 2023 r. wyniosą 8.659.740 tys. zł, o 1.739.140 tys. zł, tj. o 25,1% więcej niż w roku 2022, w tym:

- koszty funkcjonowania 199.000 tys. zł (w tym wynagrodzenia 118 000 tys. zł),

- o 33.900 tys. zł, tj. o 20,5% więcej niż w roku 2022,
- koszty realizacji zadań stanowiące środki przekazane innym podmiotowym 8.100.000 tys. zł, o 1.525.000 tys. zł, tj. o 23,2% więcej niż w roku 2022,
 - pozostałe koszty 360.740 tys. zł, o 180.240 tys. zł, tj. o 99,9% więcej niż w roku 2022.

Wzrost planowanych kosztów w 2023 r. wynika przede wszystkim: z bezzwrotnych wydatków na finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w związku z realizacją programu „Czyste Powietrze”, wydatków realizowanych ze środków Funduszu Modernizacyjnego w ramach zatwierdzonych i uruchamianych programów oraz kosztów zwiększenia zatrudnienia w stosunku do 2022 r. o 44 etaty w NFOŚiGW.

Planowany wynik finansowy brutto NFOŚiGW w 2023 roku wyniesie 331.500 tys. zł, podczas gdy na 2022 r. planowano wynik na poziomie -1.827.100 tys. zł. Dodatni wynik spowodowany jest zakładanym pozyskaniem środków m.in. z Funduszu Modernizacyjnego.

Planowane dotacje z budżetu państwa w 2023 r. wynoszą 432.960 tys. zł, o 146.360 tys. zł, tj. o 25,3% mniej niż w roku 2022, w tym dotacja celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowa 351.200 tys. zł, o 162.887 tys. zł, tj. o 31,7% mniej niż w roku 2022.

Stan środków pieniężnych na koniec roku planowany przez NFOŚiGW wyniesie 5.530.000 tys. zł, o 2.990.800 tys. zł, tj. o 117,8% więcej niż w roku 2022.

3.24 23 Parki narodowe

Parki Narodowe jako państwowe osoby prawne prowadzą samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z uzyskiwanych przychodów wydatki na finansowanie zadań określonych w ustawie o ochronie przyrody. Środki na bieżącą działalność oraz na współfinansowanie realizacji projektów z udziałem środków zagranicznych otrzymują m.in. z dotacji celowych z budżetu państwa. Aktualnie w Polsce funkcjonują 23 parki narodowe. Wszystkie włączono do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Przychody planowane parków narodowych w 2023 r. wyniosą łącznie 354.154 tys. zł, o 25.081 tys. zł, tj. o 7,6% więcej niż w roku 2022 (w tym 134.016 tys. zł pochodzić będzie z dotacji z budżetu państwa). W stosunku do roku poprzedniego najbardziej w ujęciu procentowym zmieniły się następujące pozycje przychodów:

- przychody z prowadzonej działalności 150.126 tys. zł, o 26.328 tys. zł, tj. o 21,3% więcej niż w roku 2022,
- środki od innych jednostek sektora finansów publicznych 13.579 tys. zł, o 10.779 tys. zł, tj. o 44,3% mniej niż w roku 2022.

Przychodami parków narodowych z prowadzonej działalności będą głównie wpływy:

- z opłat za wstęp do parku narodowego lub na niektóre jego obszary oraz za udostępnianie parku lub niektórych jego obszarów,
- ze sprzedaży drewna i produktów gospodarki drzewnej oraz innych produktów związanych z działalnością parku (m.in. z działalności rybackiej),
- z tytułu najmu i dzierżawy pomieszczeń mieszkaniowych parku,
- z opłat pobieranych w związku z działalnością edukacyjną parku narodowego,
- ze sprzedaży materiałów edukacyjnych, informacyjnych i naukowych.

Koszty planowane do poniesienia przez parki narodowe w 2023 r. wyniosą 375.521 tys. zł, o 27.824 tys. zł, tj. o 8% więcej niż w roku 2022, w tym koszty funkcjonowania:

- wynagrodzenia 145.749 tys. zł, o 13.219 tys. zł, tj. o 10% więcej niż w roku 2022,
- usługi obce 66.606 tys. zł, o 9.922 tys. zł, tj. o 17,5% więcej niż w roku 2022,
- amortyzacja 63.483 tys. zł, o 4.186 tys. zł, tj. o 7,1% więcej niż w roku 2022.

Znaczny wzrost planowanych kosztów w 2023 r. wynika przede wszystkim ze wzrostu wynagrodzeń, które dotyczą m.in. kosztów zwiększenia zatrudnienia w parkach narodowych o 31 etatów w stosunku do 2022 r.

Planowany wynik brutto parków narodowych w 2023 roku wyniesie -21.367 tys. zł, podczas gdy na 2022 planowano wynik na poziomie -18.624 tys. zł. Uzyskanie ujemnego wyniku finansowego spowodowane będzie w głównej mierze poniesieniem wyższych kosztów działalności bieżącej parków narodowych z powodu panujących obecnie warunków geopolitycznych i gospodarczych, które wpływają na wzrost cen materiałów i usług.

Planowane dotacje z budżetu państwa dla parków narodowych w 2023 r. wynoszą 165.357 tys. zł, o 16.033 tys. zł, tj. o 8,8% mniej niż w roku 2022, w tym w stosunku do roku poprzedniego najbardziej w ujęciu procentowym zmieniły się następujące pozycje:

- na inwestycje i zakupy inwestycyjne 2.700 tys. zł, o 4.795 tys. zł, tj. o 64% mniej niż w roku 2022,
- dotacja celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowa 16.995 tys. zł, o 13.123 tys. zł, tj. o 43,6% mniej niż w roku 2022.

3.25 Polski Instytut Spraw Międzynarodowych

Polski Instytut Spraw Międzynarodowych (PISM) jest instytucją analityczną i ekspercką, utworzoną w 1996 r. na mocy ustawy o PISM. Jego zadaniem jest pogłębianie i upowszechnianie wiedzy o współczesnych sprawach międzynarodowych. PISM utrzymuje kontakty z ośrodkami akademickimi, naukowymi i politycznymi w Polsce i za granicą. Prowadzi szkolenia dla kadr wykonujących zadania związane ze stosunkami

międzynarodowymi i polityką zagraniczną RP. Ponadto gromadzi i udostępnia specjalistyczny księgozbiór (około 165 tys. woluminów), a także publikuje książki, czasopisma i dokumenty dyplomatyczne.

Planowany stan środków obrotowych na początek roku wynosi 1.900 tys. zł, w tym środki pieniężne 900 tys. zł.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych zaplanowano w 2023 r. w wysokości 20.281 tys. zł (tj. 104,63% planu na 2022 r.), w tym dotacje z budżetu państwa w wysokości 18.781 tys. zł (tj. 105,0% planu na 2022 r.).

Główną przyczyną wzrostu planowanych przychodów i kosztów jest zwiększenie dotacji podmiotowej dla jednostki o 897 tys. zł w stosunku do planu na 2022 r. w związku ze wzrostem wynagrodzeń.

Planowany stan środków obrotowych na koniec roku wynosi 1.900 tys. zł, w tym środki pieniężne 900 tys. zł.

Planowane środki pieniężne przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 900 tys. zł.

3.26 Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT) to instytucja działająca na mocy ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Agencja opiniuje ministerialne i samorządowe projekty programów zdrowotnych, dokonuje taryfikacji świadczeń opieki zdrowotnej, a także prowadzi szeroko rozumianą działalność informacyjną i szkoleniową w zakresie oceny technologii medycznych w Polsce i na świecie.

Na planowany stan jednostki na początek roku składają się środki obrotowe w wysokości 48.595 tys. zł (środki pieniężne w kwocie 48.545 tys. zł i należności w wysokości 50 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 4.000 tys. zł.

Planowane przychody Agencji w 2023 r. wyniosą 61.271 tys. zł, co stanowi wzrost o 47.134 tys. zł, tj. o 333,4% w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (14.137 tys. zł). Powyższy wzrost wynika głównie z przychodów z odpisu dla AOTMiT, o którym mowa w art. 31t ust.2 pkt.1a ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w kwocie 51.058 tys. zł (w 2022 r. odpis wynosił 0).

Koszty AOTMiT w 2023 r. wyniosą 61.271 tys. zł i będą wyższe o 5.591 tys. zł, tj. o 10% od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (55.680 tys. zł).

Na planowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości

49.295 tys. zł (środki pieniężne w kwocie 49.245 tys. zł i należności w wysokości 50 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 4.000 tys. zł. Planuje się, że wolne środki finansowe zostaną przekazane w depozyt Ministrowi Finansów.

3.27 Agencja Badań Medycznych

Agencja Badań Medycznych została utworzona na mocy przepisów ustawy z dnia 21 lutego 2009 r. o Agencji Badań Medycznych.

Celem działalności Agencji jest wspieranie działalności innowacyjnej w ochronie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju niekomercyjnych badań klinicznych i eksperymentów badawczych.

Planowana wysokość środków obrotowych na początek roku wynosi 83.017 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planowane przychody Agencji w 2023 r. wyniosą 591.214 tys. zł, co stanowi wzrost o 51.672 tys. zł, tj. o 9,6% w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (539.542 tys. zł). Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów z odpisu Narodowego Funduszu Zdrowia (403.478 tys. zł), który jest głównym źródłem przychodów Funduszu oraz wyższej dotacji z budżetu państwa.

Koszty ABM w 2023 r. wyniosą 586.714 tys. zł i będą wyższe o 47.172 tys. zł, tj. o 8,7% od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (539.542 tys. zł). Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych kosztów realizacji zadań, tj. środków przekazanych innym podmiotom.

Środki obrotowe na koniec roku zaplanowano w wysokości 87.517 tys. zł co dotyczy w całości środków pieniężnych. Planuje się, że wolne środki finansowe zostaną przekazane w depozyt Ministrowi Finansów.

3.28 Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) jest państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną, która gromadzi składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne obywateli oraz dystrybuuje świadczenia (np. emerytury, renty, zasiłki chorobowe lub macierzyńskie) w wysokości i na zasadach ustalonych w przepisach powszechnie obowiązujących.

Łączne przychody ZUS na 2023 r. planuje się w kwocie 6.470.398 tys. zł (w ustawie budżetowej na rok 2022 wynosiły 5.926.299 tys. zł).

Źródłem przychodów Zakładu będą środki finansowe pochodzące z:

- odpisu z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na działalność ZUS w kwocie 5.170.243 tys. zł (wzrost o 259.593 tys. zł w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2022),

- odpisu z Funduszu Emerytur Pomostowych na finansowanie przez ZUS emerytur pomostowych w kwocie 4.829 tys. zł (wzrost o 237 tys. zł w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2022),
- tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 350.653 tys. zł,
- tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych ZUS do wypłaty w wysokości 535.500 tys. zł,
- przychodów finansowych w wysokości 11.640 tys. zł,
- pozostałych przychodów w kwocie 397.533 tys. zł.

Ogółem koszty ZUS na rok 2023 zaplanowano w kwocie 7.077.154 tys. zł (w ustawie budżetowej na rok 2022 wynosiły 6.101.629 tys. zł). Największą pozycję w kosztach stanowią wynagrodzenia, które na rok 2023 zaplanowano w kwocie 4.006.956 tys. zł, w tym na wynagrodzenia osobowe zaplanowano kwotę 3.973.321 tys. zł. Drugą co do wielkości pozycję kosztów ZUS stanowią koszty usług obcych (usługi pocztowe i bankowe, usługi telekomunikacyjne, usługi związane z przetwarzaniem danych, pozostałe) oszacowane w 2023 r. na łączną kwotę 1.317.260 tys. zł, tj. o 4,5% więcej od kosztów zaplanowanych na ten cel w ustawie budżetowej na 2022 rok.

Wydatki ZUS na finansowanie działalności inwestycyjnej w roku 2023 zostały zaplanowane na kwotę 706.143 tys. zł w porównaniu do 1.048.473 tys. zł zaplanowanych na ten cel w ustawie budżetowej na 2022 rok.

3.29 Polska Agencja Nadzoru Audytowego

Polska Agencja Nadzoru Audytowego (Agencja) działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Agencja jako organ nadzoru publicznego działa na rzecz wzmocnienia jakości usług świadczonych przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie (w tym usług związanych z transakcjami na rynku kapitałowym). Agencja sprawuje niezależny nadzór nad biegłymi rewidentami, firmami audytorskimi i samorządem zawodowym biegłych rewidentów.

Do głównych zadań Agencji należy m.in. przeprowadzanie kontroli w zakresie badań ustawowych sprawozdań finansowych jednostek zainteresowania publicznego (JZP) i pozostałych jednostek niebędących JZP; przeprowadzanie kontroli tematycznych i doraźnych; prowadzenie postępowań administracyjnych (w tym postępowań wynikających z kontroli) oraz postępowań dyscyplinarnych wobec biegłych rewidentów; podejmowanie działań mających na celu rozwój rynku biegłych rewidentów i firm audytorskich oraz jego konkurencyjności a także działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie

funkcjonowania rynku biegłych rewidentów i firm audytorskich.

Na zaplanowany stan na początek roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 17.935 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 16.835 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 2.400 tys. zł.

Przychody Agencji w 2023 roku zaplanowano w wysokości 24.377 tys. zł, co stanowi wzrost o 6.268 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (18.109 tys. zł), tj. o 34,6%.

Planowany wzrost przychodów w 2023 r. został oparty o szacunkowe prognozy przychodów firm audytorskich, planowane koszty Agencji oraz wysokość nadwyżki za rok 2021.

Przy ustalaniu przychodów Agencji za 2023 r. zostały uwzględnione przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie opłat z tytułu nadzoru wnoszonych przez firmy audytorskie w związku z wykonywaniem usług atestacyjnych oraz usług pokrewnych zgodnie z krajowymi standardami wykonywania zawodu (Dz. U. poz. 2321) i kwota przychodów Agencji za 2023 rok została oszacowana z uwzględnieniem nadwyżki za rok 2021 w wysokości 9.012 tys. zł.

Koszty Agencji zaplanowano w wysokości 33.389 tys. zł, co stanowi wzrost o 4.512 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (28.877 tys. zł) tj. o 15,6%.

Na wzrost kosztów mają wpływ:

- wzrost kosztów materiałów i energii (o 43,7%) oraz kosztów usług obcych (o 39,8%) wynikający głównie z uwarunkowań gospodarczych,
- wzrost kosztów wynagrodzeń osobowych wynikający z uwzględnienia wzrostu o 7,8% funduszu wynagrodzeń wraz z pochodnymi i wydatkami relacjonowanymi do wynagrodzeń z uwzględnieniem 5 dodatkowych etatów.

Koszty działalności Agencji pokrywane są głównie z opłat wnoszonych przez firmy audytorskie.

Planowany ujemny wynik finansowy brutto w kwocie -9.012 tys. zł wynika z faktu, iż część kosztów będzie pokrywana z nadwyżki za rok 2021.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 9.623 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 8.523 tys. zł i należności krótkoterminowe w kwocie 1.100 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 2.400 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 8.523 tys. zł.

3.30 Rzecznik Finansowy

Rzecznik Finansowy prowadzi działalność na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 187, z późn. zm.).

Do głównych zadań realizowanych przez Rzecznika Finansowego w 2023 r. należą działania na rzecz ochrony klientów podmiotów rynku finansowego:

- rynku ubezpieczeniowego i emerytalnego – krajowych zakładów ubezpieczeń, zagranicznych zakładów ubezpieczeń, głównych oddziałów i oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalnych, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych,
- rynku bankowego oraz kapitałowego – banków krajowych, banków zagranicznych, oddziałów banków zagranicznych, oddziałów instytucji kredytowych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, instytucji finansowych, krajowych instytucji płatniczych, krajowych instytucji pieniądza elektronicznego, małych instytucji płatniczych, dostawców świadczących usługi dostępu do informacji o rachunku, biur usług płatniczych, oddziałów zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego, towarzystw funduszy inwestycyjnych, funduszy inwestycyjnych, zarządzających ASI i alternatywnych spółek inwestycyjnych, firm inwestycyjnych, instytucji pożyczkowych i pośredników kredytów hipotecznych, dostawców usług finansowania społecznościowego.

Koszty działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura ponoszone będą przez podmioty rynku finansowego.

Zarówno przychody, jak i koszty Rzecznika Finansowego w 2023 r. zaplanowano w kwocie 38.659 tys. zł, co stanowi wzrost w porównaniu do 2022 r. o 3.425 tys. zł, tj. o 9,8% (w 2022 r. plan kosztów i przychodów wynosił 35.234 tys. zł).

Prognozowane przychody na 2023 rok zostały ustalone zgodnie z przepisami oraz danymi historycznymi, biorąc pod uwagę ilość podmiotów obowiązanych do ponoszenia kosztów działalności Rzecznika Finansowego oraz stawki ustawowe. Koszty Rzecznika Finansowego ustalono do wysokości przychodów, biorąc pod uwagę prawidłowe wykonywanie ustawowych zadań. Planowane kwoty są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania i zgodnego z ustawą wykonywania obowiązków przez Rzecznika Finansowego.

Wzrost kosztów nastąpił głównie w pozycji "Materiały i energia" o 71 tys. zł (609 tys. zł w 2022 r.), co jest podyktowane przede wszystkim wzrostem cen rynkowych oraz koniecznością doposażenia biura. Koszty dotyczące usług obcych podwyższono o 1.130 tys. zł w stosunku do 2022 r. (7.782 tys. zł.), co wynika z konieczności zawarcia

umów z ekspertami zewnętrznymi w celu obsługi postępowań interwencyjnych oraz poradnictwa mailowego.

Wzrost składek oraz podatków i opłat wynika przede wszystkim z zaplanowanych wyższych kosztów wynagrodzeń jako pochodne, dodatkowo Rzecznik Finansowy w pozycji planu "Podatki i opłaty" zaplanował koszty opłat skarbowych oraz sądowych w kwocie 97 tys. zł.

3.31 Akademia Kopernikańska

Akademia Kopernikańska jest państwową osobą prawną działającą na podstawie ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o Akademii Kopernikańskiej. Rok 2023 będzie pierwszym pełnym rokiem funkcjonowania tej jednostki.

Zadaniem Akademii jest realizacja Narodowego Programu Kopernikańskiego, który przede wszystkim obejmuje:

- finansowanie badań naukowych, w tym przyznawanie Stypendiów Kopernikańskich i Grantów Mikołaja Kopernika,
- wspieranie Szkoły Głównej Mikołaja Kopernika,
- przyznawanie Nagród Kopernikańskich,
- powoływanie Ambasadorów Akademii Kopernikańskiej i przyznawanie wsparcia finansowego na zadania przez nich realizowane,
- organizowanie Światowego Kongresu Kopernikańskiego.

Przychody Agencji w 2023 r. zaplanowano w wysokości 24.100 tys. zł. Podstawowym źródłem przychodów będą dotacje z budżetu państwa (24.000 tys. zł).

Planowane na 2023 r. koszty zostały określone na kwotę 24.100 tys. zł. W ramach ww. kwoty na realizację zadań przewidziano 15.000 tys. zł, zaś na koszty funkcjonowania jednostki 9.100 tys. zł.

Na podstawie planowanych przychodów i kosztów Centrum zakłada się zrównoważony wynik brutto.

Zaplanowane na 2023 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji i subwencji z budżetu państwa, kosztów oraz wynik finansowy brutto państwowych osób prawnych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym: dotacje i subwencje z budżetu państwa	Koszty	Wynik finansowy brutto
	w tys. zł			
1	2	3	4	5
Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia	18.039	17.842	17.987	52
Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego	4.810	4.450	4.810	0
Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka	5.600	5.550	5.600	0
Instytut Europy Środkowej	4.089	4.084	4.084	5
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	563.928	0	544.510	19.418
Polski Instytut Ekonomiczny	15.493	13.803	15.493	0
Krajowy Zasób Nieruchomości	76.320	55.000	75.409	911
Urząd Dozoru Technicznego	588.009	0	506.187	81.822
Polskie Centrum Akredytacji	29.600	0	29.139	461
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	1.718.138	825.020	2.570.720	-852.582
Polski Instytut Sztuki Filmowej	294.104	127.079	294.104	0
Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego	11.850	11.755	11.850	0
Polska Agencja Antydopingowa	9.009	8.889	9.009	0
Polska Organizacja Turystyczna	144.324	144.084	144.324	0
Polskie Laboratorium Antydopingowe	15.343	4.000	15.343	0
Polski Klub Wyścigów Konnych	7.017	444	6.919	98
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie	41.760	38.079	41.730	30
Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego	420.003	289.144	419.218	785
Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	212.616	179.809	212.596	20
Centrum Łukasiewicz	73.981	36.804	73.981	0
Polska Agencja Żeglugi Powietrznej	1.264.233	19.871	1.236.580	27.653
Transportowy Dozór Techniczny	78.022	0	77.876	146
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	8.991.240	432.960	8.659.740	331.500
23 Parki narodowe	354.154	134.016	375.521	-21.367
Polski Instytut Spraw Międzynarodowych	20.281	18.781	20.281	0
Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji	61.271	0	61.271	0
Agencja Badań Medycznych	591.214	181.264	586.714	4.500
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	6.470.398	0	7.077.154	-606.756
Polska Agencja Nadzoru Audytowego	24.377	0	33.389	-9.012
Rzecznik Finansowy	38.659	0	38.659	0
Akademia Kopernikańska	24.100	24.000	24.100	0
Razem	22.171.982	2.576.678	23.194.298	-1.022.316

Rozdział VIII

Państwowe fundusze celowe

Państwowe fundusze celowe zaliczane są do sektora finansów publicznych na podstawie art. 9 ustawy o finansach publicznych. Każdy państwowy fundusz celowy tworzony jest na podstawie odrębnej ustawy.

Przychody państwowego funduszu celowego pochodzą ze środków publicznych, a koszty są ponoszone na realizację wyodrębnionych zadań państwowych. Państwowy fundusz celowy stanowi wyodrębniony rachunek bankowy, którym dysponuje minister wskazany w ustawie tworzącej Fundusz albo inny organ wskazany w tej ustawie.

Podstawą gospodarki finansowej państwowego funduszu celowego jest roczny plan finansowy obejmujący przychody i koszty na cele wskazane w ustawie powołującej Fundusz oraz stany na początek i na koniec roku. Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, wprowadzając zmiany do ustawy o finansach publicznych, rozszerzyła od roku 2023 plan finansowy państwowego funduszu celowego o część w układzie kasowym. Zgodnie ze znowelizowanym art. 29 ust. 6 ustawy o finansach publicznych podstawą gospodarki finansowej państwowego funduszu celowego jest roczny plan finansowy, w ramach którego sporządza się plan dochodów i wydatków ujmowanych w terminie ich zapłaty. Jest to związane z tym, że państwowe fundusze celowe już od roku 2022 są uwzględniane w stabilizującej regule wydatkowej i ich wydatki objęte są nieprzekraczalnym limitem wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Łączne przychody Funduszy prezentowanych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 w załączniku nr 13 Plany finansowe państwowych funduszy celowych zaplanowano w wysokości 440.666.546 tys. zł, w tym dotacje z budżetu państwa w łącznej kwocie 88.499.687 tys. zł. Natomiast planowane łączne koszty realizacji zadań Funduszy wyniosą 445.765.772 tys. zł.

Zestawienie poszczególnych Funduszy zaplanowanych w projekcie ustawy budżetowej na 2023 r. przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym:	Koszty realizacji zadań
		dotacja z budżetu	
	w tys. zł		
1	2	3	4
Razem	440.666.546	88.499.687	445.765.772
I Fundusze związane z ubezpieczeniami społecznymi	386.860.642	84.369.224	388.329.680
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	360.900.577	62.634.776	361.788.431
Fundusz Emerytalno - Rentowy	22.724.129	19.878.144	23.115.002
Fundusz Prewencji i Rehabilitacji	58.406	13.656	66.399
Fundusz Administracyjny	932.840		1.000.891
Fundusz Emerytur Pomostowych	2.244.690	1.842.648	2.358.957
II Fundusze związane z zadaniami socjalnymi państwa	35.656.277	3.890.463	43.474.589
Fundusz Pracy	9.542.047		9.655.800
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	7.921.343	1.253.500	8.400.507
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	745.577		247.518
Fundusz Solidarnościowy	17.397.417	2.636.963	25.095.800
Fundusz Dostępności	49.893		74.964
III Fundusze związane z prywatyzacją	730.677	0	791.700
Fundusz Reprywatyzacji	83.047		423.700
Fundusz Rekompensacyjny	647.630		368.000
IV Fundusze związane z bezpieczeństwem kraju	2.195.650	100.000	3.453.617
Fundusz Zapasów Interwencyjnych	1.381.386		2.517.896
Fundusz Wsparcia Policji	65.208		65.208
Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego	500		8.189
Fundusz - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców	178.643		250.547
Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy	311.300		351.000
Fundusz Cyberbezpieczeństwa	180.000	100.000	180.000
Fundusz Wsparcia Straży Granicznej	1.581		1.581
Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej	77.032		79.196
V Fundusze związane z kulturą i kulturą fizyczną	1.507.200	140.000	1.705.590
Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów	19.000		25.010
Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	1.228.500	140.000	1.420.050
Fundusz Promocji Kultury	259.000		259.000
Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków	700		1.530
VI Pozostałe fundusze	13.716.100	0	8.010.596
Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym	8.535		14.828
Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej	291.291		355.624
Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych	54.032		40.200
Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego	90		20
Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	52.000		52.073
Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej	750.005		807.905
Fundusz Inwestycji Kapitałowych	1.444.728		600.201
Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny	0		1.000.000
Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji	6.546.481		2.648.341
Fundusz Szerokopasmowy	134.169		154.169
Fundusz Medyczny	4.425.515		2.327.845
Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych	4.254		4.390
Fundusz Rozwoju Regionalnego	5.000		5.000

1. Fundusze związane z ubezpieczeniami społecznymi

Do zadań realizowanych przez tę grupę Funduszy należy m. in. realizacja zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych, finansowanie świadczeń dla rolników z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, obsługa zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego, finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia społecznego rolników, finansowanie emerytur pomostowych.

W 2023 r. przychody tych Funduszy zaplanowano w łącznej wysokości 386.860.642 tys. zł, w tym dotacje z budżetu państwa w łącznej kwocie 84.369.224 tys. zł. Natomiast koszty realizacji zadań szacuje się na łączną kwotę 388.329.680 tys. zł.

1.1 Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (FUS) został utworzony ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Dysponentem jego środków jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Zadaniem Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest zapewnienie finansowania wydatków związanych z powszechnymi obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi (emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym).

Stan Funduszu na początek 2023 r. zaplanowano na kwotę 5.611.498 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 1.056.620 tys. zł, należności w kwocie 14.125.564 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 9.570.686 tys. zł.

Głównym źródłem przychodów Funduszu w 2023 r. będą wpływy ze składek na ubezpieczenie społeczne. Ponadto na przychody Funduszu składają się m.in. takie tytuły jak: dotacja z budżetu państwa, wpłaty z OFE oraz inne przychody.

W planie finansowym Funduszu na 2023 r. na mocy ustawy z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw ujęto po raz pierwszy po stronie przychodowej (w ramach przypisu przychodów ze składek na ubezpieczenia społeczne) oraz analogicznie po stronie kosztowej (w ramach oddzielnej pozycji kosztów) część składki na ubezpieczenie emerytalne w wysokości 0,35% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne odprowadzanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do Funduszu Rezerwy Demograficznej (FRD), tj. w kwocie 3.627.244 tys. zł.

Łączne przychody Funduszu zostały zaplanowane w 2023 r. na kwotę 360.900.577 tys. zł, co oznacza wzrost o 61.762.646 tys. zł, tj. o 20,6%, w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (299.137.931 tys. zł).

Przychody Funduszu ze składek na ubezpieczenie społeczne (przypis) zaplanowano na 288.891.845 tys. zł (w tym 3.627.244 tys. zł to kwota z tytułu składek na ubezpieczenie emerytalne, która jest odprowadzana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do FRD),

co oznacza wzrost o 43.062.856 tys. zł, tj. o 17,5%, w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2022 (245.828.989 tys. zł).

Planuje się, iż przychody obejmujące wpłaty z OFE wyniosą 7.209.861 tys. zł (w ustawie budżetowej na rok 2022 planowane były w kwocie 7.169.061 tys. zł), a pozostałe przychody (przypis) Funduszu wyniosą łącznie 2.164.045 tys. zł (w ustawie budżetowej na rok 2022 planowane były w kwocie 1.416.524 tys. zł).

Ponadto przyjęto następujące założenia:

- od 1 marca 2023 r. nastąpi waloryzacja emerytur i rent. Świadczenia będą waloryzowane wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym powiększonym o 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla celów ustalenia wskaźnika waloryzacji stanowi średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, w zależności od tego, którego wartość jest wyższa,
- wskaźnik ściągальności składek ukształtuje się na poziomie 99,0%,
- odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w 2023 r. wyniesie 5.170.243 tys. zł,
- niedobór FUS na wypłaty świadczeń będzie sfinansowany dotacją z budżetu państwa.

W 2023 r. nie przewiduje się wykorzystania środków Funduszu Rezerwy Demograficznej na uzupełnienie niedoboru funduszu emerytalnego wynikającego z przyczyn demograficznych. Niedobór środków na wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo zostanie sfinansowany dotacją z budżetu państwa, nie przewidziano natomiast pożyczki z budżetu na ten cel.

W granicach określonych w ustawie budżetowej Fundusz może otrzymywać z budżetu państwa dotacje i nieoprocentowane pożyczki z przeznaczeniem na uzupełnienie środków na wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo, jeżeli przychody FUS oraz środki zgromadzone na funduszu rezerwowym nie zapewniają pełnej i terminowej wypłaty świadczeń finansowanych z przychodów Funduszu.

Biorąc pod uwagę planowane w 2023 r. przychody Funduszu ze składek, wpłaty z OFE, pozostałe przychody oraz przewidywany koszt świadczeń oraz koszty bieżące Funduszu, w roku 2023 dotacja z budżetu państwa została zaplanowana w wysokości 62.634.776 tys. zł w ujęciu memoriałowym (w ustawie budżetowej na rok 2022 było to 44.723.337 tys. zł) oraz 64.752.297 tys. zł w ujęciu kasowym.

Koszty Funduszu w 2023 r. oszacowano na kwotę 361.788.431 tys. zł, co oznacza wzrost o 57.045.020 tys. zł, tj. o 18,7%, w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (304.743.411 tys. zł).

Podstawową pozycję kosztów Funduszu w kwocie 350.246.623 tys. zł (tj. 96,8% ogółu kosztów) stanowią wypłaty świadczeń na rzecz ludności (emerytury, renty, dodatki do emerytur i rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie, zasiłki: chorobowe, macierzyńskie, pogrzebowe, itp.). W stosunku do ustawy budżetowej na rok 2022 transfery na rzecz ludności rosną o 53.260.419 tys. zł, tj. o 17,9%, co jest w głównej mierze rezultatem prognozowanej waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych oraz wzrostu podstawy wymiaru świadczeń pieniężnych finansowanych z Funduszu.

W ramach Funduszu wyodrębnione są cztery fundusze, w podziale na które dokonywana jest wypłata świadczeń i realizacja innych wydatków:

- fundusz emerytalny, z którego finansowane są wypłaty emerytur, emerytury kapitałowe, środki gwarantowane oraz jednorazowe wypłaty ustalane ze składek zewidencjonowanych na subkoncie – 252.427.020 tys. zł,
- fundusz rentowy, z którego finansowane są wypłaty rent z tytułu niezdolności do pracy, rent szkoleniowych, rent rodzinnych, dodatków do rent rodzinnych dla sierot zupełnych, dodatków pielęgnacyjnych i zasiłków pogrzebowych, wypłaty emerytur przyznanych z urzędu zamiast renty z tytułu niezdolności do pracy oraz finansowane są zadania w zakresie prewencji rentowej – 61.044.893 tys. zł,
- fundusz chorobowy, z którego finansowane są świadczenia z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą lub macierzyństwem – 31.495.016 tys. zł,
- fundusz wypadkowy, z którego finansowane są świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wraz z prewencją wypadkową – 5.705.253 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2023 r. zaplanowano na kwotę 4.723.644 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 800.000 tys. zł, należności w kwocie 14.809.404 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 10.885.760 tys. zł.

Przyjęto, iż na koniec roku Fundusz nie będzie posiadał zobowiązań z tytułu pożyczek z budżetu państwa. Prognozowane zobowiązania Funduszu na koniec 2023 r. dotyczyć będą przede wszystkim rozrachunków z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, a także podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie zdrowotne od wypłaconych świadczeń, a prognozowane należności Funduszu dotyczyć będą składek na ubezpieczenia społeczne oraz ich pochodnych po pomniejszeniu o dokonane odpisy aktualizujące.

1.2 Fundusz Emerytalno-Rentowy

Fundusz Emerytalno-Rentowy, funkcjonujący na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, zabezpiecza ubezpieczenia społeczne dla rolników. Dysponentem Funduszu jest Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, która prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.

Głównym zadaniem Funduszu jest finansowanie gwarantowanych przez państwo świadczeń wypłacanych rolnikom z zakresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego, a także finansowanie emerytur i rent z innego ubezpieczenia społecznego wypłacanych łącznie ze świadczeniami z ubezpieczenia emerytalno-rentowego wraz z dodatkami, ubezpieczeń zdrowotnych rolników i ich domowników oraz refundacji określonych kosztów Funduszowi Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli przepisy emerytalne przewidują taką refundację.

Stan Funduszu na początek 2023 r. zaplanowano na kwotę 175.039 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 402.822 tys. zł, należności w kwocie 169.434 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 397.217 tys. zł.

Łączne przychody Funduszu w 2023 r. zostały zaplanowane na kwotę 22.724.129 tys. zł, tj. wzrost o kwotę 1.130.031 tys. zł w porównaniu do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (21.594.098 tys. zł).

Fundusz finansowany jest przede wszystkim z dotacji budżetowej, bowiem składka płacona przez rolników pokrywa tylko nieznaczną część wydatków. W roku 2023 do Funduszu zaplanowano dotację z budżetu państwa w wysokości 19.878.144 tys. zł, tj. wzrost o 5,4% (o kwotę 1.018.651 tys. zł) w stosunku do planu na 2022 r. (18.859.493 tys. zł).

Przychody ze składek (przypis) wyniosą 1.610.669 tys. zł, tj. wzrost o 8,6% (o kwotę 128.215 tys. zł) w stosunku do roku 2022 (1.482.454 tys. zł).

Do planu przyjęto liczbę ubezpieczonych na poziomie 1.054 tys. osób (stan na koniec 2023 r.), tj. spadek o 5,4% w stosunku do planu na 2022 r.

Wskaźnik ściągłości z tytułu składek na 2023 r. szacuje się na poziomie 99%.

Po stronie przychodów i kosztów ujęto transfer środków na świadczenia zbiegowe (1.123.080 tys. zł), który przeznaczony jest na sfinansowanie emerytur i rent z innego ubezpieczenia społecznego, wypłacanych łącznie ze świadczeniami z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, wraz z dodatkami oraz refundację określonych kosztów FUS.

Koszty Funduszu (ze świadczeniami zbiegowymi i innymi transferami) na rok 2023 zostały zaplanowane w kwocie 23.115.002 tys. zł, tj. wzrost o 7,7% (o kwotę 1.643.556 tys. zł) w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (21.471.446 tys. zł).

Wyплаты emerytur i rent w kwocie 18.084.563 tys. zł rosną r/r o 8,9% (o kwotę 1.472.545 tys. zł) w stosunku do planu na 2022 r. (16.612.018 tys. zł) w związku z waloryzacją świadczeń emerytalno-rentowych.

Powyższe koszty wypłat emerytur rolniczych uwzględniają skutki finansowe wynikające z implementacji ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w kwotach wynikających z Oceny Skutków Regulacji do przedmiotowej ustawy, tj. koszty wprowadzenia zmiany dotyczącej:

- osób uprawnionych do emerytury rolniczej, które otrzymają pełne świadczenie bez zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej,
- doliczania osobom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. do wysokości emerytury rolniczej okresu odbywania czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim.

Dodatkowo przy konstrukcji planu finansowego Funduszu na rok 2023 przyjęto, że:

- przeciętna miesięczna liczba świadczeń emerytalno-rentowych w 2023 r. wyniesie 995 tys. (w tym emerytury rolnicze 780 tys., renty rolnicze 215 tys.),
- przeciętna emerytura rolnicza wyniesie 1.514 zł (łącznie z dodatkami), a renta rolnicza 1.516 zł (łącznie z dodatkami),
- odpis na Fundusz Administracyjny wyniesie 770.553 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2023 r. zaplanowano na kwotę minus 215.834 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 8.724 tys. zł, należności w kwocie 203.294 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 427.852 tys. zł.

1.3 Fundusz Prewencji i Rehabilitacji

Fundusz Prewencji i Rehabilitacji działa na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i przeznaczony jest na finansowanie kosztów rzeczowych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego związanych z zapobieganiem wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym rolników oraz działań na rzecz pomocy ubezpieczonym osobom uprawnionym do świadczeń z ubezpieczenia, wykazującym całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, ale rokującym jej odzyskanie w wyniku leczenia i rehabilitacji.

Stan Funduszu na początek 2023 r. zaplanowano na kwotę 7.032 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 7.993 tys. zł, należności w kwocie 100 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 990 tys. zł.

Przychody Funduszu w 2023 r. zaplanowano w kwocie 58.406 tys. zł, tj. więcej o 6.982 tys. zł w porównaniu do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (51.424 tys. zł). Podstawowym przychodem, który stanowi 76,1% wszystkich przychodów Funduszu, jest

odpis z Funduszu Składowego, który w 2023 r. wyniesie 44.420 tys. zł, tj. o 7.996 tys. zł więcej niż w planie na 2022 r. (36.424 tys. zł).

W roku 2023 do Funduszu zaplanowano dotację z budżetu państwa w wysokości 13.656 tys. zł, tj. na poziomie o 8,9% niższym (o 1.338 tys. zł) niż w planie z ustawy budżetowej na rok 2022 (14.994 tys. zł).

Koszty Funduszu zaplanowano w wysokości 66.399 tys. zł, tj. więcej o 20,3% (o kwotę 11.213 tys. zł) w stosunku do planu na 2022 r. (55.186 tys. zł). Większość kosztów ogółem stanowić będą koszty własne Funduszu w wysokości 58.699 tys. zł, które r/r rosną o 31,7% (tj. o 14.133 tys. zł). W szczególności zostaną one przeznaczone na sfinansowanie rehabilitacji leczniczej rolników oraz turnusów rehabilitacyjnych dzieci rolników w okresie wakacji. Dodatkowo od 1 stycznia 2023 r. rozszerzono działalność statutową Kasy o rehabilitację leczniczą osób uprawnionych do emerytury rolniczej oraz o turnusy regeneracyjne dla opiekunów osób niepełnosprawnych.

Ponadto zaplanowano także koszty inwestycyjne w wysokości 7.700 tys. zł (w ustawie budżetowej na rok 2022 – 10.620 tys. zł), z przeznaczeniem na dotacje inwestycyjne z przeznaczeniem na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych dla CRR KRUS.

Stan Funduszu na koniec 2023 r. zaplanowano na kwotę minus 961 tys. zł, która obejmuje: należności w kwocie 100 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 894 tys. zł.

1.4 Fundusz Administracyjny

Fundusz Administracyjny działa na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i przeznaczony jest na finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia społecznego rolników i kosztów obsługi zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego.

Stan Funduszu na początek 2023 r. zaplanowano na kwotę 38.693 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 134.133 tys. zł, należności w kwocie 3.598 tys. zł, zobowiązania w kwocie 69.392 tys. zł oraz pozostałe środki obrotowe w kwocie 1.075 tys. zł.

Łączne przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 932.840 tys. zł, tj. o 11% więcej (o 92.791 tys. zł) w porównaniu do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (840.049 tys. zł).

Podstawowym przychodem Funduszu w 2023 r. jest odpis z Funduszu Emerytalno-Rentowego w wysokości 770.553 tys. zł, wyższy o 8,2% (o 58.417 tys. zł) w porównaniu do planu na 2022 r. (712.136 tys. zł). Odpis z Funduszu Składowego wyniesie 82.006 tys. zł (48.566 tys. zł w ustawie budżetowej na rok 2022), a pozostałe przychody 80.281 tys. zł (79.347 tys. zł w ustawie budżetowej na rok 2022).

Biorąc pod uwagę katalog zadań finansowanych ze środków Funduszu, koszty ogółem zaplanowano w wysokości 1.000.891 tys. zł, tj. o 15,6% więcej (o 134.723 tys. zł) w porównaniu do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (866.168 tys. zł).

Większość kosztów ogółem w 2023 r. stanowić będą koszty własne Funduszu w wysokości 949.605 tys. zł, przeznaczone w szczególności na:

- wypłaty wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) dla pracowników Kasy,
- zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii, zakup usług remontowych, zakup usług pozostałych (w tym usługi informatyczne), zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz różne opłaty i składki,
- koszty przekazywania świadczeń (opłaty pocztowe, wydatki na usługi bankowe).

Stan Funduszu na koniec 2023 r. zaplanowano na kwotę minus 29.358 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 55.918 tys. zł, należności w kwocie 3.598 tys. zł, zobowiązania w kwocie 68.041 tys. zł oraz pozostałe środki obrotowe w kwocie 1.000 tys. zł.

1.5 Fundusz Emerytur Pomostowych

Fundusz Emerytur Pomostowych został utworzony na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych w celu finansowania emerytur pomostowych.

Stan Funduszu na początek 2023 r. zaplanowano na kwotę 133.744 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 142.454 tys. zł, należności w kwocie 20.290 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 29.000 tys. zł.

Przychody Funduszu pochodzą głównie z dotacji z budżetu państwa oraz ze składek finansowanych przez płatników w wysokości 1,5% podstawy wymiaru. Przychody na rok 2023 zaplanowano w wysokości 2.244.690 tys. zł (w ustawie budżetowej na rok 2022 wynosiły 1.883.676 tys. zł), z tego:

- dotacja z budżetu państwa w kwocie 1.842.648 tys. zł,
- składki w kwocie 392.643 tys. zł,
- pozostałe przychody w kwocie 9.399 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2023 r. w wysokości 2.358.957 tys. zł (w ustawie budżetowej na rok 2022 wynosiły 1.892.758 tys. zł) stanowią głównie emerytury pomostowe w kwocie 2.351.654 tys. zł, których koszt w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2022 rośnie o 465.969 tys. zł, tj. o 24,7%, co jest w głównej mierze rezultatem prognozowanej waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych oraz wzrostu liczby świadczeniobiorców.

Odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych został zaplanowany w kwocie 4.829 tys. zł.

Przewiduje się, iż przeciętna liczba osób pobierających emerytury pomostowe w 2023 r. ukształtuje się na poziomie 42,3 tys. osób.

Stan Funduszu na koniec 2023 r. zaplanowano na kwotę 19.477 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 30.000 tys. zł, należności w kwocie 22.800 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 33.323 tys. zł.

2. Fundusze związane z zadaniami socjalnymi państwa

Zadania realizowane przez te Fundusze to m. in.: finansowanie zasiłków dla bezrobotnych łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne, zasiłków i świadczeń przedemerytalnych, realizacja szkoleń dla bezrobotnych, dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych oraz zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych, refundacja części składek na ubezpieczenia społeczne osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą, ochrona roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia przez pracodawcę z powodu jego niewypłacalności, finansowanie świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz finansowanie zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy, jak również wsparcie finansowe emerytów i rencistów.

Łączne przychody dla tej grupy Funduszy w 2023 r. wyniosą 35.656.277 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 1.253.500 tys. zł oraz do Funduszu Solidarnościowego w kwocie 2.636.963 tys. zł. Łączne koszty realizacji zadań Funduszy w tej grupie przewiduje się na poziomie 43.474.589 tys. zł.

2.1 Fundusz Pracy

Fundusz Pracy działa na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw pracy.

Podstawowym zadaniem Funduszu jest aktywizacja zawodowa bezrobotnych oraz łagodzenie skutków bezrobocia.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 24.241.340 tys. zł i będzie niższy od planu na 2022 r. o 5.432.512 tys. zł, tj. o 18,3%. Niższy stan Funduszu na początek roku

wynika z niższych planowanych środków pieniężnych – głównie z tytułu przekazania w trakcie 2022 r. wpłaty do Funduszu Pomocy w wysokości 5.250.000 tys. zł. Stan Funduszu obejmuje:

- środki pieniężne w wysokości 16.184.340 tys. zł,
- należności w wysokości 8.132.000 tys. zł, w tym głównie pożyczki udzielone do Funduszu Solidarnościowego: w 2019 r. na realizację świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (4.000.000 tys. zł), w 2020 r. na realizację renty socjalnej (4.000.000 tys. zł),
- zobowiązania w wysokości 75.000 tys. zł.

Przychody Funduszu w 2023 r. zaplanowano w wysokości 9.542.047 tys. zł i będą wyższe od planu na 2022 r. (8.463.712 tys. zł) o 1.078.335 tys. zł, tj. o 12,7%. Powyższy wzrost wynika, per saldo, głównie z planowanych wyższych przychodów z tytułu obowiązkowych składek o 1.800.000 tys. zł.

Na przychody składają się: składki wnoszone przez pracodawców za zatrudnionych pracowników oraz przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą (1,0% podstawy wymiaru), płatności w ramach budżetu środków europejskich, pozostałe przychody, w tym z tytułu odsetek.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowano w 2023 r. w wysokości 9.655.800 tys. zł i będą niższe od planu na 2022 r. (10.165.388 tys. zł) o 509.588 tys. zł, tj. o 5,0%.

Powyższy spadek wynika głównie z niższych wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu o 386.489 tys. zł.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone głównie na:

- zasiłki dla bezrobotnych i składki na ubezpieczenia społeczne od zasiłków (przyjęto, że wypłaconych zostanie średniomiesięcznie ok. 108,4 tys. zasiłków, a przeciętna wysokość zasiłku wyniesie 1.387,80 zł (łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne 1.767,90 zł)), zasiłki i świadczenia przedemerytalne, dodatki aktywizacyjne, świadczenia integracyjne, Pracownicze Plany Kapitałowe,
- aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, głównie na: programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, Krajowy Fundusz Szkoleniowy, koszty związane z realizacją zadań w zakresie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, koszty realizacji programów ekonomii społecznej, refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników,
- wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 24.127.587 tys. zł i będzie niższy od planu na 2022 r. o 3.844.589 tys. zł, tj. o 13,7% Niższy stan Funduszu na koniec roku wynika głównie z niższych planowanych środków pieniężnych – głównie z tytułu przekazania w trakcie 2022 r. wpłaty do Funduszu Pomocy w wysokości 5.250.000 tys. zł. Stan Funduszu na koniec roku obejmuje:

- środki pieniężne w wysokości 16.365.587 tys. zł,
- należności w wysokości 7.832.000 tys. zł, w tym głównie pożyczki udzielone do Funduszu Solidarnościowego: w 2019 r. na realizację świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (3.700.000 tys. zł) – zmniejszenie w porównaniu do planu na 2022 r. wynika z planowanej spłaty pożyczki w kwocie 300.000 tys. zł, w 2020 r. na realizację renty socjalnej (4.000.000 tys. zł),
- zobowiązania w wysokości 70.000 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 15.600.000 tys. zł.

2.2 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działa na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Nadzór nad Funduszem sprawuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Środki Funduszu przeznaczane są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz ich zatrudnianie.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 2.137.323 tys. zł i będzie wyższy o 248.409 tys. zł od planu na 2022 r., tj. o 13,2%. Wyższy stan Funduszu na początek roku wynika, per saldo, głównie z wyższego planowanego stanu środków pieniężnych o 261.431 tys. zł. Stan Funduszu na początek roku obejmuje głównie: środki pieniężne w wysokości 2.060.412 tys. zł, należności w wysokości 63.320 tys. zł, zobowiązania w wysokości 29.500 tys. zł.

Przychody Funduszu w 2023 r. zaplanowano w wysokości 7.921.343 tys. zł i będą wyższe od planu na 2022 r. (6.457.771 tys. zł) o 1.463.572 tys. zł, tj. o 22,7%. Powyższy wzrost wynika głównie z planowanych wyższych wpłat od pracodawców o 751.009 tys. zł oraz zwiększonej dotacji z budżetu państwa o 553.500 tys. zł.

Na kwotę przychodów składają się głównie: wpłaty pracodawców, dotacje z budżetu państwa – z przeznaczeniem na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (1.080.000 tys. zł), zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień

przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych (23.500 tys. zł), realizację zadania polegającego na przekazaniu środków dla dysponentów zakładowych funduszy aktywności lub zakładowych funduszy rehabilitacji osób niepełnosprawnych (150.000 tys. zł), środki otrzymane z Unii Europejskiej.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2023 r. zaplanowano w wysokości 8.400.507 tys. zł i będą wyższe od planu na 2022 r. (7.745.287 tys. zł) o 655.220 tys. zł, tj. o 8,5%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych wydatków na zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym o 450.000 tys. zł.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone głównie na: dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, przelewy redystrybucyjne (środki na zadania realizowane przez samorządy wojewódzkie i powiatowe oraz koszty obsługi tych zadań), wypłatę środków dla dysponentów zakładowych funduszy aktywności lub zakładowych funduszy rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym, programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą, refundację składek na ubezpieczenia społeczne osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą, niepełnosprawnym rolnikom lub rolnikom zobowiązanym do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika, zrekompensowanie gminom dochodów utraconych z tytułu zastosowania ustawowych zwolnień z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych dla prowadzących zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej, bieżącą działalność Biura i Oddziałów Funduszu oraz wydatki inwestycyjne własne i zakupy inwestycyjne.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 1.703.477 tys. zł i będzie wyższy od planu na 2022 r. o 1.069.359 tys. zł, tj. o 168,6%. Wyższy stan Funduszu na koniec roku wynika, per saldo, głównie z wyższych planowanych środków pieniężnych o 1.069.632 tys. zł. Stan Funduszu na koniec roku obejmuje: środki pieniężne w wysokości 1.618.919 tys. zł, należności w wysokości 81.250 tys. zł, zobowiązania w wysokości 41.000 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 1.618.919 tys. zł.

2.3 Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych działa na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw pracy.

Ze środków Funduszu realizowane są głównie wydatki na zaspokajanie podstawowych roszczeń pracowniczych przysługujących w ramach powszechnie obowiązującego prawa

pracy. Wypłacane świadczenia z tytułu zaspokajania podstawowych roszczeń pracowniczych powiększają należności Funduszu i podlegają zwrotowi z majątku niewypłacalnego pracodawcy. Dysponent Funduszu może określić warunki zwrotu należności, w szczególności odstąpić w całości lub w części od dochodzenia zwrotu należności, jeżeli ich zwrot jest w całości lub w znacznej części niemożliwy. Dysponent Funduszu może również umarzać należności na zasadach określonych w ustawie.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 3.770.880 tys. zł i będzie niższy od planu na 2022 r. o 2.943.103 tys. zł, tj. o 43,8%. Niższy stan Funduszu na początek roku wynika, per saldo, z niższych planowanych środków pieniężnych o 2.954.026 tys. zł – głównie z tytułu dokonanego w latach poprzednich przez dysponenta Funduszu zwrotu do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 – niezaangażowanych środków na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom COVID-19.

Stan Funduszu na początek roku obejmuje: środki pieniężne w wysokości 3.154.540 tys. zł, należności w wysokości 741.499 tys. zł, zobowiązania w wysokości 125.159 tys. zł.

Przychody Funduszu w 2023 r. zaplanowano w wysokości 745.577 tys. zł i będą wyższe od planu na 2022 r. (550.220 tys. zł) o 195.357 tys., tj. o 35,5%. Powyższy wzrost wynika głównie z planowanych wyższych przychodów z tytułu odsetek o 99.254 tys. zł.

Na przychody składają się: składki od pracodawców (0,10% podstawy wymiaru) oraz pozostałe przychody, w tym z tytułu odsetek.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2023 r. zaplanowano w wysokości 247.518 tys. zł i będą wyższe od planu na 2022 r. (243.246 tys. zł) o 4.272 tys. zł, tj. o 1,8%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych wydatków związanych z obsługą zadań Funduszu realizowanych przez marszałków województw o 3.723 tys. zł.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone głównie na: umorzenia nieściągalnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń, koszty zadań przeciwdziałania COVID-19 i ich rozliczania, różne przelewy (refundacja wydatków poniesionych przez marszałków województw na obsługę Funduszu), wpłaty do budżetu państwa (refundacja wydatków poniesionych przez ministra właściwego do spraw pracy na obsługę Funduszu).

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 4.268.939 tys. zł i będzie niższy od planu na 2022 r. o 2.752.018 tys. zł, tj. o 39,2%. Niższy stan Funduszu na koniec roku wynika, przede wszystkim, z niższych planowanych środków pieniężnych o 2.585.455 tys. zł – głównie z tytułu dokonanego w latach poprzednich przez dysponenta Funduszu zwrotu do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 – niezaangażowanych środków na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom COVID-19.

Stan Funduszu na koniec roku obejmuje: środki pieniężne w wysokości 3.649.272 tys. zł, należności w wysokości 745.826 tys. zł, zobowiązania w wysokości 126.159 tys. zł.

Transfery na rzecz ludności mieszczące się w należnościach wyniosą 106.570 tys. zł i będą niższe o 29.590 tys. zł od planu na 2022 r. (136.160 tys. zł), tj. o 21,7%.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 3.350.000 tys. zł.

2.4 Fundusz Solidarnościowy

Fundusz Solidarnościowy działa na podstawie ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Środki Funduszu przeznaczone są na wsparcie społeczne, zawodowe, zdrowotne oraz finansowe osób niepełnosprawnych, jak również wsparcie finansowe emerytów i rencistów.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie minus 10.322.854 tys. zł i będzie niższy od planu na 2022 r. o 13.594.655 tys. zł, tj. o 315,5%. Niższy stan Funduszu na początek roku wynika z niższych planowanych środków pieniężnych – głównie z tytułu przeznaczenia w trakcie 2022 r. środków w wysokości 10.500.000 tys. zł na sfinansowanie kolejnego w 2022 r. dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów.

Stan Funduszu na początek roku obejmuje:

- środki pieniężne w wysokości 9.181.414 tys. zł,
- zobowiązania w wysokości 19.504.268 tys. zł, z tego: pożyczka zaciągnięta w 2019 r. z Funduszu Pracy na realizację świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (4.000.000 tys. zł), pożyczka zaciągnięta w 2020 r. z Funduszu Pracy na realizację renty socjalnej (4.000.000 tys. zł), pożyczka zaciągnięta w 2020 r. z Funduszu Rezerwy Demograficznej na realizację dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (11.504.268 tys. zł).

Przychody Funduszu w 2023 r. zaplanowano w wysokości 17.397.417 tys. zł i będą wyższe od planu na 2022 r. (13.789.159 tys. zł) o 3.608.258 tys. zł, tj. o 26,2%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów z tytułu składki wnoszonej na Fundusz o 2.700.000 tys. zł oraz zwiększonej dotacji z budżetu państwa o 61.804 tys. zł.

Na przychody składają się głównie: składki wnoszone przez pracodawców za zatrudnionych pracowników oraz przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą (1,45% podstawy wymiaru), danina solidarnościowa, dotacja z budżetu państwa w wysokości 2.636.963 tys. zł na dofinansowanie świadczenia uzupełniającego, kosztów obsługi wypłaty tego świadczenia, kosztów obsługi wniosku o świadczenie uzupełniające oraz kosztów świadczeń zdrowotnych związanych z wydawaniem orzeczeń

dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2023 r. zaplanowano w wysokości 25.095.800 tys. zł i będą wyższe od planu na 2022 r. (21.648.300 tys. zł) o 3.447.500 tys. zł, tj. o 15,9%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych wydatków na dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów o 2.100.000 tys. zł.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone głównie na: programy rządowe i resortowe, w tym obejmujące realizację zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych, świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, odpis na Fundusz Dostępności, rentę socjalną i zasiłek pogrzebowy, który przysługuje w razie śmierci osoby pobierającej rentę socjalną, dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości minus 18.021.237 tys. zł i będzie niższy od planu na 2022 r. o 13.433.897 tys. zł, tj. o 292,8%. Niższy stan na koniec roku wynika głównie z niższych planowanych środków pieniężnych o 13.733.897 tys. zł – głównie z tytułu przeznaczenia w trakcie 2022 r. środków w wysokości 10.500.000 tys. zł na sfinansowanie kolejnego w 2022 r. dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów.

Stan Funduszu na koniec roku obejmuje:

- środki pieniężne w wysokości 1.183.031 tys. zł,
- zobowiązania w wysokości 19.204.268 tys. zł, z tego: pożyczka zaciągnięta w 2019 r. z Funduszu Pracy na realizację świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (3.700.000 tys. zł), pożyczka zaciągnięta w 2020 r. z Funduszu Pracy na realizację renty socjalnej (4.000.000 tys. zł), pożyczka zaciągnięta w 2020 r. z Funduszu Rezerwy Demograficznej na realizację dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (11.504.268 tys. zł).

Zmniejszenie planowanego stanu zobowiązań w porównanie do planu na 2022 r. wynika z planowanej spłaty pożyczki zaciągniętej z Funduszu Pracy na realizację świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji w kwocie 300.000 tys. zł.

Planowane jest udzielenie ze środków budżetu państwa pożyczki płynnościowej dla Funduszu Solidarnościowego w wysokości 8.100.000 tys. zł w celu zrealizowania dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów w ustawowym terminie. Planuje się spłatę pożyczki w 2023 r.

Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów zaplanowano w kwocie 1.183.031 tys. zł.

2.5 Fundusz Dostępności

Fundusz Dostępności został powołany na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

Stan Funduszu na początek 2023 r. zaplanowano na kwotę 25.071 tys. zł, która obejmuje środki pieniężne.

Planowane przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 49.893 tys. zł i będą niższe o 7.945 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (57.838 tys. zł) tj. o 13,7%. Ich źródłem będą środki Funduszu Solidarnościowego, środki ze spłat pożyczek udzielonych w ramach inżynierii finansowej wdrażanej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 oraz odsetki od wolnych środków Funduszu Dostępności zgromadzonych na rachunku.

Niższe przychody Funduszu w 2023 r. będą konsekwencją niższych wpływów ze spłat pożyczek udzielonych w ramach inżynierii finansowej wdrażanej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 w związku z likwidacją instrumentu i nie udzielaniem pożyczek.

W 2023 r. koszty Funduszu zaplanowano w kwocie 74.964 tys. zł. Będą one wyższe o 17.727 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (57.237 tys. zł), tj. o 30,9%. Koszty obejmą realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy, w szczególności w budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach mieszkalnictwa wielorodzinnego.

Wyższe koszty Funduszu w 2023 r. będą konsekwencją większego zapotrzebowania na środki na realizację inwestycji, których wsparcie jest celem utworzenia Funduszu Dostępności.

Planuje się wydatkować wszystkie środki Funduszu, stąd stan Funduszu na koniec roku wyniesie 0 zł.

3. Fundusze związane z prywatyzacją

Wydatki tych Funduszy przeznaczone są na zaspokajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa oraz na rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

W roku 2023 przychody dla tych Funduszy zaplanowano na poziomie 730.677 tys. zł, a koszty realizacji zadań ustalono w wysokości 791.700 tys. zł.

3.1 Fundusz Reprywatyzacji

Dysponentem Funduszu Reprywatyzacji jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Stan Funduszu na początek 2023 r. zaplanowano na kwotę 3.481.518 tys. zł.

Na rok 2023 przychody Funduszu zostały zaplanowane w wysokości 83.047 tys. zł.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowane zostały na kwotę 423.700 tys. zł.

Na rachunku Funduszu gromadzone są środki pochodzące ze sprzedaży 5% akcji należących do Skarbu Państwa w każdej ze spółek powstałych w wyniku komercjalizacji, środki z tytułu świadczeń należnych Skarbowi Państwa, o których mowa w art. 31 ust. 1, art. 31a oraz art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprywatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, a także odsetki od udzielonych pożyczek ze środków Funduszu, odsetki od środków zgromadzonych na rachunku Funduszu oraz wpływy z tytułu posiadania lub zbycia akcji nabytych ze środków Funduszu.

Środki Funduszu przeznaczone są na:

- wypłatę odszkodowań wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych, wydanych w związku z nacjonalizacją mienia,
- wypłatę odszkodowań przyznanych na podstawie uznania za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego,
- wypłatę odszkodowań lub zadośćuczynień, o których mowa w art. 33 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprywatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa,
- realizację porozumień zawieranych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz jednostki samorządu terytorialnego w sprawie dotacji celowych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego przeznaczonych na dofinansowanie zaspokajania przez te jednostki roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa,

w szczególności przez wydanie rzeczy lub wypłatę świadczeń wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych wydanych w związku z nacjonalizacją mienia,

- pokrycie kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego, w tym wynagrodzeń biegłych sądowych za sporządzanie ekspertyz, których koszty w wyroku ponosi pozwany – Skarb Państwa,
- pokrycie kosztów zastępstwa procesowego w sprawach prowadzonych poza granicami kraju,
- pokrycie kosztów wynagrodzeń wypłacanych na podstawie umów cywilnoprawnych w zakresie specjalistycznych opinii i analiz, w ramach realizacji celów,
- udzielanie przez Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów pożyczek na rzecz spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej, w których ponad połowa akcji lub udziałów należy do Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych oraz na rzecz przedsiębiorców, w stosunku do których osoby, o których mowa wyżej są przedsiębiorcami dominującymi.

Ujęte w planie finansowym skarbowe papiery wartościowe zostały przekazane Funduszowi Reprywatyzacji w 2021 r. na podstawie art. 76 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021.

Stan Funduszu na koniec roku wyniesie 3.140.865 tys. zł.

3.2 Fundusz Rekompensacyjny

Fundusz Rekompensacyjny działa na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Przeznaczony jest na finansowanie wypłat świadczeń pieniężnych z tytułu rekompensat za mienie pozostawione poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz na obsługę wypłat z tytułu tych świadczeń, realizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Dysponentem Funduszu jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Stan Funduszu na początek 2023 r. zaplanowano na kwotę 1.540.076 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w wysokości 1.305.308 tys. zł, należności w wysokości 235.788 tys. zł i zobowiązania w wysokości 1.020 tys. zł.

Planowane przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 647.630 tys. zł i będą wyższe o 257.290 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (390.340 tys. zł), tj. o 66%. Ich źródłem będą środki z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przekazywane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w formie zaliczek

kwartalnych w terminie 30 dni po zakończeniu kwartału w wysokości 642.630 tys. zł oraz odsetki od wolnych środków przekazanych w zarządzanie Ministrowi Finansów w wysokości 5.000 tys. zł.

Wyższe przychody Funduszu w 2023 r. będą konsekwencją wyższych środków przekazywanych z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Koszty Funduszu, które w 2023 r. zaplanowano w kwocie 368.000 tys. zł, będą niższe o 42.000 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (410.000 tys. zł), tj. o 10%. Na powyższą kwotę składają się:

- wypłaty rekompensat dla osób uprawnionych w kwocie 365.000 tys. zł (kwota ta oszacowana została poprzez wyliczenie średniej wartości rekompensat wypłaconych w latach 2008-2021 z uwzględnieniem wskaźników przyjętych do projektu ustawy budżetowej na rok 2023),
- wypłata prowizji zmiennej i stałej dla Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu powierzenia bankowi wypłaty rekompensat i zapłata wynagrodzenia za usługę wsparcia technicznego aplikacji Systemu Informatycznego Rejestrów (SIR) w łącznej kwocie 3.000 tys. zł.

Niższe koszty Funduszu w 2023 r. będą konsekwencją przewidywanej niższej wypłaty świadczeń wynikającej z utrzymującej się tendencji spadkowej w zakresie liczby i wartości wypłacanych rekompensat.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano na kwotę 1.819.706 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w wysokości 1.428.179 tys. zł, należności w wysokości 392.547 tys. zł i zobowiązania w wysokości 1.020 tys. zł.

Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 1.428.179 tys. zł.

4. Fundusze związane z bezpieczeństwem kraju

Do zadań realizowanych przez Fundusze zaliczone do tej grupy należą: gromadzenie środków na tworzenie i utrzymywanie zapasów Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych oraz finansowanie realizacji zadań Agencji w zakresie zapasów interwencyjnych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz bezpieczeństwo pojazdów i ich właścicieli, wspieranie szeroko rozumianej readaptacji społecznej osób przebywających w placówkach resocjalizacyjnych, w szczególności poprzez finansowanie działań służących ochronie i tworzeniu miejsc pracy dla tych osób, jak również modernizację przywieziennych zakładów pracy, modernizacja jednostek organizacyjnych Policji, utrzymanie i funkcjonowanie jednostek organizacyjnych Straży Granicznej oraz Państwowej Straży

Pożarnej, wsparcie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych przed cyberzagrożeniami oraz zadania inwestycyjne i modernizacja uzbrojenia i wyposażenia organów i jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych.

W roku 2023 łączne przychody dla tych Funduszy zaplanowano na poziomie 2.195.650 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa do Funduszu Cyberbezpieczeństwa w kwocie 100.000 tys. zł, a koszty realizacji zadań tych Funduszy ustalono w łącznej wysokości 3.453.617 tys. zł.

4.1 Fundusz Zapasów Interwencyjnych

Fundusz Zapasów Interwencyjnych działa na podstawie ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym. Fundusz został powołany w celu zabezpieczenia ciągłości funkcjonowania rynku paliwowego w sytuacji wystąpienia zakłóceń w dostawach na rynku krajowym.

Dysponentem Funduszu jest Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych.

Stan Funduszu na początek 2023 r. zaplanowano na kwotę 2.459.412 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 2.071.144 tys. zł, należności w kwocie 493.093 tys. zł i zobowiązania w kwocie 104.825 tys. zł.

Planowane przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 1.381.386 tys. zł i będą wyższe o 227.206 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (1.154.180 tys. zł), tj. o 19,7%. Ich źródłem będą głównie środki pochodzące ze składek opłaty zapasowej wnoszonej przez producentów wykonujących działalność gospodarczą w zakresie produkcji paliw lub przetwarzania paliw oraz handlowców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie przywozu ropy naftowej lub paliw. Podstawą obliczenia składki opłaty zapasowej jest ilość paliw przywiezionych lub wyprodukowanych w danym miesiącu kalendarzowym. Zakłada się, że wyższe w 2023 roku przychody Funduszu będą konsekwencją wzrostu zapotrzebowania na paliwa trakcyjne.

W 2023 r. koszty Funduszu, które zaplanowano w kwocie 2.517.896 tys. zł, będą wyższe o 941.200 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (1.576.696 tys. zł), tj. o 59,7% i obejmą realizację następujących zadań:

- zakupy towarów na zapasy agencyjne,
- utrzymywanie zapasów agencyjnych,
- finansowanie kosztów działalności Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych związane z wykonywaniem zadań w zakresie zapasów interwencyjnych,

- finansowanie innych kosztów realizacji zadań ustawowych.

Wyższe koszty Funduszu w 2023 roku będą konsekwencją poniesienia wyższych kosztów zakupu paliw w związku z planowanym zwiększeniem zapasów agencyjnych.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano na kwotę 1.322.902 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 868.600 tys. zł, należności w kwocie 577.279 tys. zł i zobowiązania w kwocie 122.977 tys. zł.

Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 868.600 tys. zł.

4.2 Fundusz Wsparcia Policji

Fundusz Wsparcia Policji został utworzony na podstawie art. 13 ust. 4c ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Przychodami Funduszu są środki finansowe uzyskane przez Policję w trybie i na warunkach określonych w art. 13 ust. 3 i 4a ustawy o Policji, na podstawie umów i porozumień zawieranych przez dysponentów Funduszu, które określają przeznaczenie środków przekazywanych jednostkom Policji. Środki pozyskane w ramach Funduszu przeznacza się na pokrywanie wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych, remontowych, kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług, a także na rekompensaty pieniężne za ponadnormatywny czas służby oraz nagrody za osiągnięcia w służbie dla policjantów, którzy realizują zadania z zakresu służby prewencyjnej.

Plan Funduszu Wsparcia Policji na 2023 rok jest zestawieniem planów finansowych poszczególnych dysponentów Funduszu i obejmuje planowane przychody i limity kosztów ustalone na podstawie przewidywanych do zawarcia umów i porozumień.

Planowany stan Funduszu na początek 2023 r. wyniesie 2 tys. zł (środki pieniężne).

Przychody Funduszu w 2023 r. zaplanowano w wysokości 65.208 tys. zł, co stanowi wzrost o 6.187 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (59.021 tys. zł), tj. o 10,5%, z tego:

- wpłaty od jednostek na państwowy fundusz celowy – 64.020 tys. zł, w tym bieżące w wysokości 34.418 tys. zł oraz finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych – 29.602 tys. zł,
- odsetki od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie – 1.188 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2023 r. zostały zaplanowane w wysokości 65.208 tys. zł i będą niższe od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 o 1.436.368 tys. zł, z tego:

- kwota 35.606 tys. zł zostanie przeznaczona na pokrycie kosztów własnych: na rekompensaty za ponadnormatywny czas służby, nagrody za osiągnięcia w służbie dla funkcjonariuszy służby prewencyjnej oraz pokrycie kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, tj. zakup niezbędnych materiałów i wyposażenia oraz energii, zakup usług, w tym usług remontowych, zakup sprzętu łączności, informatyki oraz specjalistycznego sprzętu techniki policyjnej oraz pozostałych kosztów utrzymania,
- kwota 29.602 tys. zł na pokrycie kosztów inwestycyjnych, dotyczących przede wszystkim zakupu samochodów służbowych, motocykli, sprzętu informatycznego, sprzętu łączności i specjalistycznego sprzętu techniki policyjnej oraz współfinansowania budowy i rozbudowy budynków komend wojewódzkich, powiatowych i komisariatów Policji.

Spadek kosztów Funduszu w 2023 r. w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2022 wynika z faktu, że w 2022 r. w planie kosztów Funduszu ujęto środki stanowiące wpłatę z budżetu państwa, przekazaną na rachunek bankowy Funduszu w 2021 r.

Planowany stan Funduszu na koniec roku wyniesie 2 tys. zł.

4.3 Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego

Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego został utworzony na podstawie art. 31c ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego. Obecnie Fundusz funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego.

Przychodami Funduszu są wpłaty w wysokości 93% wartości nadwyżki przychodów nad kosztami uzyskanej przez Agencję Mienia Wojskowego z gospodarowania mieniem Skarbu Państwa przekazanym do Agencji przez jednostki podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych

i Administracji. Uzyskane środki przeznacza się na realizację zadań inwestycyjnych oraz na modernizację uzbrojenia i wyposażenia jednostek organizacyjnych resortu, w szczególności Policji i Straży Granicznej.

Planowany stan Funduszu na początek 2023 r. wyniesie 7.689 tys. zł (środki pieniężne).

Na 2023 r. zaplanowano przychody w wysokości 500 tys. zł, z tego:

- wpłaty od Agencji Mienia Wojskowego – 400 tys. zł,
- odsetki od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie – 100 tys. zł.

Koszty w 2023 r. zostały zaplanowane w wysokości 8.189 tys. zł i zostaną przeznaczone na pokrycie kosztów własnych, tj. opłaty bankowe oraz na dofinansowanie kosztów realizacji

zadań inwestycyjnych w szczególności: rozbudowa budynku administracyjnego przy Al. Niepodległości 100 w m. Warszawa realizowanego przez Nadwiślański Oddział Straży Granicznej, adaptacja obiektu pod potrzeby zamiejscowej siedziby Kompanii Oddziału Prewencji Policji w Zamościu, rozbudowa budynku Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej pod potrzeby zamiejscowej siedziby Kompanii OPP w Białej Podlaskiej, poprawa efektywności energetycznej budynku Komisariatu Policji w Działoszycach i budowa nowego obiektu strzelnicy Szkoły Policji w Pile.

Ujęte w planie na 2023 r. koszty są wyższe o 2.295 tys. zł, tj. o 37,8% w porównaniu do ustawy budżetowej na 2022 r., co wynika z ujęcia w kosztach pozostałość środków z okresów poprzednich.

Stan Funduszu na koniec roku wyniesie 0 zł.

4.4 Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców

Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców został utworzony na mocy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

Fundusz gromadzi i aktualizuje dane zawierające informacje o pojazdach zarejestrowanych w Polsce i kierowcach posiadających polskie prawo jazdy.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

Środki Funduszu przeznacza się na finansowanie wydatków związanych z rozwojem i funkcjonowaniem Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 93.776 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planowane przychody Funduszu w 2023 roku wyniosą 178.643 tys. zł, co stanowi wzrost o 19.500 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (159.143 tys. zł) tj. o 12,3%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów z opłaty pobranej za udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców oraz z opłat ewidencyjnych.

Na kwotę przychodów składają się:

- opłaty ewidencyjne w wysokości 169.334 tys. zł,
- opłaty pobierane za udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców w kwocie 4.800 tys. zł,
- odsetki z tytułu przekazania wolnych środków w zarządzanie Ministrowi Finansów w kwocie 4.500 tys. zł,

- wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień w kwocie 9 tys. zł.

Koszty Funduszu wyniosą w 2023 r. 250.547 tys. zł i będą niższe o 36.657 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (287.204 tys. zł) tj. o 12,8%.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone na m.in.: zakup usług związanych z utrzymaniem, serwisowaniem, eksploatacją, modernizacją i rozwojem SI CEPiK/CEK 2.0, zakup usług w obszarze wykonywania czynności materialno-technicznych związanych z przygotowywaniem odpowiedzi na wnioski i zapytania kierowane do centralnej ewidencji kierowców i centralnej ewidencji pojazdów, utrzymanie Centrum Zapasowego w Bydgoszczy, zakup usług na wykonywanie ekspertyz, analiz i opinii z zakresu działania SI CEPiK, usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym w zakresie przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek listowych, usług administrowania Zintegrowaną Infrastrukturą Rejestrów, usług dotyczących wsparcia Centralnej Ewidencji Kierowców 2.0, usług wsparcia oraz na zakupy inwestycyjne.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 21.872 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych, które będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

4.5 Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy

Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy działa na podstawie ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy.

Celem Funduszu jest finansowanie działań w zakresie resocjalizacji oraz wykonywania kary pozbawienia wolności, w szczególności:

- ochrona i tworzenie miejsc pracy dla skazanych,
- modernizacja przywiąziennych zakładów pracy i ich produkcji,
- organizowanie nauki zawodu i doskonalenia zawodowego dla osób pozbawionych wolności,
- wypłata ryczałtu w wysokości 35% wartości wynagrodzeń osadzonych, przysługującego podmiotom zatrudniającym osoby pozbawione wolności,
- udzielanie pożyczek i dotacji dla podmiotów zatrudniających osoby pozbawione wolności,
- Dysponentem Funduszu jest Dyrektor Generalny Służby Więziennej.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 44.682 tys. zł, z tego środki pieniężne 40.682 tys. zł, a należności 4.000 tys. zł.

Planowane przychody Funduszu w 2023 roku wyniosą 311.300 tys. zł, co stanowi wzrost o 156.300 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (155.000 tys. zł), tj. o 100,8%. Powyższy wzrost wynika z wejścia w życie 6 stycznia 2022 r. ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz ustawy Kodeks karny wykonawczy wprowadzającej podwyższenie potrącenia z wynagrodzenia przysługującego skazanemu na cele Funduszu z 45% do 51%. Dodatkowo wpływ na wysokość przychodów w 2023 r. będzie miał prognozowany wzrost odpłatnego zatrudnienia osadzonych w przywieziennych zakładach pracy, a także planowany wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Na kwotę przychodów poza wskazanymi powyżej wpłatami z tytułu potrąceń z wynagrodzeń skazanych składają się również wpłaty od przywieziennych zakładów pracy wysokości co najmniej 25% środków z tytułu zwolnień uzyskanych przez te podmioty oraz środki pieniężne pochodzące ze spadków, zapisów, darowizn, dotacji, zbiorów i innych źródeł.

Koszty Funduszu w 2023 r. wyniosą 351.000 tys. zł i będą wyższe o 180.000 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (171.000 tys. zł), tj. o 105,3%.

Powyższy wzrost wynika głównie ze zwiększenia środków przeznaczanych na inwestycje.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone na:

- dotacje inwestycyjne dotyczące budowy pawilonów mieszkalnych i hal produkcyjnych w wysokości 200.000 tys. zł,
- dotacje na realizację zadań bieżących m.in. na realizację zadań zmierzających do poprawy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa funkcjonariuszy i pracowników cywilnych w zakładach karnych typu zamkniętego i aresztach śledczych w wysokości 51.000 tys. zł,
- wypłatę ryczałtu z tytułu zwiększonych kosztów zatrudnienia osób pozbawionych wolności w wysokości 100.000 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 4.982 tys. zł, z tego środki pieniężne 982 tys. zł, a należności 4.000 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 982 tys. zł.

4.6 Fundusz Cyberbezpieczeństwa

Fundusz Cyberbezpieczeństwa został utworzony na mocy ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa.

Celem Funduszu jest wsparcie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych przed cyberzagrożeniami.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

Środki Funduszu przeznacza się na świadczenie teleinformatyczne, o którym mowa w art. 5 ustawy, osobom realizującym zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa oraz koszty z nim związane.

Planuje się, że stan Funduszu na początek rok wyniesie 0 zł.

Planowane przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 180.000 tys. zł. Na kwotę przychodów składają się:

- dotacja z budżetu państwa przekazana na podstawie art. 2 ust. 4 pkt 3 ustawy o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa w wysokości 100.000 tys. zł,
- środki przekazane na podstawie art. 2 ust. 6 ww. ustawy przez Dyrektora Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej – Państwowego Instytutu Badawczego w wysokości 10.000 tys. zł,
- środki przekazane na podstawie art. 2 ust. 8 ww. ustawy ze środków Funduszu Szerokopasmowego, o którym mowa w art. 16a ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w wysokości 70.000 tys. zł.

Koszty realizacji zadań Funduszu wyniosą w 2023 r. 180.000 tys. zł. Środki Funduszu zostaną przekazane podmiotom określonym w art. 5 ww. ustawy, tj. organom administracji rządowej, jednostkom budżetowym oraz jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych na finansowanie świadczenia teleinformatycznego.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 0 zł.

4.7 Fundusz Wsparcia Straży Granicznej

Fundusz Wsparcia Straży Granicznej utworzony został na podstawie art. 8a ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.

Plan Funduszu Wsparcia Straży Granicznej na 2023 r. jest zestawieniem planów finansowych poszczególnych dysponentów Funduszu i obejmuje planowane przychody i limity kosztów ustalone na podstawie przewidywanych do zawarcia umów i porozumień.

Źródłem przychodów Funduszu w 2023 r. będą środki finansowe uzyskiwane przez Straż Graniczną na podstawie umów zawieranych pomiędzy właściwymi dysponentami Funduszu a jednostkami samorządu terytorialnego, państwowymi jednostkami organizacyjnymi, bankami oraz instytucjami ubezpieczeniowymi, które określają przeznaczenie przekazywanych środków jednostkom Straży Granicznej.

Przychody Funduszu w 2023 r. zaplanowano w wysokości 1.581 tys. zł, co stanowi wzrost o 23,5% w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (1.280 tys. zł), z tego:

- wpłaty od jednostek na państwowy fundusz celowy – 1.558 tys. zł, w tym bieżące w wysokości 1.262 tys. zł oraz finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych – 296 tys. zł,
- odsetki od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie – 23 tys. zł.

Wzrost przychodów Funduszu w 2023 r. w stosunku do planu z 2022 r. wynika głównie z zaplanowania wyższej wpłaty od jednostek na państwowy fundusz celowy.

Koszty Funduszu zaplanowane w 2023 r. w wysokości 1.581 tys. zł będą niższe od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 o 71.648 tys. zł i przeznaczone będą na:

- pokrycie kosztów własnych w kwocie 1.285 tys. zł, głównie na zakup materiałów i wyposażenia, w tym m.in. zakup paliwa i części zamiennych do pojazdów służbowych, wyposażenia specjalnego indywidualnego i zbiorowego użytku,
- pokrycie kosztów inwestycyjnych w kwocie 296 tys. zł, tj. w szczególności zakup sprzętu do prowadzenia szkoleń i wykonywania zadań służbowych związanych z poprawą bezpieczeństwa i higieny pracy oraz z ochroną życia.

Spadek kosztów Funduszu w 2023 r. w stosunku do ustawy budżetowej na 2022 r. wynika z faktu, że w 2022 r. w planie kosztów Funduszu ujęto środki stanowiące wpłatę z budżetu państwa, przekazaną na rachunek bankowy Funduszu w 2021 r.

Stan Funduszu na koniec roku wyniesie 0 zł.

4.8 Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej

Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej został utworzony na podstawie art. 19e ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

Zadaniem Funduszu jest współfinansowanie wydatków bieżących i inwestycyjnych jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

Planowany stan Funduszu na początek 2023 r. wyniesie 14.232 tys. zł, z tego środki pieniężne 5.288 tys. zł, a należności 8.944 tys. zł.

Przychody Funduszu w 2023 r. zaplanowano w wysokości 77.032 tys. zł, co stanowi wzrost o 6.039 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (70.993 tys. zł), tj. o 8,5%.

Na przychody Funduszu składają się wpłaty od:

- powiatów – 31.569 tys. zł,
- gmin – 29.894 tys. zł,
- samorządów województw – 3.140 tys. zł,
- Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 3.605 tys. zł,
- Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – 495 tys. zł,

a także wpływy z usług szkoleniowych – 1.712 tys. zł i opłat za egzaminy – 330 tys. zł oraz zapasy i darowizny – 5.991 tys. zł, a także odsetki od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie – 296 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2023 r. zostały zaplanowane w wysokości 79.196 tys. zł, i będą niższe o 163.600 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (242.796 tys. zł), z tego kwota:

- 7.441 tys. zł na dotacje przekazane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących dla jednostek sektora finansów publicznych,
- 11.918 tys. zł na pokrycie kosztów własnych, tj. na pokrycie kosztów utrzymania jednostek PSP – tj. zakup paliwa i smarów, oleju opałowego, materiałów i wyposażenia, środków żywności, energii elektrycznej i gazu oraz zakup usług remontowych i pozostałych usług,
- 59.837 tys. zł na pokrycie kosztów inwestycyjnych dotyczących przede wszystkim: dofinansowania zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych, samochodów operacyjnych i specjalnych, sprzętu ratowniczo-gaśniczego, a także budowy i modernizacji obiektów.

Spadek kosztów Funduszu w 2023 r. w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2022 wynika z faktu, że w 2022 r. w planie kosztów Funduszu ujęto środki stanowiące wpłatę z budżetu państwa, przekazaną na rachunek bankowy Funduszu w 2021 r.

Planowany stan Funduszu na koniec 2023 r. wyniesie 12.068 tys. zł, w tym środki pieniężne 3.124 tys. zł i należności 8.944 tys. zł. Wolne środki finansowe będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

5. Fundusze związane z kulturą i kulturą fizyczną

Fundusze te realizują zadania w zakresie dofinansowania inwestycji obiektów sportowych, promowania przedsięwzięć artystycznych, ochrony polskiego dziedzictwa narodowego oraz dofinansowania zajęć sportowych.

Łączne przychody dla tej grupy Funduszy w 2023 r. wyniosą 1.507.200 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa do Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w kwocie 140.000 tys. zł, koszty natomiast przewiduje się na poziomie 1.705.590 tys. zł.

5.1 Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów

Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów został utworzony na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

Środki Funduszu przeznacza się na dofinansowanie zajęć sportowych dla uczniów, prowadzonych przez kluby sportowe działające w formie stowarzyszenia oraz inne organizacje pozarządowe, które w ramach swojej statutowej działalności realizują zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, a także organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz na zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym w zakresie aktywności fizycznej.

Planowany stan Funduszu na początek roku wyniesie 8.683 tys. zł i dotyczy: środków pieniężnych w wysokości 8.551 tys. zł oraz należności w kwocie 132 tys. zł.

Planowane przychody Funduszu w 2023 roku wyniosą 19.000 tys. zł, co stanowi wzrost o 1.326 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (17.674 tys. zł), tj. o 7,5%.

Na kwotę przychodów składają się:

- opłaty z usług w zakresie reklamy napojów alkoholowych w wysokości 18.500 tys. zł,
- odsetki w wysokości 500 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2023 r. wyniosą 25.010 tys. zł i będą niższe o 950 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (25.960 tys. zł), tj. o 3,6%.

Jednocześnie planowane koszty Funduszu są wyższe od prognozowanych przychodów o 6.010 tys. zł w 2023 r., z uwagi na stan środków pieniężnych z lat ubiegłych.

Środki Funduszu zaplanowane w 2023 r. na realizację ustawowych zadań przeznaczone będą na realizację trzech zadań:

- projektu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”,
- zajęć sportowych dla uczniów ukierunkowanych na upowszechnianie sportów zimowych,

- zadania z zakresu zdrowia publicznego.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w kwocie 2.673 tys. zł w tym: środki pieniężne w wysokości 2.541 tys. zł oraz należności w wysokości 132 tys. zł.

Planowane wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 2.541 tys. zł.

5.2 Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej został utworzony na mocy ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.

Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

Środki Funduszu przeznacza się na:

- przebudowę, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych,
- rozwijanie sportu wśród dzieci i młodzieży,
- rozwijanie sportu wśród osób niepełnosprawnych,
- zadania z zakresu zdrowia publicznego,
- rozwój turystyki społecznej sprzyjającej aktywności fizycznej społeczeństwa.

Planowany stan Funduszu na początek 2023 r. wynosi 274.793 tys. zł i dotyczy: środków pieniężnych w wysokości 266.923 tys. zł oraz należności w wysokości 7.870 tys. zł.

Planowane przychody Funduszu w 2023 roku wyniosą 1.228.500 tys. zł, co stanowi wzrost o 203.260 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (1.025.240 tys. zł), tj. o 19,8%. Powyższe zwiększenie wynika głównie ze wzrostu prognoz Totalizatora Sportowego w zakresie wpłat z dopłat do stawek w grach losowych oraz dodatkowego przychodu (dotacji budżetowej) wynikającej z nowelizacji ustawy o grach hazardowych.

Na kwotę przychodów składają się:

- dotacje z budżetu państwa dla państwowego funduszu celowego w wysokości 140.000 tys. zł,
- wpływy z dopłat do stawek w grach losowych w wysokości 958.500 tys. zł,
- wpływy związane z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów w wysokości 117.000 tys. zł,
- odsetki w wysokości 13.000 tys. zł.

Koszty Funduszu wyniosą w 2023 r. 1.420.050 tys. zł i będą wyższe o 312.050 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (1.108.000 tys. zł), tj. o 28,1%. Wzrost prognozowanych kosztów wynika głównie ze zwiększenia finansowania programów

w ramach przebudowy, remontów i dofinansowania inwestycji obiektów sportowych, rozwijania sportu wśród dzieci i młodzieży oraz osób z niepełnosprawnościami.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w kwocie 83.243 tys. zł, w tym: środki pieniężne w wysokości 75.373 tys. zł oraz należności w wysokości 7.870 tys. zł.

Planowane wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 75.373 tys. zł.

5.3 Fundusz Promocji Kultury

Fundusz Promocji Kultury został utworzony na mocy ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.

Celem Funduszu jest dofinansowywanie zadań związanych z promowaniem lub wspieraniem: ogólnopolskich i międzynarodowych przedsięwzięć artystycznych, twórczości literackiej i czasopiśmiennictwa, działań na rzecz kultury języka polskiego i rozwoju czytelnictwa, czasopism kulturalnych i literatury niskonakładowej, działań na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa narodowego, twórców i artystów (w tym w formie pomocy socjalnej), zadań realizowanych w ramach projektów z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (w tym projektów inwestycyjnych oraz projektów współfinansowanych z funduszy europejskich i międzynarodowych), a także zadań realizowanych przez Polski Instytut Sztuki Filmowej i wypłata wynagrodzeń z tytułu wypożyczeń bibliotecznych.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 1.534 tys. zł i dotyczy środków pieniężnych (1.168 tys. zł) oraz należności (366 tys. zł).

Planowane przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 259.000 tys. zł, co stanowi wzrost o 14.400 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (244.600 tys. zł), tj. o 5,9%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów z dopłat do gier hazardowych.

Na kwotę przychodów składają się m.in.:

- 20% wpływów z tytułu dopłat do stawek w grach hazardowych objętych monopolem państwa w kwocie 255.600 tys. zł,
- wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub z naruszeniem procedur, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości w kwocie 2.500 tys. zł.

Koszty Funduszu wyniosą w 2023 r. 259.000 tys. zł i będą wyższe o 14.500 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (244.500 tys. zł), tj. o 5,9%.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone na promowanie lub wspieranie:

- ogólnopolskich i międzynarodowych przedsięwzięć artystycznych, w tym o charakterze edukacyjnym – 133.000 tys. zł,
- twórczości literackiej i czasopiśmiennictwa oraz działań na rzecz kultury języka polskiego i rozwoju czytelnictwa, wspieranie czasopism kulturalnych i literatury niskonakładowej – 20.000 tys. zł,
- działań na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa narodowego – 59.339 tys. zł,
- zadań realizowanych w ramach projektów, w tym projektów inwestycyjnych oraz projektów współfinansowanych z funduszy europejskich i międzynarodowych, z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 22.300 tys. zł,
- twórców i artystów, w tym w formie pomocy socjalnej – 7.000 tys. zł

oraz na zadania realizowane przez Polski Instytut Sztuki Filmowej – 12.875 tys. zł i realizację wypłat wynagrodzeń z tytułu wypożyczeń bibliotecznych – 4.474 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 1.534 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych, które będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

5.4 Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków

Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków został utworzony na mocy ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego.

Celem Funduszu jest dofinansowywanie prac konserwatorskich i restauratorskich oraz robót budowlanych realizowanych bezpośrednio przy zabytku.

Głównym źródłem finansowania tych prac są środki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku 2023 wyniesie 1.963 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych z okresów poprzednich.

Planowane przychody Funduszu w 2023 roku wyniosą 700 tys. zł, co stanowi 100,0% planu na 2022 rok i dotyczą w całości przychodów z administracyjnych kar pieniężnych i nawiązek za nieprzestrzeganie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Koszty Funduszu wyniosą 1.530 tys. zł i będą niższe o 87.170 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (88.700 tys. zł), tj. o 98%. Tak duży spadek związany jest z tym, iż zwiększone środki, którymi Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego dysponował w ramach Funduszu w roku 2022 były środkami przechodzącymi na ten rok

z roku 2021 z jednorazowej wpłaty z budżetu cz. 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego m.in. na dofinansowanie nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków w kwocie 88.000 tys. zł.

Środki Funduszu w 2023 r. zostaną przeznaczone na dofinansowanie wydatków bieżących i inwestycyjnych dotyczących:

- nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich lub restauratorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa,
- nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 1.133 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych, które będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

6. Pozostałe Fundusze

Zadania poniższych Funduszy związane są m.in. z:

- krajowym systemem informacji o terenie oraz ewidencją gruntów i budynków,
- pomocą pokrzywdzonym przestępstwami i świadkom, przeciwdziałaniem przestępczości oraz pomocą postpenitencjarną,
- nowymi metodami profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień od hazardu,
- wzmocnieniem potencjału organizacji pożytku publicznego oraz wspieraniem społeczeństwa obywatelskiego,
- likwidacją luki transportowej, spowodowanej brakiem dostępności autobusowej publicznego transportu zbiorowego dla obywateli,
- wypłatą kwot różnicy ceny, rekompensat finansowych oraz dofinansowań w ramach pomocy de minimis,
- wypłatą rekompensat z tytułu przenoszenia kosztów zakupu uprawnień do emisji dla sektorów i podsektorów energochłonnych,
- zwiększeniem dostępu do szybkiego Internetu,
- poprawą stanu zdrowia i jakości życia przez zapewnienie dodatkowych źródeł finansowania ochrony zdrowia,
- wypłatą świadczeń kompensacyjnych w związku z zaistniałymi działaniami niepożądanymi spowodowanymi przez podanie szczepionki lub szczepionek,

- przekazywaniem środków finansowych na zadania polegające na wsparciu działań w zakresie organizacji lub promocji inicjatyw służących promowaniu społeczno-gospodarczego, regionalnego i przestrzennego rozwoju kraju, rozwoju społeczności lokalnych lub wzmocnieniu społeczeństwa obywatelskiego.

Łączne przychody Funduszy w tej grupie zaplanowano w 2023 r. w wysokości 13.716.100 tys. zł, a łączną kwotę kosztów realizacji ich zadań ustalono na poziomie 8.010.596 tys. zł.

6.1 Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym

Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym został utworzony na mocy ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne. Środkami Funduszu dysponuje Główny Geodeta Kraju.

Środki Funduszu przeznacza się na dofinansowanie zadań związanych z aktualizacją i utrzymywaniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Na planowany stan Funduszu na początek 2023 r. składają się: środki pieniężne w wysokości 21.826 tys. zł, należności w wysokości 150 tys. zł oraz zobowiązania w wysokości 100 tys. zł.

Planowane przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 8.535 tys. zł, co stanowi wzrost o 2.213 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (6.322 tys. zł), tj. o 35%. Powyższe zwiększenie wynika głównie ze wzrostu wpływów za udostępnianie zbiorów danych oraz innych materiałów z zasobu centralnego, za czynności urzędowe związane z prowadzeniem tego zasobu a także za pobieranie opłaty za korzystanie z usług teleinformatycznego systemu ASG-EUPOS umożliwiającego udostępnianie danych podstawowej osnowy geodezyjnej.

Koszty Funduszu wyniosą 14.828 tys. zł i będą wyższe o 128 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (14.700 tys. zł).

Koszty realizacji zadań finansowanych środkami Funduszu w 2023 r. planuje się przeznaczyć na zadania związane z aktualizacją i utrzymaniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz na zadania związane z nadawaniem uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii.

Na planowany w wysokości 15.583 tys. zł stan Funduszu na koniec roku składają się: środki pieniężne w wysokości 15.533 tys. zł, należności w wysokości 150 tys. zł oraz zobowiązania w wysokości 100 tys. zł.

Planowane wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 15.533 tys. zł.

6.2 Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej

Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości.

Celem Funduszu jest pomoc pokrzywdzonym i świadkom przestępstw, przeciwdziałanie przestępczości oraz pomoc postpenitencjarna.

Dysponentem Funduszu jest Minister Sprawiedliwości.

Środki Funduszu przeznacza się na:

- udzielanie przez zawodowych kuratorów sądowych oraz Służbę Więzienną pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz osobom im najbliższym,
- udzielanie pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym, w tym pomocy medycznej, psychologicznej, rehabilitacyjnej, prawnej oraz materialnej,
- działalność podejmowaną lub powierzaną przez Dysponenta Funduszu, mającą na celu wsparcie i rozwój systemu pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwem i świadków oraz pomocy postpenitencjarnej, a także przeciwdziałanie przyczynom przestępczości.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 499.878 tys. zł z tego środki pieniężne 110.294 tys. zł, należności 220.000 tys. zł, zobowiązania 416 tys. zł oraz pozostałe środki obrotowe 170.000 tys. zł.

Planowane przychody Funduszu w 2023 roku wyniosą 291.291 tys. zł, co stanowi wzrost o 26.488 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (264.803 tys. zł), tj. o 10,0%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych wpłat z tytułu orzeczonych przez sądy nawiązek oraz świadczeń pieniężnych.

Na kwotę przychodów składają się wpłaty z tytułu:

- orzeczonych przez sądy nawiązek oraz świadczeń pieniężnych w wysokości 255.690 tys. zł,
- potrąceń w wysokości 7% wynagrodzenia przysługującego za pracę skazanych zatrudnionych na podstawie skierowania do pracy, umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy o pracę nakładczą lub na innej podstawie prawnej – w wysokości 26.018 tys. zł,
- innych przychodów m.in. wykonania kar dyscyplinarnych w stosunku do skazanych, spadków, zapisów i darowizn; dotacji, zbiorów i innych źródeł w wysokości 483 tys. zł,

- innych zwiększeń w wysokości 7.000 tys. zł,
- odsetek w wysokości 2.100 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2023 r. wyniosą 355.624 tys. zł i będą wyższe o 81.174 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (273.850 tys. zł), tj. o 29,9%. Powyższy wzrost wynika głównie ze zwiększenia środków przeznaczanych na utrzymanie i rozwój Sieci pomocy pokrzywdzonym przestępstwem.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone na:

- dotacje na realizację zadań bieżących związanych ze zmniejszeniem lub zapobieganiem negatywnym skutkom pokrzywdzenia przestępstwami oraz przeciwdziałanie przestępczości w szczególności na rozwój systemu pomocy pokrzywdzonym przestępstwem – 230.000 tys. zł,
- świadczenia wypłacane w ramach pomocy postpenitencjarnej – 12.458 tys. zł,
- koszty własne, na które składają się m.in. wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi, utrzymanie systemu informatycznego do obsługi wniosków, przeprowadzanie akcji edukacyjnych, badań i analiz efektywności systemu pomocy pokrzywdzonym, upowszechnianie wiedzy na temat praw osób pokrzywdzonych – 54.255 tys. zł,
- dotacje inwestycyjne związane z kontynuacją i budową nowych centrów rehabilitacyjnych dla pokrzywdzonych przestępstwem – 30.000 tys. zł,
- pozostałe koszty, w tym umorzenia i odpisy z tytułu nawiązek i świadczeń pieniężnych oraz odpisy aktualizujące należności – 28.911 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 435.545 tys. zł, z czego 45.961 tys. zł stanowią środki pieniężne, należności 220.000 tys. zł, zobowiązania 416 tys. zł, a pozostałe środki obrotowe 170.000 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 45.961 tys. zł.

6.3 Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych

Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych został utworzony na podstawie art. 88 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.

Dysponentem Funduszu jest Minister Zdrowia.

Środki Funduszu przeznacza się na następujące zadania:

- prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej i opracowywanie specjalistycznych ekspertyz, raportów, sprawozdań dotyczących problematyki uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
- opracowywanie i wdrażanie nowych metod profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
- udzielanie finansowej pomocy instytucjom i stowarzyszeniom realizującym zadania związane z rozwiązywaniem problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych, w tym sporządzanie oceny rozpowszechnienia i zagrożeń patologicznym hazardem,
- prowadzenie działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości programów profilaktycznych i terapeutycznych, a także zwiększanie kompetencji zawodowych osób zajmujących się leczeniem w celu zwiększenia skuteczności oraz dostępności leczenia uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych dla osób uzależnionych i ich bliskich,
- zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym, tj. profilaktykę uzależnień oraz profilaktykę zdrowia psychicznego.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 13.174 tys. zł, w tym środki pieniężne w kwocie 13.153 tys. zł i należności w wysokości 21 tys. zł.

Planowane przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 54.032 tys. zł, co stanowi wzrost o 38.238 tys. zł, tj. o 242,10% w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (15.794 tys. zł). Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym, które są głównym źródłem przychodów Funduszu (39.703 tys. zł).

Koszty Funduszu wyniosą w 2023 r. 40.200 tys. zł i będą wyższe o 16.562 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (23.638 tys. zł), tj. o 70,07%. Całość kosztów w 2022 r. i 2023 r. stanowią koszty dotacji na realizację zadań bieżących.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 27.006 tys. zł i dotyczy środków pieniężnych w kwocie 26.985 tys. zł oraz należności w wysokości 21 tys. zł. Planuje się, że wolne środki finansowe zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

6.4 Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego

Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego działa na podstawie art. 27ab ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Podstawowym celem Funduszu jest wzmocnienie potencjału organizacji pożytku publicznego m.in. poprzez wyrównywanie szans ich rozwoju, rozwój wolontariatu w tych organizacjach, podnoszenie wiedzy i umiejętności osób działających w organizacjach.

Dysponentem Funduszu jest Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 177 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 90 tys. zł i zostały zaplanowane na takim samym poziomie co w ustawie budżetowej na rok 2022.

Na przychody składają się:

- środki finansowe w wysokości 80 tys. zł pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych:
 - wykorzystane przez organizacje pożytku publicznego niezgodnie z przeznaczeniem,
 - przekazane na rzecz organizacji pożytku publicznego, nieuwzględnionej w wykazie prowadzonym przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
 - niewydatkowane przez organizacje, które utraciły status organizacji pożytku publicznego,
- odsetki w wysokości 10 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2023 r. wyniosą 20 tys. zł i będą niższe o 700 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (720 tys. zł), tj. o 97,2%.

W 2023 r. planowane są tylko koszty własne związane z obsługą Funduszu. Z uwagi na planowane wykorzystanie środków Funduszu w 2022 r. z przeznaczeniem na udzielanie wsparcia organizacjom pożytku publicznego, realizowanego w trybie otwartego konkursu ofert zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, nie przewiduje się realizacji tego zadania w 2023 r.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 247 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych, które zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

6.5 Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego został utworzony na mocy ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw.

Celem Funduszu jest wspieranie społeczeństwa obywatelskiego na drodze do wszechstronnego rozwoju poprzez wdrażanie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podnoszeniu jakości działania całego sektora pozarządowego.

Dysponentem Funduszu jest Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.

Środki Funduszu przeznacza się na:

- działania nastawione na przygotowanie i wdrożenie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podniesieniu jakości działania całego sektora pozarządowego lub jego znaczących części (branż, środowisk),
- wspieranie rozwoju porozumień organizacji, platform współpracy, reprezentacji środowisk organizacji sektora pozarządowego,
- wspieranie działań statutowych organizacji sektora pozarządowego,
- rozwój instytucjonalny organizacji, w tym: budowanie stabilnych podstaw ich dalszego funkcjonowania, tworzenie perspektywicznych planów działania i finansowania, podnoszenie standardów pracy i zarządzania organizacją.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 40.243 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planowane przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 52.000 tys. zł, co stanowi wzrost o 3.470 tys. zł w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (48.530 tys. zł), tj. o 7,2%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów z dopłat do gier hazardowych.

Na kwotę przychodów składają się

- 4% wpływy z tytułu dopłat do stawek w grach hazardowych objętych monopolem państwa w wysokości 51.100 tys. zł,
- odsetki w kwocie 900 tys. zł.

Koszty Funduszu wyniosą w 2023 r. 52.073 tys. zł i będą wyższe o 279 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (51.794 tys. zł) tj. o 0,5%.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone na dotacje na realizację zadań bieżących, dotacje inwestycyjne oraz wydatki bieżące związane z prowadzeniem rachunku bankowego Funduszu.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 40.170 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych, które będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

6.6 Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej

Fundusz rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej został utworzony w 2019 r. na podstawie ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw transportu.

Celem Funduszu jest zapewnienie dostępności autobusowego publicznego transportu zbiorowego, przeciwdziałając wykluczeniu transportowemu mieszkańców niewielkich miejscowości. Dofinansowanie ze środków Funduszu otrzymują organizatorzy publicznego transportu zbiorowego jako wsparcie dla realizacji zadań własnych w powyższym zakresie.

Źródłami finansowania Funduszu są:

- wpływy z tytułu opłaty emisyjnej,
- wpływy z tytułu opłaty paliwowej,
- wpływy z tytułu opłaty zastępczej,
- przychody z opłat i zezwoleń oraz kar pieniężnych i grzywnien pobieranych przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego i Wojewódzkich Inspektorów Transportu Drogowego,
- wpłaty z budżetu państwa z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu,
- odsetki bankowe.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 57.900 tys. zł i obejmuje w całości środki pieniężne.

W 2023 r. planowane przychody Funduszu wynoszą 750.005 tys. zł, w tym wpłata z budżetu państwa w kwocie 140.310 tys. zł. W stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 przychody spadły o 4.343 tys. zł, co związane jest z niższym zapotrzebowaniem na środki pochodzące z budżetu państwa, w związku z planowanym wykorzystaniem środków pieniężnych, którymi dysponuje Fundusz.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2023 r. zaplanowano w wysokości 807.905 tys. zł. W stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 koszty wzrosły o 3.307 tys. zł, co związane jest z przekazaniem środków finansowych do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

W 2023 r. środki Funduszu będą przekazane jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w kwocie

nieprzekraczającej 800.000 tys. zł rocznie, natomiast 5 tys. zł przewidziane jest na koszty usług bankowych Banku Gospodarstwa Krajowego.

Planuje się, że stan Funduszu na koniec roku wyniesie 0 zł.

6.7 Fundusz Inwestycji Kapitałowych

Fundusz Inwestycji Kapitałowych został utworzony w 2019 r. w wyniku nowelizacji ustawy z 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, w celu finansowania kapitałowych celów inwestycyjnych Skarbu Państwa.

Dysponentem Funduszu jest Prezes Rady Ministrów.

Planowany stan Funduszu na początek 2023 r. wynosi 885.233 tys. zł i w całości są to środki pieniężne.

W 2023 r. planowane są przychody Funduszu w wysokości 1.444.728 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (734.238 tys. zł).

Na przychody składają się:

- wpłaty z zysku spółek, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa – 453.124 tys. zł,
- środki w wysokości 30% każdej wypłaconej dywidendy, a także zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy, z akcji należących do Skarbu Państwa – 943.961 tys. zł,
- środki z tytułu zwrotu pomocy publicznej lub wsparcia niebędącego pomocą publiczną, udzielonych przedsiębiorcom z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców, wraz z należnościami ubocznymi – 3.643 tys. zł,
- odsetki od wolnych środków Funduszu – 44.000 tys. zł.

W roku 2023 planowane są koszty Funduszu w wysokości 600.201 tys. zł i pozostają na poziomie planu z ustawy budżetowej na 2022 r., co wynika z założenia dysponenta, że od 2021 r. co roku podpisywane będą umowy z 3 podmiotami na zakup lub objęcie akcji przez Skarb Państwa.

Planowane koszty przeznacza się na:

- zakup lub objęcie akcji przez Skarb Państwa – 600.000 tys. zł,
- pokrycie kosztów nabycia lub objęcia akcji, w tym usług świadczonych przez doradców w związku z ich nabywaniem lub obejmowaniem przez Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów – 200 tys. zł,
- pokrycie kosztów związanych z obsługą bankową Funduszu – 1 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w kwocie 1.729.760 tys. zł, która obejmuje w całości środki pieniężne, które będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

6.8 Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny

Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny został utworzony na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw.

Z Funduszu finansowane są:

- utracone w 2019 roku przychody spółek energetycznych na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw,
- rekompensaty oraz dofinansowania w ramach pomocy de minimis na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw, ustawę o efektywności energetycznej oraz ustawę o biokomponentach i biopaliwach ciekłych,
- rekompensaty przysługujące beneficjentom na mocy ustawy z dnia 26 stycznia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu,
- rekompensaty dla przedsiębiorców na podstawie ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw energii.

Stan Funduszu na początek 2023 r. zaplanowano na kwotę 1.000.000 tys. zł, którą w całości stanowić będą środki pieniężne.

Na 2023 rok nie są planowane przychody Funduszu.

W 2023 r. koszty Funduszu zaplanowano w kwocie 1.000.000 tys. zł i obejmą wypłatę rekompensat przysługujących beneficjentom na mocy ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu.

Planuje się wydatkować wszystkie środki Funduszu, stąd stan Funduszu na koniec roku wyniesie 0 zł.

6.9 Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji

Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji został powołany na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Stan Funduszu na początek 2023 r. zaplanowano na kwotę 5.741.567 tys. zł, która obejmuje w całości środki pieniężne.

Planowane przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 6.546.481 tys. zł i będą wyższe o 5.501.201 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (1.045.280 tys. zł), tj. o 526,3%. Ich źródłem będą środki ze sprzedaży w drodze aukcji uprawnień do emisji, o których mowa w art. 49 ust. 2c ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz odsetki od wolnych środków Funduszu. Wysokie planowane wpływy ze sprzedaży w drodze aukcji uprawnień do emisji dwutlenku węgla przekładają się na większe przychody Funduszu.

W 2023 r. koszty Funduszu zaplanowano w kwocie 2.648.341 tys. zł i zostaną przeznaczone na wypłatę rekompensat z tytułu przenoszenia kosztów zakupu uprawnień do emisji na ceny energii elektrycznej zużywanej do wytwarzania produktów w sektorach lub podsektorach energochłonnych. Koszty będą wyższe o 881.442 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (1.766.899 tys. zł), tj. o 49,9%. Ze względu na prognozowany wzrost cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla planuje się, że nastąpi również wzrost wypłat rekompensat.

Stan Funduszu na koniec 2023 r. zaplanowano na kwotę 9.639.707 tys. zł, która obejmuje w całości środki pieniężne, które będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

6.10 Fundusz Szerokopasmowy

Fundusz Szerokopasmowy został utworzony na mocy ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Celem Funduszu jest wspieranie podaży i popytu na usługi szerokopasmowego dostępu do szybkiego Internetu.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

Środki Funduszu przeznacza się na:

- działania wspierające rozwój szybkich sieci telekomunikacyjnych poprzez dofinansowanie lub udzielanie pożyczek na budowę lub przebudowę tych sieci oraz wykonywanie przyłączy telekomunikacyjnych do lokalizacji użytkownika końcowego,
- działania mające na celu pobudzenie popytu użytkowników końcowych na usługi związane z szerokopasmowym dostępem do Internetu poprzez dofinansowanie zakupu usług telekomunikacyjnych, zakupu urządzeń multimedialnych oraz organizacji szkoleń rozwijających kompetencje cyfrowe lub udziału w tych szkoleniach,
- koszty związane z obsługą Funduszu.

Na podstawie art. 16a ust. 4a. ww. ustawy środki Funduszu mogą stanowić przychód Funduszu Cyberbezpieczeństwa, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa. Przekazanie środków następuje w drodze porozumienia.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 41.988 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planowane przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 134.169 tys. zł, co stanowi wzrost o 3.984 tys. zł w stosunku do planu na rok 2022 (130.185 tys. zł) tj. 3,1%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów z opłat, o których mowa w przepisach ustawy – Prawo telekomunikacyjne, stanowiących przychód Funduszu.

Na kwotę przychodów składają się:

- 100% wpływów z opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji (opłata, o której mowa w art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne) w wysokości 86.315 tys. zł,
- 15% wpływów z opłat za prawo do dysponowania częstotliwością (opłata, o której mowa w art. 185 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne) w wysokości 47.854 tys. zł.

Koszty Funduszu wyniosą w 2023 r. 154.169 tys. zł i będą wyższe o 23.984 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (130.185 tys. zł) tj. 18,4%.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone m.in. na pokrycie kosztów inwestycyjnych, z przeznaczeniem na wypłaty beneficjentom interwencji podejmowanych ze środków Funduszu celem dalszego przeznaczenia na wydatki inwestycyjne (budowa sieci szerokopasmowych, wykonywanie przyłączy telekomunikacyjnych) oraz na wpłatę na Fundusz Cyberbezpieczeństwa w kwocie 70.000 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 21.988 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych, które będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

6.11 Fundusz Medyczny

Fundusz Medyczny został utworzony na podstawie ustawy z dnia 7 października 2020 r. o Funduszu Medycznym.

Celem Funduszu jest wsparcie działań zmierzających do poprawy zdrowia i jakości życia w Rzeczypospolitej Polskiej. Dysponentem Funduszu jest Minister Zdrowia.

Środki Funduszu przeznacza się na:

- zadania finansowane w ramach subfunduszu infrastruktury strategicznej, w tym dofinansowanie zadania polegającego na budowie, przebudowie, modernizacji lub doposażeniu infrastruktury strategicznej,
- zadania finansowane w ramach subfunduszu modernizacji podmiotów leczniczych, w tym dofinansowanie zadania polegającego na modernizacji, przebudowie lub doposażeniu podmiotów leczniczych,
- zadania finansowane w ramach subfunduszu rozwoju profilaktyki, w tym dofinansowanie zadania polegającego na zwiększaniu skuteczności programów zdrowotnych lub programów polityki zdrowotnej w ramach subfunduszu rozwoju profilaktyki,
- zadania finansowane w ramach subfunduszu terapeutyczno-innowacyjnego, w tym:
 - finansowanie leków w ramach ratunkowego dostępu do technologii lekowych, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
 - finansowanie technologii lekowej o wysokiej wartości klinicznej, o której mowa w art. 2 pkt 24a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych lub technologii lekowej o wysokim poziomie innowacyjności, o której mowa w art. 2 pkt 24b tej ustawy,
 - finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych osobom do ukończenia 18. roku życia,
 - finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych świadczeniobiorcom poza granicami kraju.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 4.788.697 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planowane przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 4.425.515 tys. zł, co stanowi wzrost o 418.745 tys. zł, tj. o 10,5% w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2022 (4.006.770 tys. zł). Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów z tytułu odsetek.

Głównym źródłem przychodów Funduszu jest wpłata z budżetu państwa przekazana w 2023 r. przez ministra właściwego do spraw zdrowia w wysokości 4.000.000 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2023 r. wyniosą 2.327.845 tys. zł i będą wyższe o 95.234 tys. zł, tj. o 4,3% od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2022 (2.232.611 tys. zł).

Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych kosztów dotacji na realizację zadań bieżących.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 6.886.367 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych. Planuje się, że wolne środki finansowe zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

6.12 Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych

Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych został utworzony na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz niektórych innych ustaw.

Celem Funduszu jest wypłata świadczeń kompensacyjnych w związku z zaistniałymi działaniami niepożądanymi spowodowanymi przez podanie szczepionki lub szczepionek.

Dysponentem Funduszu jest Rzecznik Praw Pacjenta.

Środki Funduszu przeznacza się na:

- wypłaty świadczeń kompensacyjnych osobom, u których po podaniu szczepionki wystąpiły działania niepożądane, w wyniku których osoby te wymagały hospitalizacji przez okres nie krótszy niż 14 dni albo wystąpił wstrząs anafilaktyczny powodujący konieczność obserwacji w szpitalnym oddziale ratunkowym lub izbie przyjęć albo hospitalizacji przez okres krótszy niż 14 dni,
- zwroty opłat za złożenie wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego,
- koszty związane z prowadzeniem postępowań w sprawie przyznania świadczenia kompensacyjnego,
- koszty bezpośrednio związane z bieżącym funkcjonowaniem Funduszu lub realizacją zadań, o których mowa w tiret 1-3.

Stan Funduszu na początek roku wynosi 587 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planowane przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 4.254 tys. zł.

Na kwotę przychodów składają się:

- wpłaty pochodzące od podmiotów, które zawarły ze Skarbem Państwa umowę na realizację dostaw szczepionek do przeprowadzania szczepień ochronnych w wysokości 4.000 tys. zł,
- opłaty za złożenie wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego w wysokości 54 tys. zł,
- odsetki w kwocie 200 tys. zł.

Koszty Funduszu wyniosą w 2023 r. 4.390 tys. zł i będą przeznaczone na wypłatę świadczeń kompensacyjnych w kwocie 4.000 tys. zł oraz koszty własne w kwocie 390 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 451 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planuje się, że wolne środki finansowe zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

6.13 Fundusz Rozwoju Regionalnego

Fundusz Rozwoju Regionalnego został utworzony w 2022 r. na mocy ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w brzmieniu zmienionym ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

Stan Funduszu na początek 2023 roku wynosi 0 zł.

Planowane przychody Funduszu w 2023 r. wyniosą 5.000 tys. zł. Ich źródłem będą odsetki:

- od środków, o których mowa w art. 207 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- od środków o których mowa w art. 189 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W 2023 r. koszty Funduszu, które zaplanowano w kwocie 5.000 tys. zł obejmą realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie organizacji lub promocji inicjatyw służących promowaniu społeczno-gospodarczego, regionalnego i przestrzennego rozwoju kraju, rozwoju społeczności lokalnych lub wzmacnianiu społeczeństwa obywatelskiego.

Planuje się wydatkować wszystkie środki Funduszu, stąd stan Funduszu na koniec roku wyniesie 0 zł.

Rozdział IX

Rozliczenia z Unią Europejską

Członkostwo Polski w UE związane jest z włączeniem Polski w system finansowy UE, obejmujący przede wszystkim budżet ogólny UE. Budżet ten, akceptowany corocznie przez władze budżetowe UE (Radę UE i Parlament Europejski) na wniosek Komisji Europejskiej (posiadającej wyłączną kompetencję przygotowania projektu budżetu UE), mieści się w ramach wieloletniego planu finansowego UE (tzw. wieloletnie ramy finansowe – WRF). Wysokość polskiej składki do budżetu UE oraz wysokość potencjalnych transferów do Polski jest ograniczona limitami wyznaczonymi w WRF, a doprecyzowanymi w rocznych budżetach UE.

Wieloletnie Ramy Finansowe UE na lata 2021-2027

(w mln EUR – ceny bieżące)

ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem 2021-2027
1. Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa	20.919	21.878	21.727	20.984	21.272	21.847	22.077	150.704
2. Spójność, odporność i wartości	6.364	67.806	70.137	72.367	74.993	66.536	70.283	428.486
2a Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna	1.769	61.345	62.939	64.683	66.479	56.725	58.639	372.579
2b Odporność i wartości	4.595	6.461	7.198	7.684	8.514	9.811	11.644	55.907
3. Zasoby naturalne i środowisko	56.841	56.965	57.295	57.449	57.558	57.332	57.557	400.997
W tym: wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie	40.368	40.639	40.693	41.649	41.782	41.913	42.047	289.091
4. Migracja i zarządzanie granicami	1.791	3.360	3.814	3.866	4.387	4.315	4.465	25.998
5. Bezpieczeństwo i obrona	1.696	1.896	1.946	2.004	2.243	2.435	2.705	14.925
6. Sąsiedztwo i świat	16.247	16.802	16.329	15.830	15.304	14.754	15.331	110.597
7. Europejska administracja publiczna	10.635	11.058	11.419	11.773	12.124	12.506	12.959	82.474
W tym: wydatki administracyjne instytucji	8.216	8.528	8.772	9.006	9.219	9.464	9.786	62.991
OGÓŁEM ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA	114.493	179.765	182.667	184.273	187.881	179.725	185.377	1.214.181
jako odsetek DNB	0,82%	1,20%	1,12%	1,08%	1,05%	0,97%	0,96%	1,03%

OGÓŁEM ŚRODKI NA PŁATNOŚCI	163.496	170.558	168.575	168.853	172.230	175.674	179.187	1.198.573
jako odsetek DNB	1,18%	1,14%	1,03%	0,99%	0,96%	0,94%	0,93%	1,02%

Źródło: Załącznik do Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady Dostosowanie techniczne wieloletnich ram finansowych na 2023 r. zgodnie z art. 4 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093 określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021-2027

Wydatki wspólnotowe można podzielić na następujące grupy:

1. Wydatki skierowane do podmiotów znajdujących się poza Unią Europejską.

W skład tych wydatków można włączyć środki znajdujące się w dziale 6 budżetu UE

„Sąsiedztwo i świat”, m.in. na finansowanie projektów realizowanych w ramach pomocy

rozwojowej w krajach rozwijających się, a także środki w ramach funduszy przedakcesyjnych, skierowane do krajów kandydujących do UE. Dodatkowo wydatki w dziale 1 budżetu UE „Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa” są w pewnej części kierowane do państw spoza UE.

2. Alokacje przeznaczone na funkcjonowanie UE - przede wszystkim dział 7 budżetu UE („Europejska administracja publiczna”) oraz projekty realizowane w skali ponadnarodowej (głównie dział 1), których nie da się przypisać konkretnie do żadnego z krajów członkowskich.
3. Środki, które służą finansowaniu projektów (fundusze strukturalne, Fundusz Spójności itp.) bądź polityk (wspólna polityka rolna – WPR) w konkretnych państwach członkowskich i które są alokowane dla konkretnych państw (zarządzanie zdecentralizowane wykonywane przez administracje państw członkowskich, beneficjentów tych środków).
4. Środki dostępne podmiotom z państw członkowskich, których podział następuje w drodze konkursowej (zarządzanie scentralizowane wykonywane przez Komisję Europejską lub agencje UE).

Transfery otrzymywane z budżetu UE przez Polskę sklasyfikowane są przede wszystkim w ww. trzeciej grupie wydatków z niewielkim udziałem grupy czwartej.

Składka wpłacana przez Polskę do budżetu UE, w całkowitej planowanej wysokości 35.259.566 tys. zł, w całości jest przekazywana z budżetu państwa i służy finansowaniu wszystkich ww. wydatków.

Prognozowane saldo przepływów finansowych w roku 2023 pomiędzy Polską a Unią Europejską i państwami członkowskimi EFTA przedstawia poniższe zestawienie.

Treść	Kwota
	w tys. zł
1	2
I. ŚRODKI PRZEKAZANE PRZEZ UE i państwa EFTA	103.980.499
Zadania wynikające ze wspólnej polityki rolnej	23.866.376
Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności - część grantowa	26.834.398
Programy realizowane z udziałem funduszy strukturalnych i EFMR	51.473.543
Norweski Mechanizm Finansowy 2014-2021, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021	1.201.711
Pozostałe	604.471
II. ŚRODKI WYDATKOWANE Z BUDŻETU PAŃSTWA	
Środki własne UE (składka do budżetu UE)*	35.259.566
III. RÓŻNICA (I-II)	68.720.933

* Z czego kwota w wysokości 2.186.831 tys. zł jest ujęta w rezerwie celowej.

Rozdział X

Budżet środków europejskich

Budżet środków europejskich, stosownie do postanowień ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r., obejmuje dochody i podlegające refundacji wydatki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej.

1. Dochody budżetu środków europejskich

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2023, w części Dochody budżetu środków europejskich, zaplanowane zostały dochody budżetu środków europejskich w łącznej wysokości 107.018.773 tys. zł.

Na powyższą kwotę składają się dochody z tytułu realizacji zadań w ramach:

- Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014–2020 w wysokości 15.350.270 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w wysokości 17.486.156 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w wysokości 2.257.475 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 w wysokości 1.314.768 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 w wysokości 7.252.394 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 w wysokości 864.801 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014–2020 w wysokości 474.027 tys. zł,
- Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 w wysokości 93.775 tys. zł,
- Instrumentu „Łącząc Europę” w wysokości 1.970.016 tys. zł,
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014 – 2021 w wysokości 590.055 tys. zł,
- Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 w wysokości 611.656 tys. zł,
- Wspólnej polityki rolnej w wysokości 23.944.619 tys. zł,
- Perspektywy Finansowej 2021 – 2027 w wysokości 7.974.363 tys. zł,
- Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności – część grantowa w wysokości 26.834.398 tys. zł.

2. Wydatki budżetu środków europejskich

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 w budżecie środków europejskich zaplanowane zostały wydatki w wysokości 123.201.513 tys. zł z przeznaczeniem na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem projektów pomocy technicznej.

W ramach powyższej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych zaplanowana została kwota 51.253.517 tys. zł na wydatki przeznaczone na projekty realizowane w ramach:

1) Perspektywy Finansowej UE 2014-2020, tj. na:

- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020,
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020,
- Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020,
- Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020,
- Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020,
- Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020,
- Instrument "Łącząc Europę" (CEF) w sektorze transport.

2) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021,

3) Wspólnej polityki rolnej,

4) Perspektywy Finansowej 2021-2027.

Pozostała część wydatków została zaplanowana w rezerwach celowych:

- poz. 97 z przeznaczeniem na finansowanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności - część grantowa w kwocie 26.834.398 tys. zł,
- poz. 98 z przeznaczeniem na finansowanie programów z budżetu środków europejskich w kwocie 45.045.700 tys. zł,
- poz. 99 z przeznaczeniem na finansowanie wynagrodzeń w ramach budżetu środków europejskich w kwocie 67.898 tys. zł.

Zaplanowanie rezerw wynika z faktu, że na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej nie można dokonać podziału wszystkich wydatków na poszczególne podziałki klasyfikacji budżetowej. Ponadto, rezerwa celowa poz. 98 obejmuje również wydatki na umowy, których podpisanie jest dopiero planowane. Jednocześnie należy zauważyć, że stopień realizacji poszczególnych projektów kształtuje się różnie w poszczególnych częściach budżetowych, więc trudno przewidzieć, który dysponent wykorzysta w pełni środki ujęte w ramach własnej części, a w których przypadkach realizacja projektów z różnych przyczyn będzie przebiegała z opóźnieniem, co ostatecznie będzie miało wpływ na różny poziom wykorzystania środków w ramach części danego dysponenta. Ponadto stopień zaawansowania realizacji programów operacyjnych nie pozwala w pełni określić wszystkich potrzeb dysponentów. Umieszczenie części wydatków w rezerwie celowej pozwala na sprawniejszą i bardziej elastyczną realizację projektów finansowanych w ramach poszczególnych programów, a tym samym przyczynia się do lepszej absorpcji środków unijnych.

Zaplanowane wydatki w budżecie środków europejskich, w częściach poszczególnych dysponentów, obejmują przede wszystkim następujące programy:

2.1 Perspektywa Finansowa 2014-2020

W ramach Perspektywy Finansowej 2014–2020 realizowane są Krajowe Programy Operacyjne oraz 16 Regionalnych Programów Operacyjnych.

2.1.1 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020

W ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020 zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 12.380.925 tys. zł.

Celem 16 Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020 jest dalsze zwiększanie konkurencyjności regionów oraz poprawy jakości życia ich mieszkańców poprzez wykorzystanie potencjałów regionalnych i niwelowanie barier rozwojowych. Szczególny nacisk położony będzie przede wszystkim na wspieranie przedsiębiorczości, edukacji, zatrudnienia i włączenia społecznego, technologii informacyjno-komunikacyjnych, infrastruktury ochrony środowiska, energetyki oraz transportu. Dodatkowo w ramach RPO bezpośrednią pomoc uzyskają osoby pozostające bez pracy, wykluczone bądź zagrożone wykluczeniem społecznym chcące podnieść swoje kwalifikacje.

W programach perspektywy finansowej 2014-2020 samorządy województw zarządzają około 40% funduszy polityki spójności. W ramach tych środków zawarte są również dodatkowe fundusze pochodzące z podziału rezerwy programowej, czyli środki na Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) oraz inne Obszary Strategicznej Interwencji (OSI).

RPO realizowane w latach 2014-2020 to programy dwufunduszowe, tj. finansowane z udziałem środków EFRR oraz EFS, z czego 15 z nich realizowanych jest w województwach zaliczanych do kategorii „słabiej rozwinięte”, jedynie RPO w województwie mazowieckim zostało sklasyfikowane jako region „lepiej rozwinięty”.

W ramach RPO realizowane są projekty z zakresu następujących celów tematycznych:

- wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji,
- zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK),
- wzmacnianie konkurencyjności MŚP,
- wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach,
- promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem,
- zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania odpadami,

- promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej,
- promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników,
- promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją,
- inwestowanie w kształcenie, szkolenia w tym szkolenia zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.

2.1.2 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

W ramach POIiŚ 2014-2020 zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 12.246.952 tys. zł.

PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 to największy pod względem budżetu program na lata 2014-2020. Główne obszary, na które przekazywane są środki to: gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska, przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne oraz ochrona zdrowia i dziedzictwo kulturowe. Dzięki równowadze pomiędzy działaniami inwestycyjnymi w infrastrukturę oraz wsparciu skierowanemu do wybranych obszarów gospodarki, program realizuje założenia strategii Europa 2020, z którą powiązany jest jego cel główny - wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej.

Program zawiera 12 osi priorytetowych:

- Zmniejszenie emisyjności gospodarki,
- Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu,
- Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego,
- Infrastruktura drogowa dla miast,
- Rozwój transportu kolejowego w Polsce,
- Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach,
- Poprawa bezpieczeństwa energetycznego,
- Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury,
- Wzmocnienie strategiczne infrastruktury ochrony zdrowia,
- 2 osie Pomocy technicznej,
- REACT-EU.

Program jest współfinansowany środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.

2.1.3 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.815.718 tys. zł.

Program powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, adaptacyjności, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Wspierane są też innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa w wymienionych dziedzinach. Ponadto, w ramach PO WER realizowane są projekty w ramach Rządowego programu Dostępność Plus.

W ramach programu realizowanych jest 8 osi priorytetowych:

- Osoby młode na rynku pracy,
- Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy gospodarki i edukacji,
- Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju,
- Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa,
- Wsparcie dla obszaru zdrowia,
- Wsparcie REACT-EU dla obszaru zdrowia,
- Pomoc techniczna,
- Pomoc techniczna REACT-EU.

Program jest współfinansowany środkami Europejskiego Funduszu Społecznego oraz szczególnego instrumentu wsparcia skierowanego do młodych bezrobotnych – Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

2.1.4 Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.009.757 tys. zł.

Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020 stanowi dodatkowy element wsparcia z funduszy strukturalnych oraz wzmocnienie działań innych programów na obszarze Polski Wschodniej, tj. województw: warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, lubelskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego.

Celem głównym interwencji PO PW w perspektywie finansowej 2014-2020 jest wzrost konkurencyjności i innowacyjności makroregionu Polski Wschodniej. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez koncentrację działań programu na wsparciu tworzenia warunków sprzyjających powstawaniu MŚP w Polsce Wschodniej, wsparciu konkurencyjności przedsiębiorstw w szczególności poprzez internacjonalizację, wsparciu w zakresie poprawy efektywności układów transportowych miast wojewódzkich i ich obszarów funkcjonalnych oraz wsparciu w zakresie zwiększenia spójności wewnętrznej makroregionu w zakresie infrastruktury transportowej.

W ramach programu realizowane są 4 osie priorytetowe:

- Przedsiębiorcza Polska Wschodnia,
- Nowoczesna infrastruktura transportowa,
- Ponadregionalna infrastruktura kolejowa,
- Pomoc techniczna.

Program jest współfinansowany środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

2.1.5 Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 5.873.142 tys. zł.

PO Inteligentny Rozwój to drugi pod względem budżetu program na lata 2014-2020. Celem głównym PO IR jest wspieranie innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki, wyrażające się głównie zwiększeniem nakładów na B+R w szczególności poprzez wsparcie przedsiębiorstw w obszarach innowacyjności i działalności badawczo-rozwojowej, podniesienie jakości i interdyscyplinarności badań naukowych i prac rozwojowych oraz zwiększenie stopnia ich komercjalizacji oraz umiędzynarodowienia.

Cel ten zostanie osiągnięty przez koncentrację działań programu na wzmacnianiu powiązań między nauką i potrzebami rynku oraz przedsiębiorstwami, w tym wzmacnianiu roli inicjatyw klastrowych w celu budowy tych powiązań, rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw, wspieraniu tworzenia inicjatyw gospodarczych (w tym zwłaszcza MŚP oraz spin-out, opartych o implementację innowacji wykorzystujących Kluczowe Technologie Prorozwojowe, podniesieniu jakości prac B+R oraz pozycji krajowych jednostek naukowych w ramach Europejskiej Przestrzeni Badawczej oraz wsparciu działań odpowiadających na potrzebę pogodzenia wzrostu gospodarczego i poprawy wyników ekonomicznych przy jednoczesnym ograniczeniu wykorzystania zasobów (w tym także energii, wody i surowców mineralnych) i zmniejszeniu presji na środowisko.

Program umożliwia skuteczne przejście „od pomysłu do przemysłu”. Założeniem PO IR jest bowiem wsparcie realizacji całego procesu powstawania innowacji: od fazy tworzenia się pomysłu, poprzez etap prac badawczo-rozwojowych, w tym przygotowanie prototypu, aż po komercjalizację wyników prac B+R. Mając na uwadze zróżnicowany poziom ryzyka realizacji projektu na ww. etapach, przewiduje się wykorzystanie instrumentów wsparcia o charakterze dotacyjnym oraz zwrotnym.

W ramach programu realizowanych jest 7 osi priorytetowych:

- Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa,
- Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I,
- Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach,

- Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego,
- 2 osie Pomocy technicznej,
- Zwiększenie potencjału przedsiębiorstw i przygotowanie do cyfrowej transformacji w kontekście pandemii COVID-19.

Program jest współfinansowany środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

2.1.6 Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 695.497 tys. zł.

Celem programu jest wzmocnienie cyfrowych fundamentów dla rozwoju kraju. Fundamenty te to szeroki dostęp do szybkiego Internetu, efektywne i przyjazne użytkownikom e-usługi publiczne oraz stale rosnący poziom kompetencji cyfrowych społeczeństwa.

W ramach programu realizowanych jest 6 osi priorytetowych:

- Powszechny dostęp do szybkiego Internetu,
- E-administracja i otwarty rząd,
- Cyfrowe kompetencje społeczeństwa,
- 2 osie Pomocy technicznej,
- Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia – REACT-EU.

Program jest współfinansowany środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

2.1.7 Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020

W ramach tego programu zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 366.131 tys. zł.

Program ten zakłada wsparcie finansowe z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR). EFMR zastąpił Europejski Fundusz Rybacki, wdrażany w latach 2007-2013.

Program Operacyjny „Rybactwo i Morze” na lata 2014-2020 zakłada realizację sześciu priorytetów:

- Promowanie zrównoważonego, innowacyjnego i konkurencyjnego rybołówstwa,
- Wspieranie zrównoważonej, innowacyjnej i konkurencyjnej akwakultury (chów i hodowla organizmów wodnych),
- Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa,
- Zatrudnienie i spójność terytorialna na obszarach rybackich,
- Wspieranie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury,
- Zintegrowana polityka morska oraz Pomoc techniczna.

2.1.8 Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

W ramach tego programu zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 8.629 tys. zł.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 jest programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, który realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

PO PŻ obejmuje zakup i dystrybucję żywności oraz obligatoryjne działania towarzyszące, przyczyniające się do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących oraz realizację działań na rzecz włączenia społecznego.

2.1.9 Instrument „Łącząc Europę” (CEF – Connecting Europe Facility)

W ramach Instrumentu „Łącząc Europę” (CEF) w sektorze transport zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 911.553 tys. zł.

Connecting Europe Facility – Instrument „Łącząc Europę” (CEF) to fundusz rozbudowy infrastrukturalnej, ściśle związany z polityką spójności, który wspiera przedsięwzięcia o kluczowym znaczeniu dla Europy. Ideą CEF jest wzmocnienie sieci transportowo-komunikacyjnej, poprzez rozbudowę infrastruktury transportowej, połączeń energetycznych oraz rozwiązań z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych. CEF jest zarządzany centralnie przez Komisję Europejską.

2.2 Mechanizm Finansowy EOG (MF EOG) 2014-2021 i Norweski Mechanizm Finansowy (NMF) 2014-2021

W ramach tych programów zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 961.433 tys. zł, w tym na:

- Norweski Mechanizm Finansowy 2014 – 2021 w wysokości 472.109 tys. zł,
- Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014 – 2021 w wysokości 489.324 tys. zł.

Główne cele funduszy norweskich i funduszy EOG to: przyczynianie się do zmniejszenia różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami – darczyńcami a państwami – beneficjentami.

2.3 Perspektywa Finansowa 2021-2027

Umowa Partnerstwa na lata 2021-2027 zakłada kontynuację realizacji dotychczasowych programów krajowych i regionalnych.

W ramach Perspektywy Finansowej 2021-2027 w częściach budżetowych zaplanowano na 2023 rok wydatki w wysokości 4.218.141 tys. zł.

2.4 Wspólna polityka rolna (WPR)

W ramach budżetu środków europejskich na realizację WPR zaplanowano na 2023 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 10.765.639 tys. zł.

Środki z tytułu WPR przekazywane przez KE do państw członkowskich mają charakter refundacyjny. Warunkiem ich otrzymania jest wcześniejsze poniesienie określonych wydatków przez agencję płatniczą. Udokumentowane wydatki tej agencji są zwracane ze środków budżetu unijnego, w terminach wynikających z prawa UE.

W roku 2023 będą realizowane płatności w ramach I filaru WPR, w tym płatności bezpośrednie oraz działania interwencyjne na wspólnotowych rynkach rolnych, a także płatności z tytułu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW).

W ramach PROW realizowane są następujące priorytety wyznaczone dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020:

- ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich,
- poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych,
- poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie,
- odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa,
- wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym,
- zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

2.5 Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności - część grantowa

Na realizację Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) w części grantowej zaplanowano na 2023 rok wydatki w rezerwie celowej poz. 97 w kwocie 26.834.398 tys. zł, na podstawie uzgodnionego z KE profilu płatności w ramach poszczególnych wniosków o płatność.

KPO służy odbudowie gospodarki po pandemii koronawirusa i jest finansowany z udziałem środków z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności (Recovery and Resilience Facility – RRF). RRF promuje spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną UE poprzez zwiększenie odporności i zdolności do dostosowania się, łagodzi społeczne i gospodarcze skutki kryzysu, wspiera transformację cyfrową. KPO w zakresie części grantowej RRF finansowany jest poprzez budżet środków europejskich.

KPO koncentruje się na pięciu szerokich blokach tematycznych:

- Odporność i konkurencyjność gospodarki,
- Zielona energia i zmniejszenie energochłonności,
- Transformacja cyfrowa,
- Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia,
- Zielona, inteligentna mobilność.

Rozdział XI

Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa

Przewiduje się, że w 2022 roku potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa wyniosą 59.397,8 mln zł wobec kwoty 58.236,5 mln zł przyjętej w ustawie budżetowej. Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 78.874,6 mln zł, a finansowanie zagraniczne na ujemnym poziomie 19.476,8 mln zł.

Na finansowanie krajowe w wysokości 78.874,6 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 29.031,0 mln zł,
- b) dodatnie saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na początek i koniec roku w wysokości 49.843,6 mln zł.

Na saldo z tytułu skarbowych papierów wartościowych złożą się następujące pozycje:

- a) ujemne saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 15.333,4 mln zł będące wynikiem:
 - ujemnego salda w obligacjach zmiennoprocentowych w wysokości 2.844,1 mln zł,
 - ujemnego salda w obligacjach stałoprocentowych w wysokości 12.489,3 mln zł,
- b) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 44.364,5 mln zł.

Na ujemne finansowanie zagraniczne w wysokości 19.476,8 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) ujemne saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 12.717,0 mln zł,
- b) dodatnie saldo kredytów otrzymanych w wysokości 2.428,7 mln zł,
- c) dodatnie saldo pożyczek z Komisji Europejskiej w wysokości 14.183,6 mln zł z tytułu europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem (SURE),
- d) ujemne saldo przepływów związanych z rachunkiem walutowym w wysokości 23.372,2 mln zł.

1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa i ich finansowanie

W 2023 roku zakładany jest deficyt budżetu państwa w wysokości 68.000,0 mln zł, deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 16.182,7 mln zł oraz pozostałe potrzeby pożyczkowe netto w kwocie 26.333,5 mln zł. W rezultacie planowane w 2023 roku potrzeby pożyczkowe netto kształtują się na poziomie 110.516,3 mln zł wobec kwoty przewidywanego wykonania w 2022 roku 59.397,8 mln zł (w ustawie budżetowej na 2022 rok 58.236,5 mln zł). Planowany poziom potrzeb pożyczkowych brutto (suma potrzeb netto oraz przypadającego do wykupu długu przy przyjętych założeniach odnośnie do sprzedaży skarbowych papierów wartościowych w 2022 roku) wynosi 260.729,7 mln zł wobec kwoty przewidywanego wykonania w 2022 roku 233.795,4 mln zł (w ustawie budżetowej na 2022 rok 221.953,5 mln zł).

	PW 2022	2023	3:2
	mln zł		%
1	2	3	4
Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa	59.397,8	110.516,3	186,1
– deficyt budżetu państwa	22.964,8	68.000,0	296,1
– deficyt budżetu środków europejskich	2.608,7	16.182,7	620,3
– kredyty i pożyczki udzielone	1.171,4	17.614,3	1.503,7
– prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	68,7	318,9	464,1
– płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych	1.785,1	1.981,8	111,0
– zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych	18.100,0	2.900,0	16,0
– zarządzanie środkami europejskimi	13.798,7	3.539,8	25,7
– pozostałe przychody i rozchody	-1.099,5	-21,3	1,9
Finansowanie potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa	59.397,8	110.516,3	186,1
1. Finansowanie krajowe	78.874,6	83.545,6	105,9
1.1 Skarbowe papiery wartościowe	29.031,0	83.545,6	287,8
1.2 Środki na rachunkach budżetowych	49.843,6	0,0	0,0
2. Finansowanie zagraniczne	-19.476,8	26.970,7	-
2.1 Obligacje skarbowe	-12.717,0	48,4	-
2.2 Kredyty otrzymane	2.428,7	-1.038,8	-
2.3 Pożyczki z Unii Europejskiej	14.183,6	13.471,7	95,0
2.4 Przepływy związane z rachunkiem walutowym	-23.372,2	14.489,4	-

Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 83.545,6 mln zł, a finansowanie zagraniczne wyniesie 26.970,7 mln zł.

Na finansowanie krajowe złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 83.545,6 mln zł,
- b) zerowe saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na początek i koniec roku.

Na saldo z tytułu skarbowych papierów wartościowych złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 42.231,2 mln zł będące wynikiem:
 - dodatniego salda w obligacjach zmiennoprocentowych w wysokości 34.349,6 mln zł,
 - dodatniego salda w obligacjach stałoprocentowych w wysokości 14.188,8 mln zł,
 - ujemnego salda w obligacjach indeksowanych w wysokości 6.307,2 mln zł,
- b) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 41.314,4 mln zł.

Na finansowanie zagraniczne potrzeb pożyczkowych netto w wysokości 26.970,7 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 48,4 mln zł,
- b) ujemne saldo kredytów otrzymanych w wysokości 1.038,8 mln zł,
- c) dodatnie saldo pożyczek z Unii Europejskiej w wysokości 13.471,7 mln zł,
- d) dodatnie saldo przepływów związanych z rachunkiem walutowym w wysokości 14.489,4 mln zł.

2. Przychody i rozchody budżetu państwa

Zakładane kwoty łącznych przychodów i rozchodów (krajowych oraz zagranicznych), bez uwzględniania zobowiązań finansowych zaciąganych i spłacanych w tym samym roku budżetowym oraz operacji finansowych dokonywanych pomiędzy rachunkami Ministra Finansów, wynoszą odpowiednio 757.523,4 mln zł oraz 673.340,7 mln zł. Zgodnie z art. 52 ust. 1a *ustawy o finansach publicznych* rozchody z tego rodzaju zobowiązań oraz operacji nie są zaliczane do limitu rozchodów. Na kwotę rozchodów nieobjętych limitem w 2023 roku składają się:

- potencjalne przepływy z tytułu bonów emitowanych w ramach zarządzania płynnością budżetu państwa (sprzedawanych i wykupywanych w ciągu roku) na kwotę 24.433,2 mln zł,
- przepływy z tytułu obligacji oszczędnościowych sprzedawanych i wykupywanych w ciągu roku na kwotę 2.250,0 mln zł,
- przepływy z tytułu depozytów jednostek sektora finansów publicznych zawiązanych i rozwiązanych w ciągu roku w ramach zarządzania płynnością tego sektora na kwotę 13.277.925,1 mln zł,
- przepływy z tytułu depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych na kwotę 430,0 mln zł,
- przepływy na rachunku walutowym w wysokości 144.861,9 mln zł.

Po uwzględnieniu tych wielkości planowana łączna kwota przychodów wynosi 14.207.423,6 mln zł, a rozchodów 14.123.240,8 mln zł.

2.1 Przychody i rozchody krajowe

Przychody i rozchody krajowe są planowane odpowiednio na poziomie 577.622,0 mln zł oraz 514.541,1 mln zł.

Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – przychody ze sprzedaży w wysokości 201.125,8 mln zł, z czego z tytułu:
 - obligacji rynkowych – 125.815,8 mln zł. Środki te będą pochodzić ze sprzedaży obligacji stałoprocentowych w wysokości 91.466,2 mln zł i obligacji zmiennoprocentowych w wysokości 34.349,6 mln zł,
 - obligacji oszczędnościowych – 75.310,0 mln zł,
- b) pożyczki udzielone – przychody w wysokości 8.189,9 mln zł będące wynikiem spłaty przez:
 - jednostki samorządu terytorialnego (43,4 mln zł),
 - Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (46,5 mln zł),
 - Fundusz Solidarnościowy (8.100,0 mln zł),
- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – przychody w wysokości 50,0 mln zł,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – przychody w wysokości 104.165,1 mln zł,

- e) pozostałe przychody w wysokości 250.091,3 mln zł. Większość przepływów w tej pozycji (250.000,0 mln zł) ma charakter warunkowy i zawiera potencjalne wpływy z tytułu SPW (zwiększona sprzedaż w celu sfinansowania potencjalnych wyższych rozchodów, w szczególności wyższych wykupów SPW w efekcie przeprowadzania przetargów zamiany obligacji zapadających w 2024 roku). Pozostała część przepływów w tej pozycji wynika z wpływów z rachunku rezerw poręczeń i gwarancyjnych Skarbu Państwa wykorzystywanych okresowo w procesie finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa (20,0 mln zł), depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych (70,0 mln zł) oraz z przychodów z prywatyzacji (1,2 mln zł),
- f) środki na rachunkach budżetowych – przychody w wysokości 14.000,0 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2022 roku.

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – rozchody w wysokości 117.580,1 mln zł związane z wykupem:
 - obligacji rynkowych – 83.584,6 mln zł. Kwota wynika z przypadających wykupów obligacji stałoprocentowych w wysokości 77.277,4 mln zł oraz obligacji indeksowanych w wysokości 6.307,2 mln zł;
 - obligacji oszczędnościowych – 33.995,6 mln zł,
- b) pożyczki udzielone – rozchody w wysokości 25.457,0 mln zł wynikające z założonego udzielenia pożyczek:
 - jednostkom samorządu terytorialnego (200,0 mln zł),
 - Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (1.202,0 mln zł),
 - Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych (8.600,0 mln zł),
 - Funduszowi Solidarnościowemu (8.100,0 mln zł),
 - ostatecznym odbiorcom wsparcia w ramach finansowania zwrotnego z Krajowego Planu Odbudowy (7.355,0 mln zł),
- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – rozchody w wysokości 368,9 mln zł,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – rozchody w wysokości 107.065,1 mln zł,
- e) pozostałe rozchody w wysokości 250.070,0 mln zł. Większość przepływów w tej pozycji (250.000,0 mln zł) ma charakter warunkowy i zawiera potencjalne rozchody z tytułu zwiększenia potrzeb pożyczkowych netto lub wykupu długu, w szczególności na

przetargach zamiany obligacji zapadających w 2024 roku. Pozostała kwota wynika z przepływów z tytułu depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych (70,0 mln zł),

- f) środki na rachunkach budżetowych – rozchody w wysokości 14.000,0 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2023 roku.

2.2 Przychody i rozchody zagraniczne

Przychody i rozchody zagraniczne są planowane odpowiednio na poziomie 179.901,4 mln zł oraz 158.799,6 mln zł.

Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – przychody ze sprzedaży obligacji na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 25.014,3 mln zł,
- b) kredyty otrzymane – przychody w wysokości 3.334,2 mln zł w efekcie zaciągnięcia kredytów w następujących instytucjach:
 - Europejski Bank Inwestycyjny (2.323,5 mln zł) - m.in. na projekty refinansujące wydatki poniesione przez budżet państwa na zadania inwestycyjne w obszarach, w ramach których realizowana jest umowa (np. rolnictwa, wkładu krajowego do funduszy strukturalnych w ramach perspektywy finansowej na lata 2021-27),
 - Bank Światowy (615,7 mln zł) - na projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły oraz na realizację programu „Czyste Powietrze”,
 - Bank Rozwoju Rady Europy (395,0 mln zł) - na projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły,
- c) pożyczki z Unii Europejskiej – przychody w wysokości 13.471,7 mln zł otrzymane w ramach części zwrotnej Europejskiego Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności,
- d) zarządzanie środkami europejskimi – przychody w wysokości 103.479,0 mln zł wynikające z wpływów środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej,
- e) kredyty i pożyczki udzielone - przychody w wysokości 112,8 mln zł będące wynikiem spłat dokonywanych przez kredytobiorców na podstawie zawartych umów międzynarodowych,
- f) pozostałe przychody w wysokości 20.000,0 mln zł. Przepływy finansowe zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają wpływy z tytułu potencjalnego zwiększenia finansowania zagranicznego,

- g) przepływy związane z rachunkiem walutowym – przychody w wysokości 14.489,4 mln zł wynikające z wyższej kwoty wykorzystania środków walutowych niż wpływów walutowych (dodatnie saldo przepływów na rachunku walutowym).

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – rozchody w wysokości 24.965,9 mln zł związane z wykupem obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych,
- b) kredyty otrzymane – rozchody w wysokości 4.373,1 mln zł związane ze spłatą kredytów otrzymanych od:
- Europejskiego Banku Inwestycyjnego (2.406,6 mln zł),
 - Banku Światowego (1.890,3 mln zł),
 - Banku Rozwoju Rady Europy (76,2 mln zł),
- c) zarządzanie środkami europejskimi – rozchody w wysokości 107.018,8 mln zł wynikające z przekazania środków złotych do budżetu środków europejskich,
- d) kredyty i pożyczki udzielone - rozchody w wysokości 460,1 mln zł z tytułu realizacji umów międzynarodowych z rządami innych państw,
- e) płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych – rozchody w wysokości 1.981,8 mln zł,
- f) pozostałe rozchody w wysokości 20.000,0 mln zł. Przepływy zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają potencjalne wyższe rozchody z tytułu operacji związanych z zarządzaniem długiem zagranicznym oraz pozostałych przepływów w finansowaniu zagranicznym.

Rozdział XII

Omówienie artykułów ustawy budżetowej na rok 2023

Art. 1 – stosownie do art. 110 pkt 1-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, określa:

- łączną kwotę prognozowanych podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa,
- łączną kwotę planowanych wydatków budżetu państwa,
- kwotę planowanych wydatków, obliczoną zgodnie z art. 112aa ustawy o finansach publicznych,
- kwotę planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych,
- kwotę planowanego deficytu budżetu państwa.

Kwota wydatków obliczona zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych określa planowane wydatki podmiotów objętych zakresem stabilizującej reguły wydatkowej (SRW) z wyłączeniem wydatków finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, oraz z wyłączeniem wydatków budżetu środków europejskich. W kwocie wydatków nie uwzględnia się przepływów pomiędzy podmiotami objętymi SRW z tytułu dotacji i subwencji, przepływów finansowych, które wywołują skutki ekonomiczne odpowiadające dotacjom i subwencjom oraz przepływów finansowych między funduszami zarządzanymi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Kwota ta, pomniejszona o planowane koszty Narodowego Funduszu Zdrowia, planowane wydatki Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, wydatki jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków i samorządowych jednostek budżetowych, pomniejszone o przepływy finansowe planowane do otrzymania od podmiotów objętych SRW, a także wydatki organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 ustawy o finansach publicznych oraz planowane wydatki Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i Funduszu Pomocy, powiększona o działania jednorazowe w zakresie dochodów stanowi nieprzekraczalny limit wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3.

W 2023 r. w zakresie SRW uwzględniono także przepisy ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. poz. 1747).

Biorąc pod uwagę, iż w trakcie wykonania budżetu państwa zarówno wykonanie dochodów jak i relacja realizacji wydatków w stosunku do dochodów budżetu państwa kształtuje się zmiennie, powodując w konsekwencji wahanie poziomu deficytu budżetu państwa, ust. 5

tego artykułu dookreśla termin, na który ustala się planowany deficyt budżetu państwa, przypadający na ostatni dzień roku budżetowego, tj. na dzień 31 grudnia 2023 r.

Dochody i wydatki budżetu państwa prezentowane są w załącznikach nr 1 i 2.

Art. 2 – określa łączną kwotę prognozowanych dochodów budżetu środków europejskich i łączną kwotę planowanych wydatków budżetu środków europejskich oraz wynik budżetu środków europejskich, stosownie do art. 110 pkt 4-6 ustawy o finansach publicznych.

Wprowadzenie do ustawy budżetowej odrębnego załącznika dotyczącego budżetu środków europejskich wynika z art. 117 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym budżet środków europejskich jest rocznym planem dochodów i podlegających refundacji wydatków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej oraz środków, o których mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. U. L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.), jak również z art. 119 ww. ustawy przewidującego sposób ujmowania w ustawie budżetowej dochodów i wydatków budżetu środków europejskich.

Prognozowane dochody budżetu środków europejskich określone zostały w załączniku nr 3, a planowane wydatki – w załączniku nr 4.

Art. 3 – stosownie do postanowień art. 110 pkt 7-9 ustawy o finansach publicznych określa łączną kwotę planowanych przychodów budżetu państwa i łączną kwotę planowanych rozchodów budżetu państwa, których tytuły zostały wymienione w załączniku nr 5 oraz planowane saldo przychodów i rozchodów budżetu państwa. Planowane rozchody budżetu państwa, o których mowa w art. 110 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, i w związku z tym planowane przychody nie zawierają kwot z tytułu zobowiązań finansowych zaciąganych i spłacanych przez Ministra Finansów, działającego w imieniu Skarbu Państwa, w tym samym roku budżetowym oraz kwot z tytułu operacji finansowych dokonywanych pomiędzy rachunkami Ministra Finansów, a jedynie saldo tych kwot. Kwoty z powyższych tytułów zostały z mocy art. 52 ust. 1a ustawy o finansach publicznych wyłączone z limitu rozchodów budżetu państwa, a w konsekwencji również z kwoty planowanych przychodów.

Art. 4 – określa źródła pokrycia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, w tym deficytu budżetu państwa, zgodnie z art. 110 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, który zobowiązuje do określenia źródeł pokrycia deficytu budżetu państwa.

Art. 5 – określa, zgodnie z postanowieniami art. 82, art. 95 ust. 2 oraz art. 110 pkt 10 ustawy o finansach publicznych, limity przyrostu zadłużenia w 2023 r. z tytułu zaciąganych i spłaconych kredytów i pożyczek oraz emisji i spłaty skarbowych papierów wartościowych. Przez spłatę kredytów lub pożyczek należy rozumieć terminowe i przedterminowe spłaty kapitału, natomiast w przypadku skarbowych papierów wartościowych spłata może nastąpić w szczególności w wyniku ich wykupu, przedterminowego wykupu, wcześniejszego wykupu, odkupu oraz zamiany. W związku z art. 78 ust. 1 i 3 oraz art. 95 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, przepisy ust. 2 i 3 omawianego artykułu umożliwiają dokonywanie operacji finansowych, które wpłyną na zmianę struktury zadłużenia Skarbu Państwa, jak również mają one zastosowanie do emisji skarbowych papierów wartościowych, których przekazanie wynika z innych ustaw, orzeczeń sądów lub innych tytułów, w ramach limitu określonego w ustawie budżetowej.

Art. 6 – określa łączną kwotę, do wysokości której mogą być udzielane przez Skarb Państwa poręczenia i gwarancje, zgodnie z dyspozycją art. 31 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1613). W 2023 roku przewiduje się możliwość udzielania - w ramach tego limitu - poręczeń i gwarancji wspierających m.in. realizację strategicznych programów rządowych, takich jak budowa infrastruktury drogowej i kolejowej oraz innych przedsięwzięć infrastrukturalnych. Kwota limitu może być wykorzystana również dla działań, które mogą być potencjalnie podjęte w przypadku ewentualnego pogorszenia warunków działania polskiego systemu finansowego. Od szeregu lat, w ramach omawianego limitu, uwzględniana jest możliwość udzielenia wsparcia instytucji finansowych, w szczególności banków, w związku z potencjalnymi zjawiskami kryzysowymi. Poręczenia i gwarancje Skarbu Państwa stanowią jeden z dostępnych środków wsparcia sektora bankowego.

Art. 7 – jest wykonaniem postanowienia art. 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1135), zobowiązującego do określenia w ustawie budżetowej wysokości limitu, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych i gwarancji ubezpieczeniowych. Limit na rok 2023 został ustalony w wysokości umożliwiającej przyjęcie do ubezpieczenia lub objęcia gwarancjami przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. kolejnych projektów eksportowych, w tym w ramach programu rządowego „Finansowe Wspieranie Eksportu”.

Art. 8 – upoważnia Ministra Finansów do:

1. dokonywania ze środków budżetu państwa wypłat z tytułu kredytów i pożyczek udzielanych na podstawie umów międzynarodowych rządów innych państw.

Przepis ten ma na celu zwiększenie skuteczności instrumentów finansowych, które mogą być stosowane na podstawie zawieranych umów międzynarodowych w celu stymulowania wzrostu polskiego eksportu. Umożliwi to elastyczne reagowanie na oczekiwania w stosunkach międzynarodowych wobec Polski związane zarówno z realizacją bieżącej polityki finansowej, jak i średniookresowych oraz długookresowych celów wsparcia i rozwoju.

Zaplanowana na rok 2023 kwota dotyczy m. in. wypłat dla polskich eksporterów z tytułu umów kredytowych zawartych m. in. z Ukrainą, Mołdawią i Mongolią oraz wypłat w ramach planowanych nowych kredytów, w tym dla Senegalu i Wietnamu.

Możliwość udzielania kredytów i pożyczek z budżetu państwa wynika z art. 115 ustawy o finansach publicznych;

2. udzielania ze środków budżetu państwa pożyczek dla:

- a) Banku Gospodarstwa Krajowego na zwiększenie funduszy własnych Banku. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może udzielić Bankowi Gospodarstwa Krajowego (BGK) pożyczki ze środków budżetu państwa na zwiększenie funduszy własnych Banku na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 100, z późn. zm.).

Sytuacja finansowa BGK nie budzi zastrzeżeń, co ma swoje odzwierciedlenie w jego wysokiej ocenie ratingowej oraz okresowych wynikach finansowych. W ramach swojej działalności BGK obsługuje szereg programów rządowych oraz fundusze celowe; może być również zobowiązany do wykonywania innych zadań o charakterze publicznym. Szczególną rolę w działalności BGK odgrywa realizacja zadań w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Ponadto BGK realizuje także działania wynikające z przyjętej przez Rząd Tarczy Anty kryzysowej.

Ujęcie w ustawie budżetowej limitu ma charakter ostrożnościowy, w związku z dynamiczną sytuacją gospodarczą i międzynarodową, i stanowi dodatkową możliwość wsparcia finansowego Banku w celu umożliwienia realizacji zadań rządowych,

- b) Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG). Zgodnie z art. 270 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2022 r. poz. 793, z późn. zm.) źródłami finansowania Bankowego Funduszu Gwarancyjnego są środki z pożyczek udzielonych z budżetu państwa.

W założeniu instrument ten ma stanowić mechanizm służący awaryjnemu zwiększeniu zasobów Funduszu na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej.

Jednocześnie rozwiązanie to jest zgodne z przepisami wdrożonej ww. ustawą Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 149, z późn. zm.), w której wskazuje się na konieczność zapewnienia systemom gwarancji depozytów możliwości korzystania z alternatywnych mechanizmów finansowania w celu zaspokojenia roszczeń deponentów.

Analogicznie jak w latach ubiegłych, pożyczka pozostaje instrumentem o charakterze prewencyjnym, na wypadek wystąpienia nagłej i nieprzewidywanej potrzeby wsparcia finansowego BFG w celu umożliwienia prawidłowej realizacji jego zadań ustawowych w zakresie gwarantowania depozytów oraz prowadzeniem procesu przymusowej restrukturyzacji banków spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (SKOK). Nabiera ona także szczególnego znaczenia wobec faktu, że w świetle opinii Europejskiego Banku Centralnego (EBC) – z uwagi na ryzyko naruszenia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) – nie jest możliwe uzyskanie przez BFG – zgodnie z art. 306 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji – kredytu krótkoterminowego z Narodowego Banku Polskiego. Tym samym pożyczka z budżetu państwa stanowi obecnie jedyne źródło alternatywnego, szybko dostępnego finansowania na wypadek wyczerpania środków BFG.

Działania BFG i związane z nimi koszty zależą przede wszystkim od sytuacji w sektorze bankowym i sektorze SKOK. Jest ona na bieżąco monitorowana, w szczególności z uwagi na ryzyka związane z portfelem kredytów walutowych w bankach, problematyczną sytuacją finansową niektórych podmiotów oraz skutki pandemii.

W tym kontekście niezbędne jest zapewnienie gotowości operacyjnej BFG, w tym finansowej, do realizacji zadań wynikających z ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. W obecnej dynamicznej sytuacji gospodarczej i międzynarodowej nie można także wykluczyć konieczności podejmowania przez Fundusz działań interwencyjnych o nieznanej i trudnej do prognozowania skali,

- c) jednostek samorządu terytorialnego w ramach postępowania naprawczego lub ostrożnościowego. Udzielanie ww. pożyczek – zgodnie z treścią art. 115

w związku z art. 224 ustawy o finansach publicznych – stanowi istotny element polityki Rządu ukierunkowany na restrukturyzację zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego,

- d) Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. – zgodnie z art. 5a pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych ustawa budżetowa określa kwotę, do wysokości której mogą być udzielone pożyczki dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. na wypłatę odszkodowań z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych. Wysokość pożyczek z budżetu państwa dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. została oszacowana na podstawie bieżących prognoz dotyczących wypłat odszkodowań oraz stanu środków na wyodrębnionym rachunku bankowym „Interes Narodowy” służącym do prowadzenia rozliczeń finansowych w zakresie ubezpieczeń eksportowych gwarantowanych przez Skarb Państwa,
- e) Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na wypłatę świadczeń gwarantowanych przez państwo – zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm.) określono wysokość nieoprocentowanej pożyczki dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przeznaczonej na uzupełnienie środków na pełne i terminowe wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo,
- f) Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych na finansowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym na rynku surowców energetycznych.

W związku ze znacznym wzrostem cen nośników energii oraz ograniczonej ich podaży zarówno na rynku unijnym, jak i na rynku krajowym w wyniku oddziaływania szeregu nakładających się na siebie czynników, m.in. ożywienia gospodarczego po pandemii COVID-19 oraz inwazji zbrojnej Rosji na Ukrainę, niezbędne stało się przygotowanie przepisów umożliwiających w 2023 r. udzielenie pożyczki ze środków budżetu państwa dla Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych. Przedmiotowa pożyczka służyć ma finansowaniu zadań związanych z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym na rynku surowców energetycznych celem zapewniania nieprzerwanych dostaw energii elektrycznej oraz zapewnienia w maksymalnym stopniu bezpieczeństwa energetycznego Państwa,

- g) Funduszu Solidarnościowego na wypłatę dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów oraz kosztów obsługi wypłaty tego świadczenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787, z późn. zm.) dysponent Funduszu, za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może zaciągać nieoprocentowane pożyczki, w tym z budżetu państwa, na wypłatę dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów oraz kosztów obsługi wypłaty tego świadczenia, o których mowa w odrębnych przepisach. Udzielenie pożyczki dla Funduszu Solidarnościowego jest niezbędne w celu sfinansowania dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów w ustawowym terminie,

- h) Funduszu Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji na realizację programów wsparcia przedsiębiorców w związku z sytuacją na rynku energii.

Art. 11 pkt 2 projektu ustawy o zasadach realizacji programów wsparcia przedsiębiorców w związku z sytuacją na rynku energii w latach 2022-2024 (druk sejmowy 2616), zmieniający ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1312, z późn. zm.), przewiduje, że dysponent Funduszu Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji, za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może zaciągać nieoprocentowane pożyczki z budżetu państwa na finansowanie rządowego programu przyjętego na podstawie ustawy o zasadach realizacji programów wsparcia przedsiębiorców w związku z sytuacją na rynku energii w latach 2022–2024. Udzielenie pożyczki dla Funduszu Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji może być niezbędne w celu zapewnienia wystarczających środków do wsparcia finansowego określonych grup przedsiębiorców, w przypadku których prowadzenie działalności gospodarczej jest zagrożone z uwagi na dynamiczny wzrost kosztów, wynikających z obecnej sytuacji na rynku energii;

- 3. przekazywania, na polecenie Prezesa Rady Ministrów, skarbowych papierów wartościowych:

- a) państwowym osobom prawnym, o których mowa w art. 3 ust. 1 – 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933, z późn. zm.), na podwyższenie kapitału zakładowego, zasadniczego lub statutowego,
- b) państwowym funduszom celowym,

c) funduszom utworzonym, powierzonym lub przekazanym Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw

– w celu finansowania przez te podmioty ich zadań ustawowych lub statutowych w ramach limitu określonego w art. 5 ust. 3, z tym że wartość nominalna nowo wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych na ten cel nie może przekroczyć kwoty 15 000 000 tys. zł;

4. przekazania, na wniosek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jednostkom publicznej radiofonii i telewizji skarbowych papierów wartościowych jako rekompensaty z tytułu utraconych w roku 2023 wpływów z opłat abonamentowych z tytułu zwolnień, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1689).

Do emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w pkt 3 i 4, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z wyłączeniem przepisów wydanych na podstawie art. 97 tej ustawy.

Art. 9 – stanowi realizację postanowień art. 9 ust. 1 oraz art. 10 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1533).

Zgodnie z postanowieniami art. 9 ust. 1 tej ustawy w ustawie budżetowej ustala się:

- kwoty wynagrodzeń dla osób objętych i nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,
- kwoty bazowe, które stanowią podstawę naliczania wynagrodzeń dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a, c i d,
- średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Średnie wynagrodzenie nauczycieli – zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, z późn. zm.) – ustalane jest na podstawie kwoty bazowej określonej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 – zgodnie z postanowieniem art. 10 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw – tworzy się:

- rezerwę płacową na zmiany organizacyjne i nowe zadania, która jest przeznaczona tylko dla państwowych jednostek budżetowych i dotyczy wynagrodzeń przewidzianych do uruchomienia w roku 2023, w szczególności w związku z ewentualną realizacją nowych zadań, zwiększeniem zakresu realizowanych zadań lub powołaniem nowych jednostek organizacyjnych w trakcie roku 2023; rezerwa ta jest tworzona na zadania,

których nie można uwzględnić w ustawie budżetowej,

- rezerwę na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób; jednorazowe wypłaty na rzecz osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe nie zależą od polityki kadrowej danej jednostki, stąd też istnieje potrzeba utworzenia tej rezerwy; natomiast w jednostkach, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób, trudno jest wygospodarować środki na jednorazowe wypłaty, które są zmienne w poszczególnych latach,
- rezerwę na podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej.

Art. 10 – określa zestawienie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, zawarte w załączniku nr 7, zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

Art. 11 – wypełnia przepis art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o finansach publicznych, zobowiązujący do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej wykazu jednostek otrzymujących dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty tych dotacji. Wykaz ten zawiera załącznik nr 8.

Art. 12 – wypełnia dyspozycję art. 122 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych zostały określone w załączniku nr 9.

Art. 13 – określa kwotę bazową dla zawodowych kuratorów sądowych – zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 167).

Wynagrodzenie zasadnicze kuratorów zawodowych na równorzędnych stopniach służbowych jest równe i stanowi odpowiednio do rangi stopnia służbowego wielokrotność kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej.

Kwota bazowa dla zawodowych kuratorów sądowych jest waloryzowana corocznie średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń ustalany na podstawie przepisów o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Art. 14 – wynika z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, z późn. zm.), który stanowi, że etaty Policji określa ustawa budżetowa.

Art. 15 – określa kwotę ogólnej rezerwy budżetowej, która – zgodnie z art. 140 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – może być tworzona w wysokości do 0,2% wydatków budżetu.

Art. 16 – określa limit mianowań urzędników w służbie cywilnej na dany rok budżetowy i środki finansowe na wynagrodzenia oraz szkolenia członków korpusu służby cywilnej – zgodnie z postanowieniami art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1691).

Art. 17 – określa prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. Wskaźnik ten jest powszechnie wykorzystywany w planowaniu wydatków i dochodów oraz indeksowaniu różnego typu opłat. Stosujące go podmioty powinny mieć możliwość powołania się na oficjalne źródło, jakim jest przepis w ustawie budżetowej.

Przykładowo, na prognozowany w ustawie budżetowej wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych powołuje się:

- art. 3 ust. 1a ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych,
- art. 66 ust. 4 i art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1072, z późn. zm.),
- art. 6 pkt 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.),
- art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.),
- art. 383 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.),
- art. 12 ust. 5a, 5c, 5e i 5f ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2022 r. poz. 546).

Art. 18 – określa średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Na wskaźnik ten powołuje się art. 74 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. z 2021 r. poz. 146, z późn. zm.).

Za podstawę ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w ust. 1 wymienionego wyżej artykułu, przyjmuje się przeciętną średnioroczną cenę detaliczną 1000 kg węgla kamiennego z roku poprzedzającego rok, w którym ekwiwalent ma być wypłacany, ogłaszaną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w terminie do 20 stycznia każdego roku, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, skorygowaną o przewidywany w ustawie

budżetowej średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów na rok planowany.

Art. 19 – stosownie do art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – określa wysokość odpisu z wyodrębnionych w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) funduszy, ustalonego na podstawie planu finansowego tego Funduszu i stanowiącego przychód Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 20 – stosownie do art. 57 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – określa kwotę wydatków na prewencję rentową w wysokości do 0,4% wydatków na świadczenia z ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego, przewidzianych w planie finansowym FUS na dany rok budżetowy.

Art. 21 – określa wysokość odpisu wynikającego z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1340, z późn. zm.), który zobowiązuje do ustalenia w ustawie budżetowej na dany rok kwoty odpisu z Funduszu Emerytur Pomostowych z przeznaczeniem na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na realizację kosztów wypłaty emerytur pomostowych.

Art. 22 – określa wysokość należności z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składek na otwarte fundusze emerytalne; przepis art. 76 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, że maksymalna wysokość tych należności wynosi nie więcej niż 0,4% kwoty przekazanych do otwartych funduszy emerytalnych składek na to ubezpieczenie, zaś w ustawie budżetowej corocznie ustala się wysokość tej należności.

Art. 23 – ustala wysokość odpisu od funduszu emerytalno-rentowego na fundusz administracyjny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2022 r. poz. 933, z późn. zm.) stanowi, iż odpis może wynosić do 3,5% planowanych wydatków funduszu emerytalno-rentowego.

Art. 24 – określa prognozowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej na rok 2023, którego obowiązek opublikowania w ustawie budżetowej na dany rok wynika w szczególności z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 i 7 ww. ustawy (podmioty podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym i dobrowolnie ubezpieczeni), w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, określonego w ustawie budżetowej,

ustawie o prowizorium budżetowym lub ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone).

Art. 25 – stosownie do art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego jednostki samorządu terytorialnego dokonują wpłat do budżetu państwa.

Obowiązek określenia w ustawie budżetowej kwot ww. wpłat wynika z art. 19 tej ustawy.

Zasady dokonywania wpłat przez gminy, powiaty i województwa, a także przeznaczanie środków pochodzących z tego tytułu, określają przepisy art. 29, 30 i 70a ww. ustawy.

Wysokość wpłat jest wynikiem relacji pomiędzy wysokością dochodów podatkowych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (odpowiednio: gmin, powiatów i województw), w przeliczeniu na jednego mieszkańca, a średnimi dochodami podatkowymi wyliczonymi na jednego mieszkańca danej grupy jednostek.

Art. 26 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 104 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, z późn. zm.), zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Pracy ustala się w ustawie budżetowej.

Art. 27 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym, zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Solidarnościowy ustala się w ustawie budżetowej.

Art. 28 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2020 r. poz. 7), zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ustala się w ustawie budżetowej.

Art. 29 – stanowi o zamieszczeniu w załączniku nr 10 zestawienia programów wieloletnich w układzie zadaniowym, zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, zawierającego, stosownie do ust. 2 tego artykułu, nazwę programu i podstawę prawną jego utworzenia, jednostkę organizacyjną realizującą program lub koordynującą jego wykonanie, cel programu, zadania programu, okres realizacji programu, łączne nakłady, w tym z budżetu państwa, na realizację programu, wysokość wydatków w roku budżetowym oraz w kolejnych latach na realizację programu oraz mierniki określające stopień realizacji celu.

Art. 30 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych agencji wykonawczych. Plany te zawiera załącznik nr 11.

Art. 31 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o finansach publicznych zobowiązujących do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych instytucji gospodarki budżetowej. Plany te zawiera załącznik nr 12.

Art. 32 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych państwowych funduszy celowych. Plany te zawiera załącznik nr 13 odrębnie dla każdego funduszu.

Art. 33 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy. Plany te zawiera załącznik nr 14.

Art. 34 – określa łączną kwotę zobowiązań, do wysokości której organy administracji rządowej mogą w danym roku zaciągać zobowiązania finansowe z tytułu umów o partnerstwie publiczno-prywatnym, zgodnie z dyspozycją art. 17 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 407, z późn. zm.). Ustalenie w ustawie budżetowej tego limitu nie powoduje automatycznego przekazywania organom administracji rządowej środków budżetowych na realizację przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego - wydatki te są realizowane przez poszczególnych dysponentów w ramach posiadanych środków. Celem określenia powyższego limitu jest zapewnienie kontroli skali zawieranych przez organy administracji rządowej nowych umów w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. Ponadto, zgodnie z art. 18 wymienionej wyżej ustawy, gdy przedsięwzięcie realizowane przez podmiot publiczny w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego będzie wymagało finansowania z budżetu państwa w kwocie przekraczającej 100 mln zł, zgodę na realizację takiego przedsięwzięcia wyraża minister właściwy do spraw finansów publicznych. Nie dotyczy to jednak środków przeznaczonych na finansowanie programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057, z późn. zm.), ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) i programów, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079).

Art. 35 – stanowi o ujęciu, zgodnie z art. 121 oraz art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b i c ustawy o finansach publicznych, w załączniku nr 15 - planowanych dochodów i wydatków budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w latach 2023-2025 w zakresie programów finansowanych z udziałem środków europejskich, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, a w załączniku nr 16

– wykazu programów wraz z limitami wydatków i zobowiązań w kolejnych latach realizacji programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Art. 36 – dotyczy zamieszczenia w ustawie budżetowej załącznika nr 17, stosownie do przepisu art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o finansach publicznych. Załącznik obejmuje środki nieujęte w załączniku nr 16, które nie wchodzą do budżetu środków europejskich, co wymaga wprowadzenia w tym zakresie odrębnego załącznika do ustawy budżetowej.

Art. 37 – dotyczy prefinansowania zadań przewidzianych do finansowania ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w zakresie wspólnej polityki rolnej wynikającego z art. 13 ustawy z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 719, z późn. zm.) oraz przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie. Prefinansowanie tych zadań określa załącznik nr 18.

Art. 38 – określa maksymalną wysokość kwoty możliwych do udzielenia z budżetu państwa pożyczek, o których mowa w art. 141 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju - udzielanych w ramach planu rozwojowego w 2023 r. Zgodnie z art. 115 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych pożyczki wynikające z innych ustaw niż ustawa budżetowa mogą być udzielone z budżetu państwa w zakresie ustalonym w ustawie budżetowej. Podstawę do udzielenia pożyczek w ramach planu rozwojowego określa ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (art. 141 ust. 2 pkt 1), natomiast niniejszy przepis dookreśla zakres udzielanych pożyczek.

SPIS TABLIC

Tablica 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2021-2026

Tablica 2. Dochody budżetu państwa

Tablica 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2021 – 2026

Wyszczególnienie	jedn.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Procesy realne							
PKB	rok poprzedni = 100	105,9	104,6	101,7	103,1	103,1	102,9
Eksport	rok poprzedni = 100	111,8	102,5	101,3	104,5	104,0	103,9
Import	rok poprzedni = 100	115,9	102,7	100,5	103,9	104,0	103,9
Popyt krajowy	rok poprzedni = 100	107,6	104,8	101,2	102,7	103,1	102,8
Spożycie	rok poprzedni = 100	105,3	103,0	101,9	102,4	102,1	102,3
- prywatne	rok poprzedni = 100	106,0	103,9	102,2	102,9	102,2	102,2
- publiczne	rok poprzedni = 100	103,4	100,0	101,0	100,7	101,7	102,8
Akumulacja	rok poprzedni = 100	117,7	111,3	98,8	103,9	106,4	104,3
- nakłady brutto na środki trwałe	rok poprzedni = 100	103,8	104,9	106,2	107,2	106,6	104,6
PKB w cenach bieżących	mld zł	2 622,2	3 017,8	3 317,7	3 577,7	3 811,5	4 025,2
Ceny							
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych (średniorocznie)	rok poprzedni = 100	105,1	113,5	109,8	104,8	103,1	102,5
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu (średniorocznie)	rok poprzedni = 100	107,9	123,7	113,2	104,9	103,1	102,4
Deflator PKB	rok poprzedni = 100	105,8	110,1	108,1	104,6	103,3	102,7
Wynagrodzenia							
Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej	PLN	5 663	6 296	6 935	7 512	8 031	8 519
- w sektorze przedsiębiorstw	PLN	5 890	6 634	7 308	7 907	8 457	8 980
Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej	rok poprzedni = 100	108,4	111,2	110,1	108,3	106,9	106,1
- w sektorze przedsiębiorstw	rok poprzedni = 100	108,8	112,6	110,2	108,2	107,0	106,2
Rynek pracy							
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej*	tys. etatów	10 848	11 038	10 986	11 002	10 987	10 956
- w sektorze przedsiębiorstw	tys. etatów	6 346	6 499	6 527	6 580	6 600	6 585
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej*	rok poprzedni = 100	101,4	101,8	99,5	100,1	99,9	99,7
- w sektorze przedsiębiorstw	rok poprzedni = 100	100,3	102,4	100,4	100,8	100,3	99,8
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (koniec okresu)	tys. osób	895	814	876	803	798	792
Stopa bezrobocia rejestrowanego (koniec okresu)	%	5,4	5,0	5,4	5,0	5,0	5,0
Kurs walutowy							
EUR/PLN (średni w roku)	PLN	4,57	4,64	4,65	4,65	4,65	4,65
Stopy procentowe							
Stopa referencyjna NBP (średnio w okresie)	%, nominalnie	0,3	5,3	6,9	5,2	5,0	5,0
Bilans płatniczy na bazie transakcji							
Saldo obrotów bieżących	% PKB	-0,7	-4,3	-2,9	-2,2	-1,9	-1,0

* Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Uwzględniają one liczbę pracowników najemnych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowaną na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich oparte są na wynikach Powszechnego Spisu Rolnego 2010). Dynamika została policzona w warunkach porównywalnych.

Tablica 2. Dochody budżetu państwa

Wyszczególnienie	2021	2022 PW	2023 Projekt
	w tys. zł		
DOCHODY OGÓŁEM	494.843.463	498.872.198	604.690.746
1. Dochody podatkowe	432.170.399	464.598.471	545.328.088
1.1. Podatek od towarów i usług	215.733.975	232.600.000	286.300.000
1.2. Podatek akcyzowy	75.798.033	82.530.000	88.597.000
1.3. Podatek od gier	3.048.859	3.600.000	4.000.000
1.4. Podatek dochodowy od osób prawnych	52.373.758	69.300.000	73.606.988
1.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych	73.606.199	63.425.471	78.368.100
1.6. Podatek od wydobycia niektórych kopalin	3.686.803	4.200.000	4.600.000
1.7. Podatek od niektórych instytucji finansowych	5.290.721	5.860.000	5.980.000
1.8. Podatek od sprzedaży detalicznej	2.632.041	3.083.000	3.876.000
1.9. Pozostałe dochody podatkowe	10		
2. Dochody niepodatkowe	60.521.155	31.425.236	55.569.292
2.1. Dywidendy	1.800.863	1.677.478	2.217.975
2.2. Wpłaty z zysku z Narodowego Banku Polskiego	8.876.858	844.455	0
2.3. Cło	6.412.854	8.168.000	8.677.000
2.4. Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe	40.285.069	17.284.643	40.719.099
2.5. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego	3.145.511	3.450.660	3.955.218
3. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi	2.151.909	2.848.492	3.793.366